

31/3/21

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
2К.бр.219/15
дана 05.02.2021. године
улица Савска 17а
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од преседника већа-судије Албијанић Наташе и чланова већа-судија поротника Лабовић Славице и Милић Анкице, са записничарем Ђуричић Лидијом, у кривичном поступку против оптуженог Перишић Момчила због кривичног дела шпијунажа из члана 128 став 1 КЗ СРЈ, оптуженог Секулић Миодрага због кривичног дела одавање војне тајне из члана 224 став 2 у вези става 1 КЗ СРЈ и оптуженог Влајковић Владана због кривичног дела одавање војне тајне помагањем из члана 224 став 2 у вези става 1 КЗ СРЈ, по оптужници Војног тужиоца у Београду Кт.Втк.бр.452/02 од 30.09.2002. године и оптуженог Влајковић Владана због кривичног дела одавање војне тајне из члана 224 став 2 у вези става 1 ОКЗ по оптужници Војног тужиоца у Београду Кт.Втк.1/04 од 25.05.2004. године, чије заступање је преузело ОЈТ-а у Београду – Војно одељење актом Кт.ВП.бр.132/05 – Кт.ВП.бр.139/05 од 22.04.2005. године, након одржаног главног претреса, са кога је решењем суда искључена јавност, који је започет дана 28.01.2020. године и довршен дана 19.01.2021. године у присуству заменика ВЈТ у Београду Јевтић Ивана, оптуженог Перишић Момчила и његових бранилаца адвоката Новака Лукића и Сеада Спаховића, оптуженог Секулић Миодрага и његовог браниоца адвоката Ђукић Милана, те оптуженог Влајковић Владана и његовог браниоца адвоката Тешмановић Уроша, једногласно је донео, а дана 05.02.2021. године јавно објавио

ПРЕСУДУ

I

Оптужени ПЕРИШИЋ МОМЧИЛО, од оца Срећка и мајке Десанке, рођена Маћић, рођен 22.05.1944. године у селу Коштунићи, ГО Горњи Милановац, са пребивалиштем у Београду, насеље Степа Степановић, улица II српске армије 37, стан 24, држављанин Републике Србије, ожењен, отац двоје пунолетне деце, генерал пуковник у пензији, са месечним примањима од око 80.000,00 динара, неосуђиван, против њега се не води други кривични поступак

Оптужени СЕКУЛИЋ МИОДРАГ од оца Милисава и мајке Босилке, рођена Ристић, рођен 20.06.1961. године у селу Доња Борина, општина Зворник, са пребивалиштем у Београду, улица др Драге Љочић број 4/5, држављанин Републике Србије, ожењен, отац двоје пунолетне деце, завршио постдипломске студије на Војно-техничкој академији, запослен у Министарству одбране, са месечним примањима од око 30.000,00 динара, власник стана на адреси пребивалишта, неосуђиван, против њега се не води други кривични поступак

Оптужени ВЛАЈКОВИЋ ВЛАДАН, од оца Боривоја и мајке Злате, рођена Влајковић, рођен 20.04.1969. године, у селу Врбић, општина Крупањ, са пребивалиштем у Обреновцу, улица Бранислава Нушића број 19, држављанин Републике Србије и држављанин Црне Горе, ожењен, отац двоје пунолетне деце, завршио средњу војну школу, по занимању предузетник, запослен у ПП Вирага као директор предузећа, али не остварује приходе, издржава га супруга, неосуђиван, против њега се не води други кривични поступак

КРИВИ СУ

ШТО СУ:

- оптужени Перишић Момчило дана 14.03.2002. године око 20,00 часова, у Београду, у мотелу "Шарић" на Ибарској магистралу, у стању урачуљивости, свестан свог дела чије је извршење хтео те свестан да је исто забрањено, тајни војни документ предао страни држави – службенику Амбасаде САД у Београду, америчком држављанину Дејвид Џон Нејбору (David John Neighbor), на тај начин што му је предао записник са Колегијума Начелника Генералштаба Војске Југославије одржаног 11.10.2001. године, који је документ је од стране доносиоца означен степеном тајности "војна тајна - строго поверљиво" и садржи тајне војне податке, а који је, приликом интервенције органа безбедности ВЈ и војне полиције пронађен код Дејвид Џон Нејбора, када су код њега пронађена и одузета и следећа војна документа: Недељни план рада НГШ ВЈ за период од 26.02. до 04.03., Преглед који се односи на списак пуковника -кбб ВЈ за унапређење у чин генерала – адмирала период крај 2001. године, Стање и функционисање система обезбеђења државне границе СР Југославије (са тежиштем на део државне границе између Републике Црне Горе и Републике Албаније) од 11.10.2001. године, "Информација о регулисању стања у служби професионалних војних лица чина генерала – адмирала бр.211-1 од 24.01.2001. године која је упућена председнику СРЈ", документ "Актуелна безбедносна ситуација у окружењу и СРЈ, са тенденцијом њеног развоја", као и "Списак генералског кадра ВЈ ван наредбе председника СРЈ" и "Списак објеката и комплекса ВЈ који се могу ставити у функцију шире друштвене намене", након чега су, дана 15.03.2002. године, приликом претреса радног кабинета оптуженог Перишић Момчила у Влади Републике Србије пронађене дискете на којима су се налазила тајна војна документа - записници са Колегијума НГШ ВЈ одржаних током 1999, 2000 и 2001 године и то неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимци дискусија Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржаних током 1999. године дана 01, 02, 04, 11, 18, 21. и 25. фебруара, 04, 11. и 18. марта, 09. априла, 24. јуна, 01, 02, 08, 16. и 22. јула, 05, 12. и 19. августа, 02, 09, 16. и 23. септембра, 07, 14, 21. и 28. октобра, 04, 08, 16, 18. и 25. новембра, 02, 09, 16, 22. и 28. децембра, затим током 2000. године дана 06, 20, и 24. јануара, 11, 17. и 24. фебрура, 09, 14, 15, 27. и 30. марта, 05, 06. и 26. априла, 04, 15, 16, 18, 19, 25. и 26. маја, 01. и 22. јуна, 06, 20. и 26. јула, 04, 09. и 17. августа, 09, 22, 23. и 28. септембра, те 11, 17. и 19. октобра, и током 2001. године дана 22, 27, 29. и 31. марта, 05, 19. и 20. априла, 10. маја, 02, 16. и 30. августа и 27. септембра, која тајна војна документа је прибавио у намери да их преда страни држави и то тако што је искористио познанство са оптуженим Влајковић Владаном и оптуженим Секулић Миодрагом, који су, током 2001. године до почетка 2002. године, у стању урачуљивости, свесни свог дела чије су извршење хтели, те свесни његове забрањености, неовлашћено другом учинили доступне нарочито поверљиве податке који представљају војну тајну, тако што је оптужени Секулић Миодраг, вршећи дужност самосталног референта за

информатичку подршку у Кабинету начелника Генералштаба Војске Југославије, на којој дужности су му ови подаци били доступни, поступајући супротно својим дужностима чувања и заштите тајних података, са рачунара преснимавао на дискете нарочито поверљиве податке садржане у записницима са Колегијума НГШ ВЈ који су степеновани као “војна тајна – строго поверљиво”, те приступ записницима са колегијума НГШ ВЈ заштитио шифрама “доњаборина” и “брасина11“, а затим их достављао оптуженом Влајковић Владану, који их је, знајући да се ради о дискетама које садрже тајне војне податке, предавао оптуженом Перишић Момчилу

- чиме су извршили и то оптужени Перишић Момчило кривично дело шпијунажа из члана 315 став 1 Кривичног законика, оптужени Секулић Миодраг кривично дело одавање војне тајне из члана 415 став 2, у вези става 1 Кривичног законика и оптужени Влајковић Владан кривично дело одавања војне тајне помагањем из члана 415 став 2, у вези става 1 Кривичног законика, у вези члана 35 Кривичног законика

па их суд применом напред наведених законских прописа и одредби чланова 4, 42, 45, 54 и 63 Кривичног законика

О С У Ђ У Ј Е

оптуженог ПЕРИШИЋ МОМЧИЛА на казну затвора у трајању од 3 (три) године у коју му се урачунава време проведено у задржавању у периоду од 15.03.2002. године до 16.03.2002. године

Оптуженог СЕКУЛИЋ МИОДРАГА на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест) месеци, у коју му се урачунава време проведено у задржавању у периоду од 15.03.2002. године до 16.03.2002. године

Оптуженог ВЛАЈКОВИЋ ВЛАДАНА на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест) месеци у коју му се урачунава време проведено у задржавању у периоду од 15.03.2002. године до 16.03.2002. године и у притвору од 18.03.2004.године до 16.04.2004. године.

На основу члана 261 и 264 ЗКП оптужени се обавезују да плате трошкове кривичног поступка о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем.

II

На основу члана 423 тачка 2 ЗКП

оптужени ВЛАЈКОВИЋ ВЛАДАН, са означеним личним подацима

ОСЛОБАЂА СЕ ОД ОПТУЖБЕ

да је:

- супротно својим дужностима у погледу чувања војне тајне учинио доступним тајне војне податке и нарочито поверљиве податке, који су предмет кривичног поступка, који се води пред Војним судом у Београду ИК.бр.149/02 против оптуженог Перишић Момчила, због кривичног дела шпијунаже из члана 128 став 1 КЗ СРЈ (ОКЗ), Секулић Миодрага, због кривичног дела одавања војне тајне из члана 224 став 2 у ези става 1 КЗ СРЈ (ОКЗ) и Влајковић Владана због кривичног дела одавања војне тајне извршено помагањем из члана 224 став 2 у ези става 1 у вези члана 24 КЗ СРЈ (ОКЗ) а био је упознат са наредбом истражног судије Војног суда у Београду КР бр.41/02 од 15.03.2002. године да је дужан да чува као тајну све чињенице и податке из овог поступка и да одавање ових података представља кривично дело а исту је и својеручно потписао, тако да је следећа тајна војна документа чији је степен тајности "строго поверљиво", "Састанке колегијума НГШ ВЈ од јануара 1999.. године, фебруара 1999. године, 18.03.1999. године и 09.12.1999. године", "Састанке колегијума НГШ ВЈ у 2000. години од 06.01, 09.03, 15.03, 16.03, 30.03, 06.04, 10.04, 13.04, 04.05, 18.05, 19.05, 26.05, 08.06, 22.06, 19.07, 17.08, 31.08, 23.09, 28.09, 11.10, 19.10, 11.11, 14.11. и 17.11, "Састанак колегијума НГШ ВЈ од 02.04.2001. године", "Информације Обавештајне управе ОП бр.190 од 04.10.2000. године и ОП бр.191 од 05.10.2000. године", Недељни план рада НГШ ВЈ у 2001. године од 26.02. до 04.03." и "Списак генерала и адмирала са пуним пензијским стажом за 19 лица са стажом 31.12.2001. године", објавио у књизи "Војна тајна I и II део", као аутор, тако што је сачинио радни материјал за наведену књигу у којем је објавио напред наведена тајна документа, а затим исти дао Бисерко Соњи и Хелсиншком одбору за људска права у Србији, који се појављују као издавачи ове књиге и којису исту штампали у штампарији "Загорац" у Београду почетком марта 2004. године у тиражу од 1000 примерака и на тај начин учинио је тајне војне податке доступним непозваним лицима

- чиме би извршио кривично дело одавање војне тајне из члана 224 став 2 у вези става 1 ОКЗ

На основу члана 265 став 1 ЗКП трошкови кривичног поступка у односу на предметно кривично дело падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Оптужницом Војног тужиоца у Београду Втк.бр.452/02 од 30.09.2002. године оптуженима Перишић Момчилу, Секулић Миодрагу и Влајковић Владану стављено је на терет извршење кривичних дела и то оптуженом Перишић Момчилу извршење кривичног дела шпијунажа из члана 128 став 1 КЗ СРЈ, оптуженом Секулић Миодрагу кривично дело одавање војне тајне из члана 224 став 2 у вези става 1 КЗ СРЈ и оптуженом Влајковић Владану кривично дело одавање војне тајне извршено помагањем из члана 224 став 2 у вези става 1 у вези члана 24 КЗ СРЈ, те је оптужницом Врховног војног тужиоца Втк. бр. 1/04 од 25.05.2004. године, оптужено Влајковић Владану стављено на терет и извршење кривичног дела одавање војне тајне из члана 224 став 2 у вези става 1 ОКЗ, а заступање наведених оптужница преузело је ОЈТ-а у Београду – Војно одељење актом Кт.вп.бр.132/05 – Кт.вп.бр.139/05 од 22.04.2005. године.

Одлуком већа, донетом на основу члана 363 тачка 1 ЗКП, са главног претреса искључена је јавност ради заштите интереса националне безбедности, с обзиром да су

предмет поступка, између осталог, записници са састанка Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије из 1999, 2000 и 2001. године, којима је одлуком Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије Ст. Пов. бр. 2926-9 од 19.05.2016. године продужена ознака тајности којом су означени у моменту донешења, те су означени степеном тајности „поверљиво“ и „строго поверљиво“, који се, сходно члану 14 Закона о тајности података, одређују ради спречавања настанка штете односно тешке штете по интересе Републике Србије, због чега је веће нашло да је искључење јавности са главног претреса неопходно ради заштите интереса националне безбедности јер би у противном подаци садржани у означеним записницима о којим се расправљало на главном претресу били учињени доступним јавности, што је у супротности са ознакама тајности којима су означени у складу са законом. При томе, суд је имао у виду наводе одбране оптуженог Перишић Момчила, изнете током поступка, да су одређени записници са колегијума НГШ ВЈ који су предмет овог поступка већ учињени доступним јавности јер су достављени Међународном трибуналу у Хагу, те да им се може приступити преко сајта Хашког трибунала, али су исти били без значаја за другачију одлуку суда о искључењу јавности са главног претреса с обзиром да је, како је суд утврдио непосредним увидом у сајт Међународног кривичног суда за бившу Југославију icty.org, , о чему је сачињена службена белешка дана 29.06.2020. године, на овај начин јавности учињен доступним само део записника који су предмет поступка и то они одржани током 1999. године, док преостали нису, због чега суд налази да је искључење јавности било неопходно ради заштите интереса националне безбедности.

У доказном поступку суд је саслушао оптужене Перишић Момчила, Секулић Миодрага и Влајковић Владана, испитао сведока Дамјановић Слободана, вештака Раденовић Бориса и стручног саветника одбране оптуженог Перишић Момчила Ђокић Ивана, те је, на основу члана 406 став 1 тачка 3 ЗКП, како су сведоци и вештаци испитани непосредно пред истим председником већа, извршио увид у исказ сведока Вученовић Миодрага дат на главном претресу дана 22.12.2016. године и на записнику пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 23.07.2002. године, у исказ сведока Јањић Весне дат на главном претресу дана 06.03.2017. године и пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 04.07.2002. године, у исказ сведока Бједов Биљане дат на главном претресу дана 10.07.2017. године и пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 23.07.2002. године, у исказ сведока Живковић Зорана дат на главном претресу дана 10.07.2017. године и пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 23.07.2002. године, у исказ сведока Телесковић Драгана дат на главном претресу дана 03.11.2017. године и пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 26.07.2002. године, у исказ сведока Ђурић Зорана дат на главном претресу дана 18.12.2017. године и пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 31.10.2002. године, у исказ сведока Спасојевић Дејана дат на главном претресу дана 18.12.2017. године и пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 31.10.2002. године, у исказ сведока Светка Ковача дат на главном претресу дана 02.02.2018. године и пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 24.03.2004. године, у исказ сведока Мандић Небојше дат на главном претресу дана 27.03.2018. године, у исказ сведока Јањушевић Зорана дат на главном претресу дана 27.04.2018. године, у исказ сведока Понош Здравка дат на главном претресу дана 28.05.2019. године, у исказ сведока Милановић Дарка дат на главном претресу дана 28.05.2019. године и пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 05.07.2002. године, сведока Влајковић Верице дат на записнику о главном претресу дана 18.12.2017. године, у исказ сталног судског вештака Раденовић Бориса дат на главном претресу дана 12.09.2018. године, у исказ вештака Мучибабић Спасоја дат на главним претресима дана 28.01.2019. године, 30.01.2019. године и 12.03.2019. године, у исказ вештака Мијалковски Милана и Кнежевић Љубинка дати на главном претресу дана 12.03.2019. године, у исказ стручног саветника оптуженог Перишић Момчила Ђокић Ивана дат на главним претресима дана

12.09.2018. године и 13.03.2019. године, те је, уз сагласност странака, извршио увид у исказ сведока Бисерко Соње дат пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 29.03.2004. године, а затим на основу члана 405 ЗКП извршио увид у извод из матичне књиге умрлих града Београда, за матично подручје Савски венац, текући број 4892 за годину 2012 за сведока Глинтић Душана, у извештај Одељења за потраге Пу за град Београд 03/16/2/8/2-233-5989/17 од 17.10.2017. године за сведока Милановић Дарка, у извештај ПУ у Пожаревцу ПС у Великом Градишту број 88-222/17 од 25.01.2017. године за сведока Јовановић Славицу, и након тога, на основу члана 406 став 1 тачка 1 ЗКП, извршио увид у исказ сведока Јовановић Славице дат пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 02.07.2002. године и исказ сведока Глинтић Дарка дат пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 02.07.2002. године, те је, на основу члана 403 и 405 ЗКП-а извршио увид у писани налаз и мишљење комисије вештака Војне академије у саставу Мучибабић Спасоје, Мијалковски Милан и Љубинко Кнежевић од 13.09.2002. године, у писани налаз и мишљење вештака Мијалковски Милана од 30.04.2004. године, у писани налаз и мишљење вештака за област електротехнике Раденовић Бориса од 31.10.2002. године и у поднесак вештака за област електротехнике Раденовић Бориса са пријемним печатом суда 07.12.2020. године са прилогом, у писани налаз и мишљење комисије вештака у саставу проф.др Бранимир Александрић, др Бабић Боривој, др Миловановић Јовица и Николић Слађана дефектолог од 23.05.2017. године, у записнике о привремено одузетим предметима од оптуженог Перишић Момчила оба од 14.03.2002. године, у потврде о привремено одузетим предметима од оптуженог Перишић Момчила обе од 14.03.2002. године, у потврде о привремено одузетим предметима од Давида Џон Нејбора ВП број 2130- Војна полиција Ки.бр.7-1/2002 од 14.03.2002. године, у документ Актуелна безбедносна ситуација у окружењу и СРЈ са тенденцијом њеног развоја, у документ Генералштаба Војске Југославије број 211-1 од 24.01.2001. године - Информација о регулисању стања у служби професионалних војних лица чина генерала – адмирала, у документ Стање и функционисање система обезбеђења државне границе СР Југославије (са тежиштем на део државне границе између Републике Црне Горе и Албаније, у документ Објекти и комплекси ВЈ који се могу ставити у функцију шире друштвене намене, у записник са Колегијума НГШ ВЈ одржан дана 11.10.2001. године, у Списак генералског кадра ВЈ ван наредбе председника СРЈ, у документ – Преглед, у недељни план рада НГШ ВЈ за период од 26.02. до 04.03., у документ Савезног министарства за одбрану - Одлуку о распоређивању Пов.бр.85-1 од 15.01.2001. године и у документ Савезног министарства за одбрану – Предлог за постављење професионалних војних лица Пов.бр.76-1 из 2001. године, у наредбу Војног суда у Београду Кр.бр.41/02 од 15.03.2002. године за претресање радног кабинета и стана оптуженог Перишић Момчила, у наредбу Војног суда у Београду Кр.бр.41/02 од 15.03.2002. године за претресање стана оптуженог Секулић Миодрага, у наредбу Војног суда у Београду Кр.бр.41/02 од 15.03.2002. године за претресање стана оптуженог Влајковић Владана, у записник ВП 2130/4-2 о претресу радног кабинета оптуженог Перишић Момчила од 15.03.2002. године, у записник ВП 2130/4-2 о претресу стана оптуженог Перишић Момчила од 15.03.2002. године, у записнике ВП 2130/4 Београд о привремено одузетим предметима од оптуженог Перишић Момчила, оба од 15.03.2002. године, у потврду о улажењу у стан и друге просторије оптуженог Перишић Момчила ВП 2130 Војна полиција Ку.бр.7-3/2002 од 15.03.2002. године, у потврду о привремено одузетим предметима од оптуженог Перишић Момчила ВП 2130 Војна полиција Ку.бр.7-3/2002 од 15.03.2002. године, у информацију Об.бр.249 Генералштаба Војске Југославије – обавештајна управа строго поверљиво број 1-249 од 06.12.2001. године, у информацију Об.бр.080 Генералштаба Војске Југославије – обавештајна управа строго поверљиво број 1-080 од 26.04.2001. године, у Списак генерала – адмирала ВЈ, у записник о извршеној контроли материјалног и финансијског пословања код Војно медицинске академије Београд, у документ Генералштаба Војске Југославије – Сектор за оперативнo штабне послове – Пета управа – информација о финансирању расхода одбране,

у документ Процена тренутне политичке ситуације у Србији и предлог за предузимање адекватних мера од 25.11.1999. године, у фотокопије шифрованих телеграма број 271 од 22.10.1998. године, 282 од 31.10.1998. године, 303 од 02.11.1998. године, 304 од 19.11.1998. године, 305 од 23.11.1998. године и број 148 од 06.07.1998. године, у интерни уговор између Влајковић Владана и Перишић Момчила од 09.08.2000. године, у две потврде једна од 27.08.2001. године и 21.03.2001. године, у потврду о улажењу у стан и друге просторије Влајковић Верице ВП бр.2130 Ку.бр.7/2002 од 15.03.2002. године, у потврду о привремено одузетим предметима од Влајковић Верице ВП бр.2130 Ку.бр.7/2002 од 15.03.2002. године, у записник о привремено одузетим предметима ВП 2130/4 Београд од 15.03.2002. године, у записник о претресу стана и других просторија Влајковић Верице ВП 2130/4-2 Београд оба од 15.03.2002. године, у криминалистичко техничку документацију ВП 2130/4-2 број 7/2002 од 18.03.2002. године сачињена приликом претреса стана Влајковић Владана у Обреновцу улица Бранислава Нушића број 19 дана 15.03.2002. године, у криминалистичко техничку документацију ВП 2130/4-2 број 7/2002 од 18.03.2002. године сачињена приликом претреса стана власништво Момчила Перишића у улици Струмичка 88-д у Београду дана 15.03.2002. године, у криминалистичко техничку документацију ВП 2130/4-2 број 7/2002 од 18.03.2002. године сачињена приликом претреса радног кабинета број 35 Момчила Перишића у згради Владе Републике Србије у улици Немањиној број 11 у Београду дана 15.03.2002. године, у потврду о привремено одузетим предметима од Вукадиновић Соње ВП број 2130 Ку.бр.7-2/2002 од 15.03.2002. године, у записник о привремено одузетим предметима од Вукадиновић Соње ВП број 2130/4 Београд од 15.03.2002. године, у записник о претресу стана и других просторија држаоца Вукадиновић Соње ВП број 2130/7-2 Београд од 15.03.2002. године, у криминалистичко техничку документацију ВП 2130/4 Београд Ку.бр.7/2002 од 20.03.2002. године сачињена поводом лишења слободе Перишић Момчила у мотелу Шарих на Ибарској магистралаи дана 14.03.2002. године, у потврду о улажењу у стан и друге просторије држаоца Влајковић Верице ВП број 2130 Ку.бр.7/2002 од 09.07.2002. године, у потврду о привремено одузетим предметима од Влајковић Верице ВП број 2130 Ку.бр.7/2002 од 09.07.2002. године, у потврду о улажењу у стан и друге просторије од Влајковић Верице ВП број 2130 Ку.бр.7/2002 од 11.07.2002. године, у потврду о привремено одузетим предметима од Влајковић Верице ВП број 2130 Ку.бр.7/2002 од 11.07.2002. године, у Упозорење Генералштаба Војске Југославије Пов.бр.03/2678-1 од 20.10.2000. године и изјава Секулић Миодрага, у допис Владе Републике Србије 08 бр.031-9724 од 15.07.2002. године, у спис извиђајног поступка Генералштаба Војске Југославије – кабинет начелника Инт.бр.47-4 од 29.07.2002. године, у допис – извештај Генералштаба Војске Југославије – кабинет начелника Генералштаба Инт.бр.47-8 од 23.08.2002. године, у наредбу Војног суда у Београду од 26.03.2004. године за претресање просторија Хелсиншког одбора за људска права у Србији, у записник о претресању просторија Хелсиншког одбора за људска права у Србији Војни суд у Београду Ки.бр.56/04 од 26.03.2004. године, у потврду о привремено одузетим предметима од Тасић Небојше ВП бр.4795 Ку.бр.06/04 од 26.03.2004. године, у потврду о привремено одузетим предметима од Загорац Душана ВП бр.4795 Ку.бр.06/04 од 29.03.2004. године, у наредбу Војног суда у Београду Ки.бр.56/04 од 29.03.2004. године о претресању куће коју користи Влајковић Владан, у записник о претресању куће Влајковић Владана Војни суд у Београду Ки.бр.56/04 од 30.03.2004. године, у потврду о привремено одузетим предметима од Влајковић Владана ВП бр.4795 КУ.бр.06/2004 од 30.03.2004. године, у издавачки уговор закључен дана 21.01.2004. године између Хелсиншког одбора за људска права у Србији и Влајковић Владана, у допис Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије број 547-2 од 29.01.2008. године и Одлуку начелника Генералштаба Војске Србије број 2731-1 од 18.05.2007. године, у допис Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије број 2926-10 од 20.05.2016. године, у допис Министарства одбране Војно-обавештајна агенција П.бр.3038-2 од 16.05.2016. године, са прилозима, као и у допис Кабинета начелника Генералштаба Војске

Србије број 2926-12 од 21.09.2016. године, у извештај Генералштаба Војске Југославије – Управа безбедности строго број 40-96 од 11.09.2002. године, затим одлуку начелника Генералштаба Војске Југославије строго Пов.бр.2/731-1 од 11.09.2001. године, у наредбу начелника Генералштаба Војске Југославије СП.бр.864-1 од 24.11.1994. године, у Правило службе органа безбедности у Војсци Југославије Стр.Пов.бр.109 од 21.03.1984. године, у Правило службена преписка и канцеларијско пословање у Војсци Југославије из 1994. године, у Правило службе Војске Југославије из 1996. године, у извештај Генералштаба Војске Србије Управа војне полиције број 1440-3 од 16.08.2019. године, и у осталу писану документацију, те је, на основу члана 405 ЗКП, извршио увид у поднесак браниоца оптуженог Перишић Момчила адв.Лукић Новака од 05.11.2019. године и службену белешку овог суда од 29.06.2020. године, у одговор Министарства правде Сједињених Америчких Држава – Канцеларија за међународне послове од 20.07.2020. године, у садржину компакт дискова достављених од стране Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије, уз поднесак од 24.01.2020. године, са записницима са састанка Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије током 1999. године, 2000. године и 2001. године, и у садржину у зип дискете и флопи дискета број 1 - 17, одузете од оптуженог Перишић Момчила по потврди о привремено одузетим предметима од 15.03.2002. године, а у присуству стручног лица Дамјановић Слободана, који је по одлуци истражног судије Војног суда Ки.бр.535/02 од 19.07.2002. године, утврђивао садржај датотека које се налазе на дискетама, зип дискетама, цд рому и хард диску, одузетих од оптужених и извршио штампање материјала који је на њима садржан, па је ценећи све изведене доказе, брижљиво и савесно, како појединачно тако и у њиховој међусобној повезаности, утврдио чињенично стање као у изреци пресуде.

Оптужени Перишић Момчило се изјаснио да не признаје извршење кривичног дела које му је стављено на терет, те је у одбрани навео да нису тачни наводи из оптужнице коју он налази нејасном, али да, и поред тако нејасне оптужнице, истиче да он никада није никоме ништа предао или саопштио или дао, нити ставио на увид било који документ који представља тајну и који би имао негативне последице по безбедност његове земље. Даље је навео да је комплетан радни век провео у војсци на командним дужностима од почетне потпоручнике, командира вода до највише генералске - начелника Генералштаба и то у миру, а делимично у рату, у 15 гарнизона и четири републике претходне односно Савезне Републике Југославије, те да је све што је радио, иако је на тим дужностима често имао одређене изазове, било у функцији заштите његовог народа и свих грађана државе којој је припадао, да се нажалост, држава током тог времена смањивала, а њене границе су се мењале, али да то није утицало на њега у смислу убеђења и ставова о заштити народа и државе, за које се залагао и штитио их, борећи се на првој линији фронта. Истакао је да се у петооктобарским променама борио за демократске промене и у Хагу бранио част и достојанство војске, народа и државе, те да су кроз ту одбрану, захваљујући интердисциплинарном тиму правних стручњака, на челу са Лукићем, успели да се одбране и да такав његов однос и примарни интерес да служи народу и ради на очувању безбедности и мира, није одговарао неким Милошевићевим људима и његовом режиму у целини, те да су га сменили и на неки начин избацили из даљег активног доприноса безбедности и миру тадашње Савезне Републике Југославије. Навео је да је у новој власти која је формирана после 5. октобра, био са великим ентузијазмом, али да је тамо било пуно појединаца који су били његови противници, истичући да су све тврдње које се у оптужби помињу везане за 5. октобар и петооктобарску власт која се тада борила са остацима претходне власти, која се борила сама са собом, са својим сујетама, са малим и великим интересима који су се међусобно сукобљавали, чак и искључивали из ког разлога је свако ко је покушао да ватру 5. октобра одржи или да је појача био на неки начин анатемисан, а да су механизми за то

анатемисање били разноразни тако да су се појединци или повлачили из петооктобарске власти или пресвлачили, а механизми су били заиста драстични, од измишљања разноразних афера до удаљавања са власти, а у најгорем случају до метка у леђа, те да он није добио метак у леђа, али да је избачен из политике перфидним деловањем полицијских противника, медијски и од јавности сатанизован и жигосан са оним што је најгоре за официра, а посебно генерала, чак и пензионисаног генерала, да је био односно да јесте шпијун. Објаснио је да су, како би наведено могло да се реализује, према њему, као тада подпредседнику Владе Србије, посланику у Савезној скупштини, председнику Одбора за одбрану и безбедност у Савезној скупштини, ангажовани нечасни делови Милошевиће власти који су га издали када је почео да губи и који су свестрано понудили своје, мрачне услуге новоформираној петооктобарској власти, да би на дрско незаконит начин преко Службе војне безбедности и срамне злоупотребе војног правосуђа иницирали овај случај против њега, односно желели су да преко њега покрену лавину уништавања свих оних који им сметају, те да нису успели у томе на дан 14.03.2002. године када су га ухапсили да би главна вест у СРЈ била "Ухапшен бивши начелник Генералштаба због тога и тога", а да не би се рекло да је нестала и последња Југославија, јер управо последња Југославија тада нестала са сцене. Навео је да су га тада елиминисали из политике и власти, а само годину дана након тога 12.03.2003. године да су елиминисали премијера из живота, у ком смислу је на главном претресу навео да би свако даље објашњавање чињеница било посебно прихватање незаконитости претходног поступка и да зато не жели да даје даље своју одбрану, нити да одговара на питања суда и тужилаштва.

С обзиром на наведено суд је на главном претресу, на основу члана 397 став 6 ЗКП, прочитао одбрану оптуженог Перишић Момчила коју је дао пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 15-16.03.2002. године и 27.05.2002. године, када је навео да је тачно да се дана 14.03.2002. године око 20 часова у ресторану "Шарић" састао са David Neighborom (Дејвид Нејбором), али да то није био јавни састанак и да су тамо уз пиће говорили о неким стварима које апсолутно немају никакве везе са наводима кривичне пријаве, те да је након неког времена које су провели заједно за столом, у ресторан ушло неколико лица у цивилним оделима који су дошли до њиховог стола, затим се представили као војна полиција, ставили му главу на сто и у истом тренутку почели да ваде све што је имао у џеповима, те да су му након тога ставили лисице на руке и извели напоље односно према аутомобилу, док је Нејбор остао унутра те да он не зна шта се даље у ресторану дешавало. Даље је навео да је све што је критичном приликом имао одузето од њега што је констатовано на потврди о привремено одузетим предметима и да из тога произлази да он наведеног дана код себе није имао ништа од наведеног компромитујућег материјала, односно да ништа није дао саговорнику, додавши да му није познато шта је Дејвид Нејбор имао код себе критичном приликом у торби, односно шта је код њега нађено. Даље, везано за дискете које су пронађене у његовом кабинету у Влади навео је да је те дискете односно документа класирао у четири групе, да су у прву групу спадали сви документи везани за партијску активност, да су се у другој групи налазили сви документи које је он као председник Одбора за одбрану и безбедност у већу република Савезне скупштине на легалан начин добијао, а који су му користили управо његово свакодневно ангажовање на тим питањима, те да је један велики део докумената из те групе дошао у његов посед директно уз консултацију са надлежним органима из Војске Југославије, војне обавештајне службе и војне безбедности јер су били прибављени у сврху задатка који је он обављао, затим да се се у трећој групи докумената налазили они које као начелник Генералштаба понео са собом након престанка дужности, а за које је сматрао да је потребно да их понесе и где су се налазили телеграми строго пов, извештаји и слично, док се у четвртој групи докумената налазио материјал који је добио из више извора и то између осталог анонимним путем, док је део материјала покупио из својих извора, јер је његов ресор, како у савезној скупштини тако и у републичкој влади био национална безбедност

Југославије и у том контексту и неодвојиво од тога национална безбедност Србије. Истакао је да се ради о једном осетљивом и веома значајном сегменту друштвених активности и да је било потребно да сви ти подаци буду сакупљени и заокружени на једном месту, а да је он с обзиром на своју функцију био најпозванија личност да све те податке обједини у целину, те да је осим писаних докумената који су пронађени у његовом кабинету, део материјала био и на дискетама јер је он лично тај материјал користио понављајући да је материјал који се на дискетама налазио прибавио искључиво за потребе ефикаснијег функционисања националне безбедности и да му је познато какав материјал се налазио на дискетама јер га је он лично користио док је само један део тог материјала копирао и то фрагментарно, наводећи да су то физички радила лица из његовог кабинета, пре свих Весна Јањић и Милановић Дарко, који су били задужени и за уништавање појединих докумената за које је он проценио да треба да буду уништена, односно да не смеју бити доступна јавности, па да је због тог фрагментарног коришћења често говорио људима који су копирали материјал да се сам извор документа не копира, с обзиром на то да су исти коришћени према потребама и на више места и да није хтео да зна извор документа. Такође је навео да су предметне дискете биле правилно чуване односно да су биле обезбеђене и да је сав материјал који је било потребно снимити са дискете након употребе тј. копирања, уништен, у ком смислу је један велики део материјала који се налази на дискетама, а који је на неки начин тајан, није био битан за функцију коју је он обављао али да се нашао на дискети, па је као пример навео дневни односно седмични план рада начелника Генералштаба. У вези лица која се спомињу у кривичној пријави навео да потпуковника Секулића познаје још из времена када је био начелник ГШ, те да је оптужени Секулић радио у његовом кабинету, али да након што је отишао са дужности начелника са Секулићем није ни који начин комуницирао бити лично, ни телефоном, нити је од њега добијао било какав материјал па ни онај који је одузет из његовог кабинета. Навео је даље да је оптуженог Влајковић Владана, чији је псеудоним "Поп", упознао у исто време, односно док је био начелник ГШ на неком такмичењу стрелаштва, а да је у каснијим контактима са њим имао извесне пословне аранжмане с обзиром да је он предузимач и да је уређивао његову кућу у селу Коштунићи, те да је од њега добио део дискета које су код њега пронађене, иако он то није тражио од Влајковића, већ му их је оптужени Влајковић сам доносио, како је рекао највероватније јер је раније био професионални војник, те имајући у виду сва дешавања која су наступила након петог октобра, у ком смислу оптужени Перишић сматра да му је оптужени Влајковић доносио те дискете са родољубивим мотивима. Додао је да му није познат начин прибављања тог материјала, а да су његова виђања са оптуженим Влајковићем бивала све чешћа будући да су имали приватне послове, те је истакао да је доста информација са поверљивим карактером добијао од појединих официра ВЈ који су се разним представкама обраћали председнику СРЈ, у којим представкама је било пуно података које се односе на разноразне неправилности које су уочене у функционисању ВЈ, стамбеном обезбеђењу и слично, дакле да је и то био један од извора за добијање података, те да је на анониман начин добио и извештај о финансијској контроли ВМА, који материјал је био под његовом контролом, док су са дискета углавном копирани појединачни акти, те да је и без обзира на то сав материјал користио у сврху задатка који је обављао јер да је желео да га користи у друге сврхе, па и оне које се помињу у кривичној пријави, он би материјал уништио, односно не би га чувао у радном столу. Појаснио је да је део информација које су се генерално односиле на безбедност земље добијао легалним путем од Управе безбедности и Обавештајне управе, и да их је користио у радне сврхе и да томе сведочи чињеница да је једна од информација и то најзначајнија била подцртана и да је држао обезбеђену у столу и да је то информација ОБ бр. 249 строго пов. 1-249 од 06.12.2001. године. Поводом фасцикле пронађене у његовом кабинету оптужени Перишић је навео да се у њој налази Списак генерала и адмирала Војске Југославије, те да је он од стране надлежних органа и личности добио задатак да изврши једну процену кадра који би био најприкладнији за тадашњу

ситуацију, истичући да је био дуго професионални војник, начелник ГШ ВЈ и особа која је већину тог кадра добро познавао из времена док се налазио у ВЈ. Објаснио је да је део дискета које је добио од Влајковића, добио лично од њега, односно да му је он достављао и да би му тада он рекао и шифру на основу које се дискета може погледати, да се сећа да су биле две шифре, да је једна "Брасина", а да другу не зна, али да се сећа броја који има у свом саставу и да је то 11, додајући да је за наведене шифре знао он, Весна Јањић и Дарко Милановић, али да су они дискете отварао само у његовом присуству тако да су исте биле на неки начин заштићене.

Оптужени Секулић Миодраг се изјаснио да не признаје извршење кривичног дела које му је стављено на терет, те је у својој одбрани изнетој на главном претресу навео да није учинио кривично дело, те да је све време радио и у складу са Уставом, законом и прописима који регулишу рад и војну службу, да је штитио тај Устав и закон и људска права као посебно битне тековине, те да сматра да се од почетка ради о монтираном политичко безбедносном процесу због чега није желео да изнесе одбрану нити да одговара на питања ни тужиоца, ни суда, ни браниоца.

С обзиром на наведено суд је на главном претресу, на основу одредбе члана 397 став 6 ЗКП, прочитао одбрану оптуженог Секулић Миодрага коју је дао пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 16.03.2002. године, када је навео да ништа од наведеног у од онога што му се ставља на терет и његове контакте са оптуженим Перишићем није тачно, те да је у кабинету начелника Генералштаба радио у периоду од октобра 1995. године до 04.03.2002. године на формацијском месту референта за информатичко-техничку подршку, у ком смислу је у склопу своје дужности радио све послове који се односе на текућу дневну кореспонденцију, као и презентацију већ раније припремљеног материјала од стране других референата – фактичких носиоца, а који материјал је представљао на седницама колегијума начелника ГШ, а ређе и на седницама Врховног савета одбране. Што се тиче материјала који је презентован и са којим је иначе радио, оптужени Секулић је навео да је исти био степенован свим степенима тајности, осим државне тајне, наводећи да су састанци колегијума начелника ГШ ВЈ тонски снимани од стране за то надлежних лица, да се оптужени сећа да се ради о заставнику Ракићу и ст. водницима Ђокићу, Вученовићу и Благојевићу, а да су ти снимци касније транскриптовани односно превођени у писану форму, а који материјал је даље пребациван на дискете и тако доношен њему, односно да то није увек било тако али да је он требало да прво сними материјал на свом компјутеру, а да касније садржај пребаци на дискету која је чувана у деловодству. Даље је навео да тај материјал углавном није брисао истог дана са свог компјутера, нити га је пребацивао на дискету, већ да се он ту налазио неко краће време, појашњавајући да се рачунар на коме је радио налазио у његовој канцеларији, те да је био умрежен у систем рачунара кабинета начелника ГШ ВЈ и рачунарску мрежу ВЈ, с обзиром да се у његовој канцеларији налазио штампач у боји, који су користили други чланови кабинета на пример Вученовић, Бједов, Латковић и други, односно да је постојала могућност приликом употребе да и они дођу до података односно да прочитају садржај који се налазио у његовом рачунару. Напоменуо је да у правцу заштите наведених докумената није постојала посебна наредба, што се посебно односи на дискете односно рад са магнетним медијима, те да он није упознат са било каквом наредбом о чувању, али да је касније Живановић Драган наредио да се на дискетама констатује када је материјал са колегијума додат на дискету, односно да је морао да стоји датум када је то урађено. Даље је навео да је као члан кабинета начелника ГШ ВЈ био у кабинету када је начелник био генерал Перишић, али да се након његовог одласка у пензију 1988. године, више никада са њим није сусрео нити на други начин комуницирао, док оптуженог Влајковић Владана познаје од 1995-96. године и то тако што га је упознао приликом његових долазака у

кабинет ГШ ВЈ, с обзиром да је његов брат радио као заменик, а касније као начелник кабинета, који контакти су се наставили и касније прерастајући у интензивно дружење, али је истакао да никада нису разговарали о послу и стварима које се дешавају на послу, и да му он никада није доставио било какав поверљив материјал, ни на дискети ни папиру, те да су њихови контакти били чисто приватне сфере, али да се сећа да му једном приликом дао једну своју дискету на којој се налазила спецификација столарије која је требало да буде замењена у његовом стану, а све то знајући да је он грађевински предузимач те да је желео да преко њега замени столарију, како су пријатељи и да му је дао чак и аванс од 500 ДМ, али да до реализације није дошло до момента саслушања. Истакао је да су колегијуми начелника ГШ ВЈ били означени као строго поверљиви, те да им је он присуствовао, објашњавајући да је њихов дневни ред био раније утврђен, да се углавном расправљало по тако утврђеном дневном реду, о стању у ВЈ, моралу и слично, те да је транскрипција са колегијума вршена у управи информатике, док приликом доношења дискета и предавања истих њему од стране за то надлежних лица није вођена било каква евиденција све до наредбе генерала Живановића о томе да се на папиру евидентира када је додат материјал на дискету, те да до тада није вођена никаква евиденција о примопредаји тих дискета. Навео је да му је углавном предавана једна дискета везана за колегијуме НГШ ВЈ, а да је ретко када било више дискета, те да је он након што би преснимио дискете преко свог рачунара на нову дискету, дискету са које је снимао враћао управи информатике, а нову дискету предавао у деловодство, где је чувана. Даље је навео да што се тиче шифри помоћу којих су се могле читати дискете, исте је лично одређивао и те шифре су уједно служиле и за пријављивање на рачунар, од којих шифри је он најчешће користио "Брасина", "Брасина1", "Брасина11", "Брасина Брасина 11", "Доња Брасина", "Секула", "Секула 1" и "КНГС 1122", тако да углавном без одређене шифре нису могле да се читају дискете, али да је било и одређених дискета које су се могле читати и без шифри, као и да су шифре за улазак у његов компјутер осим њега знали и његови сарадници из кабинета као што је Вученовић, те да нико ко није познавао шифру у компјутеру није могао да уђе и користи податке заштићене шифром. Додао је да у његовом приватном рачунару који се налазио у његовом стану није било ништа од наведеног материјала, а да иначе дискете са таквом садржином није носио кући. Након што су му предочене дискете које су привремено одузете у канцеларији потпредсеника Владе Србије Момчића Перишића, навео је да му те дискете нису познате, а након што му је предочена још једна дискета на којој је написано "април јун 1999. год", односно дискета црне боје, навео је да то није његов рукопис, затим је методом слободног узорка једна од дискета убачена у компјутер где је оптужени уносећи шифру "брасина 11", отворио садржај дискете на којој се налазио извештај са колегијума НГШ ВЈ од 03.05.2001. године поводом чега се оптужени изјаснио да се не сећа конкретног колегијума, али да по изгледу и форми материјала на дискети, ради се о материјалу који је иначе сличан записницима који су вођени, а након што су оптуженом предочени следећи докази: недељни план рада начелника ГШ ВЈ од 26.02. до 04.03, те након што је оптужени извршио увид навео је да је некада радио такве планове али да исте ради и начелник кабинета, а да конкретни план није штампан на његовом рачунару, а затим након што му је предочен Преглед – Списак старешина, навео је да му тај списак није познат нити да је он радио исти на свом рачунару, те му је предочен и записник са колегијума начелника ГШ ВЈ када је навео да се предочени материјал само по захтеву штампа са дискете, а да иначе садржај тог материјала буде на дискети, тако да штампање таквог материјала одобрава начелник кабинета НГШ ВЈ, у вези чега је такође објаснио да што се тиче степена тајности, исти одређује обрађивач самог записника, док он као техничко лице то не ради. Након што му је предочена Информација о стању и функционисању система државне границе СР Југославије, навео да он то није радио јер не користи фусноте, а након што му је предочена Информација о регулисању стања у служби ПВЈ чина адмирала-генерала навео је да му није познат такав документ, а поводом извештаја о тада актуелној безбедоносној ситуацији у

окужењу СРЈ са тенденцијом њеног развоја, оптужени је навео да му ни тај документ није познат, нити се као такав могао наћи на састанку начелника колегијума. Такође, приликом изношења одбране оптуженог Секулић Миодрага дате на записнику који је сачињен у Војном суду у Београду дана 23.09.2002. године, исти је након што му је предочен садржај дискете означене групним бројем 2 навео да је то његов рад, а да вероватно тај рад има и код себе тада у торби, али да о томе не жели да се изјашњава, те да именик који му је предочен није никаква тајна и да исти имају сви чланови кабинета, да је пронађен код њега у кући, односно у торби, с тим да је стајао на дискети и наводећи даље да тај именик није никоме давао, односно да никада и никаква војна документа није никоме давао.

Оптужени Влајковић Владан се изјаснио да не признаје извршење кривичних дела која су му стављена на терет те је у одбрани на главном претресу навео да жели да се изјасни у одређеном степену другачије у односу на одбрану коју је изнео у предистражном и истражном поступку, те је истакао да је предметну оптужницу писало војно тужилаштво, да је то било друго време и друга земља, односно други закон и уопште друге околности, од када је прошло доста времена, истичући да је трећину свог живота оптуженик у овој ствари, да пола од тога нема ни пасош, ни нека друга права и да му је у интересу да се поступак што пре оконча. Из тог разлога, оптужени је навео да не може да се изјашњава на исти начин као што би причао 2000. године, јер су све околности потпуно другачије, да има сина који се родио после ових догађаја и коме кад помене Слободана Милошевића, он мисли да је у питању неки неуспели писац и да нема појма о коме се ради, а да су он и оптужени његови савременици који су такође почели по мало да заборављају како је било живети у таквој држави. Навео да је своју каријеру војног лица активно почео у Словенији давне 1988. године, да је имао прилике да види како је пропадала једна држава и настајала друга, односно како је пропадала војска и настајале силне паравојске које су неминовно на све образоване старешине и професионалце оставиле неизбрисив траг, те да су таква тектонска померања избацила на површину разноврсне људе које су имали прилике да виде као национлане хероје попут Аркана, Гишке, Жишке, Беле орлове, капетане Драгане, и тако даље, што је све доприносило и пресудно утицало да се код њега развије посебан осећај за људска и материјална страдања. Даље је навео да је од Словеније, од Постојине, где су радили за потребе обавештајне службе тадашње Девете армије на прислушкивању Италијана, преко Книна, Карловца, Осијека, Церића, Мирковаца, делимично Босне, дошао у Обреновац, где је започео и приватни посао почетком 1994. године, напустио војску, оженио се, добио ћерку и сина, да је прво хапшење од стране војске доживео као приватник 1998. године, по налогу људи из ЈУЛ-а, о чему је документовано писао у књизи, те да га пре тога политика није ни мало интересовала, осим што је као и већина грађана 1995. и 1996. године био на демонстрацијама у Београду, у ком периоду је упознао генерала Перишића, али да сматра да се он и не сећа када су се срели у кабинету пуковника Милована Влајковића. Оптужени Влајковић је даље у својој одбрани навео да је војска злоупотребила оно што цивилне структуре нису, те да га је на бази ванредног стања ухапсила и држала 32 дана у самици, опишала до главе и када је он имао прилике да у војном затвору у Устаничкој види све благодети једне државе у расулу која је тукла своје грађане, терала своје грађане да певају песме које не приличе, тукла их зато што су се противили својој савести, нису хтели да узму оружје ако су припадали рецимо Јеховним сведоцима и нечем сличном, те да је о свему томе писао тадашњем председнику суда, који је сада адвокат, наводећи да није случајно потонуо у ове ствари, те да су сазнања о злоупотребама у војном врху биле у том периоду, дакле крајем 90-тих година малтене уобичајена ствар о којој се причало у кафанама, говорило на скуповима, малобројне опозиционе новине су могле о томе и да пишу, а да је он имајући у виду шта му се десило пре, а знајући куд то води, одлучио да податке које је могао да има, достави и то Влади Црне Горе, а касније Влади Србије, односно институцијама система,

податке на које су имали право, податке за које су имали обавезу да их имају. Навео је да су то били чланови Врховног савета одбране које је Милошевић искључио, а који су финансирали војску, одговарали за неке њене делатности, али нису имали информације шта та војска ради, не само војска него и цивилне службе безбедности, при чему када данас говори о Црној Гори, председнику и премијеру Црне Горе, оптужени је напоменуо да је Црна Гора у то доба била равноправни члан Савезне Републике Југославије, да она није била никаква страна земља, да је то била држава, односно република у којој је тадашња опозиција налазила спас од прогона и убиства, да је то била република која је прва и једина рекла Милошевићу не, а да на њеној територији није у том тренутку био рат, али се војска спремала тај рат, те да када каже војска, он заправо прича о деловима војске, о деловима службе безбедности, налазећи нелогичним да премијер једне земље узима податке са колегијума начелника Генералштаба ако није имао потребе за тим, те да када је понудио могућност да знају шта им се спрема, мислио је на 650.000 црногорских грађана којима се спремала судбина иста каква је била у Хрватској. У даљем излагању оптужени је навео да је погубна политика, у оној земљи у којој је био грађанин, те државе довела до 4 милиона избеглица, до 170.000 мртвих и до грађанских ратова у свим републикама, осим у Црној Гори, а касније на жалост и у Македонији је дошло до грађанског рата 2002. године, док је у Црна Гора у то време добила такозвани Седми батаљон војне полиције, чији је задатак био да изазове нестабилност, састављен од људи који су имали криминогену прошлост, односно да га је војска направила као паравојну формацију, те да се дешавало да припадници тог батаљона убијају припаднике министарства унутрашњих послова, због чега су и на другој страни почели да стварају сличне формације као одговор по устаљеном рецепту какав је био у Словенији, Хрватској и Босни и Херцеговини. Истакао је да су све информације које је Влада Црне Горе од њега добијала, биле и остајале у институцијама система и на које су они по закону и по Уставу Савезне Републике Југославије имали право, те да војска није направила ову “измишљену аферу”, за то се никада и не би сазнао. Навео је да је био привредник, односно да се вратио у привреду када се прича завршила, те је имао и овлашћења Владе Црне Горе, као дела Савезне Републике Југославије да ради тај посао, односно да он није са улице конобар који не зна последице таквих радњи и да никада није изашао у јавност са било којим документом све до убиства премијера Ђинђића, те је на питање председника већа појаснио је да говори о периоду од 1999. године па до 2000. године. Износећи одбрану оптужени се даље осврнуо на атентат на Вука Драшковића на Ибарској магистрали 03.10.1999. године, објашњавајући да су они имали информације и ко стоји иза тога, камион је данима улазио у Липовицу, вежбао изласке, утоварен шљунком, вођен у деловоднику о изласку и уласку, при чему је, на опомену председника већа да се врати на предмет оптужбе, оптужени Влајковић, са својим адвокатом, инсистирао на томе да информације ове врсте доприносе разјашњењу чињеничног стања и да су од утицаја за разумевање мотива које је оптужени имао приликом предузимања радњи извршења кривичног дела које му се ставља на терет, у ком смислу је оптужени навео даље да је у међувремену војска исполитизована до горњих граница, те да је Небојша Павковић као наследник генерала Перишића, односно Ојданића био човек који је држао митинге по Савезној Републици Југославији и да је имао користи од изазивања сукоба, ратова, катаклизми и сличних ствари, алудирајући на то каква је била та Југославија у којој је убијен водећи новинар Славко Ђурувија, покушан атентат више пута на Вука Драшковића, убијен вођа мафије Аркан, министар полиције Радован Стојчић Баца, министар одбране Павле Булатовић, па и председник Србије Иван Стамболић и бачен у кречану, од истих припадника криминализованих служби од којих је убијен премијер Зоран Ђинђић, те да је само дванаест дана пре његовог убиства он обезбедио плату сопственом убици, истакавши да је Зоран Ђинђић од њега добијао исте те податке од 2000. године, а Црна Гора више не, све до 2001. године, негде август или септембар месец, те да када прича о подацима не прича само о подацима који му се стављају на терет, већ су то и други подаци осим оних који су у књизи

објављени. Објаснио је да је у време када је покушан атентат на Вука Драшковића у Будви имао податке да је у атентату учествовала војна контраобавештајна и обавештајна служба и да данас имају и правноснажну пресуду на ту тему, те да су та двојица пуковника касније унапређена, тако да је један био заменик начелника Војно обавештајне службе, а други координатор свих Служби безбедности, да су им дали службене легитимације, хеликоптер, да је у питању био земунски клан, те да су се службе правиле луде, односно да су правосуђе правиле тако да немају појма о чему се ради, истичући да је војска у то време имала 900 безбедњака, официра образованих, школованих и обучених да то морају да знају и на стотине обавештајних официра, на хиљаде сарадника и да сматра да није постојала ни теоретска шанса да нису знали да су они подржали атентат на лидера опозиције. Даље је навео да сматра да је заузео праву страну и да је, када је решио да објави књугу, односно када је Зоран Ђинђић стрелан јер није веровао баш у све што му је он говорио, односно давао и не само овим путем него и другим каналом, јер су му и други људи давали, али да је он био превише прагматичан, те да му је остало само да објави књигу, јер да је није објавио они би издржали затворске казне и били издајници, додајући да су људи који су били са њим у тој причи, заправо били део једног свенародног покрета, а да Секулић Миодраг није био у том саставу, те да је милион људи било пред Скупштином 5. октобра, а да данас не може 20.000 људи да се скупи осим на концерт певаљки, те да је тај милион дошао да руши нешто што им је свима дозлогрдило, наводећи да су сви ти људи из његове приче били образовани људи, да је већина имала и магистратуре, али да не може да прича о њима јер неки од њих и данас раде одређене одговорне државне послове, те да се информације тог типа не могу наћи на неком сајту или било где друго. Како би објаснио како и зашто војска бежи из уставних овлашћења, зашто официри беже из војске, оптужени Влајковић је навео да је имао 170 класића, од чега трећина је напустила такву војску, трећина се помирила из разлога да прими тих 100 марака плату, те да су сви примали 2000. године 100 марака и да је трећина решила да се побуне, а да то није био први случај у историји српске војске, да су се бунили и да никад ништа нису тражили заузврат, при чему је објаснио да се 2000. године вратио свом послу, а да је једина ствар коју је добио за оно што је радио признање почасног држављанина Црне Горе за мир и стабилност, помоћ влади на очувању мира на територији Црне Горе. Постављајући више реторичко питање на које је сам дао одговор, зашто су официри бежали из војске, оптужени је навео да су они видели то о чему он прича, а да је војска институција која утиче на људе тако што све стави под жиг војне тајне, што потврђују и анкете које кажу да је највеће поверење у војску и у цркву, јер о тим институцијама не знамо ништа, тј. они заседају тако да нема никакве јавности, а најмање у скупштину, наводећи да се иста сваки дан гледа како се поливају водом. Додао је да је његов прадеда носилац Албанске споменице, учесник оба Балканска рата, деда учесник Другог светског рата, а он лично учесник три године рата, те да сматра да од њега и од оптужених Перишића и Секулића нема већих патриота. Из тог разлога оптужени Влајковић је инсистирао на томе да прочита извесну наредбу како би било јасно како је функционисао Генералштаб и отуђени центри моћи скривени иза политичких одлука, те да ако председник Павковићу каже "Организуј атентат у Будви, нареди Зецу да да логистику", онда је питање ко коме ту командује, при чему је навео да је Милошевић био врховни комадант оружаних снага те армије која кроз овакву оптужницу покушава себе да опере и да је исти тај Милошевић као врховни комадант оружаних снага наредио хапшење Ивана Стамболића, одвођење у страху два сата до јаме, држање завезаног изнад јаме и слушање ко ће се од њих договорити да први пуца, да су исти људи били у атентату у Будви и у атентату на Ивана Стамболића, као и на Зорана Ђинђића. Објаснио је да изнете чињенице само иду у прилог томе да се учини јасним у овом посупку зашто су официри давали податке својој влади која је легитимно изабрана, која је положила заклетву у Скупштини и која је тражила те податке, а да у конкретном случају са њима као саизвршилац се не јавља ниједан премијер, па је због тога навео пример Небојше Павковића, у смислу да је исти у својој

каријери променио шест станова, да ниједан није био јефтинији од 1.150.000 тадашњих марака, да су поједине виле плаћене по 2 милиона марака, те да је за потписивање Кумановског споразума дата вила у Ужичкој генералу Марјановићу и 4 милиона марака кредита од стране Милачића да то реновира, да су то све антагонизми који су код људи побуђивали потребу да се једном заувек стане на пут таквом понашању, затим да су имали разне финансијске малверзације, учествовање у убиствима, намере рушења легално изабране владе и на крају убиство премијера. Затим је навео да је на супротној страни, када је давао изјаве првобитно везане за кривичну пријаву, односно дело које му се ставља на терет, био Аца Томић, који је оптужен за саучесништво у убиству премијера Ђинђића и да је исти био мозак целе операције "Поштар", као и да је давао са мера прислушкивања земунском клану податке, затим да је имао Вука Туфегџића који је учинио све да се никад не сазна ко је побио оне несрећне гардисте у Карашу, који није реизабран као судија ни први ни други пут, и који је на Ибарској магистрали заустављен од стране полиције, те да је исти на питање да дува у балон скинуо панталоне, показао оно што је показао и да је правноснажно осуђен за то на друштвено користан рад, затим да је на супротној страни војни тужилац Никола Петковић и екипа чији је састанак на Колегијуму начелника Генералштаба приказао у књизи у целости, у коме су одређивали колико ко да буде осуђен и на који начин да буде оптужен, да је све то објављено у књизи, где су рекли новинар Филиповић мора да буде оптужен и осуђен, да је добио шест година затвора, затим је навео да је војно тужилаштво укинута од стране Савета Европе добрим делом зато што су објављени подаци о томе шта су радили те да из наведеног разлога он не може да призна оптужницу за издају војске која не постоји већ четврт века, за издају државе које нема и коју није упамтило ни његово дете које има 22 године, која је написана у складу са Кривичним закоником који не егзистира већ 10-так година, па да је из тог разлога и уведен онај став када је у питању војна тајна где се каже да се не може сматрати тајним војним подацима сви они подаци који представљају то што представљају, јер се превише пута злоупотребљавала војна тајна да би се сачувао режим, да би се убијали људи, да би се прогонили људи. Даље је у свом исказу навео пример безброј официра, часних официра, који су остајали без посла, без стана, жене избациване на улицу, без чинова, то је случај и са генералом Перишићем који је остао без пензије, да су му узели чин 1999. године. Говорећи о предметним књигама оптужени је навео да је увек водио рачуна о војној тајни иако је био убеђен да то не представља никакву војну тајну, те да је књигу када је написао прво однео Сретку Ковачу, директору ВБ-а и седео са њим сат времена, молећи га да на бази докумената, а донео му је 11.000 докумената, подигне кривичну пријаву против Небојше Павковића и људи који су чинили то што су чинили, те да му је Сретко Ковач рекао: "Владане, ја имам 34 кривичне пријаве које се држе у фиоци против Павковића јер се он сада кандидовао за председника". Навео је да су људи о којима је писао и причао у затвору, од Марковића, који је добио по 20, 30, 40 година, до Небојше Павковића, а да је он даље књигу однео Јовану Пријићу тадашњем специјалном тужиоцу који га је примио у Устаничкој, ком састанку је присуствовала и Снежана Маловић, а које је сам затражио за сведоке и рекао му: "Имам чврсте индиције да је војска са Томићем упетљана у убиство Зорана Ђинђића", да је он затим сачинио оптужницу која је постала правноснажна, али да је њему као једном правном лаику то био јединствен случај да види да се од тако крупне оптужнице одустане без икаквог образложења, без икаквих нових момената, осим ако је нови моменат што је Коштуница постао премијер, а јесте, затим наводећи да су се за књигу борили Родољуб Шабић, опет институција система, представник институције система, док је књигу ослободио чувања било какве тајне Здравко Понош опет на личном састанку, где је рекао: "Ово је срамота за униформу, да се људи овако понашају", и скинуо степен тајности у присуству 20 људи. Даље је навео да се Синиша Важић својом наредбом уздигао изнад дневне политике и вратио књигу на слободу јер је сматрао да постоји јавни интерес који је јачи од личног интереса који се дефинише кроз степен војне тајности, те да би оптужени волео да су

урадили вештачење колика је корист од његовог деловања а не колика је штета, јер се опет извлачи из контекста, наводећи пример да ако возите кола хитне помоћи имате штету јер трошите гориво и загађујете околину, али спасаваите нечије животе, у том смислу сматрајући да за све што је урадио није никада имао ни потребе, да није био руковођен ни чином, ни функцијом, јер је добро ситуиран човек, довољно способан да заради за себе и своју породицу. Даље је навео да није желео да узме држављанство, ни било које одликовање никад, поготову не у тим моментима јер би се сматрало да је то притисак на суд, на оптужницу и на сличне ствари, али да није могао да одбије позив премијера Црне Горе у својству оне Црне Горе за заслуге из заједничке државе, не одвојене, који је образлажући доделу држављанства рекао овако: "Његова подршка", мисли се на оптуженог Влајковића, "је била значајна за очување грађанског мира и суживота у условима грађанског рата у окружењу изазвана распадом бивше Југославије", наводећи да је то подршка Влади, свом народу, својој држави, не туђој влади, не туђем народу, те поставио реторичко питање да ли уопште може да се ода војна тајна ако се подаци дају сопственој влади. Даље је навео да, што се тиче судских вештака који су вештачили овакву материју, да су то листом људи који су били припадници контраобавештајне службе, заузимали у то време веома високе положаје и били подређени начелнику Генералштаба, као што је комплетно војно правосуђе било директно подређено начелнику Генералштаба, зависило од плате, зависило од чина, зависило од положаја, те да је објавио у књизи да на колегијуму кад начелник Генералштаба, каже нађите ми тужиоца који ће да подигне оптужницу, ја ћу да му дам стан, чин и плату, и нашли су тужиоца и човек је добио 6 година, док су он и генерал Аца Томић податке добијали од официра и кроз легалне институције система, с том разликом што је он податке до којих је долазио достављао својој влади и премијеру, а Томић земунском клану, који је убио тог истог премијера и вратио нас поново у 19 век, а да су им и циљеви били битно различити. Оптужени је даље навео да није ни обучен да научи да чува тајне и да то заправо и нису тајне, него зло које се крије у тајнама и да не зна зашто тужилаштво прихвата каљугу војног тужилаштва да се у њој ваљају још две године без икаквог разлога и без икаквог повода јер оптуженом исто личи на случај из 60-тих година када су судили несрећном пуковнику стрељаном 44-те године за покушај атентата на Хитлера, коме данас немачка сваке године одаје почаст почасним плотуном, те је на крају излагања навео да је веома поносан на то што није био део оне друге приче и што се није продао за неки чин, стан, плату и данас се стидео до краја живота. На питање заменика ВЈТ-а колико је њему оптужени Секулић дао дискета и на ком месту, оптужени је навео да тако нешто није изјавио у свом исказу, а да су његови наводи одбране дати у истрази били изнуђени како би се добило на времену да се заврше демократске промене у Србији и дочека једно фер и праведно суђење, те да ти наводи за њега немају апсолутно никакву важност, никакву тежину, али да то не значи да правницима нема тежину, па је, на питање председника већа, да ли је и које дискете добијао од оптуженог Секулић Миодрага и да ли их је предавао оптуженом Перишић Момчилу, оптужени навео да је у то време трпео стравичан притисак и страшне претње упућене њему и његовој породици од људи из окружења Небојше Павковића, те да је то попримило такве границе да је Хелсиншки одбор из Беча дошао у Београд и понудио му да се склони са породицом у Аустрију, што је он одбио, те да говори о практично једном перманентном притиску од момента од кад је кренула афера "Поштар", па до реализације убиства премијера Ђинђића. У својој одбрани је даље навео да су он и остали оптужени ухапшени у марту месецу, 14. тачније 2002. године и пуштени после два сата из притвора јер је такав договор био са Владом Републике Србије и да не постоји нико у овој земљи, или на Балкану, или у Европи који би био оптужен за такво кривично дело а да буде после сат и по од момента одређивања притвора пуштен да којим случајем заиста Влада Републике Србије и њени органи сматрају да су учинили то дело, у ком смислу је поновио да су трпели стравичан притисак и да је то била једна самоодбрана, јер човек и када некога у самоодбрани и убије па не одговара за

најтеже кривично дело, да је то била једна самоодбрана која је била изнуђена у смислу исказа и да је писање књиге је била једна самоодбрана, те да су сада сазрели услови да може о томе отворено да прича са ове историјске дистанце када лакше може да се сагледа шта се десило и у ком правцу би ишло да којим случајем није било њиховог деловања, да је то био један народни покрет који је захватио и војску и друге државне органе, па и суд у крајњој линији будући да је убијен један судија 5. октобра јер није пристао да потпише одређене записнике које је Милошевић тражио. У даљем излагању оптужени Влајковић је навео да чињенице које је изнео приликом испитивања у истрази представљају његову самоодбрану како је навео и да се ту не налазе тачни подаци, односно да ти наводи не располажу истинитим чињеницама, имајући у виду ко је седео преко пута њега, односно ко га је испитивао, али да он не жели да се на главном претресу о истим изјашњава поново јер сматра је оптужница непрецизна, да није састављена према измена Кривичног законика и да је заснована на политичким интересима, у ком смислу је на посебно питање председника већа да ли је добијао од оптуженог Секулића дискете са тајним војним подацима и предавао их оптуженом Перишићу навео да неће да одговори на то питање. Упитан од стране председника већа, а с обзиром на то да се неодређено изјашњавао на околности из навода датих у истрази, колико дуго познаје оптужене и да ли је са њима у периоду обухваћеним оптужницом, односно од 2000. до 2002. године остваривао контакт, оптужени је навео да је генерала Перишића упознао негде 1996. године у току демонстрација у Београду, што је било буквално само упознавање као што је упознао на десетине људи тог дана, те да га никада више није видео до петооктобарских промена, док није постао премијер, односно заменик премијера, док је о познанству са Секулићем навео да га је познавао, да су се виђали, али да никада није био код њега на слави или свадби нити обрнуто, да му је брат био шеф кабинета начелника Генералштаба и генералу Перишићу и генералу Ојданићу, пуковник Милан Влајковић који је после постао војни аташе у Бечу и да је он долазио код њега пошто су род и из тог периода га познаје, као што познаје и друге чланове кабинета, а не само њега. Објаснио је да је оптуженог Перишића виђао после петооктобарских промена по потреби, а да то значи буквалну потребу да неког сретнете, видите, попијете кафу и да је он њему чак радио један део куће у Коштунићима. Објаснио је да везано за колегијуме начелника Генералштаба и друга документа која је Влада Републике Србије и Влада Црне Горе добијала, није било од интереса колико војска поједе пасуља дневно и колико има чизама у магацину и све оно што садржи као војна тајна, већ да је Владу Републике Србије, Врховни Савет обране искључиво интересовали безбедоносни проблеми и степен угрожености народа и државе изазвано понашањем појединаца наслеђених из Милошевићевог времена, те и да је држава Хашком трибуналу дала преко 1.500.000 докумената, већина њих су и са ознаком државна тајна, пола њих се налази на друштвеним мрежама и то никоме није сметало, али да је страшно засметало што је објавио књигу у којој је документовано писао о злочинима генерала и служби безбедности против сопствених грађана, да је то парадокс своје врсте и да се на тај начин не може стићи тамо куда смо пошли, какво мишљење је он имао 94, 95, 96, 2001. и 2016. године и да му је драго што садашња влада усаглашава стандарде са модерним земљама, као и да ће ово бити последњи процес у коме се суди једној књизи и људима који су се борили против диктатуре.

Испитан пред истражноим судијом Војног суда у Београду дана 16.03.2002. године оптужени Влајковић Владан је навео да је генерала Перишића упознао за време док је он био начелник ГШ и то у његовом кабинету, те да су се након упознавања и након демобилизације оптуженог Влајковића виђали у смислу уобичајених контаката, у позоришту и слично, али никако у циљу предавања одређених докумената, дискета и томе слично, односно да је са њим био у пословном односу на основу уговора о грађењу који је са њим склопио у вези адаптације куће у селу Коштунићи али није желео да наведе износ новца који је добио за тај посао, наводећи да постоји потврда о примљеном новцу и изведени радови на кући, као

доказ. Даље је навео да је тај однос био строго послован, односно да нису били пријатељи, да су један другом персирали, док је на састанке са њим који су били у вези градње куће долазио тако што су на улазу од њега узимана документа као и од сваког грађанина, у ком смислу није имао прођу, односно није могао да без проласка кроз детектор односно рендген уђе у кабинет генерала Перишића, објашњавајући да је он демобилизовано војно лице, а да је из војске изашао 1994. године на лични захтев, те да са оптуженим Перишићем није разговарао о политици, јер политички није ангажован. Даље је навео, а поводом његових контаката са лицем за које је у истрази сазнао да се презива Секулић, да он то лице познаје под надимком "Секула" и да је мислио да је његово презиме Секуловић, с тим да му је познато да је он поткуповник ВЈ и да се ради о врском стручњаку за компјутере, као и да је знао да је Секулић радио у кабинету начелника ГШ због тога што је његов брат пуковник Влајковић био шеф кабинета начелника ГШ и да је он одлазио у кабинет и упознавао све те људе, стављајући напомену у свом исказу да што се тиче наводних дискета које се помињу у кривичној пријави и тако што му их је наводно Секулић дао, објаснио да то није тачно, односно да је делимично тачно, те да је он Секулићу давао одређене дискете али са снимљеном музиком, а да је од њега добио дискету са спецификацијом столарије његовог стана коју је требало да му прибави, а имајући у виду посао којим се бави. Навео је да је дискету преузео у жутој коверти у ресторану-башти код ВМА и да се она и у време давања исказа у истрази налазила у његовом ауту, те да је 500 немачких марака које је добио од Секулића за евентуални будући посао, вратио јер нису постигли договор око посла. У даљем је навео да је пре довођења у Војни суд био приведен на информативни разговор од стране пуковника Комарчевића, потпуковника Ћосића и да му је у том разговору од стране пуковника Комарчевића нуђено да сарађује са службом безбедности у вези кривичне пријаве коју је тада такође видео, и да му је пуковник Комарчевић дословно рекао да између извора и корисника фали једна алка и да је та алка требало да буде он. Навео је да након што није пристао да сарађује са службом безбедности, да је био неубичајено позван на ручак од стране пуковника Комарчевића и са њим разменио бројеве телефона, затим да му је у том разговору и инсистирању да сарађује нуђено да се у читавој ситуацији он појави као курир који који није знао шта носи од извора према кориснику, али да су му у том разговору наведена лица рекла да је тешко наћи мотив под којим би он то радио, а с обзиром на то да је био добро ситуиран и да није био политички ангажован и слично, истичући да је све монтирано и да ништа од онога што је о њему наведено у кривичној пријави није тачно. Поновио је да је са оптуженим Перишићем био у строго пословним односима, односно да се никада није догодило нешто из чега би се уопште могло наслутити да тај однос може прерасти у то што им се ставља на терет, да је генерал Перишић знао којим послом се бави, односно да се бави грађевинарством на основу тога што је приликом извођења грађевинских радова за потребе ВЈ у Обреновцу између осталог морао да прибави и сагласност начелника ГШ који је у то време био Перишић, те је додао да ни Секулић у контактима које су имали није ни на који начин наговештавао да би осим сарадње коју су имали хтео исту да прошири на терен обавештајног рада. Након што му је предочен део изјаве оптуженог Перишића у коме је навео да је "Поп" - оптужени Влајковић њему доносио самоиницијативно дискете и предавао их, оптужени је навео да та изјава није тачна и он оптуженом Перишићу није никакве дискете доносио.

Испитан пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 18.03.2004. године у вези објављивања књига Војна тајна 1 и 2, оптужени Влајковић Владан је навео да у књизи не постоји ништа што је војна тајна, да постоје само подаци о кривичним делима учињеним од стране припадника војног врха, али да иста не представљају војну тајну, наводећи даље да је у књизи изнета проблематика која је већ од раније позната јавности, те да је у њој писао о припремама за грађански рат у Црној Гори 1999. године и поступању војног врха у вези са

тим и политизацији војске. Навео је да је писао о праћењу опозиционих првака и о томе да се још тада видело и знало за атентат на Вука Драшковића, те да у књизи постоје подаци о колегијумима НГШ којима су присуствовали и председници војних судова и војни тужиоци и где им је наређивано против кога да воде поступке и како да их осуде, али да књига претежно говори, не о злочинима других против нас, већ о злочинима нас против нас самих. Оптужени је објаснио да је одмах након изласка из затвора јула месеца 1999. године, почео да прибавља записнике са колегијума НГШ и да је те записнике добијао све до августа 2001. године, да их је добијао од потпуковника Секулић Миодрага кога описује са пуним поштовањем, а да су то били оригинални записници са Колегијума НГШ, како их је он и пренео у књигу. Додао је да је записнике достављао Влади Црне Горе редовно, преко Мараша и Бу димира Шћепановића у периоду од јула 1999. године па до 05. октобра 2000. године, а да је од 05. октобра 2000. када записнике са колегијума НГШ доставио ДОС-у тако што их је предао генералу Перишићу и то по предлогу Мараша и Будимира Шћепановића, и да их је достављао од тада па до почетка августа месеца 2001. године. Навео је да је књигу написао после убиства премијера Ђинђића, можда баш тог месеца и да је радну верзију те књиге пре штампања однео Вуку Драшковићу, а пет или шест месеци пре тога је радну верзију однео и Владану Батићу, са молбом да га повеже са специјалним тужиоцем Јованом Пријићем, а што је овај и учинио, те да је и господину Пријићу однео један примерак књиге у радној верзији, те да је дао и господину Вукашину Марашу и господину Граховцу. Оптужени Влаковић је објаснио да су припреме за штампу књиге учињене пре месец дана од дана саслушања, док је од тада десетак дана уназад књига и одштампана од стране Хелсиншког одбора у штампарији "Загорац", као и да су пре тога прибавили све неопходне сертификате за излазак књиге из штампе, с тим што је објаснио да не зна где је штампарија "Загорац", да књига није у продаји и да његова намера није имала финансијске ефекте, већ само изношење истине, као и да је он очекивао реакције политичара и служби безбедности, а да је једина реакција била реакција генерала Крге који је звао његовог брата пуковника Влајковића и од њега тражио да утиче на оптуженог да повуче књигу, уз речи да ће он (оптужени Влајковић) бити ухапшен ако књига угледа светлост дана. Навео је да је августа месеца годину дана пре давања исказа, цео радни материјал за књигу, као и још података који нису ушли у књигу, а који се односе на колегијуме НГШ и војску на цд-у однео и предао пуковнику Ковачу са којим је том приликом разговарао о тим темама око сат времена, као и да му је рекао да ће штампати књигу уколико не буду предузете мере против људи који су нацију довели ту где се налази. Додао је да му је од 1999. године познато да записници са Колегијума НГШ представљају строго поверљиве податке, али да је сматрао да кривична дела убиства, тајно праћење, ометање ТВ, финансијске малверзације не могу предствљати војну тајну, истичући и то да је бивши министар полиције Михајловић у име Владе Србије са свих докумената заштићених тајношћу, а која се односе на извршиоце кривичних дела или садрже информације у односу на кривична дела или извршиоце скинуо тајност података. Истакао је да је записнике са Колегијума НГШ прибављао у предавао Влади Црне Горе због опасности од грађанског рата, сматрајући да ће на тај начин помоћи да до истог не дође, а да је Влади Србије због проналажења и хватања извршилаца кривичних дела и растурања монструозног режима Слободана Милошевића и да никакву материјалну корист нити било какву услугу није због тога добио, ни тражио односно да то није ни очекивао и да је књигу штампао искључиво ради упознавања јавности са истином, у ком смислу је додао да од августа 2001. године не прикупља записнике са Колегијума НГШ нити војне податке друге врсте јер сматра да је то постала потпуна бесмислица и да то не намерава да ради. Истакао је да је у књизи објављивао делове записника са Колегијума који се односе на вршење кривичних дела од стране високих војних старешина и политичких руководиоца те у делове који се не односе искључиво на вршење кривичних дела само у мери у којој је то морао ради разумевања садржаја књиге, као и поступања војних и политичких руководиоца, наводећи да то не

представља никакве тајне податке ни опасност по безбедност државе, већ да се односи на међусобне односе унутар политичких и војних руководилаца. Навео је да је списак генералског кадра и људи из војног правосуђа добио, као и остале податке, јер се тај списак налазио на записнику Колегијума НГШ и да су сви који су присуствовали били на том списку. Објаснио је да је његова књига штампана у 1.000 примерака, а да је он ако се добро сећа добио око 800 примерака или мање, да се део налази код Хелсиншког одбора, а део подељен, да је 50 комада предато кабинету председника Марковића на тражење Граховца, а да је он код себе у том тренутку имао 20-ак примерака књиге или нешто више, те да нема никакве војне документе нити записнике код себе одштампане нити у рачунару, већ да је све што је имао предао пуковнику Ковачу, али да се присећа да је могуће да код куће има радну верзију књиге. Објаснио је да му у писању књиге није нико помагао, односно да је сам написао и да Секулић нема никакву улогу у писању и издавању књиге, чак супротно да је био против тога, а да је на његову молбу урадио рецензију за књигу, коју је тачније он урадио, а Секулић је прихватио, објашњавајући на даље да је штампање књиге сам финансирао, те да је Хелсиншким одбору дао ради издавања и штампања износ од 1.500 евра или мање, на шта се није могао прецизно изјаснити, додајући да је радни материјал за штампу предао Соњи Бисерко. Навео је да му је познато да је поступак који се против њега води заштитен тајношћу, да је и поред тога написао и издао ову књигу из свих разлога које је навео, али највише због тога што је читао да су на колегијуму наређивали судијама колико, ко и зашто треба да буде осуђен. На питање заменика војног тужиоца у којој форми, како и где му је оптужени Секулић давао записнике са колегијума НГШ и да је оптужени Перишић обавештен о штампању књиге, односно да ли му је предао радну или одштампану верзију књиге, као и од кога је добио 800 примерака књиге, оптужени Влајковић није желео да одговори, сматрајући да тужиоца не занима оно што је у књизи садржано, али је, на посебно питање браниоца, навео да су сви списи и документи садржани у његовој књизи предмет поступка који се против њега и генерала Перишића и потпуковника Секулића води, те да су на тај начин сви ти подаци и документа били изложени јавности односно били јавно доступни, али да он никоме од лица којима је дао радни материјал књиге, као ни издавачу и штампару није рекао да се ради о подацима који представљају војну тајну, те да је најзад и веровао да они не представљају војну тајну. Оптужени је објаснио да је у све то ушао свесно и да је знао да ће доћи до привођења и до поступка, као и да осећа огромну горчину и бес што су људи који су им свашта радили још увек ту и настављају да раде, да он није нашао други начин, будући да институције система нису реаговале у правцу откривања дела и учинилаца, већ да су их и сами прикривали, па чак и у њима учествовали.

Сведок Телесковић Драган је у свом исказу навео да иако је од предметног догађаја протекло пуно времена и да више није у служби од 2005. године, те да може да се изјасни да су према подацима Војно безбедносне агенције, односно према оперативним подацима, из Кабинета начелника Генералштаба "отицали", нестајали односно негде одлазили тајни војни подаци од стране непознате особе која ради у кабинету и предавани непознатим лицима. Даље је навео да је, према тада расположивим и важећим прописима и законима који су важили, начелник Управе безбедности наредио да се спроводу одређене оперативне мере да се утврди о чему се ради, те да је утврђено да подаци одлазе, те да је написан је предлог начелнику Генералштаба, који је тада је био господин Небојша Павковић да се уведе виши степен рада, тзв. оперативна обрада са свим методима који су по тада важећим законима могли да се примене, будући да они нису имали представе куда подаци иду, шта се са њима дешава и до кога могу да дођу. Објаснио је да су, радећи оперативно, утврдили да највероватније податке износи оптужени Секулић, који је тада био референт за информатику у кабинету начелника Генералштаба, и то тако што, када се састанак начелника Генералштаба заврши, садржаји разговора се прекуцавају, снимају се на одређене медије, односно дискете

или слично томе и дају се оптуженом Секулићу да он то сложи у архиву, како је било по пропису, и да су онда утврдили да их он износи из кабинета, односно из просторија војске. Навео је даље да су га затим пратили и ишли даље дозвољеним методама, тако што су ишли за њим и утврдили да он та документа, односно дискете предаје оптуженом Влајковићу Владану и да онда њих двојица исто предају овде оптуженом Перишићу, наводећи да је Перишић био на значајним позицијама тада и потпредседник Владе и председник Одбора за безбедност скупштине, али да су међутим даљим радом утврдили да оптужени Перишић та документа даље предаје странцу, тачније предаје страном лицу господину Нејбору у оквиру папира, у оквиру зипета итд, истичући да та документа представљају државну војну тајну. На питање председника већа шта је од наведеног он лично опазио, сведок је најпре навео да је цео предмет и заправо цео тај случај водила Војна контраобавештајна служба или Војно безбедносна агенција, а да је он стицајем околности одређен за једног од руководиоца са задатком да води и предузима мере, прати ситуацију и да је у моменту када је прикупљено довољно документације која указује да постоји основана сумња да су наведена лица извршила кривично дело шпијунажа и одавање војне тајне, донета одлука да се изврши пресецање тог читавог случаја, а пресецање случаја је значило да се у моменту састанка или разговора извршиоци приведу код истражног судије Војног суда, те да су они, пратећи све добијене и прикупљене податке и сазнања, добили податак да ће се у мотелу Шарић састати оптужени Перишић и Нејбор, те да су се тада, радећи по професионалним узансама и начину као што то раде све службе на свету, припремили да пресеку ту делатност, односно да изведу привођење тих лица. Даље је објаснио да су они дошли негде око 8 или можда око 7:15 - 7:30 увече, у мотел Шарић, те да је, по његовом сећању, оптужени Перишић био слободније обучен, да је имао горњи део тренирке и панталоне, а господин Џон Дејвид Нејбор обучен на спортски начин, те да су њих двојица ушли у један део просторије код Шарића, будући да је тамо постојао део где су улазили гости, а да су они ушли лево од улаза где је, такође, део за госте, али где у том тренутку није било никога, и сели за сто, а да су они у том моменту дали сигнал, кренули, односно приступили њиховом привођењу, на уобичајен начин, те да су отворили предмете, односно ташну коју је Нејбор имао и да је том приликом у њој било доста документације, при чему је сведок појаснио да су тим радњама поред њега присуствовале и његове колеге, односно екипа или тим његових колега, који су то исто што описује опазили. Даље је навео да је на столу било доста докумената, неких папира, с тим да они нису видели сам тренутак предаје докумената, али да мисли да се папири односе на један од састанака колегијума и других података који представљају војну тајну, те да су даље из торбе господина Нејбора извадили та документа, затим гомилу кредитних картица, друге личне ствари, при чему је сведоку као битан остао у сећању један детаљ и то када је питао Нејбора: "Чија је ово марамица?", да је он, који је иначе врло квалитетно говорио српски, одговорио: "Моја је", те да га је сведок још једном питао: "То је Ваша марамица?", и показао му је, док је Нејбор одговорио: "Јесте", те да је сведоку та комуникација била довољна. Сведок је навео да су настојали да врло брзо заврше боравак у том мотелу, јер су постојале процене да може доћи до ометања читаве акције и да би могли бити спречени у извршењу добијеног задатка, те да су онда напустили лице места, а оптуженог Перишића и Нејбора сместили у марицу, одвозећи их на даљу локацију, објашњавајући да су за све време док је акција трајала снимали цео ток хапшења - привођења будући да су на тај начин хтели да свој посао обаве професионално и коректно, те да се сећа да је ступио у комуникацију са оптуженим Перишићем, да је сведок тада имао бркове и да му се оптужени неколико пута обратио речима: "Брко, Брко шта је ово?", а да је он на то рекао: "Тишина, да завршимо овај посао, па ћемо да причамо". Затим је објаснио да су сва пронађена документа пописана у просторијама касарне на Топчидеру, а не на лицу места у мотелу Шарић, јер су сматрали да постоји опасност да неко од обезбеђења Нејбора нападне сведока и њихову екипу, те да би се тиме искомпромитовала читава акција, а да се радило о јавном месту где је било гостију и

особља, али је јасно навео да је приликом вађења докумената из торбе Нејбора, он сваки документ отворио и колико је време то дозвољавало и прегледао и касније вратио у торбу. Објаснио је да је један документ носио број 211 повлака 1, а да код других није било ознака тајности, односно да он није запазио ознаку тајности, при чему је сведоку у истрази, односно приликом саслушања код истражног судије Војног суда у Београду предочен: недељни план рада начелника ГШ ВЈ спис бр. 1, преглед спис бр. 2, документ на коме стоји дужност коју обавља и од када, у продужетку стаж осигурања, спис без броја, а на почетку тог документа име Станковић Зоран, документ списак Генералског кадра спис бр. 3, документ Објекти и комплекси ВЈ спис број 5, документ Стање и функционисање система обезбеђења државне границе спис број 6, документ СМО од 15.01.2001. године, спис бр. 7 документ СМО - Секретаријат министарства пов.бр. 76-1, спис бр. 8, документ - Информација о регулисању стања у служби ПВЛ члана генерала-адмирала спис број 9, документ Актуелна безбедоносна ситуација у окружењу спис бр. 10, након чега је сведок навео да су му сва предочена документа позната осим документа који носи број списка 8, да су документа пронађена у торби господина Нејбора с тим што је сведок навео да није сигуран за број списка 8, те је навео да је пронађен и документ који му није предочен, и то записник са колегијума начелника ГШ. Објаснио је даље да су се приликом хапшења оптуженом Перишићу и Нејбору представили као војна полиција, а да је реализацију акције и само хапшење одобрио начелник управе, као надлежни старешина, те да је Нејбор затечен у вршењу дела и да је тада било потребно извршити проверу његовог идентитета и статуса и да је због тога ухапшен, док самом сведоку није познато да су и који документи објављени у јавности, односно у штампи, те да, иако не може са прецизношћу да каже када су последњи пут оптуженом Перишићу достављени војни материјали, сматра да је према неким сазнањима то било крајем 2001. и почетком 2002. године. Када су сведоку приликом испитивања на главном претресу предочене сачињене фотографије из списка предмета, исти је изјавио да не може сигурно да тврди да су фотографије настале на лицу места, због брзине којом су спроводили акцију, али да са сигурношћу тврди да је све што се налази на фотографијама пронађено у торби Нејбора критичном приликом. Сведок је и приликом испитивања у истрази, као и одговарајући на питање браниоца на главном претресу, навео да се обрада података и сам поступак водио због отицања података, а не против оптуженог Перишића, односно да је сама одлука гласила на НН лице, а да су сазнали идентитет НН лица када су дошли до података да оптужени Секулић износи документа, у септембру 2001. године, али да је и након што је идентификован Секулић, оперативна обрада настављена против НН лица, да су одређене мере примењене према оптуженом Секулићу, док према оптуженом Перишићу није била примењена ниједна мера до тренутка хапшења, када је истражни судија у време истраге одобрио примену метода тајног слушања и снимања, међутим на даља питања браниоца сведок се изјаснио да није разумео питање и да су свакако пратили оптуженог Перишића, под тим мислећи на тим, односно екипу управне безбедности али да се он не сећа имена људи који су чинили ту екипу. На даља питања сведок је навео да је учествовао у радњама праћења оптуженог Перишића и да није увек то он чинио, односно да га је некада пратио он, а некада је то чинио неко други, али да је он увек састављао извештаје о томе, те да је оним данима када није лично пратио Перишића, састављао извештаје према писаним извештајима оних људи који су га пратили, те да и једни и други у одређеним архивама треба да постоје, као и да се извештаји сачињавају и када се уз праћење врши и радња снимања, како је поступљено у конкретном случају, као и да је то снимање уједно и слушање, то је аудио - визуелно осматрање, односно прикупљање података, при чему је објаснио да су примењене методе тајног праћења, осматрања и слушања, наводећи да је тајно слушање дефинисао као слушање свих разговора која указују на извршење кривичног дела, а без знања лица које се слуша, а што укључује и телефонске разговоре, али да се он не сећа да је у конкретном случају било тајног слушања телефонских разговора оптуженог Перишића. Сведок је навео да је сниман

разговор између оптуженог Перишића и Нејбора, али да није сниман ниједан стан у његовом случају, односно да се сведок не сећа да је било ко из његове службе то чинио, сем једног стана у коме се одиграо илегалан састанак, те да је тамо постављен прислушни уређај приликом тајног претреса, па је, на даља питања браниоца, објаснио како такав поступак изгледа, односно да се добије податак у ком стану се дешава извршење кривичног дела и да када у стану нема никог служба која има кључаре и који су спремни и знају да отварају станове, односно за то су обучавани и да њима нико није дао кључ нити су стан обили, већ су само ушли унутра, при чему је додао да то учињено и са аутомобилом, тачније да је постављен прислушни уређај на моторно возило које је користио оптужени Перишић, наводећи да је у питању возило у власништву државе. Такође, на питање браниоца сведок је одговорио да не зна да ли је Коштуница имао сазнања да ће оптужени Перишић бити ухапшен, а да је Аца Томић, који је у том тренутку био начелник управе безбедности, односно војно безбедносне агенције, наредио реализацију обраде, односно његово привођење, да не зна да ли је Аца Томић био у контакту са Коштуницом, да је само чуо за извесне гласине у које не верује, док је на питање да ли зна ко је био саветник за безбедност Коштуници навео да је то био Раде Булатовић, али да не зна да ли је исти био упознат са предметном акцијом, односно да је његов претпостављени Аца Томић, да је он њему одговарао и њему подносио извештаје. На даља питања браниоца сведок је навео да се сећа претреса који је обављен у стану оптуженог Перишића у Струмичкој, када је стану била и његова жена, али да се не сећа ни да је било ни да није било сведока у току претреса, да је оптужени Перишић присуствовао том претресу, односно да је доведен у стан, будући да је пре тога ухапшен, да је вршен и претрес Перишићевог кабинета, да је то чинио истражни судија, али да је и он (сведок) био присутан и да је том приликом Перишићев непосредни старешина председник Владе послао свог човека да буде присутан и да је то био, колико се сећа, Јанушевић Зоран, коме су показиване дискете. Сведок је даље навео да пре септембра 2001. године нису обрађивали Нејбора, односно да нису ни знали за њега, али да су документа и оперативни подаци дуго фалили из кабинета и то можда 6- 7 месеци, а можда и две године пре септембра 2001. године, те да је за то време служба, а поводом "цурења" података позивала оптуженог Секулића на разговор, али да то није чинио он, већ генерал Ђаковић, те да сведок има одређена сазнања из документације коју је обрађивао да је оптужени Секулић упозорен да чини ствари које су неспојиве са његовом дужношћу. Сведок је објаснио да су након прикупљене документације и размене података са БИА дошли до информација о Нејбору, односно како је објаснио у истрази, да се ради о представнику америчке централне обавештајне агенције, тзв. ЦИА и да се дужи период по задацима те агенције налази на просторима балканских земаља и држава насталих распадом СФРЈ, да се први пут појавио на овим просторима осамдесетих година, када је кратко боравио у Грчкој, те да је због бављења обавештајном делатношћу проглашен *personam non grata* и протеран из Грчке, а да се након тога појавио 1994. године, када је ЦИА формирала у Скопљу свој пункт, који је за циљ имао да прати делатности његових агената, да усмерава и координира на просторима бивше СФРЈ, при чему је Нејбор тада постављен за руководиоца пункта, да је ту био две године, а да је затим отишао почетком 1999. године, као и да се за време рата бавио прикупљањем обавештајних података са простора Косова, Србије и суседних земаља, затим да је у другој половини 2000. године он постао званични представник америчке администрације, затим и први секретар амбасаде и да је незванично био руководиоца ЦИА за Балкан, те да му је задатак био и врбовање лица која се налазе на значајним политичким дужностима. Сведок је на питање браниоца изјавио да не зна да ли је БИА имала сазнања о акцији према Перишићу и осталим оптуженима, односно ни о томе да ли је војска водила рачуна да БИА не сазна нешто о томе, будући да о томе одлучује начелник управе, те да он са свог положаја и функције нема обавезу да о својим радњама обавештава БИА, као и да када слушају возило или цивилни објект немају обавезу да о томе обавесте службу државне

безбедности. Сведок је навео да се сећа да су поступали у складу са Правилном службом органа безбедности наредбом Генерала Перишића из 1984. године, везано за то ко има овлашћење да донесе одлуку о тајном праћењу и снимању, али да се не сећа тачно који је члан конкретно примењиван и да ли је то био члан 33, али да је свакако контролу примене одабира мера вршио старешина, односно начелник управе безбедности, али да његове извештаје о тој контроли сведок није видео и да овај није ни дужан да му то показује, објашњавајући даље да је у Управи безбедности од 1999. године, да је пре тога био у Првој армији, а пре тога у Седмој служби безбедности од 1980. године, те је, одговарајући на питање браниоца, потврдио да је у време када је оптужени Перишић био начелник Генералштаба његовом одлуком односно одлуком Аце Димитријевића, који је тада био начелник безбедности прекомандован у Панчево у безбедносну школу, а што субјективно гледано сведоку није пријало у смислу да није желео тамо да иде, а да о осталим премештањима нема сазнања. Сведок је даље навео да су две локације где су постављени прислушни уређаји биле стан у ул. Михајла Богичевића, поред Железничке станице, и у возилу Владе, те да се не сећа да је био где друго постављен прислушни уређај, али да су поред уређаја и непосредно визуелно пратили кретање Нејбора и Перишића, да је он у то време био пуковник, да се сећа да је Нејбор на те састанке долазио сам, као и да се сећа да је у мотел Шарић, такође, дошао сам, па је сведок на даља питања браниоца појаснио да је податке да Нејбор врбује значајне политичке личности имао из тзв. размене података, да се не сећа тачно да ли је то била обавештајна управа или је писала БИА или је неко трећи, али да су имали податке да је Нејбор био у контакту са одређеним лицима са наших простора као што је Дуле Михајловић. Појаснио је да су након хапшења оптуженог Перишића и Нејбора одвели у једну касарну где је пописано све што је пронађено и садржај Нејборове ташне, те да је имао сазнања да је обавештајна управа до октобра или новембра 2001. године, оптуженом Перишићу као потпредседнику владе достављала дневне извештаје, а управа безбедности није. Након што је сведоку предочен његов исказ у истрази, у коме је навео да му није предочен колегијум начелника ГШ, који носи број 4 списка, а да је и тај документ пронађен у ташни господина Нејбора, односно да у фотодокументацији нема документа који се зове колегијум НГШ, док у записнику о одузетим стварима постоји, објаснио је да му тада није предочено нешто што је наведено у потврди, те је сведок на питање да ли су сва документа фотографисана која су била у торби, навео да јесу према његовом сећању. Сведок је определио да су у одлуци о увођењу одбраде написане методе тајно праћење, тајно слушање и снимање, тајни претрес и да се све то примењивало на оптужене Секулића, односно Влајковића, односно лица која се открију у обради, те да су да су оперативне мере обраде одређене према неодређеном броју лица, док је конкретно у односу на Секулића примењивано тајно снимање у кабинету и да је у то време је све било у управи безбедности, а шта ће од наведеног да се достави истражном судији одлучује начелник ВБА, с тим да се сведок сећа да је сва документација везано за оптуженог Секулића била стављена на располагање и да је са истом могао да располаже начелник, да определи шта да се шаље истражном судији, а шта не, али да је по његовом сећању сва документација достављена истражном судији. Сведок је објаснио да њихово поступање није подразумевало и то да мере могу да се предузимају и према неодређеном броју лица са којима неко од лица овде оптужених стицајем околности случајно дођу у контакт, при чему је објаснио, а на даље питање браниоца, да је након разговора оптуженог Секулића са генералом Ђаковићем, а колико се сведок сећа, била донета одлука да се Секулић помери са тог места, да се доведе друго лице које би обављало његове дужности, али да је та одлука из њему непознатих разлога остала нереализована, односно да је Ђаковић донео одлуку да се Секулић на радном месту на коме је био замени и да је то због тога што је постојала некаква сумња да је он учествовао у изношењу неодређеног, неидентификованог броја докумената, као и да сведок има сазнања о томе будући да када су кренули да истражују наведену тему, односно куда иду документа, нису хтели да назначе да је Секулић лице,

односно носилац, ради објективности, али да су у старту сумњали на ту могућност и да не би било прејудуцирање унапред указивање на потенцијалног извршиоца стављено је НН лице, при чему су имали одређене претпоставке о њему, јер се налазио на врло кључном месту где је било најлакше доћи до тајних и изнетих података. Сведок Телесковић је даље навео, а на питање браниоца да ли је имао контакт са лицима која су радила у кабинету од момента лишења слободе Секулића до момента његовог саслушања код истражног судије, навео да је то чинио неко из службе али не и он лично, с тим да је био упознат са садржајем тих извештаја, те да такође он није лично учествовао нити предлагао нити одлучивао ко би могао да замени Секулића, да је то чинио неко из службе, али да је његово мишљење да је било боље да је он замењен, јер до свега овога не би ни дошло, те да се избор људи који ће доћи на значајна формацијска места врши тако што неко из службе безбедности даје оцену о њима, као и да се сећа да су према Секулићу примењиване мере праћења, да се тога сигурно сећа, како према Секулићу тако и према Влајковићу, тајно праћење и осматрање, да се не сећа за слушање разговора, али да је могуће да је то чињено у кабинету док је било војног службеног телефона и да је то могуће, те да он лично није увек пратио оптуженог Секулића, али да је стицајем околности био присутан када је на једном састанку Секулић извадио дискету и дао је Влајковићу, те да је те дискете, а како је утврђено даљим праћењем Влајковића, утврђено да он предаје Перишићу, исправљајући се да је Влаковић предавао дискете, а да не зна да ли су то исте дискете које је добио од Секулића и да је он лично опазио када је била размењена једна дискета, дакле једна. На питање браниоца како су приметили и које су то конкретно информације нестајале, а због чега су покренули акцију против оптужених сведок је објаснио да су то били подаци из састанака колегијума, да су се појавили проблеми у смислу да се види да нешто што је написано, откуцано, недостаје, да га нема, а да је у контакту са тим документима био оптужени Секулић, односно да се информације куцају на састанку колегијума, да се све снима и да службена лица то прекуцавају, што најчешће чине на лаптопу односно рачунару, те да то после иде у електронски облик, али да је постојао податак да су неки од докумената на копирном апарату штампани односно копирани, да није уобичајено да се поново штампа, односно копира нешто што постоји у електронском облику, као и да је те информације прикупила служба, а да је лично он, такође, сматрао да су нестајала писана документа која нису била у обавези да се чувају у писаном облику. Сведок је објаснио да ниједна мера није примењена према оптуженом Влајковићу док он није дошао у везу са Секулићем, односно да је постао предмет обраде тек када је установљено да Секулић њему предаје извесна документа, али и да онда ниједна мера према њему није примењена осим тајног праћења и то када је користио и носио дискете и зипете оптуженом Перишићу, те да друге мере попут мере слушања телефона или неких тајних претреса према истом нису биле примењене, те да су га пратили и уочили када је он дошао до оптуженог Перишића и да су у моменту када су сазнали за идентитет Влајковића утврдили да је он био подофицир, а да је у време када су га пратили био цивил, да су имали те податке. Сведок је навео да му је познато да је након хапшења вршен претрес стана оптужених Секулића и Влајковића, али да он у томе није учествовао, те је на питање браниоца ко је председнику владе и министрима дао односно омогућио да виде снимке који су настали у току трајања оперативне обраде, односно на питање ко је њима дао те снимке да се прикажу, навео да им није нико дао него да је њему (сведоку) било наређено да са техничарем оде и прикаже им тај снимак, а да је то њему наредио његов начелник Аца Томић, да су томе присуствовали Ђинђић, Свилановић, Дуле Михајловић, Човић, Павковић, Драган Мићуновић, Коштуница, да Батић није био, а да се Свилановић највише уплашио том приликом, те да је снимак приказан пар дана након хапшења, а да је исти показан и господину тадашњем амбасадору Америке Монтгомерију, док је на питање председника већа који је то тачно снимак навео да се ради о видео записима са састанака који су већ споменути напред приликом саслушања. Сведок је објаснио да су дискете отварање у време јавног претреса, када је био присутан

Јањушевић, те да су наведене дискете пронађене у канцеларији кабинета оптуженог Перишића, у кабинету Владе у његовом столу, а да су отворене у просторији испред, код његове секретарице у Влади, да је и он био присутан и да је видео тренутак када је Јањушевић побледео у моменту отварања дискета, при чему је додао да он није сачињавао потврду о привремено одузетим предметима који су критичном приликом пронађени у ташни Нејбора, као и да он лично није сачињавао фотографије, те да се на потврди налази потпис војног полицајца Радивој Бујишића. На даља питања оптужених на главном претресу, сведок је појаснио да је наредбу о покретању операције "Поштар" потписао генерал Небојша Павковић и да сведок прави разлику између дискета и зипета за које се тврди да их је оптужени Секулић предавао оптуженом Влајковићу, а овај оптуженом Перишићу и да зипета има далеко већи капацитет од рецимо 100-200 килобајта, а дискета има мањи, да изгледа као компакт диск, али да се више не употребљава, да је зипета већа по габариту у односу на дискету и да је у томе разлика, те да се зипета појавила у јавном претресу кабинета Перишића, у његовом радном столу, али да сведок није лично увидео и уочио када је зипету оптужени Секулић предао Влајковићу, те иако је навео да је оптужени Секулић копирао и износио документе и делове докумената у електронском облику он то лично није осматрао јер за тим није било потребе, будући да обраду и службу ради војно безбедносна агенција или контра обавештајна служба војске, а то значи припадници службе где се ко налази, то је неко од људи који је био надлежан за заштиту кабинета, Павловић, Ранковић итд. На питање оптуженог Влајковић Владана навео да ли познаје Милановић Дарка одговорио је да се не сећа ко је то, да не зна о коме се ради, а на питање да ли га је видео пре афере Перишић поновио је да не може да каже јер се више не сећа и да би се можда сетио које кад би га видео. Навео је даље да је постојала наредба за претрес стана оптуженог Перишића и да је истом присуствовао и истражни судија, те је, на даље питање оптуженог Влајковића, навео да је он лично делимично прочитао колегијуме начелника Генералштаба који су предмет оптужења и то док је на случају радио, да након тога није и да први пут чује да је оптужени 11.000 страница материјала дао Сретку Ковачу, као и да не зна када је оптужени Влајковић наводно престао да даје податке оптуженом Перишићу, али да зна да је податке давао и Црногорцима. На питање председника већа, сведок је навео да не може са прецизношћу да се сети колико дуго су пре саме акције осматрали мотел Шарић, али да се сећа да су по добијању података да ће се одржати састанак морали раније да изађу на лице места, да су два или два ипо сата вршили осматрање и то целог простора самог мотела, јер нису знали конкретан простор где ће ући, наводећи да су осматрали и чекали ауто у коме ће њих двојица доћи и да су у временском интервалу од 15, 20 минута до пола сата од доласка њих двојице, кренули у акцију односно пришли им, будући да су за то време чекали да добију одобрење о почетку акције и то од начелника који се у то време налазио у свом кабинету, у управи безбедности, да се затим сећа да је он лично у торби Нејбора пронашао документа и да се тога јасно сећа, да је једино имао контакт са Нејборовом торбом и да је документа из торбе вадио на лицу места и ставио на сто и то не само документа већ и сав садржај из торбе, да сматра да се то види на видео запису и да су затим, с обзиром на брзину којом се акција одвијала, све ствари поново враћене у торбу и да мисли да их је он лично у торбу и вратио. Додао је да не искључује могућност да је присуствовао још некој спровођеној мери праћења оптуженог Перишића када се исти састајао са Нејбором као руководилац и вођа тима, али да се због протека времена јасно сећа само акције у мотелу Шарић, да је ретко био присутан у тим акцијама, али да се сећа да је једном присуствовао и састанку оптужених Секулића и Влајковића, када је дошло до предаје дискете и то у кафићу где су сели да попију пиће, успут праћени од стране њихове екипе, те да је у моменту када је оптужени Секулић предао Влајковићу дискету био присутан и сам сведок, али да се не сећа да је присуствовао моменту када се догодио сусрет оптуженог Влајковића и Перишића.

Ценећи исказ сведока Телесковић Драгана суд је исти прихватио, оценивши га као искрен, јасан, уверљив и детаљан, ценећи при том да је исказ на главном претесу сведок давао више од 15 година након критичног догађаја, због чега је, по налажењу суда, сасвим логично и прихватљиво да се више није могао са сигурношћу сетити појединих детаља, док је чињеница да ли је именованом сведоку сведок Светко Ковач дао материјал за књигу добијен од оптуженог Влајковића, након критичног догађаја из 2002. године, била ирелеванта за одлуку суда, и није утицала на доказну снагу исказа овог сведока, који је суд, осим у овом делу, прихватио, оценивши да се оваква разлика са исказом сведока Ковач Светка може приписати и чињеници да је од инкриминисаног периода протекло време од више од 15 година, те да се сведок Телесковић од 2005. године налази у пензији.

Сведок Јањић Весна, која је у инкриминисаном периоду радила у Влади док је њен потпредседник био оптужени Перишић, у свом исказу навела да је од предметног догађаја протекло пуно времена и да она после 15 година не може да се сети шта је од материјала штампала и да ли је и шта од тога била војна тајна, те да у свему остаје при исказу који је дала дана 04.07.2002. године пред истражним судијом Војног суда у Београду у коме је навела да је непосредно након што је оптужени Перишић дао оставку, она сама провела неколико дана у правној служби и након тога добила решење да је нераспоређена, а затим и решење о престанку радног односа, при чему никада није добила објашњење зашто је остала без посла, те да је нико потом није позвао или се распитао за њу и њену егзистенцију нити је било ко стао у њену заштиту. Навела је даље да су њени пословоди у кабинету обухватили почев од јављања на телефон, пребацивања позива јер није било секретарице, затим пријема странака, одговарања на писма грађана, сарађивање са протоколом када је оптужени генерал примао делегације, као и контактирање се секретарима комисија, те да је од генерала Перишића после сваке седнице Владе добијала материјале које је одлагала, како је то прописано, и да су након тога материјали уништавани од стране самог кабинета, да је давала генералу на потпис материјале и документа, да је уговарала састанке са амбасадорима и разним страним делегацијама, појашњавајући да је имала и водила посебну свеску коју је тражио сам генерал Перишић и коју је и оформила по његовим инструкцијама, да је то била доста прегледна свеска у коју се уписивао дан, време и лице које би долазило код њега, те да је она то и иначе морала да зна због његових обавеза, додајући да је ту свеску узео шеф кабинета Небојша Мандић и да се без те свеске не може прецизније сетити неких детаља. Објаснила је да је у опису њеног посла било и то да прима пошту која је долазила од војске и полиције на кабинет и да их је након завођења, а без отварања, давала шефу кабинета или саветнику Ђоковић Милинку, те да јој је око завођења тих послова помагао генералов пратилац Дарко Милановић, који је углавном увек био са њом јер сама није могла све да постигне, те је навела да је пар пута добијала и неке дискете за персонални рачунар и то од Дарка Милановића да исте отвори и одштампа, али да она не зна о каквом се материјалу радило, да је штампала то што је било на дискетама у присуству Дарка који је увек био ту док му не преда одштампани материјал који је он одмах стављао у кошуљицу и потом предавао генералу, појашњавајући да се штампач налазио испод стола и да није била у могућности да види о каквом се материјалу ради, те да је то није ни занимало. Истакла је да је да се сећа да је једном приликом опазила да је на одштампаном материјалу писало "Колегијум" и да мисли да је то била једна празна страна на којој је писало колегијум, да је та реч била одштампана великим, црним словима, да је била болдирана и веома уочљива и да је стога и заматлила, али да никакве друге детаље у вези са тим не зна, да је није интересовало и да није имала никаквог посебног разлога да то памти. Након што је сведоку предочен спис бр. 4, иста је изјавила да не може да се изјасни да ли то личи на неки од материјала који су штампани када су отваране дискете које је добијала од Дарка, да је колико се сећа када је штампан такав материјал штампано око 10-15 страна, а понекад и само 2-3 стране, да је уз дискете добијала

и шифре за отварање истих и то, такође, од Дарка, да се сећа само једне шифре која гласи: "Брасина" или "Брасна" и да су шифре обично биле написане на папиру који је био уз дискету, да је све штампано у једном примерку и да је одмах предавала Дарку, док на рачунару након тога није остајало ништа и да се не сећа да ли је неко упозоравао у вези са штампањем ових материјала. Сведок је навела да су код оптуженог Перишић Момчила долазили многи људи из покрета, као и разне стране делегације, да је између осталог код њега долазио и Дејвид Џон Нејбор и то два или три пута, али да је сваки његов долазак, као и било ког другог лица, регистрован на пријавници као и код ње у њеној бележници, која јој је одузета од стране Мандића, како је раније навела, те да је могуће да је и једном или два пута позивала Нејбора по захтеву генерала, те да је затим, по добијању везе, исту пребацила оптуженом Перишићу, те да не зна који су били разлози позивања и какви су разговори вођени, додавши да тог човека (Нејбора) није запамтила ни по чему посебно. Додала је да је у оквиру свог посла копирала и одређена документа за потребе Владе, а првенствено за седнице Владе, техничке ствари и да није копирала војна документа. Навела је даље да познаје оптуженог Влајковића управо из кабинета, да је он долазио неколико пута код генерала и да је седео код ње док је чекао да га он прими, у ком разговору са њим је сазнала да је он инвеститор неке зграде у Раковици, да је његове доласке евидентирала у бележницу сваки пут и да није приметила да он нешто доноси када је долазио. Сведок је навела да се сећа једне прилике када су генералов возач Душан Глинтић и Дарко Милановић код ње у канцеларији уништавали нека документа, али да не зна о којим се тачно документима ради, да су то чинили на апарату за сецање папира и да се сећа да се један апарат прегрејао и да су морали да обезбеде други, да је то потрајало око 1 - 2 сата, али да њој то није представљало ништа значајно и важно, док је на посебно питање истражног судије сведок додала да се сећа да је звала Нејбора да би он средио визу за неког генераловог пријатеља извесног Васиљевића ил Васковића, али да мисли да је он после тога звао и да је рекао да није добио визу. Истакла је да је од почетка вођења овог поступка није нико звао телефоном или на други начин контактирао, а везано за њен исказ у суду у својству сведока, те је, на питање тужиоца, објаснила да је дискете о којима је говорила добијала увек са шифром и то само од Дарка Милановића, да не може да се сети да ли је некада дискету са шифром добила лично од генерала Перишића, а без посредовања Дарка Милановића, и да нема сазнања на који начин је Милановић долазио до дискета, да је он само долазио код ње, дао јој дискету са шифром и рекао да одштампа, те да је она тако и чинила, а да је он (Дарко) рекао да му треба у штампаној верзији како би тако дао генералу Перишићу, те да је она и сама видела како је Дарко одлазио са тим одштампаним материјалом у кабинет и да је касније излазио празних руку, те да сматра да је то предавао генералу. Даље је појаснила да јој није познато, односно да јој није препознатљив рукопис на папирићу који би уз дискету добијала, а на коме је била написана шифра, да је она знала како пише генерал, Дарко и Небојша Мандић, а да тај рукопис није личио на рукопис било кога од њих. У исказу датом на главном претресу додала је да је од ње тражено, и то од лица која су од ње узимала изјаву у претходном поступку, да каже, да је при штампању са дискете код које је учила да пише реч колегијум, да се ради о колегијуму начелника ГШ ВЈ, али да је она рекла да у то није сигурна будући да није видела тако. Додала је и то да није радила никакве анализе за генерала Перишића, те да је само са Мандићем писала годишњи извештај о раду Владе, те да је сваки документ који би стигао од војске или полиције био завођен у деловоднику и да није могао остати незаведен, а да у случају када она није била присутна да је тада документа заводио Дарко Милановић, који је то волео да ради и који је имао леп рукопис, те да се у деловодник уписивао, осим датума и од кога је документ стигао, и степен тајности те да када би одређени документ био дат на копирање, ако је то ишло путем Перишић-шеф кабинета-сведокиња или Дарко Милановић, да би копирани документ тим истим путем и био враћен генералу Перишићу. Сведок је даље навела да јој није познато да ли је вршена било каква селекција приликом уништавања

докумената, да је материјал за уништавање донет од стране Душана Глинтића и Дарка Милановића и да она не зна одакле су га донели, те да има сазнања да је то био неки материјал, а не и да ли су у питању документи или друго, те да је пракса била таква да и раније када кабинет престаје са радом да се сви материјали из кабинета уништавају осим онога што је лично, па да није било уништавања материјала када је кабинет радио већ обично само по престанку рада, док у другим кабинетима ако би претпостављени дао да се нешто уништи то би се учинило, те да она лично у претходним кабинетима где је радила није имала апарат за уништавање. На посебно питање браниоца у истрази, сведок је додала и то да не може да се изјасни колико је трајало сецкање материјала о коме је говорила, да не зна да ли је у периоду од 1,5 до 2 сата и тражен апарат или је толико трајало само сецкање, те да се сећа детаља да су док се то радило у просторију улазили курири и неки други људи из Владе, који су се шалили са њима на тај рачун да све то није било тајно јер је рађено у њеној канцеларији која је прометна, те додајући и да се је сигурна око тога да је бар два пута добила од Драка дискете уз које је ишла и шифра да одштампа, али да је могуће да је добијала и дискете без шифре, те да се не сећа о каквом се материјалу радило јер је било дискета на којима су били подсетници за конференције покрета за демократску Србију и друге ствари, као и да се сећа да су документа која су стизала од војске у кабинет носила ознаку "строго пов", истичући да се сећа да су документа престала долазити у кабинет крајем 2001. године и да су документа која су стизала од војске била од Обавештајне управе и да се сећа да су то биле дебеле, жуте коверте са великим, црним словима, те да су у кабинет долазили и високи официри ВЈ, али да не може поименично да се сети тих лица. Сведок је додала да јој је жао што се нашла у таквој ситуацији да је остала без посла с обзиром да је кабинет где јер радила односно кабинет генерала Перишића функционисао беспрекорно и да је најбољи кабинет у Влади, док је на главном претресу, одговарајући на питања бранилаца, додала да јој никада током њеног рада у влади није речено да нешто прикрива на документима које је штампала, те да се сећа да је Нејбор долазио у Владу, неколико пута да је прошао кроз њену канцеларију да су се поздравили добар дан-добар дан, можда понекад ни толико, да је он долазио и код других потпредседника владе, што сведок зна и мисли да су то били Душан Михајловић, Небојша Човић, итд. а што јој је познато од обезбеђења. Даље је објаснила да је пошта у кабинет пристизала преко писарнице, а да је она даље заводила будући да је имала књигу где је све то писала, те да је било правило да се не отвара пошта која је на име или која пише службена тајна и да је то правило важило где год је она радила и тада и после тога, те да она никада није ступила у контакт са садржином писмена који су носили ознаку тајности, додавши да јој је Дарко Милановић у завођењу помагао добровољно, чисто колегијално. Након што су сведоку предочене Информације обавештајне управе 080 и број 249 сведок је навела да јој исте нису познате.

Исказ сведока Јањић Весне суд је прихватио као искрен, уверљив и јасан, ценећи да се именовани сведок приликом давања исказа на главном претресу, који је дала по протеклу више од 15 година од критичног догађаја, више није могла сетити појединости везаних за критични период, што је по налажењу суда, сасвим логично и прихватљиво управо због протеча тако дугог временског периода, а да се сведок о својим сазнањима и опажањима о релеватним чињеницама јасно и уверљиво изјаснила у исказу датом у истрази, непосредно након критичног догађаја.

Сведок Бједов Биљана је у свом исказу навела да је у критичном периоду била дактилограф оператер у кабинету НГШ, где је радила још од времена када је за начелника дошао генерал Перишић, те да оптужног Секулића познаје још из периода док је радио у Управи за информатику Генералштаба и да за њега може да каже да је увек био коректан, да није имала никаквих проблема са њим и да је једино негативно то што је волео да попије, док

joј је само из приче познато да су нека документа нестала из кабинета, да она ништа није видела лично те да чак не зна ни да ли је то тачно, док оптуженог Влајковић Владана не познаје. Сведок је даље навела да се негде 2000. године видела са оптуженим Секулићем, тј. да је седела у његовој канцеларији када је у канцеларију ушао Вученовић Миодраг и упитао Секулу где је лап топ рачунар, на шта му је Секула одговорио да то није његова брига, те да је, када је Вученовић изашао, Секулић рекао да је тај лап топ поклатио генералу Перишићу, да га је она питала зашто је то урадио и како ће то да правда, подсећајући га да тај рачунар вреди око 2.000,00 марака, на шта је он одговорио да ће то правдати када дође време за то. Даље је навела да joј није познато да је генерал Перишић од када је отишао у пензију долазио у кабинет, као и да је на питање окривљеног Секулића у вези овог поступка у марту месецу дала изјаву ОБ у време док је генерал Ојданић био начелник Генералштаба, да је премештена у Управу за информатику а 01.05.2000. године, на рад у кабинет, на захтев начелника кабинета пуковника Јевтовића, те да joј је претпостављени старешина био оптужени Секулић. Сведок је објаснила да је прва два, три месеца по повратку радила на рачунару на коме је радио оптужени Секулић, док није добила свој рачунар, те да је она уносила дневни ред колегијума кад је мрзело оптуженог Секулића да то чини, али да она сама никада није спремала презентације, прецизирајући да joј је оптужени Секулић рекао да је дао Перишићу лап топ негде после 05.10.2000. године, додајући и то да је повремено прекуцавала обавештајне информације за начелника Генералштаба, што је чинила на свом рачунару, у својој канцеларији. Навела је да је оптужени Секулић користио два рачунара, један лап топ рачунар за колегијуме, ком она није имала приступ, осим пар пута у присуству Секулића, те и велики рачунар који су сви користили јер је он везан за ласерски штампач у боји, за који не зна да ли је био повезан на рачунарску мрежу, те да је једном приликом у великом рачунару пронашла изјаву Секулића коју је он био написао поводом његовог одласка на детектор лажи, у ком смислу њој ни тренутно није јасно због чега је он ишао на детектор лажи. Сведок је испитана на главном претресу у свему остала при исказу датом пред истражним судијом са тим да је додала да је када је сазнала од оптуженог Секулића како је он лап топ поклатио Перишићу, најпре рекла "нека си", али да свакако није имала било које друге информације које се тичу задуживања и раздуживања рачунарске опреме па и везано за тај лап топ, те да није имала увид у било какву књиговодствену документацију која се тиче тог рачунара, као ни да ли је тај рачунар касније раздужен, додајући да су се, када добију траке са колегијума, трудили да то што пре скину и да се добро чује, то што су причали на колегијуму, али да њу то није интересовало и да joј је једино било битно да заврши посао и да то оде од ње, у ком смислу је даље траке и папире узимао оптужени Секулић и да она не зна где их је даље носио, јер је он био шеф. На питање оптуженог Влајковић Владана да ли је сведок слала документа са ознаком "војна тајна" било код степена, Влади Републике Србије или Влади Црне Горе, сведок је навела да није радила у експедицији и да све и да је тако нешто купала, да је то онда ишло код начелника кабинета или тог референта који је донео, да је морало да има параф, иницијале, те да осим што би она нешто откупала, не зна шта се даље са тим дешавало, те је описала да је колегијумима начелника Генералштаба присуствовао оптужени Перишић, док је био начелник, као и оптужени Секулић, с тим што за оптуженог Секулића то претпоставља будући да је био начелник ИТ сектора у кабинету, те је описујући његову тадашњу улогу навела да је он радио презентације за колегијум, да се све то снимало, радило на рачунару, да онда није било усб флешева, већ је снимао на дискетама, што се носило у салу за колегијуме и он је тамо стављао у главни рачунар одакле су се презентовале те презентације. Након што су сведоку предочене информације обавештајне управе број 080 и број 249 сведок је навела да то није рађено у кабинету, да су они имали меморандум, где је писало Кабинет начелника Генералштаба, као што је свака управа имала свој меморандум. Додала је да joј је познато да је на место оптуженог Секулића дошао Живковић, који је после био шеф.

Исказ сведока Бједов Биљане суд је прихватио, оценивши као јасан и искрен, те је из њеног исказа несумњиво утврђена чињеница да је оптужени Секулић Миодраг имао приступ материјалу за седнице колегијума НГШ ВЈ, као и записницима са седница Колегијума НГШ ВЈ, која чињеница и није била спорна током поступка, док је у преосталом делу њен исказ био без већег значаја за утврђивање чињеничног стања у овој кривично правној ставри јер остале чињенице о којима се изјашњавала нису релеванте за одлуку о предмету оптужбе.

Сведок Живковић Зоран је у свом исказу навео да се у спорном периоду налазио на дужности начелника Општег одсека у Кабинету начелника Генералштаба, да оптуженог Секулић Миодрага зна јер су радили заједно око пет месеци у истој канцеларији и да је у том периоду оптужени Секулић Миодраг вршио дужност на којој се сведок налазио у време давања исказа пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 23.07.2002. године, наводећи да је он у кабинет дошао 01. новембра 2001. године и да је брзо уведен у посао који ће обављати, у неколико минута му је објашњено да ће држати информатичку подршку Колегијума НГШ како везано за колегијум тако и за Врховни савет одбране. Објаснио је да је до његовог доласка тај посао обављао оптужени Секулић, те да је он одмах по доласку утврдио да су постојале бројне неправилности у раду, што се тиче бриге о документима, објаснивши да се, по ономе што је видео, није радило на прописан начин, односно да су све траке на којима су снимани колегијуми морале бити уредно заведене и обележене као и сваки строго поверљив документ, дискете којима се обрађује та материја морале су бити прописно обележене и заведене, али да су у конкретном случају те траке биле или необележене или симболично обележене, нису биле обезбеђене, налазиле су се у канцеларији у дрвеним ормарима као и код сниматеља старијег водника Ђоковића, а дискете на којима је стизао материјал за колегијум биле су разбацане по столовима. Истакао је да је оптужени Секулић требало да води рачуна и о дискетама и тракама као и о осталом материјалу везаном за колегијум, мислећи при томе на период пре његовог доласка. Даље је навео да му је познато да су 24.12.2001. године из њиховог деловодства нестале обавештајне информације, али да не зна тачан број односно да се процењује од 80 до 100, као и да су то дневне информације које долазе из Обавештајне управе у кабинет, да је поводом тога у кабинету вођен дисциплински поступак за који сведок мисли да је окончан, али да у том поступку није утврђено ко је одговоран за нестанак ових информација. Додао да је дан пре него што је откривено да су ове информације нестале, значи 23.12. својим послом ушао у деловодство и тамо затекао ппк Секулића и ст. водника Дринића, да је ппк Секулић био окренут према вратима и држао је у руци хрпу докумената, а Дринић је нешто копирао на апарату, као и да је по његовом доласку оптужени Секулић деловао као да је у нечему затечен, почео је да му без разлога објашњава шта ради, из фасцикли је узео дневни ред колегијума од пре 4 – 5 дана и питао шта ће то ту, а да је затим сведок рекао да је то прошло и потом изашао из просторије, а да је затим после 5, 6 минута поново ушао у канцеларију и видео оптуженог Секулића како у своју торбу гура журно гомилу папира и да су му ти папири личили на оне из деловодства, да су били савијени по дужи страни, тако да је текст био споља, те је додао да је оптужени Секулић, када га је видео, брзо ставио те папире у торбу, након чега је торбу оставио и нешто му рекао, али се не сећа шта, при чему је он изашао из канцеларије, отишао у деловодство и питао Дринића да ли је оптужени Секулић узео нека документа, на шта му је одговорио да не зна, а да је сутрадан ст. водник Дринић дошао код њега и питао га да ли зна нешто о обавештајним информацијама, објашњавајући му да су те информације нестале, као и да је он мислио да се неко са њим шали, па када је утврдио да није у питању шала, питао га је шта да ради, наводећи да су даље заједно отишли код начелника пуковника Јефтовића и известили га о томе, при чему је пуковнику Јефтовићу сведок испричао све о у вези наведеног и да тог дана и дан након тога Секулић није долазио на посао, а када је дошао рекао је Дринићу да ће се то

у вези информација решити јер ће он те информације повући са мреже. Сведок је навео да о овом догађају у кабинету постоји комплетна документација, али да се не може изјаснити јер не зна који степен тајности носе обавештајне информације, односно да ли уопште имају неки степен тајности, те и да не зна да ли су из одсека нестајале неке дискете и траке везане за колегијуме и Врховне савете обране, али да од када је он преузео обавезу старања о томе и установио прописно држање и чување да се нестанак сигурно није могао десити. Навео је даље да су му познате речи "Брасина", Бранисана 011", "Доња Борина", да зна да се ради о пасвордима којима је оптужени Секулић Миодраг заштитио дискете на којима су архивирани колегијуми ГШ, као и да је то сазнао када му је наређено да прегледа дискете и да их је због тога узео и покушао да их отвори, с тим што није успео, те да је позвао оптуженог Секулића да му каже шифру, када му је саопштио те речи као шифре. Навео је даље да код оптуженог Секулића виђао и документа која нису била везана за његову дужност, при чему не зна да ли је он та документа добијао по неком задатку или их је сам прибављао, те да се сећа да је након доласка у канцеларију, када је испразнио део плакара и дао му кључ како би он имао где да држи своје ствари, ту нашао траке са колегијума и доста обавештајних информација, извештај управе безбедности и слично, а што ни у ком случају није могло да буде у плакару јер је био прописан начин чувања и архивирања, те да је упитао том приликом оптуженог Секулића због чега су ту траке, да му је одговорио да су у питању неке безвезе траке, али да је сведок, с обзиром да су све те траке на неки начин у то време већ биле и његова обавеза, са тим упознао начелника кабинета. Нагласио да њему оптужени Секулић никада није предао дужност, иако је то био у обавези, већ да се он сам сналазио, да је оптужени Секулић доста пио и да је имао обичај да када попије промени понашање, да буде непријатан и да "изиграва великог шефа", додајући да је једном приликом затекао старијег водника Ђоковића који је ушао у просторију где се сведок налазио и да је хтео да обрише неке траке, с тим да је то њему било чудно јер му је управо Ђоковић пре 10-так дана предао све траке и дискете везане за колегијум НГШ па га је питао шта то ради, те да му је он рекао му је шпк Секулић наредио да те траке обрише, у ком тренутку се сведок успротивио и није то дозволио, односно наредио је да се са тим прекине и одмах обавестио начелника кабинета о томе, те да је начелник наредио да се те траке склоне и чувају, објашњавајући да су на тим тракама били колегијуми начелника Генералштаба. О свом раду сведок је даље навео да је у кабинет дошао 01. новембра 2001. године и да се сећа да је генерал Бига Славко, који му је био претходни надређени, препоручио начелнику ГШ да дође у кабинет, а да је везано за сам предмет након хапшења оптуженог Секулића органима безбедности дао изјаву на њихов захтев, те додао да је поступање са материјалима везаним за колегијум, колико му је познато, прописано општим правилником о канцеларијском пословању, а да је он о свим неправилностима у раду са материјалом везаним за колегијуме извештавао начелника кабинета, да се сећа да је био почетак недеље отприлике 24.12.2001. године, понедељак или уторак када је у орману код оптуженог Секулића пронашао три траке, с тим да је једну од тих трака обрисао Ђоковић и да се у том моменту уређај за брисање налазио у просторији 126, то је соба за транскрипцију где се тај уређај налази, затим да је њему познато да је један од референата задужен за обрађивање обавештајних информација и да је он и правио изводе информација за НГШ, те је после тога по протеклу времена пракса била таква да се ове информације комисијски спаљују, као и да су он и оптужени Секулић користили заједно неколико рачунара, прецизирајућу да су у прво време по његовом доласку неких месец и по дана, користили лап топ рачунар на ком је обрађиван материјал за колегијуме и вршена презентација за колегијуме, након тога је тај рачунар само он (сведок) користио, а такође су користили један велики PS рачунар, а што се тиче шифри на рачунарима, на лап топу је била шифра "Брасина", "Брасина 11", ову шифру је одредио оптужени Секулић, а већина других шифара које су коришћене су биле на варијацију "Брасина", затим да се сећа да је велики канцеларијски рачунар имао је шифру "КНГС 1122", а да је он касније у складу са прописима увео пасворд, будући да је наређења

за рад добијао управо од начелника кабинета а ретко од ппк Секулића, иако му је Секулић формално био прво претпостављени, те да је о извршавању наређења и проблема у раду извештавао начелника кабинета пуковника Ивана Јефтовића, при чему је ппк Секулић на материјалу за колегијум НГШ и ВСО радио још 10-так дана од његовог доласка у одсек, али тај рад се у ствари сводио на помагање сведоку, а приступ лап топ рачунару на коме је обрађиван материјал имао је око месец, месец ипо дана од његовог доласка. Сведок је даље навео да је завршио Војну академију, електротехнички факултет и постдипломске студије из информатике и да су, пре него што је он почео да ради и води бригу о дискетама и материјалима везаним за колегијум НГШ и ВСО, приступ истима имали Секулић, Ђоковић као и госпође које су радиле транскрипцију, а то су Николић Славица, Поповић Милена и можда још неке друге, а у фази обраде Бједов Биљана и Ђорђевић Биљана и сниматељ Ђоковић, који је добијао само траке и по завршеном раду враћао их сведок. Навео је такође да он не зна да ли су редовним службеним путем обавештајне информације достављене генералу Перишићу, да лично он сматра да је лакше скинути их са са рачунара и спаковати на дискету, него узети папире на којима су штампане те информације, истичући да није сигуран јер не зна да ли су обавештајне информације уопште могле да се скину са мреже. Истакао је да је он сам већину наређења примао директно од начелника кабинета па је и логично да о томе извештава управо њега, док се оптужени Секулић није много интересовао за његов рад и да често није био на послу, да је знао да по 4-5 пута изађе у току радног времена и да се врати, те да је уопштено између њега и оптуженог Секулића била лоша сарадња и да је он рекао начелнику кабинета да више не жели да прима наређења од Секулића у пијаном стању. Додао је да у време када је почео да ради није постојала каса за чување материјала везаних за колегијум, тачније да у канцеларији у којој су радили он и оптужени Секулић није постојала метална каса, да је он касу касније задужио и да то није био нарочит проблем, док је Секулић дуго био на боловању и да се практично на послу није ни раздужио, у ком смислу је сведок навео да је контактирао оптуженог Секулића након предаје дужности да би дошао у кабинет ради раздужења аката који се воде на њега али да он није хтео да дође, због чега је наредио у деловодству да се утврди којим документима је оптужени Секулић задужен, као и да је бригу о документима у њиховом одсеку вофио шеф канцеларије општих послова и деловође. Објаснио је да је поступање са поверљивим документима и вођењем књига у вези тих докумената регулисано Правилном канцеларијског пословања и да од момента од када је он постао начелник одсека сва строго поверљива документа се узимају уз потпис, што пре тога то није био случај, да посебна књига за строго поверљива документа не постоји али постоје евиденције строго поверљивих докумената у рачунару, као и да онај ко креира акт предлаже степен тајности а онај ко тај акт потписује одређује степен тајности, с тим да он нема право потписа и не одређује степен тајности већ једино за акте које он ради предлаже степен тајности онеме ко потписује акт, као и да на материјалу који код њега дође на обраду стоји степен тајности, док се строго поверљиви акти, не само што се дистрибуирају са потписом, односно уз потпис лицу које се предају већ се и враћају уз потпис лица и након тога архивирају. Навео је да о колегијуму постоје записници, да стенодактилограф као лице које обавља овај посао не постоји, постоји сниматељ који снима ток колегијума, при чему су у одсеку радили и са старим раније употребљаваним дискетама али да не зна колико су исте биле старе, додавши да су дискете које су биле заштићене шифром биле из 2000. и 2001. године, те је објаснио да се након архивирања дискете могу узимати по одобрењу начелника кабинета, додајући да се у изводима који се праве на основу обавештајних информација а то се односи и на све акте, постоји и евиденција, тако да се зна да ли је акт враћен или није, док се изводи који се праве на основу обавештајних информација свакодневно спаљују, а то ради старешина општег одсека из деловодства са војником на месту предвиђеном за то, тако да све што дође од поште па и обавештајне информације по доласку се морају књижити, а мора се извршити и књижење њиховог уништавања.

Испитан на главном претресу сведок Живковић Зоран је додао да је у кабинет дошао из научно – истраживачке установе и да му је требало неко време да научи процедуре, генерално и самог кабинета и поступања са документима и свега што је предмет случаја, у ком смислу је навео да му је, када да је дошао на посао првог радног дана тог 01. новембра, његове дужности објаснио у буквално пет минута управо оптужени Секулић који је требало да га, по наређењу начелника кабинета, упозна са превасходно начином и детаљима рада са припремама колегијума, материјала за колегијум начелника Генералштаба и Врховног савета одбране, што је овај учинио крајње штуро без превише детаља, при чему је он у даљем, следећем периоду сваког дана покушавао и молио оптуженог Секулића да му помогне у свакодневним и конкретним ситуацијама, што је он радио поприлично нерадо, наводећи пример да му је оптужени Секулић дуго тврдио да не зна мрежне шифре за сервер који је био у кабинету, да би се касније испоставило да у ствари није хтео да му их да, као и да је то трајало све време док су били на истом послу, у истој канцеларији, додавши да је оптужени Секулић према њему од првог дана имао одређени отпор за који он сматра да узрокован зато што је он склоњен са посла који је претходно обављао. Сведок је о свом односу са оптуженим Секулићем навео да се њих двојица нису свађали, да је он обављао свој посао и комуницирао са Секулићем на дневној основи, да су делили исту канцеларију и да су њихови односи имали боље и лошије фазе, да је оптужени Секулић њему у том периоду када је сведок постављен на месту начелника Одсека за међуармијску сарадњу био претпостављени али да је сведок 90% комуникације обављао директно са начелником кабинета, јер се оптужени Секулић у том периоду послом бавио јако мало, додавши да је у том тренутку оптужени Секулић био на месту заменика начелника општег одсека, али да је био самостални референт и у суштини никада није био начелник, додајући да он никада није преузео формално дужност референта, био је начелник одсека па је добио наређење кабинета да те послове преузме од Секулића, тако да се може пре говорити о некој врсти субординације, или фактичког вршења посла. Објаснио је да је су посао обављали паралелно он и Секулић, од када је начелник наредио тако али да је он углавном обављао посао и то неких месец или месец и по дана за који период је, како је објаснио, заједнички коришћен рачунар, или рачунари на којима се обрађивао материјал, те да је по протеклу тих месец, месец и по дана сведок у потпуности преузео дужност и да од тог тренутка па на даље Секулић више није приступ подацима везаним за колегијум начелника Генералштаба, у оквирима које је он контролисао, али да је оптужени Секулић и даље долазио на посао негде до марта 2002. године, док је говорећи о свом раду у кабинету сведок објаснио да је званично добио наређење у кабинету начелника кабинета Генералштаба с тим да се не сећа тачно датума али да је тада водио уредно бележницу где је констатовано апсолутно у дан, по сат, уписано када је и које наређење добио, када је шта урадио и када је шта извршио, те да је наређења добијао директно од начелника кабинета, пред практично целим саставом кабинета, да је то у почетку било усмено при чему је све уписивано у бележницу, а да је касније дошло и писано наређење од начелника кабинета по неким од дана где је то констатовано, заведено и да то тамо негде још постоји, те да се није радило о формацијском постављењу на место референта, радило се о преузимању обавезе, дужности, као и да је једна од првих забележби која је урађена и заведена уредно у кабинету било предлог решавања стања строго поверљивих материјала у кабинету укључујући траке, дискете, папире итд. Додао је да је и писану и усмену наредбу од начелника кабинета добио док је оптужени Секулић био још увек ту и да сматра да је и он добио наредбу у смислу да преда све што је везано за обављање тог посла, док је сам сведок на обављању посла у кабинету био до краја 2003. године. Навео је даље да је у моментима када је оптужени Секулић конзумирао алкохол, а у том периоду је, како је рекао, пио много и сваки дан, говорио да неће са њим да разговара тог дана када је пијан, већ кад се отрезни, али да му није познато да ли је против њега, а поводом тога покретан било какав дисциплински

поступак, односно да, колико је њему познато, није покретан, истичући да он у неколико наврата није желео да прими наређења од оптуженог Секулића када је био у пијаном стању, како је то већ навео, прецизирајући да је сва наређења примао директно од начелника, али да је у појединим фазама, дакле процесним и поводом припрема колегијума, материјала и пуно ствари које су се паралелно одвијале, оптужени Секулић, такође, био укључен и да је покушавао да допринесе, те да је сведоку понекад задавао одређене задатке, те да је сведок исти извршавао када је све било нормално, односно када Секулић не би био пијан, а да у супрутном није желео ни да разговара са њим, да се радило о дневном радном ангажовању које је врло динамично, да није у питању класична војна организација у смислу командир вода, заменик командира вода, да кабинет функционише другачије, односно да је то изгледало тако што би га ујутру позвао начелник кабинета, издиктирао му задатке за тај дан и он је то извршавао, што се понављало из дана у дан, као нека машина која изузетно много меље, те да се повремено појављивао и оптужени Секулић, али да је углавном био пијан. Додао је, а поводом дискета које нашао разбацане по столу када је ступио на дужност, да су те дискете биле строго поверљиве зато што је тако писало на њима, односно да уколико је писало КНГ – Кабинет колегијуми, да је знао о чему се ради или неки број строго пов.001 повлака нешто и да је он у том периоду налазио на тим дискетама транскрипте са колегијума и материјале строго поверљиве, објаснивши да зна за садржину наведених дискета будући да су он и оптужени Секулић заједно радили, да су делили заједнички простор, да су им столови били близу и да је он све то што је радио добио управо од Секулића, укључујући те дискете које су биле код њега на столу, те да је све дискете које је у том периоду користио он и отворио и проверио њихову садржину, што укључује и те које је затекао, поред лап топа, поред деск топа рачунара и на Секулином столу, те да су на великој већини њих били записници са колегијума и материјали из кабинета. Даље је навео да је Правило службена преписка канцеларијског пословања у Војсци Југославије из 1994. године које је потписао генерал Момчило Перишић био основни документ, оквир за рад канцеларије, с тим да је могао да се употреби и неки од других закона, те да је у кабинету било правника које је могао да консултује, будући да је по струци инжењер, при чему је сведок на питање браниоца да ли је овим правилником или било којим другим актом регулисано питање поступања са дискетама, навео да не може са стопроцентном сигурношћу да каже да ли је било регилусано, али да су сигурно постојала упутства и процедуре, те и упутства из Управе за информатику војске, у то време, Југославије, као и гомила других докумената која су регулисала како се поступа са дискетама, са медијима и тако даље, али да свакако мора да постоји акт о поступању са дискетама, те да је он направио такву процедуру у конкретном случају и након свега што се издешавало који је предлог касније начелник кабинета претворио у наредбу и на основу те наредбе од одређеног датума се стриктно у складу са свим тим правилима поступало и са дискетама, и са тракама и са транскрипцијом и са свим материјалним доказима, при чему је сама наредба проистекла из тада важећих прописа, процедура и Закона о Војсци Југославије, што је временски говорећи било крајем 2001. године или почетком 2002. године. Даље је навео да су информације из оперативног центра Генералштаба и Обавештајне управе долазиле курурском службом, те да, и уколико су информације евентуално у електронској форми, да би исто долазиле преко курирске службе која се у то време углавном користила, те да би стигао запечачењени коверат са дискетом, али да сведок оставља могућност да су такве информације могле стићи и преко мреже, па је након што су сведоку предочене информације обавештајне управе број 080 и број 249 сведок навео да је такав тип информације долазио у деловодство, односно њему као начелнику деловодства где се потом заводио и дистрибуирало зависно од тога ко је био задужен за коју област, те да су њему а по природи посла информације такве врсте биле доступне, као што су биле доступне својевремено и оптуженом Секулићу, при чему је сведок на надовезано питање браниоца да ли је таква информација са са печатом и деловодним бројем могла да буде као таква на мрежи

или је у електронској форми била без печата и деловодног броја, сведок објаснио да је то зависило од начина како је постављено на мрежи што је свака управа посебно за себе одређивала, односно да је постојао неки оквирни систем размене информација путем мреже, али да је по његовом доласку ситуација била таква да се сервер у кабинету и та мрежна размена података користила релативно кратко време, при чему је он у једном тренутку наредио да се прекине употреба сервера који је служио за мрежно повезивање кабинета са управама и осталим јединицама, тако да је он укинуо мрежну размену података у кабинету. Истакао је да су сви материјали који су били везани за рад колегијума начелника Генералштаба и Врховног савета одбране били степеновани са поверљиво и строго поверљиво, што се чинило у складу са поменутих правилником затим законом о војсци, законом о одбрани, и разним другим уредбама и правилницима. Сведок је одговарајући на питање браниоца објаснио да у време када је давао исказ пред истражним судијом Војног суда у Београду 2002. године, није познавао оптуженог Влајковића, али да је тренутно стање другачије у смислу да га је у међувремену упознао, да га је виђао по кафићима са опасним и крупним момцима и да му се уредно јављао, односно поздрављао га. Одговарајући на питања браниоца, навео је даље да је принцип рада био такав да Обавештајна управа шаље у Кабинет начелника Генералштаба обавештајне информације, али да он није учествовао у процесу обрађивања таквих информација, те да сваки акт улази и излази из кабинета и деловодства, односно да из деловодства иде референту, преко референтовог стола иде начелнику Генералштаба или начелнику кабинета, у зависности од тога шта је у питању, при чему се обрада у кабинету ради на тај начин што референт на мањем формату од А4 напише, прочита, те дајући пример да нешто има 30 страна, у ком смислу он прочита 30 страна и напише начелнику најважнијих 10, а начелник одреди да ли ће да чита све или ће да верује томе што му је референт издвојио, те да се оригинални документ не мења, односно да се на тај документ дода други папир који често није чак ни меморандум него нека врста радног папира, а обавештајна информација се врати у деловодство, заводи, архивира у оквиру кабинета начелника Генералштаба, до неког тренутка када иде у централну архиву. Сведок је навео да је од момента ступања на дужност процедура у вези транскрипције материјала, односно обраде снимака са колегијума начелника Генералштаба била потпуно идентична независно од садржаја тог колегијума, дневног реда и тако даље, радило се по шаблону, по форми без обзира на то ко је на колегијуму учествовао, шта је била тема и слично, те је на питање председника већа да објасни улогу коју је имао када је фактички дошао на место и посао који је претходно оптужени Секулић обављао везано за снимање и праћење седница колегијума Генералштаба, објаснио је да је он припремао материјале које су користили учесници колегијума током седница и то тако што су му поједине управе у зависности од дневног реда седница начелника Генералштаба достављале материјал куриром на дискети који је он потом прегледао, проверавао, скраћивао, припремао за колегијум, те је такође у његовој надлежности било и све што се тиче логистике и припреме самог колегијума што је подразумевало његову обавезу да обезбеди сниматеља, траке и сигурност да се седница седница води онако како је прописано од почетка до краја, да се након завршетка колегијума траке хитно носе у просторију предвиђену за рад дактилографа, да се уради транскрипција, да се штампа примерак транскрипције, односно да се одштампа примерак за архиву, да се све то заведе, да се то по тој процедури закључи, тако што ће да се сними на дискету, што ће та дискета да се заштити у предделоводству и чува у посебној каси, те да је и оптужени Секулић требало да ради на тај начин, а што он није чинио, додавши да је оптуженом Секулићу на месту на коме је био било доступно све у смислу записника са колегијума начелника Генералштаба. Навео је, такође, да је у тренутку када је оптужени Секулић требало да се раздужи то значило да је требало да врати и преда и рачунаре на којима се обављало све то што је предмет исказа, као и да је оптуженом Секулићу наређено да њему преда мобилни телефон како би да наставио да га користи управо из разлога што је тај број коришћен у

комуникацији са свим управама, те је додао да се на тај број мобилног који је претходно користио оптужени Секулић а затим он више пута јављао директно оптужени Перишић Момчило, у смислу да је он позивао тај број и тражио оптуженог Секулића врло директно, без да се представи из прве и без молбе.

Сведок Вученовић Миодраг је у свом исказу навео да је почев од 1996. године радио у кабинету начелника ГШ, где је радио и у критичном периоду и то на радном месту техничара за информатичко-техничку подршку, те да оптуженог Секулић Миодрага познаје од доласка у кабинет, да оптуженог Перишић Момчила, такође, познаје, док оптуженог Влајковић Владана не познаје, како је определио приликом испитивања код истражног судије Војног суда, али је на главном претресу навео да га зна из виђења, те је даље навео да му је оптужени Секулић у једном периоду био и претпостављени и да је као шеф био коретктан, те да са њим никада није имао проблеме. Навео је даље да му у време критичног догађаја није било познато да су неки документи из кабинета нестајали, али да је накнадно чуо нешто о томе и то тек када је позван од стране истражног судије да да исказ, при чему он сам никада није видео да је неко износио било каква документа из кабинета, да су у његовом одсеку који се бавио обрадом аудио и видео материјала имали три лап топ рачунара и да није сигуран да ли су ти рачунари остали у кабинету, односно где се налазе. Сведок је навео да је петог октобра 2000. године био дежуран на послу и да се сећа да је седео у просторији у којој је радио са оптуженим Секулићем, те да је у једном тренутку на цивилни телефон позвао оптужени Перишић који је тражио оптуженог Секулића и да је он рекао да Секулић није ту, након чега га је оптужени Перишић питао да ли њих неко дира, као и да ли они некога дирају, на шта је сведок негативно одговорио, те је истакао да је био сигуран да је то био генерал Перишић, да је то рекао и колегама, а сутрадан и оптуженом Секулићу. Сведок је навео да је број на који је тог дана оптужени Перишић позвао оптуженог Секулића био 36-11-162 и да је то број који датира још из старог ГШ, из времена када је генерал Перишић био начелник, с тим што се не може тачно сетити броја с ког је Перишић звао, али да памти да је тада рекао да то сигурно зове шеф из града, вероватно из седишта странке и да је потом видео да је на идентификатору остао седмоцифрени број са тројком у себи, те је додао да оптужени Перишић после одласка у пензију више никада није долазио у кабинет. Говорећи о шифрама "Брасина", "Брасина 11", сведок је навео да су то биле шифре за велики рачунар у канцеларији где су радили и да их је унео оптужени Секулић када је компјутер купљен, да је он (сведок) радио на рачунару оптуженог Секулића готово све што је и он радио, да су те шифре биле често мењане од стране оптуженог Секулића и да је једна од шифара била и "КНГШ 11 22", те да је после рата један део рачунара Секулић заштитио шифром коју он није знао и у ком делу није имао приступ, те је додао да је велики рачунар на коме је оптужени Секулић радио био био умрежен у рачунарску мрежу, као и да се шифре којима је оптужени Секулић штитио рачунар, односно улазак на рачунар, се нису могле нигде идентификовати и да је он имао проблема у одсуству Секулића да приступи истом без шифре, због чега би морао да га зове иако је он рецимо у том тренутку на одмору. Навео је даље да је он сам понекад присуствовао колегијумима НГШ где је радио тонско снимање, да је учествовао у изради материјала за колегијум, те да је у његовој канцеларији једно време био апарат за брисање магнетофонских трака, одакле је касније премештен у канцеларију 126. Описао је даље да је његов посао био да снима седнице колегијума, да је колега стављао на диксету, затим друга колегиница куцала садржај са траке и предавала писарници, те и начелнику генералштаба, што се чинило на сваком колегијуму, да је потом дискета печатањена у каси и да он не зна да ли је неко узимао нешто одатле у било ком облику, при чему је навео да је тада у њиховом одсеку било око десет рачунара и да је свако имао приступ оном где је његово радно место, а да је оптужени Секулић користио поред великог рачунара и остале, односно да је имао приступ истим. Навео је да је уобичајено било да дактилограф који куца садржај најпре

у свом рачунару отвара фолдер "Колегијум НГШ" од тог и тог датума, који фолдер се потом достављао оптуженом Секулићу који је то штампао, углавном, или је то чинио дактилограф, па да се затим то заводио и као један примерак давало начелнику, да се један примерак, такође, чувао уз дискету која се печатила и на којој се сваки пут писало јер се снимало док се напуни, што значи да су се снимали и даљи колегијуми, као и да није чуо да су те запечаћене дискете нестале, при чему је додао да је овде оптужени Секулић био први информатичар који је почео да ради у кабинету и да је једино он знао како све то функционише, а да су га остали слушали јер је обучавао људе како да раде, те да када је дошао мајор Живковић који је наследио његово место и он је радио као стручњак с тим да сведоку нису ближе познати односи који су тада владали између оптуженог Секулића и Живковића, јер је чуо да је после наређено Живковићу да нешто проверава, снима будући да се нико други сем самог Секулића у то није разумео, те је додао да је Живковић дошао на то место да ради управо исти посао који је радио и оптужени Секулић и да је он био шеф њему, писарници и жени која је куцала, али да искључује могућност да су обојица истовремено могли да им буду шефови. Сведок је, одговарајући на питање браниоца, објаснио да је поступак био такав да када неко напушта посао, да мора да се се потпише, радује, врати телефон, рачунар и слично, будући да се то дужило у односу на војску, односно оне који су их задуживали и да самим тим оптужени Секулић по напуштању свог посла и радног места није могао ништа да однесе. Сведок је навео да по свом дугогодишњем радном искуству зна да 90% података у кабинету начелника ГШ носи ознаку неке тајности, било војне или неке друге, али да није детаљније упознат са тим ко доноси одлуку о степену тајности података, што се ради поштујући одређене правилнике, те да сам не учествује у том поступку, а након што су му предочене информације обавештајне управе 080 и број 249 навео је да му исте нису познате и да су нису биле као такве предмет његовог рада и рада његовог одсека.

Исказе сведока Живковић Зорана и Вученовић Миодрага суд је у потпуности прихватио, оценивши их као искрене, јасне и у битним елементима међусобно сагласне.

Сведок Милановић Дарко је у свом исказу датим пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 05.07.2002. године навео да је од оснивања странке Покрет за демократску Србију јула 1999. године почео да ради као возач генерала Мимчила Перишића и као његов пратилац, који посао је радио све до победе ДОС-а на изборима када је генерал Перишић постао потпредседник Владе, а он остао само његов пратилац, будући да је оптужени Перишић имао службеног возача у Влади, али да је у то време текао и поступак решавања његовог статуса као овлашћеног лица и да је након легалне процедуре у августу 2001. године добио решење којим је примљен у службу и наставио да ради са оптуженим Перишићем. Сведок је даље навео да је током рада у Влади био и возач и пратилац и да је по договору радио и са возачем Душаном Глинтићем, наводећи да је оптуженог Перишића возио свакодневно на посао, као и ванредно поподне у зависности од његових обавеза, те да се сећа да је у пролеће 2001. године у Владу дошао странац кога је описао као човека висине око 190цм, проћелавог са брковима, финих манира, који је говорио српски, понашао се господски и представио се као Давид, те да га је он, након што је његов долазак регистрован у Влади, спровео до кабинета код генерала Перишића, али да не зна о чему су њих двојица разговарали јер том разговору није присуствовао, те да се сећа да је после његове посете Давида испратио до главног улаза и да су после овог уследили и други састанци генерала са Давидом. Описао је да је једном приликом, возећи оптуженог Перишића, у априлу или мају 2001. године покупио Давида на железничкој станици у Београду и то возилом које је припадало покрету, а водило се на његово име и да су затим отишли у једно село близу Пожаревца код пријатеља оптуженог Перишића, који се представио као Данило, при чему су Давид и оптужени Перишић ушли у кућу тог Данила, а сам сведок и Данило су пошли до

суседног села у кафану и тамо се задржали око сат и по времена и затим се вратили Даниловој кући одакле је сведок покупио поново оптуженог Перишића и Давида и вратио их у Београд. Сведок је објаснио да приликом вожње оптуженог Перишића није знао где иде, већ да је возио тамо где му генерал каже и да га је често возио у један стан у ул. Иве Сењанина бр. 8 који се водио на његово име, док је оптужени Перишић плаћао закупнину за стан код извесне госпође Мирјане, односно да је сведок лично плаћао станарину по 500 немачких марака новцем који му је давао оптужени Перишић, а у који стан га је возио самог, те да не зна да ли је оптужени Перишић, након што је он отишао на одмор јула 2001. године, више тамо одлазио, али да га је свакако после годишњег одмора тамо одвозио још два или три пута и да је након што је приметио да је стан обијен, предложио да се исти напусти, како је и учињено после три обијања и коришћења истог у трајању од четири месеца. Објаснио је да је он у тај стан одлазио само да провери да ли је све у реду и да у истом није никада ни преспавао, да му је оптужени Перишић рекао да стан држи уредно и да ништа од својих ствари није унео у стан, истичићи да му оптужени није рекао за шта користи тај стан и да му је наложио да купи неко пиће да се нађе у стану, што је он учинио, и уз то купио и чаше, шоље и пешкире. Додао је једном приликом видео како из зграде излази Давид, али да не може да определи када је то било, јер је свеукупно у тај стан сведок лично одвозио генерала свега неколико пута, те је навео да је генерала Перишића одовозио и стан у ул. Михајла Богичевића бр. 3, који се налази код Железничке станице у Београду, да га је два пута тамо возио службеним возилом Владе марке Ауди БГ 9711 и то заједно са Давидом, те да се сећа да су он и оптужени Перишић једном приликом купили Давида у Катанићевој улици код Храма Светог Саве, одакле их је одвезао у ул. Михала Богичевића, при чему су обојица отишли у улаз бр. 3 али тако да је у зграду ушао прво генерал, а затим након 10-15 минута и Давид за њим, при чему је сведок навео да је знао да је то стан неког генераловог пријатеља, где је он (сведок) био две године раније у време када је тај стан реновиран, али да у време састанака није тамо одлазио. Сведок Милановић Дарко је даље навео да се генерал Перишић састајао са Давидом и у службеном возилу Владе марке Ауди БГ 9711 на Ади Циганлији, тачније на паркингу, у лето 2001. године у вечерњим часовима, те да је могуће да су претходно он и генерал купили Давида негде код Карађорђевог парка будући да су га ту углавном чекали, те да је сигуран да је Давид долазио сам на Аду где су га обично чекали да дође, а да је по његовом доласку сведок излазио из аута у који би ушао Давид, а он би осмотрио околину у смислу да ли је све безбедно и одлазио у оближњи кафић, те да би се вратио после сат, сат и по времена, што би било по позиву генерала Перишића или по претходном утврђеном договору, те да је потом колима враћао Давида до Карађорђевог парка, а генерала кући. Додао је да је оптуженог Перишић Момчила и Давида једном приликом возио и на Бањицу код спортског центра где су њих двојица остали у колима у периоду од око 1,5 до 2 сата за које време је он опет био у некој кафани, а да их је потом одвезао одатле, те да их је возио и на састанак на Ауто команди, на паркингу поред неке трафике када је била ноћ и падала киша, а да их је једном приликом возио и на Нови Београд, на паркинг код ресторана Астерикс, наводећи да је његова процена да је тих састанака оптуженог Перишића са Давидом било око 10 до 15, мислећи како на састанке у колима тако и на састанке у становима, те је описао да је оптужени Перишић после тих састанака био видно расположен, да је причао са њим и шалио се, смејао и да му је након једног сусрета са Давидом у колима дао 1.000 немачких марака и рекао му да за половину среди стан у ул. Иве Сењанина, а да преосталих 500 марака задржи, како је он и учинио. Даље је навео да су понекад Давида ословљавали као Брка и да му је тако Душан Глинтић неколико пута у разговору поменуо да се генерал састао са Брком, али да му је Глинтић деловао као уплашен док је о томе говорио и да му је испричао како је једном приликом приметио да је генерал након састанка са Давидом, на задњем седишту нешто пребирао, те да је Глинтић чуо нешто попут пуштања новчаница. Сведок је даље навео да су његове радне обавезе када није у вожњи биле везане за

свакодневне послове пријема странака, пријема и предаје поште, куцања одређених аката и да је углавном седео са секретарицом Јањић Весном, да се сећа да је у то време било отварања дискета које је добијао од оптуженог Перишића и да их је отварао заједно са Весном, при чему је након штампања материјала са дискета, дискете враћао оптуженом генералу заједно са одштампаним материјалом, да су у питању обично биле дискете са шифром за отварање које је добијао од оптуженог Перишића написано на папирићу уз дискету, те да се сећа да су шифре биле речи: Брасина, ДоњаБорина итд. и да је он видео приликом штампања материјала са дискета предњу страну одштампаног материјала на којој је писало Колегијум НГШ и датум одржавања, те је објаснио да је штампања оваквих материјала било више пута и да је након отварања дискета и штампања материјала уништавао папирић са шифром, док је материјал предавао оптуженом Перишићу. Истакао је да рукопис којим је била исписана шифра није припадао оптуженом Перишићу у шта је сигуран, као и да су сви материјали који су били штампани са дискета били колегијуми НГШ, што је запамтио јер је тај назив био специфичан, те да памти да је једном приликом била са дискете одштампана и нека мапа која је била шаролико и фино урађена, да је била у питању мапа Европе или Блиског Истока, при чему је сведок Милановић навео и то да му је предметне дискете давао обично оптужени Перишић у кабинету и то око 08,30 часова и да једном ишао код њега кући како би једну дискету узео из поштанског сандучета, да је донео у кабинет где су је потом отворили, одштампали садржај и да је видео да се радило о колегијуму НГШ. Истакао је да му је почетком 2002. године оптужени Перишић дао неку кесу у којој су били материјали са дискете које су штампали он и Весна и предавали му, а која кеса је била А4 формата, након чега му је Перишић рекао да све то уништи, те да када је он то уништавао на машини за сецање видео је да су то били материјали са колегијума НГШ али да није читао текст, осим што је видео да је материјал био из 2001. године, па је објаснио да је у неколико наврата по наредби оптуженог Перишића и копирао нека документа, да су то углавном била нека војна документа са знаком и да је генерал од њега тражио и неколико пута да прикрије знак на документу, а да се сећа да је он на једном од докумената прикрио при копирању назив "Обавештајна управа" који се налазио на дну документа и да је сва копирана документа предавао оптуженом Перишићу, при чему није могао да се тачно изјасни да је то копирање било пре или после састанака оптуженог генерала Перишића и Давида. Додао је и то да се дешавало да он са оптуженим Перишићем дође на одређено место, где би чекали Давида и да се он не појави, па би се њих двојица поново вратили сутра на исто место, те да се сећа како је на његов захтев копирао именик Владе РС и МУП-а Србије и фотокопије именика предао генералу, при чему је сигуран да је тај именик имао одређену ознаку тајности. Истакао је и да њему лично оптужени генерал Перишић никада није рекао да је добијао новац од Давида, али да је сведок приметио како је Давид, односно Брка како су га звали увек долазио на те састанке са торбом коју је носио преко рамена. Сведок је навео да није имао кључеве од оба стана где је знао да се оптужени Перишић састаје са Давидом, већ само од стана у ул. Иве Сењанина и да је кључеве имао и сам оптужени, те је истакао да никоме није давао кључ од стана ради озвучења или слично будући да је то ван кодекса његовог професионалног понашања, али да је, како је поменуо, стан био три пута обијен. Објаснио је да је када је проводио време у кафани док је чекао оптуженог Перишића и Давида, углавном сам плаћао пиће али да му је у пар наврата новац за то дао оптужени Перишић по 50 или 100 динара, те и да је он прихватио да се стан у ул. Иве Сењанина води на њега, односно на његово име управо зато што му је тако оптужени Перишић рекао и да је то прихватио са људске стране, али да је због истог имао пуно проблема са супругом, долазећи чак и до фазе развода, али да је са оптуженим Перишићем имао коректан однос и да је са њим заједно претурио преко главе пети октобар у ком смислу му није ни пало на памет да га одбије, јер је сматрао да би се он можда могао наљутити те је додао да је он био лични пратилац оптуженог Перишића, али да је био злоупотребљаван да ради и друге послове који

нису у опису његовог радног места у том смислу да је морао да копира документе, штампа материјале са дискета, ради са војним документима, уништава материјал са седница колегијума НГШ и окрће текст како не би видело неко од лица које би пролазило кроз кабинет. Објаснио је да је у време лишавања слободе оптуженог Перишића био у Панчеву, на фудбалу са колегама цудистима, и да не зна како би се понашао да је био присутан уместо Глинтића том моменту хапшења, да је могуће да би употребио и оружје, те да пре тог догађаја није добио било какав позив нити се ко распитивао код њега о кретању оптуженог Перишића, те да је он сазнао ко је Давид из средстава јавног информисања, да је до тада мислио да је он само странац. Даље је навео да је оптуженог Влајковић Владана виђао када је у неколико наврата долазио код оптуженог Перишића, да га је знао и од раније као војно лице, али врло површно и да му није познато о чему су њих двојица разговарали приликом тих сусрета, те да није видео никада да је током доласка оптужени Влајковић доносио нешто са собом у смислу да је у кабинет уносио неку дискету, те да се сећа да је време тих посета и састанака било када је оптужени Перишић градио породичну кућу, као и да је на томе радио оптужени Влајковић, и да је он и долазио на то градилиште са оптуженим Перишићем.

Испитан на главном претресу сведок Милановић Дарко је навео да је у инкриминисаном периоду био у непосредној физичкој заштити господина генерала, да је тада радио у Савезном МУП-у у Првој управи која се бавила обезбеђењем високих државних функционера у Републици Србији те да је њему припала дужност да обезбеђује тадашњег подпредседника Владе и председника Одбора за одбрану и безбедност Савезне скупштине оптуженог Момчила Перишића, те да његов задатак био да се бави непосредним обезбеђењем, што значи непосредном заштитом лица које ми је додељено по службеној дужности и да је то радио по дневним активностима, односно седмичној или месечној агенди како је било планирано, тако да се искључиво бавио тим послом, превентивно безбедносним мерама, обезбеђењем тела, односно личности и слично. Објаснио је да је његов задатак био да лице које обезбеђује безбедно допрати, отпрати, доведе од куће до посла и од посла до куће, и да му ништа није указивало да лице Дејвид Џон Нејбор може да буде предмет интересовања у делокругу његовог посла тачније да би тада потпредседник владе, овде оптужени Перишић, у тим контактима могао бити угрожен јер је његов искључив задатак био његова заштита, безбедносна заштита, што је био фокус његовог посла, те да је Дејвид Џон Нејбора видео у пар наврата, али да му ништа није указивало то да може да доведе до тога да подпредседник владе буде угрожен или да се нешто сумњиво догађа, додавши да је Нејбор у пар наврата долазио у Владу Србије, сасвим легално, процедура је да се пријави на пријавницу Владе код колега које обављају обезбеђење објекта и са том пријавом, односно пријављивањем, добијањем беца или идентификационе картице одлази у кабинет, односно на место састанка, те је на питање заменика ВЈТ у Београду навео да не може да се сети било каквих контаката ван зграде Владе Србије зато што је проток времена, те да је са било којим контактом ван Владе Србије морао да буде упознат јер је морао да планир активности ван службених просторија Владе Републике Србије. Даље је на питање браниоца оптуженог Перишић Момчила навео да је на дан када је дао изјаву у истрази био на рекреацији у Панчеву, да су га позвала непозната лица на мобилни телефон, да су га више пута звали да се након завршене рекреације јавио, да су му се представила нека лица из војно обавештајне и рекла му да мора хитно да дођем у Катанићеву, где никада раније није био, да је то је било можда негде око 23,00 сата, да је отишао тамо, јавио се на улазу у Катанићеву, на неки мали улаз, са бочне стране, где су му рекли да мора поћи са неки четврти, пети спрат и да се сећа да је ту затекао нека лица и рекли су му да је потпредседник Владе ухапшен због тога и тога и да треба да да изјаву, да је тражио да његове претпостављене старешине буду упознате, да је то био Ненад Баточанин, нажалост покојни, и да не може ништа да каже док њега не контактирају и да не може да даје исказ без присуства мог претпостављеног старешине.

Истакао је да су му рекли да је он обавештен, али да је инсистирао на његовом физичком присуству, да је то све доста дуго трајало, да се његови претпостављени није појавио и да су му негде у раним јутрањим часовима, дали изјаву која је била доста обимна, доста неких откупаних папира и да му је речено да је у интересу државе да то потпише, да је било неких 7-8 папира и да је тражио да то прочита, те је, на питање председника већа, навео да он изјаву није дао већ да је само потписао оно што су од њега тражили.

Након што је сведоку предочен исказ који је дао пред истражним судијом Војног суда дао дана 05.07.2002. године сведок је навео да он такву изјву није дао, да је истражни судија већ имао припремљену изјаву и да је судија читао а он само потписао, те да се не сећа 90% наведеног исказа, те да он у спорном периоду није ни имао канцеларију у Влади и да није могао да обави радње копирања, отварања докумената и шифара, односно да није имао ни радни сто и да није могао без тога, а посебно без рачунара да се бави радњама које су наведене у његовом исказу, да је често путовао за Панчево и да се код Панчевачког моста увек стварају гужве, те да је он често каснио, због чега му је оптужени генерал Перишић рекао "Даре, узми стан, преспавај ту", а све како он не би путовао стално из Панчева, а да му је тог дана када је оптужени Перишић лишен слободе јављено да дође у Катанићеву, на четврти спрат, да је он у то време био у Панчеву, да је дошао увече где је тражио присуство неког од претпостављених, али да је дуго чекао и да му то нико није обезбедио већ да су му само дали изјаву која је имала 7-8 страна и да је читао неких 40ак минута, те да су му рекли да то потпише. Сведок је навео да није видео никада никаква документа везана за колегијуме НГШ, па је даље на питање председника већа навео да је имао изнајмљен стан у ул. Иве Сењанина и то управо како је навео јер му је тако предложио оптужени Перишић да не би путовао из Панчева, али да не може да се сети да ли је ту некада долазио оптужени Перишић, да Давида није тамо виђао, да се сећа да је стан био обијан али не и колико пута, да заправо више и не може да се сети где је та зграда. Навео је такође да је оптуженог Перишића некада возио у Пожаревац јер је тамо имао неке пријатеље, али да се не сећа да ли је тада ишао и Давид са њима, да се сећа скијања на Копаонику где је возио генерала Перишића, да се не сећа ни да је возио оптуженог Перишића да се састане са Давидом ни на другим локацијама као што је Нови Београд, Ада Циганлија или стан у ул. Михајла Богићевића бр. 3 у Београду, тачније да тих сусрета и није било и да се не сећа да ли му је Перишић неком приликом дао неки новац од чега је 500 марака задржао за себе. Објаснио је да је био припадник најелитније специјалне јединице у ЈНА, односно Војсци Југославије и да је постојала извесна емпатија оптуженог Перишића као начелника Генералштаба који је по природи посла често долазио у гардијску бригаду, према њему, да је волео специјалне јединице које су много доброга учиниле за земљу, спасиле много живота и територије, и материјалних добара, у ком смислу је сведок навео да није видео ништа лоше у томе да иако му је Перишић дао 100 или 500 марака, да узме и да детету или слично. Инсистирајући на томе да се његов посао сводио на безбедност, односно обезбеђивање оптуженог Перишића, навео да није никада отварао било какве дискете и да у кабинету није имао ни канцеларију, ни сто ни рачунар. Након што је сведоку предочен записник сачињен пред истражним судијом Војног суда у Београду 05.07.2002. године исти је навео да то јесте његов потпис али да је потписао под притиском у интересу државе и отаџбине, која изјава је била раније припремљена у Катанићевој улици, да није прочитао садржину и да није знао шта потписује, већ да му је неко лице које је он тада и никада више видео у свом животу дало да то потпише, те да он мисли да толико детаља-"хиљаду ствари" не може нико да упамти осим онога ко је пратио и записивао тако нешто и само му понудио да тако потпише, те и да је поднета кривична пријава против групе лица зато што је био задржан том приликом у Катанићевој пет сати без икаквог основа, привођења, задржавања, лишења слободе, коју је поднео лично савезни министар унутрашњих послова господин Зоран Живковић. Сведок је даље навео да је он као војно лице

емотиван, па да када су му том приликом рекли да потпише у име интереса народа и отаџбине, да га је то погодило емотивно и да је то урадио као што би свако војно лице јер је васпитаван у духу отаџбине и љубави према народу, те додао да су се многи путеви оптуженог Перишића и њега укрштали, али да су све радили у интересу народа и отаџбине.

У доказном поступку суд је, на основу члана 406 став 1 тачка 1 ЗКП извршио увид у исказ **сведока Глинтић Душана** дат пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 02.07.2002. године, будући да је сведок, а како је утврђено увидом у извод из матичне књиге умрлих града Београда, за матично подручје Савски венац, текући број 4892 за годину 2012, премуну дана 29.08.2012. године. Сведок Глинтић Душан је у исказу навео да је у инкриминисаном периоду био возач у Републичким органима који опслужују Владу Републике Србије и министарства, као и потпредседника Владе, те да је оптуженог Перишић Момчила возио од 26.01.2001. године до 01.04.2002. године и то на састанке ДОС-а и друге видове састанака у оквиру службеног дела, затим и у иностранство на службене састанке, као што је Букурешт и слично, те да је, осим њега и пратиоца, оптуженог Перишића возио и Милановић Дарко, а у случају када би он био спречен да би га замењивао Станарцић Драган из сервиса, те је објаснио да је он био на располагању оптуженом Перишић Момчилу буквално 24 сата и да није добијао никакав писани налог за конкретну возњу, да је искључиво радио по његовим наређењима, што је било у оквиру његове радне обавезе. Истакао је да приликом возње оптуженог генерала Перишића није примећивао било шта неуобичајено што би заслуживало неку нарочиту пажњу, опредељујући да је у то време возио два аутомобила и то Ауди А6, рег. ознака БГ 36-11 од 26.01. до 15.06.2001. године, а након тога и Ауди БГ 97-11 све до 01.04.2002. године, од када више није возио, али да му није познато из којих разлога. Навео је даље да се сећа да је једном приликом октобра 2001. године, након паузе после рада, добио задатак од оптуженог генерала Перишића да он или његов колега Милановић Дарко дођу по њега кући и да су се њих двојица договорили да оде он и да, када је дошао, отприлике око 19-20.00 часова аудијем рег. Ознака БГ 97-11 да су се од куће оптуженог Перишића одвезли до угла ул. Светосавске и Катанићеве, где су извесно време чекали на неког господина, а да се затим он појавио, али да га сведок није лепо видео с обзиром да је био мрак, да је тај господин ушао у аутомобил и сео на задње седиште до генерала, а иза возачевог места када му је генерал рекао да имају нешто да попричају, па је сведок кренуо са возњом насумице најпре Светосавском, затим улицом Ивана Милутиновића и Булеваром ЈНА ка Ауткоманди, а да му је затим у једном моменту оптужени Перишић рекао да стане ако види неко погодна место за паркинг, да је сведок стао преко пута ресторана "Франш" и то на паркингу код зграде у којој је он-сведок становао, на паркингу за станаре који је имао рампу, али да иста тада није била у функцији, да је потом изашао из аутомобила, понео кључ од кола и отишао у стан, да му је оптужени Перишић рекао да дође за сат времена, да је он у свом стану одгледао потом нешто на телевизији и да је сишао у договорено време, да је у пролазу срео комшију, са којим је мало попричао који му је рекао да је добро што је оставио упаљена светла, како лопови не би украли ауто, те да је он по уласку у аутомобил питао оптуженог где треба да вози, а да му је овај рекао да иду одакле су и кренули, те да је господин који је био на задњем седишту изашао на истом месту где је претходно и ушао, док је сведок одвезао оптуженог кући, наводећи да, ни када је тај господин изашао из аутоа, није успео да му види лице, истакавши да не може да се сети да ли је том приликом чуо и ако јесте, о чему је тај човек разговарао са оптуженим Перишићем, а да су по повратку, када га је возио кући, обично причали на неке свакодневне теме, те да није приметио било шта неуобичајено у понашању генерала. Додао је да је ауто који је том приликом возио имао сигурносни код без кога није могао да се стартује мотор, али да није имао и аларм уграђен, односно да је могао да се отвори и изнутра без кључева, као и да је имао затамњена стакла. Навео је даље да се сећа да је једном приликом возио оптуженог

Перишића и у један ресторан који се налази испод Белог двора, да је то било крајем фебруара 2002. године у вечерњим часовима, тачније око 19,00 часова, ког дана је заседао и Савезни парламент, те да је по завршетку заседања одвезао оптуженог до тог ресторана како би се нашао са неким пријатељем, објашњавајући да је по доласку оптужени генерал ушао у ресторан, а он остао у колима, али да је убрзо дошао конобар и рекао му да га генерал зове да уђе у ресторан, да је он сео у други крај ресторана, односно супротно од дела у коме је седео генерал са господином кога је тада први пут добро видео, описујући га као човека висине око 190cm, проћелавог, са брковима, наводећи да је добро видео јер је његов сто био на удаљености од око 8м. Даље је навео да је оптужени Перишић са тим човеком вечерао, да су уз вечеру разговарали и да је након нешто дуже од једног часа, генерал устао од стола што је сведоку био знак да је вечера завршена, да је потом кренуо у аутомобил и да је успут прошао поред њих, али да није чуо детаље њиховог разговора, да је у ресторану свирала музика, те да је само уочио да су се њих двојица поздрављали, као и да је чуо: "14. или 15." тако да не зна у ком контексту је то помињано, али да између њих двојице није видео никакво додавање, нити чуо да су спомињали речи попут: војске, Коштунице или томе слично, додавши да је он након тога одвезао оптуженог генерала код неких његових пријатеља, који су живели поред манастира Ваведења, а да је господин кога је описао остао у ресторану. Објаснио је да је код манастира оптужени изашао, а да је њему пришао неки дечко и рекао му да је слободан и узео је генералову торбу из аутомобила, а он је потом одвезао аутомобил у Владу и отишао кући. Навео је и то да му је дана 14.03.2002. године, оптужени Перишић рекао да се са Милановић Дарком договори око тога ко ће то вече да ради, да се сећа да је био четвртак и да је Дарко имао спортске активности због чега је он преузео дужност, да је у 18:30 дошао аутомобилом код оптуженог кући и да му је он, по уласку у аутомобил, рекао да иду на Ибарску магистралу, преко Раковице, па да му је потом, након изласка на магистралу, рекао да иду у мотел Шарић како би се нашао са неким пријатељем. По доласку у мотел обојица су ушли унутра али да је он сео у башту, а оптужени у једну просторију тог мотела - ресторана, где је чекао пријатеља који још увек није стигао, па да се и он вратио до сведока где су заједно сели и за сто и попили пиће, затим да се након 20 минута појавио високи, проћелави господин који је био са генералом и претходни пут у кафани- ресторану под Белим двором, да га је тада генерал и званично упознао са њим, али да му није запамтио име, јер је причао кроз бркове, тихо. Навео је да затим да су њих двојица ушли у унутрашњост мотела, док је он остао у башти и да је убрзо чуо неку грају, да је утрчало 10-15 људи, да је један пришао и њему и питао га да ли је наоружан, да му је одузео оружје, након што је рекао да јесте, и мобилни телефон и да му је речено да је ухапшен, односно да мора да пође са њим, па је сведок питао где је генерал, на шта су му рекли да је одведен са пријатељем. Навео је даље да су га ти људи Аудијем, којим је он претходно довезао генерала, одвели у Топчидер, а затим након извесног времена и у Катанићеву, где је испитиван 3-4 сата, да су од њега тражили неке податке које он није знао и да им је он рекао да позову Милановић Дарка, као и да њих двојица нису контактирали јер им је то било онемогућено. Сведок је навео да је тада дао изјаву коју је и потписао и да је рекао исто што и пред истражном судијом Војног суда, присећајући се још неких детаља у ком смислу је изјавио да је пре доласка генераловог пријатеља у ресторан Шарић, генерал замолио да му позајми мобилни телефон, да је он то дозволио јер исто није било ништа неуобичајено, при чему није знао кога је генерал тада звао, да је чуо само како је рекао некоме: "Да ли стижеш, да ли је све у реду", да се сећа и да је генерал том приликом био обучен у тренерку и мајицу, јер се и иначе облачио спортски ван зграде Владе, а да је приметио код генераловог пријатеља да је имао торбу која се носи преко рамена, мало већег формата А4, коју је држао у руци. Одговарајући на посебна питања истражног судије, сведок је навео да је у периоду од 26.01.2001. до 14.03.2002. године, само два пута службеним возилом Владе Републике Србије, возио генерала Перишића на састанак са бркатим, проћелавим господином, једном код Храма Светог Саве, а други пут код

ресторана испод Белог двора, односно и трећи пут код мотела Шарић тог 14. марта, при чему је сведок након што му је предочена крим. техничка документација сачињена поводом лишења слободе Перишић Момчила, спис 57, а слика бр. 3 која приказује Давид Џон Нејбора, навео да је то тај проћелав, бркати генералов пријатељ. Навео је да никада није одвозио оптуженог генерала на полигон ауто школе код стадиона ФК Рад на Бањици, али да је могуће да је то чинио Милановић Дарко, да је он (сведок) возио оптуженог генерала службеним аутомобилом Владе у ул. Михајла Богићевића два пута месечно, остављао га негде на средини улице, а да се ради о изузетно краткој улици око 100м, да је он тамо остајао око сат времена, након чега би долазио по њега на исто место да га покупи, али да не зна зашто је оптужени тамо одлазио, да је обично заустављао аутомобил на почетку улице, а да је оптужени одлазио пешака ка средини исте. Додао је да се у тренуцима када није био на вожњи обично налазио у соби за возаче на трећем спрату Владе Републике Србије, при чему је кабинет оптуженог Момчила Перишића био на првом спрату и да није ни био у могућности да види ко долази код генерала у кабинет. Навео је и то да није никада возио оптуженог генерала у Црну Гору, да се сећа да га је возио и у Француску улицу седам или осам пута и да га је остављао на ћошку код неког кафића, са ког места би оптужени одлазио у оближњу улицицу, а он се потом враћао по њега за сат или сат и по времена, с тим да је навео да му оптужени Перишић никада није говорио где иде ни због чега, а да је сведок лично понекад разговарао са Милановић Дарком о томе где иду са оптуженим генералом. Додао је да је у децембру 2001. године возио Милановић Дарка у Универзал банку која се налазила у ул. 27. марта, где је Дарко носио коверту коју му је оптужени Перишић дао да замени, али да он лично није видео шта је носио и да је претпоставио да је у питању био новац. Одговарајући на питања заменика Врховног војног тужиоца, сведок је прецизирао свој исказ у смислу да је навео како је оптужени Перишић у тренутку када су кренули у ресторан "Шарић" код себе имао црни телефонски нотес, хемијску оловку и мобилни телефон, те да није видео да је код себе имао актен или неку другу ташну, затим да је оптужени, када би га сведок возио у ул. Михајла Богићевића увек излазио из аутомобила с десне стране јер је седео дијагонално у односу на возача (сведока) и одатле одлазио према белим зградама, па ја затим објаснио да је званични пратилац оптуженог генерала Перишића био Дарко Михајловић, али да се оптужени често кретао без њега, односно да није имао увек обавезну пратњу, те одговоривши на питања браниоца објаснио да у моменту када је оптуженог Перишића и Нејбора оставио у аутомобилу на паркингу код његове зграде, мотор није радио јер је са собом понео кључеве, да у ресторан на Ибарској магистрали није улазио, али да је знао да постоје две сале из приче генерала, те и да је запамтио да су генерал и Нејбор разговарали на српском.

Исказ сведока Глинтић Душана суд је прихватио као јасан, искрен и логичан, те у битним елементима сагласан са исказом сведока Милановић Дарка, који је дао он дао пред истражним судијом. Ценећи исказ сведока Милановић Дарка суд је прихватио исказ који је дао у истрази, оценивши тај исказ као искрен и детаљан, те ценећи да за измену исказа на главном претресу сведок није дао било какво логично и прихватљиво објашњење, већ је крајње неуверљиво навео да је исказ у истрази потписао под притиском у интересу државе и отаџбине, која изјава је била раније припремљена у Катанићевој улици и само му је дата да је потпише. При томе, суд је посебно ценио чињеницу да је именовани сведок приликом давања разлога за измену исказа, на главном претресу, био крајње неуверљив, да је суду отисак утисак збуњености и конфузије, те да није био доследан изјашњавајући се о околностима под којима је давао исказ у истрази, већ је прво навео да је код истражног судије само потписао већ раније припремљену изјаву која му је дата на 7-8 страна које је читао 40-ак минута, да би затим навео да је приликом давања исказа, већ унапред припремљену изјаву, читао истражни судија, а након што му је предочен записник сачињен пред истражним судијом Војног суда у Београду 05.07.2002. године, позван да се изјасни да ли је на њему његов потпис, навео да је

да јесте потпис његов, али да је потписао под притиском, да му је дат већ припремљен и да га није ни прочитао пре потписивања, те да није знао шта потписује, те и овакве недоследности, по налажењу суда, управо указују да сведок приликом давања исказа на главном претресу није био искрен, већ да је исти дао у намери да олакша положај оптуженог Перишић Момчила у овом поступку и помогне му да избегне кривицу. Поред тога, увидом у сам записник о саслушању именованог сведока сачињен пред истражним судијом Војног суда у Београду 05.07.2002. године, утврђено да су саслушању сведока Милановић Дарка присуствовала сва три окривљена и њихови браниоци, те је стога крајње нелогично и неприхватљиво да је пред браниоцима и окривљенима истражни судија читао већ унапред сачињену изјаву, док је за то време сведок ћутао, односно да он није изговарао речи констатоване на записнику, како је то неуверљиво покушао да представи, при чему је на самом записнику констатовано да је сведок тражио да прочита сачињени записник, те да је након читања изјавио да нема примедби, па је исти и потписао. Такође, исказ сведока Милановић Дарка дат у истрази обилује детаљима и у битном је сагласан са исказом сведока Глинтић Душана, који је такође био пратилац оптуженог Перишић Момчила у инкриминисаном периоду, који је и сам навео да је два пута возио оптуженог Перишић Момчила како би се сусрео са човеком кога је описао као проћелавог са брковима и кога је на фотодокументацији која је сачињена приликом лишења слободе у мотелу Шарић препознао, да их је једном оставио у службеном возилу да разговарају, док се он удаљио и после сат дошао до возила те их одвезао, као и да је два пута месечно оптуженог возио у стан у улици Михајла Богичевића, те у погледу чињенице да се оптужени Перишић у стану у улици Михајла Богичевића састајао са Дејвид Џон Нејбором и са исказом сведока Телесковић Драгана, који је био вођа тима који је вршио опсервацију оптуженог Перишић Момчила, а који је навео да је, по наредби војске, тај стан, управо због њихових сусрета у њему, озвучен, те је у погледу чињенице да су он и сведок Јањић Весна, по захтеву оптуженог Перишића, са дискета заштићених шифрама штампали материјал који је затим сведок Миловановић предавао оптуженом, сагласан и са исказом сведока Јањић Весне (странице 30-31 пресуде), које чињенице, по налажењу суда, управо указују да се сведок тада искрено изјашњавао, из чега даље произлази да је, по протеклу времена, одлучио да измени изказ, а речено у истрази релативизује, како би на тај начин олакшао положај оптуженог Перишић Момчила, чији је блиски сарадник био.

Сведок Мандић Небојша је у свом исказу навео да је у време означено оптужним актом био био шеф кабинета потпредседника Владе, овде оптуженог Перишић Момчила, те да су у оквиру редовне поште која је долазила, добијали документа са једне стране, од МУП-а, с друге стране од Војно безбедоносне агенције и да су то информације које су биле везане за дневна дешавања и проблеме, за деловање Министарства унутрашњих послова и уопште за нешто што су сматрали битним, али да се он није упуштао у то шта је њихов предмет. Навео је даље да је у то време оптужени Перишић био потпредседник Владе, председник Скупштинског одбора за безбедност, да је обављао функцију председника политичке странке која је била владајућа странка, и имао своје представнике у Савезној Скупштини. те да је у оквиру Владе био задужен за безбедност у оквиру редовних послова које је обављао, што је било посебно означено као приоритет којим се бавио, а да су се они генерално као кабинет, као део Владе бавили пословима везаним за реформу безбедоносних служби, по налогу тада председника Савезне Републике Југославије Коштунице и да су заједно са оптуженим Перишићем и другим људима споља које су ангажовали радили припрему докумената за реформу тих служби, за њихово подвођење под цивилну контролу, објашњавајући да је то био тада један од највећих проблема што су те службе биле мимо цивилне контроле и да се то питање постављало и у Скупштини и у Влади, да је то била једна свеобухватна реформа и војне и цивилне службе којом се бавио оптужени Перишић, при чему је у оквиру тих

активности била и анализа генералског кадра Војске Југославије у то време. На питање браниоца да ли је у означеном периоду код оптуженог Перишића као потпредседника Владе, пристизала документација попут извештаја обавештајне управе, сведок је навео да су то била документа која су стизала уопште потпредседницима Владе и премијеру, те да није постојао никакав специјални документ који је био назначен само оптуженом Перишићу, те да су добијали пошту која се заводила у Влади, затим одатле пристизала на сто секретарице која је исту предавала сведоку, а да је он одмах преносио оптуженом Перишићу ако би био ту, односно документа би била чувана у супротном у сефу у првом делу мандата, а у другом, када су прешли у други кабинет, су имали посебне делове где су исто одлагали, те је навео да је таква документација кроз пошту стизала сваки или сваки други дан и да је то била једна готово свакидашња ствар. Даље је навео да су уопштено гледано били претрпани поштом и анонимним писмима јер је оптужени Перишић имао велики углед, како у војсци тако и у грађанству, из ког разлога је огроман број људи тражио посету, писао писма, толико да су морали одредити људе да на та писма одговарају, да су их други узимали, гледали и проверавали јер се радило о безбедоносним стварима и да је било међу истим и ствари о ватиканским заверама и слично и да је постојало огромно интересовање посебно 2001. године, када је формирана Влада. Сведок је навео да је оптуженог Влајковић Владана виђао у кабинету, док оптуженог Секулић Миодрага зна из виђења, али не тако што га је видео да је долазио у кабинет, при чему је објаснио да је кабинет имао одвојене просторије, тако да он и оптужени Перишић нису седели заједно, те је навео да се сећа и секретарице Весне али да не може да тврди да је од ње узео било какву свеску, да је прошао дуги временски период од дешавања у овом поступку и да не може са сигурношћу то да тврди, будући да су размењивали пуно материјала међусобно на дневном нивоу. Објаснио је да је господина Нејбора упознао на једном састанку у Влади, када су он и оптужени Перишић заједно сишли у једну просторију у доњем делу Владе, где се сада одржавају конференције за штампу, да се сећа како су унутра били готово сви чланови Владе, потпредседници, Министар унутрашњих послова, шефови кабинета и готово сви који су тог дана били слободни, при чему је Нејбор држао предавање на тему Централне информационе агенције, односно ЦИА и њеног рада у Источној Европи, те да се, по одржаном предавању, Нејбор поздравио са њима, укључујући и сведока, опредељујући да се то догодило 2001. године и да њему није било чудно што је тема предавања ЦИА будући да је Влада имала задатак да сарађује са свим спољним факторима и да су таква предавања била уобичејана и од стране других организација. Додао је да је једном приликом Нејбор дошао у званичну посету кабинету, да је прошао кроз процедуру односно пријавио се службеницима Владе на улазу и људима из безбедносних служби, легитимисао се, оставио документа, затим се јавио њему који је имао обичај да те људе који су долазили сачека, све у зависности од ранга, да најави у кабинету, те да је углавном присуствовао тим разговорима, осим када би имао нека друга задужења, те да, осим тога, нема сазнања да ли се оптужени Перишић са њим састајао и мимо Владе. Описујући процес лишења слободе оптуженог Перишића и сам претрес кабинета, сведок је навео да је то било једно специфично јутро и да га је породица оптуженог Перишића позвала, рекавши му да је он ухапшен, да је био у шоку али да је још увек имао само оскудне информације о томе, из ког разлога је отишао према Влади, рачунајући да ће тамо сазнати шта се догодило и да ће добити пуне информације, али је већ приликом уласка на паркинг Владе и начина на који су му се обратили службеници из безбедоносних служби схватио да они ништа не знају, па је мислио да ће му у кабинету неко разјаснити ствари, међутим и када је отишао тамо људи су га нормално поздрављали и он је схватио да у Влади нико није имао појма шта се догађа, да је почела да га хвата паника, те да је отишао до кабинета премијера, до секретарице Биљане Станков, будући да је хтео да се види са њим, али да је он био на некој конференцији у Сава Центру са амбасадором Монтгомеријем, те је из разговора са секретарицом схватио да ни он није обавештен о овоме, да јој је он рекао да се нешто озбиљно догодило, али јој није рекао

шта, тражећи даље неки други контакт са идејом да види некога од других потпредседника Владе и некога од министара да би са њима поделио ту информацију, да види да ли би некако могли да провере о чему се ради, те да је од свих у Влади једино господин Човић тог тренутка био ту, али да је имао амбасадора Мађарске у свом кабинету, да је био у разговору са њим, али да је сведок тражио од његове секретарице да затражи да он, ако је могуће, скрати тај разговор са амбасадором, да је тако и било и да је убрзо Човић изашао из кабинета, када му је сведок саопштио ову информацију која је, такође, и њега шокирала и да је Човић рекао да о томе мора бити извештен премијер и да га треба позвати да се врати у Владу без обзира на то где се налази, те да је тако и било и да се премијер пок. Ђинђић брзо појавио у кабинету, да су сели њих двојица и да је био потпуно изненађен када је чуо вест о хапшењу Перишића и да је прво што је изговорио било да су га Хрвати ухапсили, јер је мислио да је био негде ван земље, да је одмах позвао Јањушевића који је одмах дошао у кабинет и да га је премијер питао шта се битно догодило у последња 24 часа, али да Јањушевић није имао информацију о Перишићу и да је био једнако шокиран, као и сви они када су ту вест чули, да је затим премијер дао налог да се позове тада начелник Генералштаба, господин Павковић, ком разговору је присуствовао и сведок и из истог схватио да се Павковић правдао да је то урадила Војнобезбедоносна служба и да и он не зна о чему се ради, да је ту нешто Аца Томић „изводио“. Сведок је у даљем навео да је тај дан за све њих био један паклени дан где су све светске агенције од CNN, BBC, кинеских агенција и тако даље, тражиле изјаве и интервјуе, да су дуго радили и да му је у поподневним сатим секретарица рекла да су дошла нека лица у кабинет оптуженог Перишића и да се они сведоку нису најавили, већ да су већ били у кабинету када се он тамо појавио, памти да је унутра била четворо или петоро тих људи и да су га позвали само када су били у његовом кабинету и отварају фиоке и један део ормара код оптуженог Перишића, да су питали за нека документа где се одлажу, а која су била сложена у прегради ормана у делу кабинета оптуженог Перишића, с тим што је сведок напоменуо да он није био присутан у том првом делу њиховог уласка, да је чуо да је било извесних проблема са бравом, техничке природе али да је он дошао у кабинет када су лица која су вршила претрес већ била унутра. Навео је да је добио налог од тих лица да седне за рачунар секретарице Весне Јањић и да су му дали дискету и наложили му да је активира, да је он убацио у комјутер али да се није отворила јер је тражила шифру, те да му је један мушкарац од тих присутних рекао да укуца шифру, мисли да је то била реч „Брасина“, са неким бројем, могуће 11, да се онда дискета отворила и да му је речено да устане, додавши да не зна одакле том лицу које му је дало дискету и казало да је активира, дискета односно одакле је узело. Затим је навео да је по завршетку тог формалног дела претреса, када су та лица кренула, оптужени Перишић њему рекао да су му све наместили и да је сведок кренуо да се са њим поздрави, али да су га у томе спречили, те је, на питање браниоца оптуженог Перишић Момчила, навео и то да се не сећа да је уопште наведеном приликом у кабинету видео Јањушевића, али да зна да је на ходнику размењено неколико тешких речи између њега и лица која су вршила претрес и да им је Јањушевић рекао да не може да се ради на тај начин, те да је све то за њих била једна мучна ситуација. Навео је даље, одговарајући на питања, да није био пристан за све време трајања претреса, веч спорадично и то када би био позван приликом њиховог уласка у кабинет, да је отварао фиоке из свог стола, затим кад је био проблем везан за браве и у трећем делу када су му наложили да убаци и отвори дискету, да је претрес трајао између пола сата до сат, а да се он између тога враћао у свој кабинет, односно свој део кабинета који је био затворен, при чему је често и добијао налоге, питања и обављао неке техничке ствари, као и да не може са сигурношћу да тврди, али да мисли да је оптужени Перишић присуствовао претресу у целини, с тим да напомиње да је за њега све то била врло конфузна ситуација и да није ни могао да испрати у сваком тренутку где се оптужени Перишић налазио. Сведок је на постављено питање да ли је имао лична сазнања или је преко средства информисања чуо да је Нејбор био на једној вежби Војске Југославије на Митровом

пољу, на Гочу МУП-а, навео да га је видео на снимку и да је чак и слика објављена у медијима у неком од дневних листова који су ту проблематику подробније пратили и да је јасно видео Нејбора и на слици у близини тих људи где се вежба одржавала, као и да се сећа да су елаборат о реформи службе безбедности послали из кабинета у коме су они радили кабинету председнику тада Савезне владе Војиславу Коштуници, да је био задатак да се службе које су ухапсиле Перишића подведу под цивилну контролу и да је у том смислу премијер био жртва тога што нису успели да успоставе контролу над војним и другим службама које су деловале потпуно аутономно, као и да је оптужени Перишић често говорио о томе и у Скупштини и на телевизији да би их требало подвести под цивилну контролу, што се није успевало из разноразних разлога. Даље је одговарајући на питање да ли се сећа да је секретар одбора за одбрану и безбедност Савезне Скупштине Јанасијевић Новица слао оптуженом Перишићу поштом одређене документе који су носили степен тајности строго поверљиво, навео да се тога сећа и да су такве документе добијали и кабинета господина Коштунице и Скупштине те да је и пок. Александар Никитовић лично доносио такве документе, при чему је сведок определио да су редовна документа долазила у кабинет од Војно безбедносне службе, ВБА и да су подаци долазили и из Генералштаба.

Сведок Јањушевић Зоран је у свом исказу навео да је у време када је извршен претрес радног кабинета оптуженог Перишић Момчила дана 15.03.2002. године он обављао функцију саветника премијера и члана Савета за националну безбедност и да се сећа да га је тог дана рано ујутру позвао премијер да га пита да ли зна шта се дешава, да је рекао да не зна, те је објаснио да је током ноћи био у седишту БИА, да је радио, што му је био и уобичајан начин рада јер је тамо добијао извештаје свакодневне шта се дешава и како се дешава, те да у то време није постојао у влади у систематизацији радних места саветник за безбедност у ком смислу је он остао само саветник премијера, али да су се информације сливале код њега кроз функцију члана Савета за националну безбедност, објашњавајући даље да је премијер тражио од њега да од неких 20-30 страна сажме на А4 оно што је најинтересантније, истакавши да БИА није имала икаква сазнања о хапшењу оптуженог Перишића. Сведок је даље објаснио да је након што је саопштио премијеру да нема сазнања о томе шта се дешавало, отишао назад у канцеларију, да је позвао специјале као и службу да провери да ли нешто знају, затим јавну безбедност и да нико ништа није знао, те да га је у једном тренутку позвао шеф обезбеђења зграде Владе Србије, Копривица, који је био шеф зграде запосленик МУП-а Србије и шеф обезбеђења, и да му је рекао да имају проблем на портирници, да су дошла војна лица и да нису знали како иде процедура за њихов улазак, да он такође није познавао ту процедуру и надлежности и да је позвао Генералног секретара Владе која није била ту, јавила се њена помоћница која му је објаснила да ако војна лица имају неки налог и хоће да уђу у канцеларију господина Перишића да је то у реду, на шта је и он пристао, будући да није желео да прави гужву јер су на том првом спрату где је седео премијер били и потпредседници Владе. Навео је даље да је у међувремену дошла и особа из Генералног секретаријата и да су њих двоје дочекали та лица у униформама, при чему их је сведок питао које су њихове процедуре и захтеви, и да ли имају нешто написмено, на шта је добио одговор од њих да имају налог, али да немају кога и зашто да обавештавају. Сведок је тај разговор описао као врло непријатан, у смислу да су та лица хтела да обиђу врата, да он то није дозвољавао јер је постојао домар са дуплим кључевима, да је покушавао да смири ситуацију, да је желео да састави записник о томе и да им се уредно представио, али да су они сматрали да нема потребе за тим да се представе или кажу ко је био главни међу њима, па да се на крају он повукао јер ипак не познаје процедуру, да су ушли у кабинет тако што је домар отворио врата резервним кључем и да памти да је приметио како су та лица имала различите униформе, односно да било лица и у плавим униформама и у зеленим униформама, а да је између осталог ту био и сам оптужени Перишић. Навео је даље да их је

по уласку у кабинет питао како ће ићи претрес, ко треба да буде присутан и да потпише записник о претресу, о узимању личних ствари јер је знао да претресу треба да присуствују и сведоци претреса, али да су му они рекли да ће све да потпише господин Перишић који је у том тренутку реаговао индиферентно и није дао знак ни да хоће ни да неће у ком смислу се и он са тим сложио. Описао је да су се у кабинету задржали извесно време, да је ту била присутна и госпођа помоћник из секретаријата, да је њему лично стално звонио мобилни телефон и да је морао да излази из кабинета, да су га сви звали да питају шта се дешава, па да је у једном тренутку питао колико ће све то да траје, да су му рекли да ће потрајати и да ни они не знају колико, да су потом извадили торбе са лап топовима и радили нешто и да им је он рекао да га обавесте када буду готови, јер пошто их је он увео, он треба и да их испрати и да је потом напустио кабинет. Сведок је даље навео да је одатле отишао у канцеларију код секретарице премијера да се распита кад ће он доћи јер није био сигуран да ли је уопште требало да пусти та лица у кабинет, те да је касније дошла генерални секретар која је објаснила да је процедура другачија и да су они требали да се најаве, да се формира комисија испред Владе, Генералног секретаријата и Управе законодавства да би они уопште могли да уђу и да им се то отвори, да му није било право али да је свакако имао осећај да је избегао неку лошу ситуацију, тачније предупредио да се нешто лоше деси између полиције односно обезбеђења зграде и тих војних лица. Одговарајући на питања браниоца оптуженог Перишић Момчила сведок Јањушевић је даље навео да су у то време чланови Савета за националну безбедност били, поред њега и премијера, и директор БИА, потпредседник Владе Душан Михајловић као миниистар унутрашњих послова као и сви остали потпредседници Владе. Навео је даље да је у то време однос између војске и Владе може да се опише као затегнут будући да Влада Републике Србије није имала никакве ингеренције над војском и да је оптужени Перишић као неко ко је био у Савезној влади могао да има нека сазнања о дешавањима у војсци, а да су они добијали податке о криминалним радњама делова војске и војних старешина, али да те податке никада нису добијали од војске већ од разноразних извора а делимично преко БИА, преко неких других људи где је војска учествовала у криминалним радњама итд, при чему је сведок даље објаснио да у то време Влада, односно Савез за националну безбедност није добијао званичне извештаје од обавештајне управе, управе безбедности и ВБА, већ је сарадња са војском на нивоу БИА била искључиво техничке природе, по одлуци тадашњег Врховног суда где су биле госпођа Вида Шкоро, Лепосава Карамарковић, док је тај систем функционисања, прислушкивања и праћења функционисао тако што војска упути захтев БИА са свим подацима шта жели, да затим БИА то приложи у своја документа, одвојено за војску и за њих и да оно што је за њих предаје госпођи Карамарковић и Шкоро, да оне прегледају, потпишу и да даље иде на реализацију. Сведок је навео да није имао сазнања да су према оптуженом Перишићу, који је у то време био у Савету за националну безбедност задужен за ванредне ситуације, примењиване прислушне мере и да то није било у документима БИА, те је објаснио да је између Владе РС и војног врха био затегнут однос који је проистигао из политичких и других проблема, док су званичне информације о војсци у то време добијали од ОЕБС-а, који је на пример тражио да се смени начелник генералштабе јер крши санкције према Ирану. Додао је да је почев од 05. октобра па надаље термин "строго поверљиво", службена тајна потпуно изгубило смисао из ког разлога је премијер предавао сведоку папире са информацијама да чита јер је њега све то нервирало, односно да је премијер садржину тих информација знао по томе шта се причало по граду и од новинара, те да када би ОЕБС доставио комплетну документацију то се продавало и новинарима и било је бесмислено називати тајном, у смислу да се знало и шире. Сведок је одговарајући на питање браниоца о томе да ли познаје Џона Нејбора, навео да није лично познавао Нејбора, али да је све време знао о коме се ради и да је знао уопште за те људе из амбасаде, да је знао да је био први секретар америчке амбасаде и да је у свим амбасадама први секретар обавештајна служба, други секретар је по политичкој линији, како

је у свим и нашим и страним амбасадама, те да ако некога тражи први секретар то значи ради обавештења било које врсте, наводећи у даљем да су у то време и власт и опозиција настојали да се састају са странцима, што је он добијао као информацију у својим извештајима, те да они нису гледали негативно на то, да су знали за оптуженог Перишића да комуницира са странцима због војних ствари, због кадрова и да ту није било ничег спорног, као и да је он стално добијао информације тог типа јер му је управа за међународну сарадњу достављала податке о томе ко се са ким и када састајао, што није била тајна. Даље је објаснио да када примера ради први секретар тражи састанак са неким да то увек региструје БИА и да је у то време, тако нешто било сасвим уобичајена појава, да нико због тога није био окарактерисан као страни шпијун, те да су се и сами странци интересовали, да су били навалентни, да их је занимао развој догађаја јер су имали 17 странака на власти од чега је сваки председник странке био или министар или потпредседник Владе и имао одређен број својих посланика у Скупштини, што је требало измирити и држати на окупу, како би функционисало. Додао је да је у склопу његових дужности и описа посла било и то да му курир јавне безбедности, курир БИА у току дана донесе пет коверата са екстерним информисањем, са свим информацијама да посложи, спакује и да затим у 19, 20 часова када стигне у БИА тамо добије још података шта се дешавало у току дана и шта је интересантно, при чему је у БИА проводио време до 1, 2 сати по поноћи, те да је често имао обичај да ако раније заврши односно око поноћи, да оде у повратку код премијера и исприча му, односно пренесе најважније информације. Одговарајући даље на питања браниоца оптуженог Перишић Момчила навео је да он сам није присуствовао претресу кабинета од почетка до краја, да је више био испред јер му је стално звонио телефон, те да није добио од премијера да присуствује претресу већ да га је позвао шеф обезбеђења. Даље је навео да мисли да претресу нису присуствовала два сведока, а након што му је предочено да је на записнику о претресу радног кабинета констатовано присуство два сведока Никодијевић Зорице и Копривица Данила, навео је да је Копривица био шеф обезбеђења, а Никодијевић Зорица помоћник генералног секретара, те да се сећа да је Зорица била присутна док су се отворила врата и евентуално 10-так минута после тога, док за шефа обезбеђења не може да каже ни да је ушао унутра, остављајући могућност да је он касније позван, будући да је он сам, како је већ навео, све време улазио и излазио јер му је како је то већ навео, стално звонио мобилни телефон, те да се сећа да га је на крају претреса Копривица позвао телефоном и да је он испратио наведена лица која су вршила претрес. Одговарајући на питања браниоца сведок није могао да определи каква је била природа односа тадашњег војног врха и Владе Црне Горе, али је навео да је господин Мараш од кога су делимично добијали информације, као што је то био случај везан за информације у вези атентата на Вука Драшковића, долазио константно са неким примедбама и проблемима војске у Црној Гори, при чему је везано за споменут атентат на Вука Драшковића сведок навео да нема сазнања да је у истом учествовало неко војно лице или организација, да ли је постојао ланац командовања и слично, али да зна да је та логистичка подршка комплетна, у смислу учешћа, хеликоптерски и генерално комплетне логистике. Навео је даље да од Безбедносно информативне агенције, тачније како се тада звала Служба државне безбедности нису никада званично добијали било какве информације везане за дешавања у војсци, као и да је између њих постојао извесни анимозитет, те да се до информација долазило незванично и из личних извора, наводећи у даљем да су у то време имали план да приликом реструктуирања, односно преласка из СРЈ у Србија и Црна Гора да господин Зоран Живковић, који је био савезни министар унутрашњих послова, дође за министра одбране у сарадњи са Перишићем, да се направе кадрови који су непожељни у војсци и који су учествовали у било којим криминалним радњама и да Перишић предложи нове кадрове за нове функције министру одбране, тако да су постојали извесне предрадње да би се ушло у систем војске, да је планирана комплетна реорганизација и да су тајни разговори вођени на нивоу господина Зоран Живковић, оптужени Перишић и премијер. Истакао је да је читав догађај претресања и

вођења оваквог поступка унео код њих и начелно у Влади велико узнемирење, будући да је премијер Ђинђић имао велико поверење у оптуженог Перишића и да су се стално састајали на колегијумима, као и да тог дана премијер није био присутан, будући да је имао конференцију у Сава центру и да га он и није звао, већ да му је само када се појавио тог дана у Влади око 13 - 14 часова изреферисао шта се догодило, с тим да је тада претрес већ био окончан. Даље, одговарајући на питања оптужених, навео је да је однос Председника Владе Републике Србије и Председника СРЈ, односно Ђинђића и Коштунице, био сасвим нормалан док није дошло до сукоба око војске, да је главни сукоб био везан за Александра Томића, док за то време однос МУП-а и Генералштаба Војске Југославије није био добар, те и да је чуо за сукоб између потпредседника Владе Србије Човића и начелника Генералштаба Павковића, да је постојао и изузетно лош (грозан) однос и између државне безбедности Републике Србије и Управе безбедности Војске Југославије, јер су их оптуживали за прислишкивања и разне афере и да се сведок сећа да су информације те врсте добијали од оптуженог Перишића и Мараша како је навео, с тим да престанак добијања информација повезује са тренутком постављења Аце Томића, 9. јула, дакле значајно пре него што је оптужени Перишић ухапшен. Сведок је навео да ни након афере која се десила везано за оптуженог Перишића, однос Владе са војском није постајао бољи, да су константно постојали проблеми, да је сведок мислио да су исти били личне природе јер се десила и афера са генералом Обрадовићем, који је био председник комисије за наплату екстра профита за кога се касније испоставило да му је афера била намештена, те да су генерално имали стално сукоб са војском и да су се афере правиле управо тим људима који су у војсци радили.

Исказ сведока Мандић Небојше суд је прихватио, оценивши га као искрен, јасан и уверљив, при чему је његов исказ у делу у коме се изјашњавао о току претеса радног кабинета оптуженог Перишић Момчила, у битном сагласан са осталим доказима изведеним на главном претресу, док је у преосталом делу исти био без већег значаја за утврђивање чињеничног стања с обзиром да именовани сведок није имао непосредна сазнања везано за критични догађај, већ да се изјашњавао уопштено о начину рада у кабинету тада потпредседника владе, овде оптуженог Перишић Момчила, у периоду који је обухваћен оптужним актом. Такође, суд је прихватио и исказ сведока Јањушевић Зорана, оценивши га као јасан и искрен, ценећи при том да су оба сведока, дакле и Мандић и Јањушевић, исказе у овом поступку први пут дали на главном претресу, по протеклу више од 15 година од претреса кабинета у влади, о коме су се изјашњавали, због чега је сасвим логично и прихватљиво да у њиховим исказима постоје мање разлике у погледу детаља тог догађаја и исте су, по оцени суда, последица протекла времена и субјективних својстава сведока- њихове перцепције самог догађаја и способности да поједине детаље задрже у сећању, и нису утицале на доказну снагу њихових исказа,

На основу члана 406 став 1 тачка 1 ЗКП суд је извршио увид и у исказ сведока **Јовановић Славице** дат пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 02.07.2002. године, налазећи да су за то испуњени законски услови јер је из извештаја ПУ у Пожаревцу – ПС у Великом градишту од 25.01.2017. године утврђено да сведок није доступна суду односно да се не може пронаћи, с обзиром да се именована налази на привременом раду у иностранству, на непознатој адреси, да, како је наведено у извештају, последње три године није долазила у насеље Макце те да је провером утврђено да је територију Републике Србије напустила 26.02.2014. године на ГП Аеродром Београд. Сведок Јовановић Славица је у том исказу навела да познаје оптуженог Перишић Момчила од 1996. године, да је, са њеним покојним братом Величковић Љубишом, оптужени Перишић долазио код њих у породичну кућу у село Макце, те да је оптужени Перишић наставио да долази код њих и након смрти њеног брата, и да су те његове посете биле породична дружења у ком смислу су и она и њен

супруг понекад одлазили код породице Перишић у узвратне посете. Даље је навела да њена ћерка Јовановић Сања поседује стан у Београду у ул. Михајла Богичевића бр. 3, стан бр. 4, да је у питању једнособан стан у близини Железничке станице, али да у време давања исказа њена ћерка није живела у том стану јер се налазила у Француској, те да је годину дана раније боравила у стану и да је и сведок долазила повремено тамо када је била у пролазу кроз Београд, описујући зграду у којој се стан налази као вишеспратну са белом, фасадном циглом, истичући да су у тој улици све зграде направљене од беле фасадне цигле и да на улазу постоји интерфон, да стан нема много ствари - тресед, две фотеље, регал, стаклени правоугаони сточић и телевизор који се налази на полици насупрот ходника, да су рађене и плочице, али да је било неких проблема са радијатором, наводећи такође да никоме није дала кључ од стана и да нема сазнања о томе да је оптужени Перишић долазио у исти, јер му кључеве није дала, што он није ни тражио. Сведок је навела да је оптужени Перишић вероватно знао за наведени стан јер је приликом породичних дружења, у разговорима које су водили, чуо да њихова ћерка живи у Београду, као што је и њој познато да оптужени Перишић или његов син имају кућу у Коштунићима и да је тамо тамо цела њихова фамилија.

Исказ сведока Јовановић Славице суд је прихватио, али је исти био без већег значаја за утврђивање чињеничног стања, посебно ценећи да се сведок у истрази изјаснила крајње штуро, а да није могла бити испитана на главном претресу јер није била доступна суду.

Сведок Ђурић Зоран је у свом исказу навео да су дана 09.07.2002. године он и његов колега Спасојевић Дејан, поступајући по налогу истражног судије ппк. Михајловића, отишли у Обреновац код оптуженог Влајковић Владана, како би обавили разговор са његовом супругом Верицом и Јанковић Владимиром, а у вези нестанка основне јединице рачунара приликом првог претреса куће, те да су по доласку у Обреновац најпре отишли у кућу оптуженог Влајковића и представили се његовој жени, рекавши јој да су дошли да узму обавештење у вези наведених околности, на шта је она рекла да мора да се консултује са супругом, позвала га је, те је оптужени Влајковић Владан тражио да разговара са њим, и у том првом разговору му је рекао да жели да његов адвокат присуствује тим радњама, па му је сведок указао да присуство његовог адвоката није обавезно, те се оптужени Влајковић поново чуо са супругом и рекао јој да обави разговор са њима. Навео је даље да је за то време његов колега Спасојевић отишао да уручи позив Јанковић Владимиру, док је сведок обавио разговор са Влајковић Верицом, супругом оптуженог Влајковић Владана и упитао је да ли основна јединица рачунара који је затекао у кући одговара основној јединици која је недостајала приликом претреса, на шта је она одговорила да се вероватно ради о истој, те да је после разговора одлучио да узме хард диск, као и дискете које је затекао, што је саопштио Влајковић Верици, с тим да је она поново тражила да се чује са мужем и да је оптужени Влајковић поново тражио да говори са њима, да се консултовао са адвокатом и рекао им да узму шта желе и да ни он ни његов адвокат неће долазити. Сведок је објаснио да је његов колега Спасојевић том приликом сачинио потврду о привремено одузетим предметима и о уласку у стан и да ја у истој унето све што је одузето, при чему је један примерак потврде предат Влајковић Верици, док су одузети предмети дан касније предати истражном судији за које време су се налазили обезбеђени у просторијама ВП 2130/4-2 Београд, те да он и његов колега Спасојевић нису вршили фактички претрес, да су тражили предмете које им је предала супруга Влајковића, а након што је сведоку предочена ЗИП дискета из списка 116/3 исти је навео да су наведену дискету одузели од супруге оптуженог Влајковић Владана и да је наведена дискета уписана у потврду о привремено одузетим предметима, при чему је додао да су он и његов колега конкретном приликом имали овлашћења и то по налогу истражног судије да предузму и друге потребне радње у циљу налажења хард диска, а због чега су исти и одузели, као и дискете, те да је све што је одузето садржано у потврди о привремено

одузетим предметима, а налазило се у дневном боравку у коме су разговарали са Верицом, под тиме подразумевајући и предочену зипету. Сведок је даље навео да је он вршио и претрес куће оптуженог Влајковић Владана у марту исте године када су претресали комплетан простор у коме борави породица и оптужени Влајковић, и то претрес дневног боравка, кухиње, трпезарије, купатила, ходника и спаваће собе, при чему су извршили и претрес аутомобила марке „Мерцедес“, те да у остале просторије нису улазили и да приликом тог претреса нису затекли основну јединицу рачунара, у ком смислу су он и његов колега дошли други пут код оптуженог Влајковића ради обављања разговора са његовом супругом. У погледу одузете зипете сведок је навео да је у потврди о привремено одузетим предметима уписан број који се налази на полеђини зипете, при чему је сведок описујући изглед и распоред ствари у кући оптуженог Влајковића навео да је у спаваћој соби било гардеробних ормара, дечји креветац, као и да се визуално сећа дискете која му је предочена, али да му није познат садржај ниједне од дискета, те да су све дискете које су затекли и одузели од супруге оптуженог Владана Влајковића, при чему је објаснио да податке везане за документацију у вези са одузимањем дискета, диктирао његов колега Спасојевић, а да их је уносио записничар. Објаснио је да су приликом тог претреса у марту месецу кући затекли супругу оптуженог Влајковића, његовог сина који је спавао и таста у дворишту, а да су поред њега присуствовали и колега Спасојевић, записничар и капетан Милосављевић Момчило, те је даље навео да је колега Спасојевић био задужен за обележавање дискета и њихово уношење у потврду, чему је и сведок присуствовао, па је у даљем навео да је приликом првог претреса куће у марту као сведок присуствовала свастика оптуженог Влајковића и једна комшиница, док у јулу није било сведока јер нису ни вршили претрес. Додао је да су након 09.07.2002. године и одузимања дискета, извршили анализу и закључили да је требало да изузму и штампач, због чега су поново 11.07.2002. године у кућу оптуженог Влајковића када им је он сам предао два штампача и о којој радњи је обавештен војни тужилац, при чему је сведок навео да се по његовом сећању налазио, поред монитора, штампач „Ласер цет 840ц“ и да је матрични штампач донет са тавана, додајући да су након рада у кући оптуженог Влајковића обавили разговор и са Јанковић Владимиром и вратили се у службене просторије око 16-17,00 часова, да су све одузете предмете ставили у касу и закључали, те чували до сутрадан када су исти предати суду, при чему је прецизирао да је код мартовског претреса у кући оптуженог Влајковића извршено одузимање дискете, а да дискете које су одузели у јулу по боји и величини одговарају таквим дискетама, те да му није познато да ли су одузете дискете враћене оптуженом Влајковићу. У исказу на главном претресу сведок је додао да су он и његове колеге, као овлашћена службена лица, добили наређење од Управе безбедности да оду на дату адресу и изврше претрес стана, те да су они предузели све законске радње које су тада биле на снази, одрадили претрес како је то књишки и законски одређено и изузели предмете који су им били интересантни и о томе сачинили валидну документацију, те је на питање браниоца оптуженог Влајковић Владана зашто је претрес обављен ноћу сведок одговорио да су тако захтевали органи који су њима били претпостављени, те да се радило о кући, а не о отвореном простору, где је претресање могло бити обављено. Додао је да је сам одредио сведоке претреса конкретном приликом и да рођена сестра Верице Влајковић, као један од сведока, била поучена о њеном праву да ускрати сведочење, те да му је познато да је оптужени Влајковић у време претресања био цивилно лице, али да нису обавестили цивилне органе безбедности о томе да претресају стан јер нису били у обавези, те да не зна зашто није било омогућено оптуженом Влајковићу и његовом браниоцу да присуствују претресу. Навео је да се због протека времена не сећа детаља везано за претрес нити колико је пута одлазио у кућу Влајковић Владана, да податак о томе постоји у документацији те да се сећа да је знатно касније 2004. године добио наређење из управе безбедности да са колегама оду код оптуженог Владана Влајковића, да су се претходно чули са њим телефоном и по доласку му затражили да сходно Законику о кривичном поступку преда предмет кривичног дела, који се

односи на књигу „Војна тајна“, што је оптужени Влајковић и урадио, па је у даљем објаснио да је у том периоду радио у воду за службе војне полиције, Првог батаљоне војне полиције 46 заштитне моторизоване бригаде, као и да орган безбедности стручно руководи војном полицијом, али да нема над њима командну функцију и да је представник Управе безбедности био приликом претреса кад би ту радњу обављали, што је увек чинио, те да се сведок са ове временске дистанце не сећа свих појединости и шта су конкретно тражили у кући оптуженог Влајковића, али да се сећа да је покојни Зоран Бајатовић који је био са њима као стручно лице из управе безбедности дао налог са садржином шта се тражи. На питање председника већа сведок је навео да је приликом претресања кабинета оптуженог Перишића, поред њега, био и колега Зоран Милошевић заставник прве класе, сада у пензији, оптужени Перишић, био је истражни судија Зоран и адвокат Зеџ те је навео да се у једном моменту појавио Зоран Јанушевић са молбом да покојног премијера Ђинђића да се види са оптуженим генералом Перишићем, али да они као лица која врше претрес нису могли да о томе одлуче, те да је исти упућен на истражног судију, те да је одвео генерала Перишића и да сведоку није даље познато где су били и шта су радили, да се затим вратио и да су наставили претрес те је навео да је представник Владе био секретар оптуженог генерала, чијег се презимена више не сећа, да му је то био лични секретар Матић или Митић, као и да су све радње које су радили у радном делу оптуженог Перишића, радили и код његовог личног секретара. Додао је да су на лицу места покушали да отворе дискете које су пронашли, али да нису били стручни за то и да лични секретар није исказао то знање или иницијативу, да је био потрешен, тако да су дискете изузете, о томе сачињен записник, те да је све то на крају презентовано истражном судији који је донео одлуку да ли ће се нешто изузети или неће. Након што му је предочен исказ дат пред истражним судијом војног суда навео је се детаља више не сећа нити колико је тачно пута био код оптуженог Влајковића кући, односно да се са сигурношћу сећа да је био два пута, али да је сигурно било тако како се изјаснио пред истражним судијом о чему говори и сачињена документација.

Сведок Спасојевић Дејан је у свом исказу навео да је, поступајући са колегом Ђурић Зораном, записничарком Дурановић Снежаном и капетаном Милосављевићем, који је у то време био њихов шеф, отишао код оптуженог Влајковић Владана кући, а с обзиром им је било наложено да обаве разговор са супругом, сервисером и утврде околности нестанка хард диска, као и да предузму све друге, неопходне мере у циљу расветљавања нестанка Влајковићевог рачунара. Навео је да је колега Ђурић остао у Влајковићевој кући, док је он отишао да уручи позив сервисеру Јанковићу, тако да им се придружио након нешто више од сат времена. Објаснио је да му је у неком моменту Ђурић дошапнуо да је ту рачунар кога би било добро да изузму, како су и саопштили Влајковићевој супрузи с тим да је она тражила да разговара са оптуженим Влајковићем, те се сведок сећа да је и он разговарао са њим и да му је оптужени Влајковић у разговору рекао да узме рачунар, те да су и пре овога њих двојица чули телефоном и да га је сведок позвао да он и његов адвокат дођу да присуствују, на шта је он одговорио да има обавеза на грађевини и да се налази у Београду, те да не може да дође, али да се оптужени Влајковић поново јавио и рекао да узму рачунар и дискете и да су они тако и учинили, те да су све што су одузели уписали у потврду о привремено одузетим предметима, а ствари однели у службене просторије у поподневним сатима, па их сутрадан предали истражном судији. Сведок је даље навео да он није учествовао у мартовском претресу куће оптуженог Влајковић Владана, а да дана 09.07.2002. године нису вршили претресање његове куће, већ да су узели све што се налазило на столу од рачунара и изнад рачунара, при томе мислећи и на дискете које су изузели, затим да су изузели и лап топ рачунар, уређај за зип дискете и хард диск, те да ништа од дискета није остало код рачунара, те је сведок објаснио да он и не зна шта је то зип дискета, али да је након анализе после овог изузимања предложио да би било добро узети и штампач који су видели код оптуженог

Влајковића, а како се шеф не би љутио, те да су дана 11.07. поново отишли код оптуженог Влајковића, када су га затекли и када им је он лично предао два штампача. Објаснио је да је поред колеге Ђурића и њега, тог 09.07.2002. године био присутан и капетан Милосављевић који им је био командир и који је неким својим послом ишао у Обреновац, те је решио да им се придружи, али тако да није ни на који начин утицао на одлуке које су доносили он и колега Ђурић, наводећи да је он лично донео одлуку да се изузме рачунар и дискете и ЦД, као и да је он сачинио потврде о привремено одузетим предметима, је при томе да је завршио техничку средњу војну школу КоВ саобраћајни смер у Загребу 1992. године. Навео је даље да га је супруга оптуженог Влајковић Владана, када су завршили, питала да ли имају налог за претрес, да је он рекао да немају налог, али да морају да сакупљају доказе, као и да су о предузетим радњама обавестили тужиоца, с тим да нису отварају дискете ради утврђивања садржаја на њима, већ су исте у потврди означили по боји и на основу онога што је на неким од њих било написано. У исказу датом на главном претресу сведок је навео да се због протеча времена многих ствари више не сећа, да зна да је код оптуженог Влајковића кући био 1999, а затим још једном због књиге коју је објавио, марта месеца 2004. године и да их је тада оптужени Влајковић лепо примио и све им предао као и да им је рекао да их је очекивао и да раније дођу. Након што му је предочен исказ дат 31.10.2002. године пред Војним судом у Београду навео је да више не може да се сети свега тога и да је, ако је тако потписао и саставио документацију, онда тако и било.

Искaze сведока Ђурић Зорана и Спасојевић Дејана суд је прихватио, оценивши их као јасне, искрене и у битним елементима међусобно сагласне, посебно ценећи да су именовани сведоци исказе на главном претресу дали више од 15 година након критичног догађаја, због чега је, по налажењу суда, сасвим логично и прихатљиво да се тада више нису могли сетити појединости о којима су се изјашњавали пред истражни судијом, у исказима датим непосредно након предузимања радњи у вези којих су и саслушавани, па стога та чињеница није утицала на оцену доказне снаге њихових исказа.

Сведок Влајковић Верица, супруга оптуженог Влајковић Владана, је у свом исказу навела да је њена кућа била предмет претресања од стране војске два пута с тим да су се још једном вратили по неке ствари које нису узели први пут, али да се не сећа које су ствари одузели, те да су о томе сачинили записник, те је објаснила да је претрес вршен на дан када је оптужени Влајковић ухапшен и да стога он и није присуствовао претресу, да су људи који су вршили претрес дошли увече, будући да се сећа да су деца спавала и да није сасвим сигурна, али да мисли да нису показали никакав налог за претрес куће, те да је нису поучили о праву на браниоца, а да су као сведоци претреса били њена сестра, која је живела на спрату, и прва тадашња компаница, Зорка, тада Чизмић а сада Љубинковић и Јелица Станојевић, које су највећи део претреса провеле у дневном боравку где је исти најдуже и потрајао, али да су се кретале и другим просторијама, будући да је више лица вршило претрес, те да су ишле за њима, али да није сигурна која је од њих и шта испратила током претреса, те да се сећа да су касније поново долазили, да памти како је било летње време и да је њен муж био на градилишту, да су тада дошли да узму још неке ствари које нису узели први пут, при чему је навела да ни онда нису показали налог, нити је поучили о правима, да је онда звала супруга - оптуженог Влајковића и да је он рекао да неће доћи, да има преча посла, а да они узму то зашта су дошли, те да том приликом нису присуствовали сведоци, при чему је навела да им је она одобрила да уђу, будући да су дошли наоружани људи, али да се не сећа конкретне радње претреса, односно да се сећа да су нешто радили око стола на ком је био рачунар, да су нешто растављали и да то није изгледало као претрес када су први пут дошли у кућу, када су све прегледали од ормара, преко њиховог веша, фотографија, кухиње итд, да је онда када су други пут дошли њихов посао био концентрисан само на рачунар, те да су узели кућиште.

Исказ сведока Влајковић Верице суд је прихватио, оценивши га као искрен и јасан.

Сведок Светко Ковач је у свом исказу навео да га је 13.06.2003. године, када се налазио на месту заменика директора ВБА оптужени Влајковић Владан звао телефоном, представио се и тражио да дође на разговор јер, како је рекао не жели да прича телефоном, те да му је заказао разговор уа 24.06 у 12.00 часова, када је дошао, донео му дискету, и рекао да има значајне податке о криминалу највиших старешина у војсци Министарства одбране и да га је сведок питао о чему се ради али да је он рекао да све има записано на дискети. Навео је да је њихов разговор кратко трајао и да тада нису спомињали садржај онога о чему је хтео да говори, већ да је само рекао да сведок прочита и да ће га за неколико дана позвати да види шта мисли о томе, али да је поменуо генерале Павковића, Ојданића, Марјановића и рекао да се садржина дискете односи на стамбену проблематику, да је затим тај материјал дао човеку који је задужен за линију рада криминал, тачније пуковнику Драгану Телесковићу да он то прегледа и да га извести о чему се ради, те да га је после неког времена он информисао да нема података о криминалу старешина из војске, из Министарства одбране, него да је на дискети материјал који се односи на генерала Перишића око чега се води поступак, те да они ту више немају око чега да се ангажују, са чим су затим упознали и директора Војно безбедносне агенције и да се и он сагласио да нема потребе да се предузимају неке допунске радње пошто је то већ предмет судског поступка. Навео је даље да се после неколико дана чуо са оптуженим Влајковићем и да му је рекао да се на дискети налази материјал који је предмет судског поступка и да они не желе и не смеју па и не могу да се мешају и да га након тога оптужени Влајковић није више звао нити долазио, додавши да нити је питао оптуженог Влајковића нити му је он рекао одакле му ти подаци саржани на дискети. Додао је да је неколико дана пре давања исказа пред истражним судијом питао Телесковића где се дискета налази и да му је он одговорио да не може да је пронађе и да је вероватно уништио јер није била значајна са њиховог аспекта. На главном претресу, сведок је, одговарајући на питања, навео да је у служби безбедности запослен још од 1980. године, док је у Управи безбедности од 2003. године, те да је био начелник безбедности у пуку, начелник безбедности у бригади, заменик начелника у дивизији, начелник у дивизији, заменик начелника у контраобавештајној групи, начелник контраобавештајне групе, начелник безбедности армије и начелник безбедности министарства одбране и после заменик директора и директор ВБА, те је објаснио да је генерално однос између служби безбедности до 2002. године, када је први пут у историји Србије донет Закон о службама безбедности био такав да је владало одређено неповерење и одсуство сарадње и координације коме је узрок био између осталог и то што није прецизно регулисан делокруг рада служби безбедности, није била регулисана координација и нија била регулисана сарадња, односно да је она донекле регулисана до 91. године, али почетком рата 91. године када је практично дошло до великих промена и у полицијском и у правном систему Југославије, односно када су створене нове државе на простору онда је то питање остало нерешено а нормативно није било уређено и да је најгори период био од 91. до јуна 2002. године када је донет закон. На питање упућено сведоку како се примењују правила и методе тајног праћења и да ли се у датом периоду применило Правило службе органа безбедности из 84. године, сведок је објаснио да је на ту тему писао књигу и да има пуно сазнања, па је определио да је постојао велики проблем неуређености тог осетљивог дела примене посебних метода и средстава, да је тај део био неуређен од 91. до 2002. године, при чему је '84. године важило Правило службе органа безбедности о оружаним снагама и да је тачком 17 тог правила било регулисано ко одобрава примену мера за припаднике војске, то је савезни секретар за народну одбрану, односно лице које он овласти а он је тада овластио заменика, савезног секретара, помоћника савезног секретара, начелника Генералштаба и команданта армија, затим је навео да је тачком 33 било регулисано

како се поступа према лицима која нису припадници војске, односно да начелник безбедности команде армије и њему равне, то значи команда морнарице, команда ратног ваздухопловства се обраћа Министарству унутрашњих послова Републике, односно Ресору државне безбедности који одобрава да војска примењује мере према неком лицу, односно да начелник управе безбедности се обраћа Савезној служби државне безбедности уколико се ради о делатности према Министарству или Генералштабу, те да је касније ова процедура мењана тако што је 92. године донет закон и упутство о контраобавештајном раду у коме је речено да остаје на снази правило службе од 84. године и промењене су неке линије рада, извучене непријатељске југословенске имиграције и унутрашњи непријатељи. Додао је да је након тога била једна наредба начелника генералштаба 94. године у којој је практично стављена ван снаге тачка 17 где је наведено да се уместо Савезног секретара примену мера одобрава искључиво начелник Генералштаба, што значи да искључује Савезног секретара, затим се не помиње тачка 33, па да се не каже ни да она остаје на снази ни да се избацује, као и да је након тога донето 96. године упутство о контраобавештајном раду у коме је одређено да се посебне мере примењују искључиво по одобрењу надлежног војног, односно државног органа и где се не спомиње правило службе из 84. године али по томе он остаје на снази и не спомиње се тачка 33 овог правила, што такође би требало да значи да он остаје на снази, а да је касније 2002. године донет Савезни закон о службама безбедности а затим врло брзо Закон о безбедности о информативној агенцији, односно Закон о агенцији за националну безбедност Црне Горе. На посебно питање оптуженог Влајковића колико је причао са господином Телесковићем када му је предао ЦД, сведок је објаснио да су се задржали у кратком разговору и да му је само рекао да погледа и види о чему се ради па да га извести о томе, те да сведок у том моменту није био упознат са садржајем и да га ја Телесковић релативно брзо известио о чему се ради, као и да му је Телесковић накнадно рекао да не зна где је цд са материјалом на коме се налазило преко 11000 докумената са назнаком строго поверљиво и да сматра да је исти уништен, те да ништа даље није предузимано по том питању јер су свакако мислили да је то већ у судском поступку и да није било потребе да се даље ангажују. Такође, сведок је навео да не зна и да није питао Влајковића одакле му подаци и документа које је он донео на дискети и да му он то није рекао ни у разговорима које су водили путем телефона, ни уживо, при чему је сведок навео да није лично утврдио садржај дискете, већ да је то учинио како је навео Телесковић, а да је он имао сазнања да је Влајковић намеравао да штампа књигу са тајним војним подацима, у ком смислу му је такође познато да је децембра 2003. године тужилац Пријић донео радну верзију књиге и предао је директору који је са тим упознао начелника ГШ и да су том приликом и предузете извесне мере у смислу упозорења Влајковића да то не чини, односно да не штампа предметну књигу.

Сведок Понош Здравко је у свом исказу навео да је као начелник Генералштаба Војске Југославије донео одлуку о скидању степена тајности података који објављених у књизи која је предмет овог поступка, као и да је таква одлука последица чињенице да је одређени садржај угледао светлост дана и да су информације биле изнете у јавности, те да је и књига оптуженог Влајковић Владана била објављена па повучена и да је било великог напада у јавности, да се он консултовао са правном службом, па како је у међувремену књига опет враћена аутору, да је нашао бесмисленим држати степен тајности у ком смислу би се привлачила пажња на војску која је требало да се бави неким другим стварима, те имајући у виду и да се садржај књиге односио на нека друга времена, као и шта се све догодило касније. Навео је да је од правне службе добио потврду да као неко ко је донео одлуку о степеновању тајности, то може и да скине, па да је најзад сматрао и да тим прошлим временом треба да се баве историчари, ако треба и судови, а не војска која је већ тада била војска неке друге државе. Додао је да књигу није ни прочитао и да то није сматрао потребним ни важним, али да је поступао у складу са интересима војске као начелник

Генералштаба и да је држање степена тајности на нечему што излази у булеварској штампи, у таблоидима наносило лош имиџ и правило штету угледу војске у моменту када се војска опорављала од ратних траума и свега тога што је прошла, још и приликом распада земље у ком тренутку је сведок сматрао да за тим нема потребе и да су, након разговора са сарадницима из кабинета у смислу начелника управа и потчињених команданата, са људима који су задужени за правна питања, финансијска, односе са јавношћу, дошли до закључка да би требало донети одлуку о скидању степену тајности, како би се спречило даље наношење штете и да тај предлог није дошао од било ког лица са стране, па ни самог оптуженог Влајковић Владана. Одговорајући на питање председника већа, сведок је навео да информације које су изнете у књизи оптуженог Влајковић Владана, с обзиром на то да је књига угледала светлост дана и да су самим тим информације постале познате широј јавности, да је то могло само да произведе штету ако би они инсистирали на томе да се одржи степен тајности док свако може да прочита исто било где, те да би, уместо да изграђују имиџ једне озбиљне и одговорне војске након свега што им се догодило, били предмет подсмеха те је истакао да се образложење одлуке коју је донео: "подаци објављени у књизи Војна тајна, аутора Владана Влајковића, не садрже податке о Војсци, о плановима и припремама Војске о средствима наоружања и војној опреми, о војним објектима и постројењима, нити било које друге податке који се односе на делатност војске, за које би се проценом могло утврдити да би њихово откривање могло изазвати штетне последице за војску и њене припреме за одбрану земље" више није односио на исту војску.

Исказе сведока Ковач Светка и Понош Здравка суд је у потпуности прихватио оценивши их као искрене, јасне и логичне.

Сведок Бисерко Соња је у свом исказу навела да је по занимању дипломирани економиста и да је у описаном периоду радила у Хелсиншком одбору за људска права у Србији, као председник тог одбора од основања 1994. године, те да је оптуженог Влајковић Владана упознала децембра 2003. године када је дошао код њих, тачније у канцеларију нудећи материјал за издавање књиге. Навела је да је прочитала тај материјал и након тога у договору са оптуженим Влајковићем, а уз консултацију са правним саветником адв. Самарџић Небојшом, донела одлуку да књигу изда. Објаснила је да се радни материјал налазио на две дискете и да се сећа да их је оптужени Влајковић донео засебно, при чему су дискете дате особи која је радила прелом књиге тако да су тамо и остале, а да је то госпођа Србиновић Весна, док је књига штампана код њиховог штампара у штампарији „Загорац“, чији је власник Душан Загорац. Истакла је да је након читања радног материјала видела да се одређене информације односе на војску и да се тада консултовала са адв. Самарџићем који јој је рекао тада да се суштина материјала не може квалификовати као војна тајна, те и да је сам оптужени Влајковић рекао како је телевизија Б92 већ урадила или да ради на његовом рукопису, документацији, филм и да је стога сведок одлучила да издају књигу. Навела је даље да је са оптуженим Влајковићем закључила ауторски уговор, који је она потписала испред Хелсиншког одбора с тим да се садржаја уговора не сећа, те је објаснила да књиге које они издају, не продају, како је био случај и са овом књигом, да је оптужени Влајковић финансирао штампу и да је након штампања њему предато 700 примерака, а да је сведоку и одбору остало 300 примерака, те је додала да је оптужени Влајковић подигао књиге од штампара и од укупног тиража њима предао 300 примерака. Навела је даље да су један део ових књига дали новинарима који су долазили код њих у одбор, а да су један део и то 251 примерак одузете од стране војне полиције и истражног судије, као и да је Хелсиншки одбор до сада издао око 90 књига, те је појаснила да се Хелсиншки одбор такође бави и праћењем и извештавањем стања људских права, кршења људских права, мониторингу затвора, мањина, медија, те да имају и пројекат суочавања са прошлошћу, те да се баве и едукацијом о грађанским правима

и демократијом, с тим да је Хелсиншки одбор за људска права у Србији регистрован код надлежног органа, да су регистрацију радили правници и да одбор има свој статут и да у оквиру своје надлежности може вршити и издавачку надлежност. Сведок је навела да су пре штампања наведене књиге прибавили сагласност Народне библиотеке али да нису прибавили сагласност лица која су навођена у књизи ни страних функционера, Кларка, Ахтисарија и других и да сведок није ни питала правнике да ли је потребно да се то учини, нити су јој они указали на такву потребу, при чему је објаснила да је у радном материјалу видела ознаку строго поверљиво, те да је знала шта та ознака значи јер је радила у Министарству иностраних послова, али да је, такође, знала да такве ознаке често не одговарају садржини документа, те да јој није познато ко одређује тајност и степен тајности докумената јер не постоји закон о томе и да сматра да то никоме није познато. Истакла је да оптужени Влајковић није рекао да су информације садржане у радном материјалу тајне и да због тога могу имати неприлике, као и да је он инсистирао на томе да се ради о информацијама које већ постоје у јавности а да она није стекла утисак да се издавањем ове књиге може доћи до штетних последица, чак супротно сведок је сматрала то може имати користи за даљи развој тада Србије и Црне Горе, као и да је читањем радног материјала закључила да се разговори претежно односе на опозиционе партије и лидере опозиционих партија, те је на питање заменика врховног војног тужиоца навела да није имала сазнања да у радном материјалу постоје документа која су предмет кривичног поступка против Перишић Момчила и других.

Исказ сведока Бисерко Соње суд је прихватио као искрен, јасан и логичан.

Увидом у два записника о привремено одузетим предметима Војне полиције ВП 2130/4 Београд и све потврде о привремено одузетим предметима, све од 14.03.2002. године, несумњиво је утврђено да су овлашћена службена лица војне полиције дана 14.03.2002.године од оптуженог Перишић Момчила привремено одузели један мобилни телефон марке Нокиа 8210, једну батерију за мобилни телефон, једну корисничку картицу за мобилни телефон (063 Мобтел Србија), налив перо, личну карту на име Перишић Момчило, службену легитимацију члана Владе Републике Србије број 4 издата 25.01.2001. године, телефонски именик беле боје, једну новчаницу од 1.000,00 динара, две новчанице од 200,00 динара, ручни сат марке Сеико и адресар кожни црне боје, коју документацију је оптужени Перишић Момчило потписао без примедби.

Увидом у потврду о привремено одузетим предметима Војне поште број 2130 Војна полиција од 14.03.2002. године несумњиво је утврђено да су овлашћена службена лица војне полиције дана 14.03.2002. године од David John Neighbora одузели један кожни новчаник браон боје, легитимацију на име David Neighbor, возачку дозволу на име David Neighbor, American Express на име David Neighbor, American Express на име Michael D. Neighbor, чековну карту "BankOfAmerika" на име David J.Neighbor, Check card на име David J.Neighbor, картицу за летовање на име David J.Neighbor, картицу за хотел на име David J.Neighbor, картицу осигурања на име David J.Neighbor, визит карту за City bank на име David J.Neighbor, картицу осигурања на име David Neighbor, картицу за путовање, чланску карту, рачун од ресторана са аеродрома у Цириху, списак регистарских бројева дипломатских представништва акредитованих у СРЈ, именик телефонских бројева пластифицирани, породичне фотографије у боји 11 комада, пластифицирану фотролу за фотографије, десет комада новчаница од 100 долара, два комада новчаница од 50 долара, два комада новчаница од 20 долара, једну новчаницу од 5 долара, једну новчаницу од 20 еура, две новчанице од 10 еура, марамицу беле боје, кожну фотролу браон боје са осам кључева, 20 визит карти са разним именима, ауто карту Југославије, документацију за ауто Land Cruiser BG 60A67CD, дипломатску личну карту BR SAD – 13, пасош 053263642 на име David John Neighbor,

новчаницу од 1.000,00 динара, две новчанице од 200,00 динара, једну новчаницу од 100,00 динара, две новчанице од 50,00 динара, две новчанице од 20,00 динара, картицу USA на име David JNeighbor, картицу Citi на име David JNeighbor, Skymiles картицу, картицу Marriott, телефонски именик кожни, нотес празан, план града Београда, батеријску лампу у фотроли, Мобиклик картицу, привезак кожни са кључем од аутомобила, ручни часовник, крпицу за наочаре са пластичном фотролом, резервне кључеве за аутомобил, хавана куба цигарете два комада, пет комада хемијских оловки, беџ за улазак у амбасаду у Будимпешти, кишобран расклапајући, документ број 49542 један лист, документ број 00684 три листа, документ број 00894 два листа, документ број 00680 два листа, коверту са дипломатском поштом и дипломатски пасош на име David Neighbor, закључно 62 предмета о чему су сачинили потврду коју је David John Neighbor потписао.

Увидом у потврду о привремено одузетим предметима Војне поште број 2130 Војне полиције од 14.03.2002. године несумњиво је утврђено да су од David John Neighbora одузети следећи предмети, пронађени у торби, и то: документ број 211-1 од 24.01.2001. године, који се састоји од 6 листа; документ Колегијум НГШ ВЈ 11.10.2001. године, који се састоји од 18 листа; документ Стање и функционисање система и обезбеђење државне границе СРЈ, који се састоји од 2 листа; документ Актуелна безбедоносна ситуација у окружењу и СРЈ са тенденцијом њеног развоја, која се састоји од 3 листа; Недељни план рада НГШ ВЈ од 26.02 – 04.03. - 1 лист; Објекти и комплекси ВЈ који се могу ставити у функцију шире друштвене намене, који се састоји од 2 листа; Преглед 1 лист; Списак генералског кадра ВЈ ван наредбе председника СРЈ, који се састоји од 3 листа, коју потврду је на месту документа преузео потписао Бујишић Радивоје, док David Neighbor исту није потписао, уз констатацију не жели да потпише.

Увидом у документ Колегијум НГШ ВЈ одржан дана 11.10.2001. године, који је, како је констатовано у потврди о одузетим предметима, пронађен у торби David John Neighbora и од њега привремено одузет, утврђено је да се предметни документ састоји од 18 листова, да су стране нумерисане бројевима од 3 до 20, да је сачињен на ћириличном писму и да исти представља транскрипт Колегијума НГШ ВЈ који је одржан дана 11.10.2001. године, како је на самом документу констатовано и то у дну сваке појединачне стране, и да почиње речима “Поред чланова Колегијума присуствовали су: генерал мајор Јевтић, пуковник Живадиновић Љубиша” а завршава се речима генерала пуковника Небојше Павковића: “Добро, ако неко има потребе нека дође до мене. Захваљујем се на пажњи”.

Даље је увидом у документ Недељни план рада НГШ ВЈ од 26.02 – 04.03. утврђено да је реч о документу који се састоји од једног листа и садржи табеларни преглед активности са сатницом, на латиничном је писму али се уместо појединих латиничних слова налазе симболи – заграде и црте, не садржи на себи ознаку тајности.

Документни Преглед, обима једног листа, тј једне странице, садржи табеларни преглед 19 лица, на латиничном је писму, али делимично читљив, јер се на месту појединих слова налазе симболи, документ Списак генералског кадра ВЈ ван наредбе председника СРЈ, се састоји од 3 листа, садржи табелу са именима генерала са сатажом осигурања на дан 31.12.2001. године и одштампан је на латиничном писму са симболима (заграде, косе црте и сл) уместо појединих латиничних слова и не на себи не садже ознаку тајности.

Документи Стање и функционисање система и обезбеђења државне границе СРЈ који се састоји од 2 листа, Актуелна безбедоносна ситуација у окружењу и СРЈ са тенденцијом њеног развоја, састоји од 3 листа и Објекти и комплекси ВЈ који се могу ставити у функцију

шире друштвене намене који се састоји од 2 листа, сачињени су на ћирилићном писму и на њима није саджана ознака тајности.

Увидом у документ који је у потврди о привременом одузетим предметима од David John Neighbora означен као Документ број 211-1 од 24.01.2001. године који се састоји од 6 листа, утврђено је да јер реч о документу Информација о регулисању стања у служби професионалних војних лица чина генерала- адмирала број 211-1 од 24.01.2001. године која је од стране Генералштаба Војске Југославије - Начелника упућена предсенику СРЈ, да се састоји од 4 листа, а да се у њеном прилогу налазе документи Савезног министарства за одбрану пов број 76-1 и пов број 85-1 од по једног листа, све сачињено на ћириличном писму.

Увидом у записник о претресу радног кабинета и записник о привремено одузетим предметима Војне поште број 2130/4-2 од 15.03.2002. године, несумњиво је утврђено да су овлашћена службена лица Војне полиције дана 15.03.2002. године на основу наредбе истражног судије Војног суда у Београду од 15.03.2002. године извршили претресање радног кабинета Перишић Момчила и то кабинета број 35 у згради Владе Републике Србије у Београду, улица Немањина број 11 у присуству сведока Никодијевић Зорице и Копривица Данила, затим браниоца оптуженог Гавриловић Михајла, који је како је констатовано, дошао у току претреса, те у присуству држаоца кабинета Перишић Момчила, који је и потписао записник о претресању, те да су приликом претреса пронађени следећи предмети, које је држалац предао, и то: фасцикла картонска Покрет за демократску Србију са 20 листова без нумерације, акт број Стр.Пов1-080 од 26.04.2001. године, који се састоји од 1 листа; акт Стр.Пов1-249 од 06.12.2001. године који се састоји од 2 листа; коверта жуте боје са следећим садржајем у њој: две дискете Verbatim – V управа – црне боје и друга дискета MEMOREX 2 HD плаве боје и папир са насловом “Поштовање”, а завршава се са “Поздрав”; фасцикла картонска беле боје са натписом Кадар са следећим садржајем: бела дволисница са актом Списак генерала – адмирала Војске Југославије које се састоје од 3 листа, затим Списак генерала и адмирала са формацијским дужностима који почиње са “Врк Благоје Ковачевић” и завршава речима “Милан Мрдаковић” к-дант војног округа Ниш, који се састоји од 2 листа; затим фасциклу картонску, беле боје, без натписа, са следећим садржајем: записник о извршеној контроли материјалног и финансијског пословања код Војно медицинске академије Пов.бр.304-2 од јануара 2001. године који се састоји од 22 листа; дискете разних боја обмотане селотејп траком, комада 15; дискета “Omega” зип 100 са папиром на којем је натпис “Поп”, која је стављена у коверат и запечаћена; и 6 новчаница од 100 еура, те 5 новчаница од 1.000,00 динара.

Увидом у записник о претресању стана и других просторија Војне поште 2130/4-2 Београд од 15.03.2002. године, несумњиво је утврђено да су овлашћена службена лица Војне полиције тога дана, по наредби истражног судије Војног суда у Београду 15.03.2002. године, извршили претрес стана држаоца Перишић Момчила на адреси Београд, Струмичка број 88-д, да је претресу стана присуствовао држалац Перишић Момчило, као и бранилац Гавриловић Михајло, док претресу стана нису присуствовали сведоци, како је на записнику констатовано, на инсистирање држаоца стана и браниоца Гавриловић Михајла, те да је претресање започето у 18.30 и да су приликом претреса пронађени предмети констатовани у потврди и записнику о привремено одузетим предметима, те је увидом у потврду и записник о привремено одузетим предметима Војне поште 2130 Београд од 15.03.2002. године несумњиво утврђено да су приликом претреса пронађени и од оптуженог Перишић Момчила одузети следећи предмети: акт – информација о финансирању расхода одбране од новембра месеца 1998. године у потпису начелник ГШВЈ генерал – пуковник Момчило Перишић, акт процена тренутне политичке ситуације у Србији и предлог предузимања адекватних мера

која се састоји од 7 листа, фотокопија шифрованог телеграма број 6121 и број 282 од 31.10.1998. године који се састоји од 1 листа, фотокопија шифрованог телеграма број 304 од 19.11.1998. године који се састоји од 1 листа, фотокопија акта број 148 од 06.07.1998. године 1 лист, фотокопија шифрованог телеграма број 303 од 02.11.1998. године 1 лист, фотокопија шифрованог телеграма број 308 од 23.11.1998. године 1 лист, фотокопија шифрованог телеграма број 271 од 22.10.1998. године 1 лист, затим интерни уговор између Влајковић Владана и Перишић Момчила од 09.08.2000. године који се састоји од 2 листа, потврда о пријему новчаних средстава у износу од 20.000 ДМ дана 21.03.2001. године који се састоји од 1 листа, потврда о примопредаји 22.300 ДМ између Влајковић Владана и Перишић Момчила од 28.07.2001. године која се састоји од 1 листа и један пиштољ ЦЗ 85 Б калибра 9 мм број 9677 и један празан оквир.

Увидом у криминалистичко техничку документацију Војне полиције Војна пошта 2130/4 Београд од 20.03.2002. године несумњиво је утврђено да иста садржи 16 фотографија сачињених поводом лишења слободе Перишић Момчила и David John Neighbora у мотелу Шарић на Ибарској магистрали дана 14.03.2002. године, те да је на првој фотографији приказан положај Перишић Момчила и David John Neighbora приликом лишења слободе, затим на фотографији 1а лишавање слободе Перишић Момчила и David John Neighbora, на фотографији број 2 тренутак лишења слободе Перишић Момчила, да је на фотографији 3 приказан David John Neighbor, на фотографији 4 торба David John Neighbora и ствари које су из ње извађене, на фотографији 4-а положај David John Neighbora и ствари извађених из његове торбе, на фотографији 5, такође, ствари одузете од David John Neighbora као и на фотографији 6, на фотографији 7 недељни план рада НГШ ВЈ пронађен у торби David John Neighbora, на фотографији 8 документ о актуелној безбедносној ситуацији пронађен у торби David John Neighbora, на фотографији 9 документ о стању и функционисање обезбеђење државне границе СРЈ пронађен у торби David John Neighbora и на фотографији 10 списак генералског кадра ВЈ ван наредбе председника СРЈ такође пронађен у торби David John Neighbora, а на слици 11 документ информација о регулисању стања у служби ПВЛ чина и генерала и адмирала пронађена у торби David John Neighbora, на фотографији 12 ненарушеност печата на дипломатској пошти и на фотографији 13 изглед друге стране исте ненарушене дипломатске поште, док је на фотографији 14 приказана торба David John Neighbora у којој су поново враћени напред наведени пронађени предмети.

Увидом у криминалистичко техничку документацију ВП 2130/4 – 2 Београд од 18.03.2002. године несумњиво је утврђено да су на истој приказане фотографије начињене приликом претреса радног кабинета број 35 Момчила Перишића у згради Владе Републике Србије у улици Немањина број 11 у Београду дана 15.03.2002. године, те да је на фотографији бр.1 приказан Списак генерала – адмирала Војске Југославије и Списак генерала – адмирала са формацијским дужностима, затим на фотографији број 2 - дискете разних боја обмотане селотејпом пронађене приликом претреса, на фотографији бр. 3 - новчанице у апоенима од 1.000,00 динара и то 5 новчаница и на фотографији бр. 4 - запечаћени коверат у коме се налази дискета zip 100.

Увидом у криминалистичко техничку документацију сачињену од стране Војне поште 2130/4 – 2 Београд од 18.03.2002. године несумњиво је утврђено да су приказане фотографије начињене приликом претреса стана власништво Перишић Момчила у улици Струмичка 88-д у Београду дана 15.03.2002. године, да иста садржи 5 фотографија, да је на 1. фотографији приказан акт Информација о финансирању расхода одбрана од новембра месеца 1998. године, на фотографији број 2 - документ процена тренутне полистичке ситуације у Србији, на фотографији број 3 - фотокопија шифрованог телеграма број 271 од 22.10.1998. године, на

фотографији број - 4 фотокопија шифрованог телеграма број 282 од 31.10.1998. године и на фотографији број 5 фотокопија шифрованог телеграма број 308 од 23.11.1998. године.

Увидом у записник о претресу стана и других просторија ВП 2130/4-2 Београд од 15.03.2002. године, у записник о привремено одузетим предметима ВП 2130/4 Београд од 15.03.2002. године и потврду о привремено одузетим предметима ВП број 2130 Војна полиција од 15.03.2002. године несумњиво је утврђено да су овлашћена службена лица Војне полиције дана 15.03.2002. године на основу наредбе истражног судије Војног суда у Београду извршили претрес стана на адреси улица Драге Јочић број 4 Карабурма и то без присуства сведока с обзиром да, како је констатовано, држалац стана није била сагласна да се позову сведоци претреса стана, те да су приликом претреса пронађене и то држаоца Вукадиновић Соње која је присуствовала претресу и потписала без примедби како записник о претресу стана тако и записник о привремено одузетим предметима и потврду о привремено одузетим предметима, одузети кожни несесер са 21 компакт диском, компјутерска дискета црне боје са натписом ALS 120 Installation disk 1 комад, компјутерска дисета црне боје марке Verbat комада 1, компјутерска дискета Basp са натписом "извештај 2001. године табеле публикације", ласерска идентификациона картица, телефонски именик са 21 листом, телефонски именик са 27 листова, телефонски списак на А 4 листу са 24 имена, телефонски списак лица са 22 имена и папирић са телефонским бројевима разних величина и то 10 комада.

Увидом у записник о претресању стана и других просторија, у записник о привремено одузетим предметима и потврду о привремено одузетим предметима ВП 2130 од 15.03.2002. године несумњиво је утврђено да су овлашћена службена лица војне полиције дана 15.03.2002. године, на основу наредбе за претресање стана истражног судије Војног суда у Београду од 15.03.2002. године, извршили претресање стана у Обреновцу, улица Бранислава Нушића број 19 држаоца Влајковић Верице, супруге оптуженог Влајковић Владана, и то у присуству два сведока Чизмић Зорке и Станојевић Јелице, којом приликом су пронађени и, уз издавање потврде о привремено одузетим предметима, привремено одузети следећи предмети: касете за видео камеру нумерисане од редног броја 1 до 11, 11 комада; дискете за компјутер нумерисане редним бројевима од 1 до 7 (6 дискета црне боје и 1 жуте боје); флеш меморија за дигитални фотоапарат, 1 комад; дигитални роковник Канон, 1 комад и телефонски именик браон боје формата А5, 1 комад, које записнике и потврду је држалац Влајковић Верица без примедби потписала.

Увидом у криминалистичко техничку документацију Војне поште 2130/4-2 Београд од 18.03.2002. године несумњиво је утврђено да иста садржи 3 фотографије начињене приликом претреса стана Влајковић Владана у Обреновцу, улица Бранислава Нушића број 19 дана 15.03.2002. године, да су на фотографији број 1 приказане касете за видео камеру нумерисане бројевима од 1 до 11, на фотографији број 2 дискете за компјутер нумерисане од броја 1 до 7 и флеш меморија за дигитални фотоапарат означен бројем 1, а на фотографији број 3 изглед стола за компјутер без основне јединице (кућишта за компјутер).

Увидом у потврду о привремено одузетим предметима Војне поште број 2130 од 09.07.2002. године несумњиво је утврђено да су овлашћена службена лица тога дана од Влајковић Верице, супруге оптуженог Влајковић Владана одузели један хард диск марке Kuantum 20 GBAT, лап топ марке "Kompak Presario", кабл за спајање лап топа са уређајем за читавање зип дискете, напонски кабл за лап топ, уређај за читавање зип дискета, напонски кабл за уређај за читавање зип дискета, зип дискету број 88128859, флопи дискете марке Verbatim означене бројевима од 1 до 6, флопи дискете марке Verbatim три црне боје и једну

жуте боје без натписа, флопи дискете марке Maxell црне боје без натписа 2 комада, флопи дискету марке неозначене, сиве боје, са натписом CV-S.Tanasilović, као и више компакт дискова и омота за ЦД под редним бројевима од 12 до 52, коју потврду је без примедби потписала Верица Велизар Влајковић, као и овлашћено службено лице, те је даље утврђено да су овлашћена службена лица Војне поште број 2130 Влајковић Верици издали потврду о улажењу у стан и друге просторије у којој је констатовано да су овлашћена службена лица привремено одузели предмете од Влајковић Верица на основу члана 81 ЗКП из разлога одлагања и уништења кривичног дела.

Увидом у потврду о привремено одузетим предметима Војне поште број 2130 од 11.07.2002. године несумњиво је утврђено да су овлашћена службена лица тога дана од оптуженог Влајковић Владана одузели један штампач за персонални рачунар марке "Citizen" и штампач за персонални рачунар марке "Desk Jet" 840 C, те је даље увидом у потврду о улажењу у стан и друге просторије војне поште број 2130 од 11.07.2002. године несумњиво утврђено да су овлашћена службена лица оптуженом Влајковић Владану издала потврду о улажењу у стан и друге просторије, да је констатовано да држалац стана није имао примедби, те су и потврду о привремено одузетим предметима и потврду о улажењу у стан и друге просторије потписали овлашћено службено лице и оптужени Влајковић Владан, који при том није ставио примедбе.

Увидом у записник о претресању просторија Хелсиншког одбора за људска права у Србији Војни суд у Београду Ки.бр.56/04 од 26.03.2004. године и потврду о привремено одузетим предметима ВП бр. 4795 Ку.бр.06/04 од 26.03.2004. године, суд је утврдио да је приликом претеса просторија Хелсиншког одбора за људска права у Србији у ул. Змај Јовина бр. 7, по наредби Војног суда у Београду Ки.бр. 56/04, у присуству сведока претреса Мишић Марка и Хашими Зурапа, и адвоката, пронађено и од лица Тасић Небојше, сарадника за радну документацију у Хелсиншком одбору за људска права дана 26.03.2004. године одузето следеће: књига „Војна тајна“ 1. део – 251 комад, књига „Војна тајна“ 2. део – 251 комад, који предмети су затим предати истражном судији Војног суда у Београду Туфегчић Вуку.

Увидом у потврду о привремено одузетим предметима од Загорац Душана ВП бр. 4795 Ку.бр.06/04 од 29.03.2004. године, суд је утврдио да је приликом предузимања радњи у складу са чл. 225 ст. 1 и 2 ЗКП а у оквиру извршења наредбе Војног суда у Београду Ки.бр. 56/04 поводом проналажења предмета кривичног дела од лица Загорац Душана из Београда, ул. Владетина бр. 7, општина Палилула дана 29.03.2004. године, привремено одузето следеће: књига „Војна тајна“ 1. део и то 100 комада, књига „Војна тајна“ 2. део 55 комада, као и корице за повез књиге „Војна тајна“ 2. део за 182 комада.

Увидом у потврду о привремено одузетим предметима од Влајковић Владана ВП бр. 4795 Ку.бр.06/04 од 30.03.2004. године, суд је утврдио да је приликом предузимања радњи у складу са чл. 225 ст. 1 и 2 ЗКП а у оквиру извршења наредбе Војног суда у Београду Ки.бр. 56/04 поводом проналажења предмета кривичног дела од лица Влајковић Владана из Обреновца, ул. Бранислава Нушића дана 30.03.2004. године одузето следеће: књига „Војна тајна“ 1. део 120 комада, књига „Војна тајна“ 2. део 60 комада, компакт диск „CD-R VERBATIM DATA LIFE“ са натписом црне боје „примерак за новине 1. и 2. део“ – 1 комад који је стављен у коверат браон боје и коверат је са задње стране оверен на свим спојевима печатом војне полиције и селотеп траком, као и основна јединица за персонални рачунар без назива са два цд-рома и два флопи диска – 1 комад, коју потврду је оптужени Влајковић Владан потписао без примедби.

Увидом у издавачки уговор закључен дана 21.01.2004. године између Хелсиншког одбора за људска права у Србији и Влајковић Владана утврђено је да је предмет овог уговора регулисање међусобних односа Хелсиншког одбора и аутора (Влајковић Владана) поводом издавања ауторског дела – књиге аутора под називом „Војна тајна“, као и да аутор на Хелсиншки одбор преноси право објављивања и штампања наведене књиге на српском језику у укупном тиражу од 1000 примерака. Чланом 3 наведеног уговора прописано је да се Хелсиншки одбор обавезује да књигу непосредно или преко трећег лица изда најкасније у року од 30 дана по пријему рукописа од аутора, док се исти обавезује да предметни рукопис уступи у року од 15 дана од потписивања уговора, те је наредним чланом утврђено да права која аутор уступа овим уговором се преносе без икакве новчане или друге накнаде, чланом петим је утврђено да аутор гарантује Хелсиншком одбору да је носилац свих ауторских права на књизи и да ауторска права која преноси уговором нису уступљена трећим лицима, као и да у периоду важења овог уговора неће на трећа лица преносити уступљена ауторска права нити књиге самостално објављивати на српском језику и на територији Србије и Црне Горе, те се у даљем аутор обавезао да јемчи да је једини аутор дела које је предмет уговора, с тим да накнади сва евентуална потраживања трећих лица која проистекну из спора око ауторства и да јемчи да ауторско дело које је предмет уговора као или поједини делови нису узети из других оригиналних ауторских дела, док се Хелсиншки одбор обавезао да сноси све трошкове умножавања примерака ауторског дела као и све друге трошкове неопходне за објављивање дела на начин предвиђен уговором. Чланом седмим уговора Хелсиншки одбор се обавезао да ће штитити морална права аутора у складу са Законом о ауторским и сродним правима а посебно да без дозволе аутора неће вршити никакве измене и преправке оригиналног текста и тако да се обавезује аутору да му по изласку књиге из штампе уступи 300 примерака, те су се последњим осмим чланом уговора споразумели да ће сва спорна питања која евентуално настану у вези реализације овог уговора Хелсиншки одбор и аутор покушати да реше споразумно а да ће у недостатку споразума бити надлежан суд у Београду, с тим да је уговор сачињен у 6 истоветних примерака по три за сваког уговарача, тако да ступа на снагу даном потписивања. Увидом у наведени уговор даље је утврђено да је исти у име аутора потписао оптужени Влајковић Владан, док је у име Хелсиншког одбора уговор потписала Соња Бисерко, дана 21.01.2004. године.

Наведену писану документацију суд је у потпуности прихватио, с обзиром да је сачињена од стране овлашћених лица и у складу са одредбама Закона о кривичном поступку који је био на снази у време предузимања тих доказних радњи. Суд је одбио о предлог бранилаца оптуженог Перишић Момчила, Секулић Миодрага и Влајковић Владана да се из списка предмета издвоје записник ВП 2130/4-2 о претресу стана оптуженог Перишић Момчила на адреси ул. Струмичка бр 88 д у Београду од 15.03.2002. године, записник ВП 2130/4-2 о претресу радног кабинета оптуженог Перишић Момчила од 15.03.2002. године и записник и потврда о привремено одузетим предметима из кабинета оптуженог Перишић Момчила од 15.03.2002. године, налазећи да је претресање обављено у складу са одредбама чланова 208 и 210 Закона о кривичном поступку који је био на снази у време предузимања ових истражних, односно доказних радњи, а предмети одузети у складу одредбом члана 211 тада важећег ЗКП, те је претресање како стана, тако и радног кабинета оптуженог Перишић Момчила извршено на основу наредбе суда, која је пред претресање предата оптуженом Перишић Момчилу, при чему су претресању радног кабинета присуствовала, у својству сведока, два пунолетна грађанина и то Никодијевић Зорица и Копривица Данило, док, сходно тада важећем ЗКП-у, руководилац органа, у конкретном случају председник Владе није обавезан да присуствује, те његово одсуство није сметња да се радња обави, при чему је, како је то утврђено на основу доказа изведених током поступка, те исказа сведока Јањушевић Зорана, који је у том тренутку обављао функцију саветника премијера, утврђено да је он

обавештен о уласку војних органа у зграду и намери да врше претрес, да их је он пустио да уђу у зграду и да је био присутан како на почетку, тако и на крају претреса, што значи да је, иако му није све време присуствовао, о њему био обавештен. Суд је имао у виду навод исказа сведока Јањушевић Зорана, који је дат на главном претресу, више од 15 година након критичног догађаја, да мисли да сведоци нису присуствовали претресу кабинета, али су исти били без значаја за закључак суда, с обзиром да је, са једне стране, сведок Јањушевић наведено изнео као своје мишљење а не као тврдњу, док су, са друге стране сведоци својим потписом на записнику о претресању потврдили да су истом присуствовали, те ни одбрана није спорила ту чињеницу. Суд је, такође, имао у виду да претресу стана оптуженог Перишић Момчила на адреси Струмичка број 88-д, нису присуствовали сведоци претреса, али је имао у виду да је, на записнику о претресу, констатовано да су сам оптужени и његов бранилац, који је присуствовао претресу, инсистирали да претресу не присуствују сведоци, при чему је, сходно члану 210 тада важећег Закона о кривичном поступку, претресање било могуће извршити без сведока уколико није могуће обезбедити одмах њихово присуство, а постоји опасност од одлагања, те се разлози о претресању стана без сведока морају назначити на записнику, што је у конкретном случају и учињено, при чему документа пронађена приликом претресања стана оптуженог Перишић Момчила била ирелевантна за одлуку суда у конкретном случају, дакле, да на овом доказу није заснована судска одлука. Такође, суд је одбио предлог браниоца да се из списка предмета издвоји потврда о привремено одузетим предметима од David John Neighbora Ку.бр.7-1/2002 од 14.03.2002. године, налазећи да су предмети одузети, а потврда сачињена, у складу са одредбама Законика о кривичном поступку и то члана 211 тада важећег ЗКП, који је прописивао да ће се предмети који се по кривичном закону имају одузети или могу послужити као доказ у кривичном поступку привремено одузети уз сачињавање потврде о одузетим предметима, што је у конкретном случају и учињено, при чему чињеница да лице од кога су предмети одузети потврду није хтео да потпише, односно да је то одбило, исту не чини незаконитим доказом, нити је незаконитим доказом чини чињеница да иста није састављена на лицу места у мотелу „Шарић“, како је то објаснио сведок Телесковић, већ у просторијама Војне полиције, када су Дејвид Џон Нејбор и оптужени Перишић Момчило приведени, што је, по налажењу суда, сасвим логично и прихватљиво, јер је иста, како је то образложио сведок Телесковић, сачињена у присуству лица од кога су предмети одузети, те му је дата могућност да исту и потпише, што је он одбио.

Даље, суд је одбио предлог бранилаца да се из списка предмета издвоји записник Војне поште 2130/4-2 Београд, о претресању стана на адреси – улица Драге Љочић бр.4, Београд, те потврда о привремено одузетим предметима од ванбрачне супруге оптуженог Секулић Миодрага, Вукадиновић Соње, Ку број 7-2/2002 од 15.03.2002. године, с' обзиром да је и ово претресање обављено у складу са одредбама члана 208 и 210 Законика о кривичном поступку који је био на снази у време предузимања ових истражних радњи, а предмети одузети у складу са одредбом члана 211 тада важећег ЗКП-а, при чему је претресање извршено на основу наредбе суда и у присуству два пунолетна сведока. Даље, одбијен је и предлог бранилаца да се из списка предмета издвоји записник Војне поште 2130/4-2 о претресу стана на адреси – улица Бранислава Нушића број 19, Обреновац, од 15.03.2002. године, и потврда о улажењу у стан, записник и потврда о привремено одузетим предметима од Влајковић Верице, Војна пошта 2130, све од 15.03.2002. године, с' обзиром да је претресање стана на означеној адреси извршено на основу наредбе суда у присуству два пунолетна сведока, дакле у складу са одредбама члана 208 и 210 Закона о кривичном поступку који је тада био на снази, а предмети одузети у складу са одредбама члана 211 тада важећег ЗКП-а, о чему је лицу од кога су предмети одузети и издата потврда коју је лице потписало, не стављајући при том ни једну примедбу. Такође, суд је одбио предлог бранилаца да се из списка предмета

издвоји потврда о улажењу у стан и потврда о привремено одузетим предметима од Влајковић Верице, Војна пошта 2130, број 7/2002 од 09.07.2002. и од 11.07.2002. године, налазећи да су ови докази сачињени у складу са одредбама тада важећег ЗКП-а, и то чланова 225 и 82, при чему је на основу исказа сведока Спасојевић Дејана и Ђурић Зорана, утврђено да критичном приликом није вршено претресање стана оптуженог Влајковић Владана, већ да су предмети добровољно предати службеним лицима и то 09.07.2002. године, од стране супруге оптуженог Влајковић Владана, а дана 11.07.2002. године, од самог оптуженог Влајковић Владана, коју чињеницу је и оптужени Влајковић Владан потврдио, наводећи да је ствари добровољно предао, а што је у складу са исказом сведока Влајковић Верице, из којег произлази да се она приликом доласка овлашћених службених лица у њену кућу 09.јула 2002. године, телефоном чула са оптуженим Влајковић Владаном, консултовала га и да је он дао сагласност да преда све ствари које овлашћена службена лица траже, док је дана 11.07.2002. године, сам добровољно одузете предмете предао службеним лицима Војне полиције.

Увидом у изјаву потписану од стране оптуженог Секулић Миодрага несумњиво је утврђено да је у истој констатовано да се оптужени Секулић Миодраг обавезује да ће током службе у ВЈ, као и по престанку исте чувати податке и тајне до којих је дошао током службе у ВЈ и током рада у кабинету НГШ ВЈ, да му је познато да у случају одавања тајне (државне, војне или службене) чини кривично дело по члану 38 Закона о ВЈ, члану 129 КЗ СРЈ и члану 249 КЗ РС за које је запрећена казна и кривична одговорност, те констатовано да изјава има трајни карактер и да га обавезује да чување тајне без обзира на будуће дужности и функције како као припадника ВЈ и члана кабинета НГШ ВЈ тако и по престанку службе у ВЈТ као и да је у истој констатовано да изјаву даје без принуде и притисака и као такву својеручно потписује, те да је иста потписана, како од стране давалаца изјаве Секулић Миодрага, тако и од стране начелника кабинета пуковника Ивана Јефтовића.

Увидом у упозорење Генералштаба Војске Југославије Пов.бр.03/2678-1 од 20.10.2000. године несумњиво је утврђено да је начелник Генералштаба Војске Југославије генерал пуковник Небојша Павковић, на основу тачке 13 Правила службене преписке и канцеларијског пословања у Војсци Југославије, а ради предузимања мера заштите регистратурског материјала и архивске грађе донео упозорење, којим упозорава све професионалне припаднике војске, команданте, јединице и установе на одговорно и професионално придржавање дужности и то да чувају државну, војну, службену и пословну тајну за време и након престанак службе; да одговарајућим мерама и поступцима у раду предузимају најстрожије мере контроле заштите службених података и докумената, чије би откривање нанело штету војсци и безбедности земље; да у раду дословно и одговорно примењују обавезне мере заштите тајних података – тачка 47 Правила службене преписке и канцеларијског пословања, као и посебне мере заштите – тачка 48 истог Правила; и да редовним контролама спровођења прописаних мера заштите спрече приступ и коришћење тајних података и докумената неовлашћеним лицима, органима, институцијама ван војске.

Увидом у наредбу истражног судије Војног суда у Београду Ки.бр.535/02 од 20.05.2002. године несумњиво је утврђено да је истом наређено окривљенима, њиховим браниоцима и другим лицима која присуствују истражним радњама или разгледају списе истраге да чувају као тајну све чињенице и податке које том приликом сазнају, те су упозорени да одавање тајни представља кривично дело, те је на наредби констатовано да су са истом упознати дана 27.05.2002. године, окривљени Перишић Момчило, окривљени Секулић Миодраг, окривљени Влајковић Владан, адвокати Пањевић Милорад, Гавриловић Михајло, Божић Слободан и Поповић Зоран, као и војни тужилац, записничар Томић Татјана, шеф писарнице Прелевић Нада, Дамјановић Слободан и Раденовић Борис који су својим

потписима потврдили да су упознати са наредбом, као и Драгослав Ћетковић и Глинтић Душан дана 02.07.2002. године.

Увидом у допис Владе Републике Србије 08 број 031-9724/2002 од 15.07.2002. године утврђено је да је Генерални секретар Владе, одговарајући на захтев истражног судије Војног суда у Београду, доставио обавештење да, према подацима Службе јединице за обезбеђење републичких органа, дана 03.10. и 27.11.2001. године није евидентирана посета амбасадора САД Вилијама Монтгомерија и Дејвида Нејбора код подпредседника Момчила Перишића, затим да је дана 02.11.2001. године одржана заједничка седница Савезне Владе и Владе Републике Србије у просторијама Савезне Владе, затим да је поводом терористичког напада извршеног 11. септембра у САД Влада Републике Србије осудила све облике тероризма, као и да Влада Републике Србије није посебним актом уредила питања која се односе на контакте функционера са страним дипломатско конзуларним представницима.

Увидом у допис – извештај Генералштаба Војске Југославије – Кабинет начелника Генералштаба интерни број 47-8 од 23.08.2002. године утврђено је да никаква службена документа и обавештајне информације нису достављене Перишић Момчилу путем или из Кабинета начелника ГШ ВЈ, као и да у вези нестанка лап топ рачунара, према достављеним материјалним листама у којима се воде лап топ рачунари који су дати на коришћење кабинету начелника ГШ ВЈ, није утврђен нестанак ниједног таквог рачунара, те да, сходно томе, у вези са тим против Секулић Миодрага није вођен никакав поступак, али је наглашено да је у периоду док је послове информатичке подршка у Кабинету начелника ГШ ВЈ обављао потпуковник Секулић Миодраг, доста рачунарске опреме обезбеђивано преко спонзора и донатора тако да је постојала могућност да се нешто од опреме прибављено на такав начин не региструје и задужи, а самим тим и незаконито отуђи или да на коришћење, о чему немају сазнања.

Наведену писану документацију суд је у потпуности прихватио, оценивши је као јасну и сачињену од стране овлашћених лица.

Увидом у одлуку Војног суда у Београду Ки.бр.535/02 од 09.07.2002. године утврђено је да је истражни судија Војног суда у Београду, на основу члан 251 став 8 ЗКП, донео предметну одлуку да ради разјашњења појединих техничких и других стручних питања које се постављају у вези са прибављеним доказима и предузимањем других истражних радњи ангажује мајора Дамјановић Слободана, дипломираног инжењер информатике на служби у ВП 1122/59 Београд, који ће дати потребно објашњење у вези кривичног предмета из области своје струке, те да је дужност стручног лица да утврди постојећи и ранији садржај датотека који се налазе на одузетим дискетама, зип дискетама, ЦД рому, хард диску, као и хард диску лап топ рачунара, те је даље увидом у извештај дипломираног инжењера информатике Дамјановић Слободана од 05.08.2002. године несумњиво утврђено да је стручно лице, поступајући по налогу суда, извршио преглед садржаја свих дискета, ЦД, зип дискета, хард диска као и хард диска лап топ рачунара, те да је сва пронађена документа које су војне природе или у некој вези са војском одштампао, да су документа пронађена на материјалу одузетом од оптуженог Перишић Момчила означена групним бројем I, којом је означио докемента праонађена на дискетама 1-15, као и број 16 и 17, док је документа која се односе на 1999. годину, а пронађена су на зип дискети означио бројем I – 5, а документа која се односе на 2000. годину, а нађена на зип дискети означио бројем I – 6; да су документа пронађена на диксетама одузетим од оптуженог Секулић Миодрага означена групним бројем II, а документа пронађена на зип диксети одузетој од оптуженог Влајковић Владана означена групним бројем III, те је констатовано да су сва документа одштампана и предата истражном

судији дана 05.08.2002.године.

Увидом у извештај Генералштаб Војске Југославије — Управа безбедности строго Пов.број 40-96 од 11.09.2002. године и Одлуку начелника Генералштаб Војске Југославије Управа безбедности строго Пов.бр.2/731-1 од 11.09.2001. године, несумњиво је утврђено да је наведеном одлуком, донетом на предлог начелника генерал мајора Аце Томића, да се за НН почионица уведе оперативна обрада под шифром “Поштар”, да се примене методе рада органа безбедности Војске Југославије: тајно слушање и снимање, тајна праћења и осматрање, тајни претрес и тајна контрола поштанских и других пошиљки, те да би носилац рада на обради био орган безбедности кабинета начелника Генералштаба ВЈ а помоћни носиоци КООПЦ, 10.КОГ ОБ ГШ ВЈ док би контролни досије на обради водила Управа безбедности ГШ Војске Југославије, начелник Генералштаба Војске Југославије на предлог начелника Управе безбедности ГШ ВЈ сходно одредбама Правила службе органа безбедности ВЈ, тачке 17 и 32, те привременог упутства о контраобавештајном раду органа безбедности ВЈ глава 4 тачка 4.3 одобрио да се за НН почионица уведе оперативна обрада под шифром “Поштар” и премене предложене методе и средстава рада органа безбедности ВЈ.

Увидом у допис Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије број 2926-10 од 20.05.2016. године утврђено је да је поступајући по захтеву суда, имајући у виду ступање на снагу Одлуке о одређивању степена тајности података у Министарству одбране и Војсци Србије (Службени војни лист број 5/2016) извршено преиспитивање степена тајности са документације из надлежности кабинета начелника Генералштаба Војске Србије из периода 1999./2002. година, а која се односи на записнике са Колегијума начелника Генералштаба Војске Србије након чега је донета Одлука Стр.Пов.бр.2926-9 од 19.05.2016. године којом је продужен степен тајности. Даље је наведено да је наведеном одлуком продужен рок за престанак тајности докумената из 1999. године са степеном тајности поверљиво и строго поверљиво за податке који се налазе у архивским списковима које је кабинет начелника Генералштаба Војске СЦГ предао војном архиву на даље чување, као и на документацији из периода 2000.-2001. година (записници са Колегијума НГШ ВЈ) која се тренутно налази на чувању у Кабинету начелника Генералштаба Војске Србије. Наведено је да су документацијом обухваћена акта настала у периоду од 1999./2001. година која су предмет конкретног кривичног поступка, односно записници са састанка Колегијума НГШ ВЈ, транскрипције тонских записа са Колегијума НШ ВК, транскрипције магнетофонског материјала, документа о повлачењу јединица и установа са КИМ 1999. године, а одлуком су изостављени делови записника са којих је укинут степен тајности Одлуком начелника Генералштаба Војске Србије број 2731-1 од 18.05.2007. године. Даље је наведено да ознака тајности на следећим документима није преиспитана имајући у виду да правни следбеници (јединице и команде ВС) нису могле да изврше непосредан увид јер исте нису пронађене у архивској грађи и то са: записника са састанка Главног војнотехничког савета од 25.04.2001. године, записника са састанка Колектива Треће армије одржаног 17.04.2001. године, Стање и функционисање система обезбеђења државне границе СРЈ од 11.10.2001. године, а што се тиче планова рада и недељних планова рада НГШ ВЈ из 2001. године и 2002. године навели су да Генералштаб јесте доносилац истих, али да исти нису завођени од стране доносиоца и да на њима није одређиван степен тајности.

Увидом у допис Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије број 2926-12 од 21.09.2016. године несумњиво је утврђено да је, поступајући по налогу суда, извршен увид у архивску грађу Генералштаба где је пронађен акт који има кратак садржај а насловљен је Информација о регулисању стања у служби професионалних војних лица чина генерала — адмирала број 211/1 од 24.01.2001. године, те је истакнуто да наведени акт нема ознаку

тајности, па је примерак овог акта достављен суду ради коришћења у предметном поступку. Даље је утврђено да остала акта наведена у допису суда и то Информација о актуелној безбедности и окружењу СРЈ са тенденцијом њеног развоја, без датума и деловодног броја, Списак генералског ВЈ ван наредбе председника СРЈ за 29 лица са стажом 31.12.2001. године, преглед који има наслов Добијени предлози за решавање кадровских питања и генералског кадра са пресеком на дан 28.11.2001. године, Списак генерала и адмирала према годинама живота и стажа за 79 лица, без датума и деловодног броја, Преглед лица под указом председника СРЈ дуже од једне године без датума и деловодног броја и Преглед генерала – адмирала и пуковника постављених указом председника СРЈ чија се дужност укида са 60 лица без датума и деловодног броја, с обзиром да не садрже детаљније информације (деловодни број и датум) након претраживања по садржају нису пронађена, те су обавестили суд да је извршена провера и преко Управе за кадрове, те да ни она није у могућности да пронађе означена акта, с обзиром да немају деловодни број и датум израде.

Увидом у допис Министарства одбране Војнообавештајна агенција П.бр.3038-2 од 16.05.2016. године, са прилозима, утврђено је да са докумената Информација обавештајне управе “строго поверљиво број 1-080 од 26.04.2001. године” и Информација обавештајне управе “строго поверљиво број 1-249 од 06.12.2001. године”, које су достављене у прилогу, није укинута ознака тајности, а да законски рок о истеку тајности ступа на снагу 2017. године, да су на копије докумената примењене заштитне мере прекривања отисака штампбиља којим се указује на коришћење криптолошких мера заштите, наведена документа степенована су са “војна тајна – строго поверљиво”, због чега је потребно применити опште мере заштите, а с обзиром да се ради о строго поверљивим документима исти се не могу објављивати, користити на јавним седницама суда и за потребе других поступака, те је наведена констатација да предметна документација не угрожава систем одбране, интересе и безбедност Републике Србије.

Увидом у Одлуку о укидању степена тајности начелника Генералштаба Војске Србије број 2731-1 од 18.05.2007. године утврђено је да је наведеном одлуком донетом на основу члана 5 Правилника о критеријумима за утврђивање података у Војсци Југославије који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту (Свл.бр.22/01), као и на основу тачке 46 Правила службене преписке и канцеларијског пословања у Војсци Југославије, укинут степен тајности “војна тајна – строго поверљиво” за податке из записника са Колегијума начелника Генералштаба, како следи: 1999. година – 02. фебруар 1999. године: страна 6 пасус 4 до стране 7 пасус 4 и страна 12 пасус 4; 04. фебруар 1999. године: страна 5 пасус 6-7 и страна 6 пасус 1-2; 18. март 1999. године: страна 6 пасус 9 до стране 9 пасус 4; 01. јули 1999. године: страна 7 пасус 3 до стране 8 пасус 3; 16. јули 1999. године: страна 8 пасус 3 до стране 9 пасус 4; 22. јули 1999. године: страна 26-39; 05. август 1999. године: страна 6 пасус 4 до стране 7, ред 16; 12. август 1999. године: страна 5 пасус 3 до стране 6 пасус 2; 19. август 1999. године: страна 5 пасус 3 до стране 8 пасус 2; 07. октобар 1999. године: страна 9 пасус 5 до стране 10 пасус 7 и страна 14 пасус 4-9; 14. октобар 1999. године: страна 25, пасус 3-6; 18. новембар 1999. године: страна 4 пасус 4 до стране 6 пасус 5; 02.12.1999. године: страна 19 пасус 2-3; 09. децембар 1999. године: страна 6-11 и страна 12 пасус 3; затим за 2000. годину – 06. јануар 2000. године: страна 8-12; 20. јануар 2000. године: страна 16 пасус 5-6, страна 17 пасус 1 и страна 20 пасус 3; 09. март 2000. године: страна 10, 11, 15, 16 (само прва 4 реда), 18 и 19; Анализа БГ 15. март 2000. године: Обраћање Слободана Милошевића на страни 60-67 фајла без ознака страна; 30. март 2000. године: страна 19-21 пасус 3, страна 22 пасус 2; 06. април 2000. године: страна 19-21 пасус 2, страна 23-24; 10. април 2000. године: у целости; 04. мај 2000. године: страна 20 пасус 5-6 и страна 21 пасус 1-3; 18. мај 2000. године: страна 20-30 фајла без ознака страна; 19. мај 2000. године: страна 6-7,

страна 13-15, страна 18, страна 20 после, стране 27 пасус 1, страна 29 пасус 1-3 и страни 43 фајла без ознака страна; 26. последњи пасус до стране 31 без последње страна 41 пасус 1, страна 43 пасус 6 и стране 25 пасус 2, страна 26 пасус 5 до стране 27 до стране 20, 3 пасус и страна 23, 2 пасус године: страна 4 пасус 5, страна 14 пасус пасус 1, страна 17 пасус 4-8, страна 18 пасус стране 22 пасус 2 и страна 26 пасус 2; 23 пасус 4; 28. септембар 2000. године: страна 8, страна 10 пасус 3 до стране 11 пасус страна 4 пасуси 1, 2 и 4, страна 11 од 2 пасус страна 23 од 1. пасуса до стране 24 пасус пасус 5 до стране 9 пасус 3; 19. октобар страна 15 пасус 3 до стране 17 пасус 2, новембар 2000. године: страна 22 пасус 5 пасус 2 и страна 31 пасус 6 до стране 33 пасус 3 до краја документа страна 60 и 14. новембар пасуса на страни 40 и цела страна 46, као и колегијуми из јуна 2001. године. Даље записника са седница Колегијума НГШ на дана ступања на снагу ове одлуке, а да одлука

Увидом у допис Кабинета начелника 29.01.2008. године, утврђено је да је непосредно грађу са којом располаже кабинет НГШ утврђено НГШ сзз 28.01.1999. године, 25.01.1999. 06.01.1999. године као и постојање записника 13.04.2000. године, 08.06.2000. године Колегијума НГШ од 17.11.2000. године и наведено да напред поменути записници тематику која је разматрана на седницама 18.05.2007. године укинут степен тајности релевантно за различито третирање њихове документације која је припремљена за архивирање се оставља могућност да за та документација 18.05.2007. године не постоји неки посебан највероватније ради о техничкој грешци. У оквиру 190 од 04.10.2000. године и ОП број 191 од 26.02.2001. године до 04.03.2001. године, пензијским стажом за 19 лица до 31.12.2001. године без евиденционог броја и датума, те проверено утврђено постојање таквих докумената.

Увидом у извештај Генералштаба Војске Србије 16.08.2019. године несумњиво је утврђено расположиву евиденцију утврдила да сачинила пружила помоћ Војној служби безбедности

Перишић Момчила, да су конкретно била ангажована за претрес, радњу лишења и израду фотодокументације, и да су овлашћена службена лица Војне полиције израђену документацију предала Војној служби безбедности, те да Војна полиција не располаже видео записом лишење слободе именованог, због чега није у могућности да исти достави, те су напоменули да је Војна полиција у време пружања наведене помоћи била у оквиру Војне службе безбедности, чији је правни следбеник Војно безбедносна агенција Министарства одбране.

Наведене доказе суд је прихватио у потпуности јер се ради о званичним документима, издатим тј. донетим од стране надлежних државних органа и Војске Србије.

Увидом у одговор Министарства правде Сједињених Америчких Држава – канцеларија за међународне послове од 20.07.2020. године утврђено је да је Централна управа Сједињених Америчких Држава – канцеларија за међународне послове примила захтев Вишег суда у Београду којем српске власти траже помоћ у кривичном поступку на основу прекршаја шпијунаже према члану 128 став 1 КЗ СРЈ, те је наведено да је шпијунажа широко прихваћен политички прекршај и с тога нису у могућности да поступе по захтеву па су истакли уверење да је ова одлука донета на основу пажљиве анализе прекршаја и да је циљ да искористе дискреционо право да не пруже помоћ за политичке прекршаје у конзистентним случајевима међу партнерима у спровођењу закона и да из наведених разлога затварају овај случај.

Увидом у службену белешку Вишег суда у Београду К.бр.219/15 од 29.06.2020. године утврђено је да је председник већа извршио увид у сајт Међународног кривичног суда за бившу Југославију icty.org, те да је приступио бази података под називом “sudski spisi mksj-a” и утврдио да су на овом сајту јавно доступни записници са Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржаних током 1999. године а који су коришћени као доказ у поступцима пред тим судом и то са колегијума одржаних дана 18.03.1999. године, 28.01.1999. године, 06.01.1999. године, 25.02.1999. године, 21.02.1999. године, 21.01.1999. године, 18.03.1999. године, 18.02.1999. године, 14.01.1999. године, 11.03.1999. године, 11.02.1999. године, 04.03.1999. године, 04.02.1999. године, 02.02.1999. године, 01.02.1999. године и 09.04.1999. године.

Увидом у Правило службена преписка и канцеларијско пословање у Војсци Југославије из 1994. године несумњиво је утврђено да је тачком 39 у глави 4) тајност аката, прописано да се према значају и важности података које акт или прилози садрже, акта деле на тајна и отворена, те да акта која садрже податке чије би откривање на било који начин могло нанети штету Војсци и њеним припремама за одбрану и безбедност земље, представљају, зависно од значаја података, државну или војну тајну, а за сваки податак који представља тајну одређују се врста тајне и степен тајности, те је у тачки 41 прописано да војну тајну представљају подаци о Војсци, о плановима и припремама Војске, о средствима наоружања и војној опреми, о војним објектима и постројењима и сви остали подаци који се односе на делатност војске, за које се проценом утврди да би њихово откривање могло изазвати штетне последице за војску и њене припреме за одбрану земље, те је, даље, тачком 42 прописано да се сваком податку који представља војну тајну, зависно од његовог значаја, одређује један од три степена тајности: строго поверљиво, поверљиво и интерно, те да се степен тајности “строго поверљиво” одређује за акта (прилоге) који садрже податке за које се утврди да су нарочито значајни за војску, чијим би откривањем могле наступити теже штетне последице за Војску и њене припреме за одбрану земље, а да се војном тајном – строго поверљиво сматрају, нарочито, подаци који се односе на: организацију и формацију ратних команди,

штабова, установа и јединица; мобилизацијске документе ратних јединица; послове оперативних центара и сталних оперативних дежурстава; извештаје и анализе о борбеној готовости команди, установа и јединица; анализе морала као елемената Б/Г; укупни распоред и бројно стање јединица и ватрену оспособљеност јединица и појединих значајних врста наоружања; анализе и оцене стања и попуњености јединица борбеном техником, муницијом и минско експлозивним и погонским средствима; мирнодобску и ратну попуну официрима, подофицирима и војницима, као и збирне податке о професионалном саставу; планове за уређење територије за потребе појединих јединица и њихову реализацију; војне и друге значајне објекте; збирне прегледе наоружања и војне опреме; специјална техничка средства и њихову примену, као и на наоружање и војну опрему од посебног значаја; набавке у земљи, увоз и извод предмета наоружања и војне опреме од посебног значаја; научно истраживачке послове и научне и техничке проналаске који су од посебног значаја за наоружавање и опремање војске; процене, замисли и решења о извођењу борбених дејстава у појединим варијантама одбране; планове и елаборате за вежбе здружених састава и обуку команди, штабова и установа; послове криптозаштите који нису утврђени као државна тајна и стручне материјале који се употребљавају за наставне и друге службене потребе, као и на организацију системе веза; збирне статистике и евиденције за потребе Војске; одређене топографске послове и поједине топографске специјалне карте; обавештајне и контраобавештајне послове обавештајних органа и органа безбедности, који нису утврђени као државна тајна.

Увидом у Правило службе Војске Југославије из 1996. године несумњиво је утврђено да је у глави 2. "Права и дужности лица на служби у војсци", под тачком 9, прописано да су лица на служби у војсци дужна, између осталог, да чувају државну, војну, службену и пословну тајну, за време и након престанка службе, да одговарајућим мерама и поступцима заштите службене податке и документе, оружје, технику и друга материјална средства и објекте чије откривање и уништавање наноси штету Војсци и безбедности земље.

Судски вештак за област електротехнике Раденовић Борис је у свом писаном налазу и мишљењу од 31.10.2002. године навео да је, на основу наредбе суда, извршио преглед магнетних дискова који су део доказног материјала у предмету и једног текста одштампаног на папиру, да је предметни материјал прегледао у просторијама Војног суда у Београду дана 28.10.2002. године, користећи рачунар који је на располагању истражном судији Туфегџићу и да су прегледу материјала присуствовали судија Туфегџић, као и Дамјановић Слободан који је као стручно лице учествовао у поступку. Навео је да је том приликом користио стандардни Microsoft Windows Explorer, саставни део оперативног система Microsoft Windows 95, а ради заштите доказног материјала од оштећивања као и рачунара на коме је радио, све магнетне медијуме тестирао је на присуство рачунарских вируса програмом F-PROT ver.3.12, а резултати тестова на дисковима на којима су откривени вируси дати су у прилогу анализе података на њима, те је напоменуо да вируси који су на дисковима постојали нису уклоњени, већ је комплетан статус дискова остао непромењен (фајлови који су били заражени вирусима и даље су заражени), што значи да битни подаци о времену последње промене фајлова нису промењени овим поступком. Приликом утврђивања времена када је дошло до последње промене фајлова (у даљем тексту користио је скраћени термин модификован), коришћен је податак који оперативни систем бележи као карактеристику сваког фајла, а приликом утврђивања времена када су фајлови снимљени на медијум (у даљем тексту користио је скраћено терми креиран) коришћен је податак који оперативни систем бележи као карактеристику сваког фајла. На дисковима који нису заштићени од уписа време последњег приступа фајлу је време када су фајлови прегледани, али тиме ни на који начин није измењен њихов садржај. У налазу је наведен временски оквир у коме су фајлови

модификовани (последњи пут промењени) и у коме су креирани (дакле снимљени на диск) за сваки појединачни диск, а у случају појаве временске нелогичности, извештај оперативног система приложен је у облику у коме се појављује, а наведена је и највероватнија могућност како је до поремећаја временског оквира могло доћи. Нагласио је да је текст који је одштампан на папиру прегледао само визуелно и уз помоћ увеличавајућег стакла. Вештак је даље навео да је предмет прегледа био под

1. магнетни диск IOMEGA ZIP 100 s/n 240499A4AP, са натписом "ПОП" (припада спису 39), те је навео да се на диску налази 510 фајлова који документи креирани у програму Microsoft Word (екстензија.doc), 20 текстуалних Ascii фајлова (екстензија.asc) и 213 стандардних текстуалних фајлова (екстензија.txt). Навео је да су текстуални фајлови са екстензијом.txt последица неуспешног поступка рестаурације претходно обрисаних фајлова са диска (undelete) односно представљају фрагменте садржаја тих претходно обрисаних фајлова који није преснимљен новим садржајима. Због тога је датум њиховог креирања 22.07.2002. године, када је Слободан Дамјановић како је сам навео, применио поступак рестаурације. Садржај ових текстуалних фајлова и због времена њиховог настанка а из техничких разлога је неупотребљив. Остали фајлови организовани су и директоријуме који носе називе kol95, kol96, kol97, kol98, kol99 и kol2000, а по видљивим подацима фајлови су модификовани у широком временском распону, а последњи модификован фајл k-28092000.doc (директоријум kol2000) и то 16.10.2000. године у 11:27 часова. Истакао је да је карактеристично да сви наведени директоријуми и фајлови у њима имају податак да су креирани (дакле снимљени на дотични диск) дана 07.01.1995. године, а објашњење за ову појаву је да системски датум (датум и време који се на рачунару могу подешавати а који оперативни систем сматра једино меродавним) био нетачно подешен.

2. Магнетни диск IOMEGA ZIP 100 s/n 8812885A који припада спису 116/3, с тим што је у спису наведен серијски број 88128859, те је вештак навео да се на диску налази 6 исправних и 1 оштећени графички фајл, 3 исправна, 1 оштећени Word документ, као и директоријум са великим бројем графичких фајлова на којима су приватне фотографије вероватно начињене дигиталном камером, те је вештак преглед података и опис садржаја приказао на сликама 2.1 до 2.9, наводећи да су у питању скенирани својеручни потпис Драг.Ојданић, скениран својеручни потпис Небојша Павковић, скениран својеручни потпис Небојша Павковић, скениран својеручни потпис Небојша Павковић, затим Agreement on temporary operating procedures for cooperation and coordination astride the Kosovo administrative boundary, затим наредба председника СРЈ и извештај председнику СРЈ.

3. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 1, са натписом "доњаборина" (припада спису 39), те је навео да се на диску налази 7 фајлова са екстензијом.doc-Word документа, да су фајлови модификовани 19.10.2001. године од 08:31 до 08:54 а креирани су, односно снимљени на дискету 18.10.2001. године од 06:21:09 до 06:23:44, с тим што су два фајла заражена вирусом.

4. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 2 (припада спису 39) на коме се налазе два фајла са екстензијом.txt од којих је један настао 15.03.2002. године у 16:09 и заражен је вирусом а други је настао 22.07.2002. године као резултат рестаурације обрисаних фајлова при чему је рестауриран само фрагмент једног фајла.

5. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 3 (припада спису 39) на коме се налазе два фајла са екстензијом.doc-Word документа, фајлови су модификовани 07.09.2001. године у 08:45 и у 09:30, креирани су, односно снимљени на дискету 06.09.2001. године у

09:48:15 и 09:48:23 и оба фајла су заражена вирусом.

6. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 4 (припада спису 39) на коме се налази 15 фајлова са екстенизом.doc-Word документа. 14 фајлова је модификовано 07.09.2001. године од 08:53 до 09:28 и фајлови су креирани (снимљени на дискету 03.09.2001. године од 12:59:30 до 13:00:35) и тих 14 фајлова заражено је вирусом. Преостали фајл (11-17.06.doc) модификован је 22.03.2002. године и једино он на целој дискети није заражен вирусом. Садржај овог документа је недељни план рада начелника. Могуће објашњење за овакав догађај су погрешан системски датум на рачунару, време када је наступила последња промена, приступање фајлу који се налази на овој дискети на рачунару чији је корисник Весна Јањић у време када је модификација регистрована, дакле 23.03.2002. године у 14:18:46 или да је фајл последњи пут промењен у назначене време на другом рачунару на коме је подешено да се као корисник прикаже Весна Јањић.

7. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 5 (припада спису 39) на којој се налази 6 фајлова са екстенијом.doc-Word документа који фајлови су модификовани 03.04.2001. године и 10.04.2001. године од 14:05 до 14:32 а креирани су, односно снимљени на дискету 09.04.2001. године (фајл к-05042001) и 10.04.2001. године од 09:42:56 до 09:44:13;

8. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 6 (припада спису 39) на коме се налази 6 фајлова са екстенијом.doc-Word документа, фајлови су модификовани 25.09.2001. године од 113:50 до 13:59 а креирани, односно снимљени на дискету 24.09.2001. године од 09:00:38 до 09:04:35;

9. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 7 (припада спису 39) на коме се налазе 2 фајла са екстенијом.doc-Word документа. Фајл к-20042001.doc модификован је 14.05.2001. године у 07:29.48 са снимљен на дискету 21.04.2001. године у 19:16.29, док је фајл к-19042001 модификован 22.07.2002. године и није га могуће отворити, што указује да је то резултат непотпуног опоравка претходно обрисаног документа;

10. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 8 (припада спису 39) на коме се налази директоријум kol у коме су 4 фајла са екстенијом.doc-Word документа, фајлови су модификовани 14.05.2001. године од 07:37 до 09:08 а креирани, односно снимљени на дискету 12.05.2001. године од 09:03:01 до 09:04:22, при чему су 3 фајла заражена вирусом;

11. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 9 (припада спису 39) на ком диску се налазе два фајла са екстенијом.doc-Word документа, фајл к-25042001.doc модификован је 07.05.2001. године у 11:06 а снимљен на дискету 04.05.2001. године у 12:56:09 и заражен је вирусом а фајл к-26042001. doc модификован је 04.05.2001. године у 09:14 а снимљен на дискету 04.05.2001. године у 12:56:15;

12. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 10 (припада спису 39) на ком диску се налазе два фајла са екстенијом.doc-Word документа, фајл к-18062001.doc модификован је 19.06.2001. године у 06:32 а снимљен на дискету 06.06.2001. године у 15.27 док је фајл к-14062001.doc модификован 18.06.2001. године у 13:36 а снимљен на дискету 06.06.2001. године у 15:27;

13. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 11 (припада спису 39) на ком диску се налазе три фајла са екстенијом.doc-Word документа, фајлови су модификовани

13.07.2001. године од 10:19 до 10.24 а креирани, тј. снимљени на дискету 12.07.2001. године до 13:01:17 до 13:01:22 и сва три фајла заражена су вирусом;

14. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 12 (припада спису 39) на ком диску се налази фајл к-1005-1.doc и модификован је 15.05.2001. године у 12:02:08 а снимљен на дискету дана 14.05.2001. године у 14:09:15 и заражен је вирусом;

15. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 13 (припада спису 39) на којој се налазе два фајла са екстензијом.doc-Word документа, фајл к-19042001.doc модификован је 04.05.2001. године у 07:46 а снимљен на дискету 28.04.2001. године у 09:40 и заражен је вирусом а фајл к-20042001.doc модификован је 21.04.2001. године у 07:29 а снимљен на дискету 28.04.2001. године у 09:40;

16. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 14 (припада спису 39) на којој се налазе четири фајла са екстензијом.doc-Word документа, фајлови су модификовани 07.09.2001. године од 09:34 до 09:39 и сви фајлови су креирани и снимљени на дискету 03.09.2001. године од 13:03:01 до 13:07:02 и сва четири фајла заражена су вирусом;

17. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 15 (припада спису 39) на коме се налази фајл кNGS02.082001.doc и модификован је 08.08.2001. године у 08:35 а снимљен на дискету 03.08.2001. године у 13:51 и заражен је вирусом;

18. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 16, са фломастером исписана ознаком Пета управа (припада спису 39) и на диску се налази фајл PETA.PPT (Microsoft Power Point слајд презентација) модификован је 05.12.2001. године у 07:14 а на дискету снимљен 08.12.2001. године у 09:31;

19. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 17 (припада спису 39) на коме се налази фајл WIED.ppt (Microsoft Power Point слајд презентација) модификован је 05.12.2001. године у 07:07 а на дискету снимљен 05.12.2001. године у 07:06;

20. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 19 (припада спису 70) на диску се налази фајл TELEIMENIK 2001-B.doc, модификован је 12.03.2002. године у 08:49 а на дискету снимљен 13.03.2002. године у 06:52;

21. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 20 (припада спису 70) и на диску се налазе два фајла са екстензијом.doc који су модификовани и снимљени на дискету 26.02.2002. године у 09:27;

22. Магнетни FLOPPY DISK 3.5 (дискета) означена бројем 21 (припада спису 70) на диску се налазе три фајла са екстензијом. Doc као и један фајл са екстензијом.xls два Word документа су модификована и снимљена на дискету 12.03.2002. године од 08:41 до 08:50 а трећи документ модификован је 03.03.2002. године у 06:23 на дискету снимљен истог дана у 06:32;

23. Одштампани папир на коме текст почиње са "Поштовање", а завршава се са "Поп" (припада спису 39) који текст је одштампан на принтеру типа INK-JET, на коме се мастило бризгањем наноси на папир, што потврђују танке линије на којима нема мастила, а које су присутне на сваком одштампаном карактеру (слову и знаку), као и тачкасте неравнине присутне на десној ивици сваке контурне линије карактера. Вештак је навео да није у

могућности да неопозово утврди да ли је текст штампан на конкретном принтеру HP DESK JET 840C чији је серијски број C6414A, објаснивши да визуелно видљиви трагови које оставља штампач, иако су сасвим довољни да се дефинише о ком типу се штампача ради, нису меродавни да се установи да ли је у питању конкретан штампач јер микроструктура недостатака на одштампаним карактерима није стална већ се може мењати зависно од стања бризгачки и мастила у резервоару као и од микроструктуре папира, практично у сваком тренутку. На основу чињеница утврђених у налазу вештак је дао мишљење да су фајлови који се налазе на прегледаним магнетним медијумима у највећем броју снимљени и модификовани у време које је регистровао оперативни систем, а што је детаљно приказано за сваки појединачни диск у налазу. Подаци везани за фајлове чији је датум снимања нелогичан (1980. до 1995. године на IOMEGA ZIP 100 диску, тачка 1 у налазу, када дискови тог типа нису ни постојали) резултат су лоше подешеног системског датума и времена, а уопште фајлови на дисковима који припадају спису 39 (дискови одузети од оптуженог Перишић Момчила) упућују на то да је манипулације вршио корисник који није фамилијаран са коришћењем рачунара (проблематично подешавање системских датума, масивна зараженост вируса у дугом временског периоду). Фајлови на дисковима који припадају спису 70 (одузети од оптуженог Секулић Миодрага и спису 116/13 одузети од оптуженог Влајковић Владана) по траговима које је регистровао оперативни систем упућују да су њима манипулисали релативно пажљиви, просечно обучени корисници. Вештак је даље истакао да нема видљивих трагова, чак ни детаља који могу изазвати сумњу да је над горе поменутих фајловима вршена било каква манипулација после 14.03.2002. године. Фајлови који као датум настанка имају 22.07.2002. године резултат су делимичне рестаурације садржаја који су постојали на магнетним дисковима пре операције брисања и снимања нових садржаја, иначе брисање садржаја са магнетних дискова и снимање нових садржаја потпуно је уобичајен начин коришћења ових медијума и то практикују сви корисници рачунара рестаурацијом је могуће опоравити садржај ових сектора на диску који нису заузети новим садржајем и те фрагменте оперативни систем снима на диск као текстуалне фајлове којима сам додељује име. Поступак који је примењен ради рестаурације обрисаних садржаја сасвим је регуларан и није ни на који начин инванзиван према стању било ког сектора на медијумима, осим што се при упису имена фајлова који садрже делимично опорављене садржаје ажурира FAT. Подаци који описују фајл 11-17.06.doc, који се налази на дискети означен бројем 4 који припада спису 39, а који је модификован 22.03.2002. године могу бити објашњена на три начина како је наведено у налазу, а с обзиром на све што је присутно у подацима везаним за фајлове који припадају спису 39, што је напред описано, вештак сматра највероватнијим објашњење да је на рачунару на коме је вршена последња измена био погрешно подешен системски датум и време, мада се не могу одбацити ни друге две могућности које би значиле да су интервенције на овом фајлу вршене после 14.03.2002. године. Текст који се налази на папиру који припада спису 39 који почиње са Поштовање а завршава се са Поп одштампан је на штампачу типа INK-JET, што је врста којој припада и штампач HP Desk Jet 840C чији је серијски број C 6414A али вештак не располаже поузданим методама којим може установити да ли је одштампан управо на том штампачу.

У исказу датом на главном претресу вештак Раденовић Борис је, одговарајући на питања браниоца оптуженог Перишић Момчила адв.Лукић Новака, навео да је у конкретном поступао по наредби истражног судије, да је вештачењу које је он обавио присуствовао Дамјановић Слободан у својству техничког особља војно истражних органа, те је појаснио да је истражни судија у наредби користио термин измена, док је он у вештачењу користио термин модификација и да су у питању синоними. Навео је даље да преко функције Properties није могуће изменити одређене податке на дискети као на пример username или датум, те је објаснио да је функција Properties заправо алат који даје личну карту било ког фајла и може

само да ишчита оно што је већ записано у заглављу тог фајла и у Properties се не може вршити измена заглавља било ког фајла. Објаснио је даље да се измена на фајлу може извршити тако што се одговарајућим програмом фајл отвори и онда се појављује промена времена када је последњи пут фајл модификован, као и да је user name име корисника који је нешто чинио и када неко креира документ он заувек остаје регистрован као креатор тог документа јер га је први начинио, а систем затим региструје последњу измену или модификацију уколико му је неко приступао и вршио измене, те да појам Access значи да је извршен приступ, односно да је неком фајлу приступљено без измене садржаја. Објаснио је даље да је у време када су начињени фајлови који су предмет поступка у употреби били значајно различити Windows и програми за обраду текста и да не може да се сети која верзија Worda је имала коју опцију и да мисли да је постојала могућност да се уласком у документ, да ли кроз Properties или на неки други начин, види који је фонт коришћен, где је мењан и подаци битни за сам документ а који се генерално не виде у најопштијој личној карти која се види кроз фајл Properties, односно да је нешто више техничких детаља, колико се сећа, могло да се и тада види употребом самог програма у коме је фајл креиран, при чему се то односи на Microsoft Word, Microsoft Exel и тај саставни део Microsofta оног времена. Даље је навео да је, када је радио вештачење, радио на основу базичних информација и да генерално није отварао садржај документа из више разлога, прво зато што то није био предмет односно задатак вештачења, друго зато што су многи документи били заражени неких вирусом тако да је могло да дође до компромитације других фајлова јер ако отвори један заражени фајл онда може да зарази рачунар па преко њега да зарази други, те је истакао да део његовог задатка није био да гледа садржај докумената, већ само опште податке и да сматра да је то било довољно да би се одговорило наредби истражног судије, истакавши да је на основу таквог базичног отварања могао да утврди када је задњи пут приступано дискети. Даље је навео да на основу чињенице да су неке дискете заштићене passwordом а неке нису, не може да се закључи да су документи креирани на различитим компјутерима јер је то потпуно могуће одрадити на истом рачунару, само се траже одређене опције за овај или онај фајл као што се један фајл може купати у једном фонту, други у другом фонту, тако исто и једном се може дати лозинка за приступ, а другом не мора. На даље питање браниоца одговорио је да чињеница да су неки документи различито штампани са поремећеним словима ћ, ч, ц или ш, не указује на чињеницу да је документ штампан са различитог компјутера у односу на тај на коме је креиран јер је то могуће учинити на истом рачунару под другим опцијама коришћења истог софтвера. На даље питање браниоца да ли ако документ треба да представља тајни документ, да ли би морао да буде заштићен password одговорио је да то није техничко питање и да може, али не мора да буде заштићен и да је ствар корисника који креира документ да поступа по одређеном протоколу и да не зна правилник и да ли се ако се нешто сматра војном тајном штити у дигиталном формату, те је навео да је документ ако није заштићен password лако препознатљив за читање свакоме.

На даље питање браниоца оптуженог Перишић Момчила адв.Лукић Новака у погледу магнетног диска мега зип са натписом Поп, навео да је од Дамјановића добио податак да је дана 22.07.2002. године, који се види као датум креирања документа, датум када је Дамјановић покушао рестаурацију и да је тај податак добио од самог Дамјановића, да не зна да ли су документи били шифровани јер то и није био предмет његовог задатка и да не зна да ли су у том покушају рестаурације присуствовали браниоци. У погледу дискете број 2, која је у налазу означена под тачком 4, навео је да један од фајлова, како је наведено у самом налазу настао 15.03.2002. године у 16:09, те је додао да фајлови са екстензијом txt су генерално покушај опоравака претходног садржаја, где није опорављен цео садржај, да заглавље фајла није опорављено зато што је вероватно карактерисано неким другим садржајем или било шта да се десило тада да оперативни систем, када не може да утврди шта је тачно тај фајл он

ишчита оно што може из непребрисаних, односно поново неупотребљених делова магнетног медијума, то стави као текст и онда су ти txt фајлови просто резултат непотпуне рестаурације претходно постојећег садржаја. Даље на питање браниоца да ли на основу чињенице да само један фајл на дискети број 4, који је модификован дана 22.03.2002. године, није заражен вирусом док осталих 14 јесте не може да тврди да су ти документи креирани на различитим компјутерима јер је могуће да један фајл прође без зареза или пак да накнадно буде очишћен, јер када приступите неком документу или фајлу и утврдите да је заражен вирусом имате могућност да га очистите од вируса што се може учинити како на целом диску тако и само на једном фајлу, додавши да не може да искључи ни могућност да су фајлови настали на два различита компјутера. Даље, у погледу дискете број 17 што је тачка 19 налаза навео је да када се уђе у Properties преко фајла менаџера мисли да не може да се види када је документ штампан, али да ако се уђе кроз Power Point да можда и може да се види да ли је нешто принтано, те је објаснио да он када има дискету може да прочита оно што се види на самој дискети, али везано за тај исти фајл, односно фајл под истим називом када се налази на неком рачунару садржај може бити промењен по свим питањима у односу на садржај који је тада снимљен на дискету што значи да може да види основне податке са тог фајла који се налази на дискети коју гледа али шта се са тим садржајем дешава на неком другом рачунару не може. Даље одговарајући на питање браниоца оптуженог Секулић Миодрага навео је да преко вештачења није проверавао да ли је софтвер на коме је вршио отварање код судије Туферџића лиценциран и законит већ је проверавао исправност и да случајно рачунар није заражен нечим да не би компромитовао медијуме када их стави у рад, истакавши да је његово интересовање било да је компјутер технички исправан и да је безбедан по медијуме. Даље је појаснио да променом системског датума и времена се не враћа ништа од стања које је постојало некада, односно само се унесе колико тада има сати и који је дан на календару као када би се часовник померио за неколико сати, дакле, само је промењен датум а не стање оперативног система нити садржаја. Додао је даље, на питање браниоца, да не зна да ли оперативни систем Windows 95 који је био у употреби у инкримисаном периоду уопште чува податак када је нека дискета снимљена, односно стављена у драјв и да ли је на њу снимљен неки садржај неког датума. У погледу скенираних својеручних потписа Драгољуба Ојданића и Небојше Павковића који су пронађени на дискети објаснио је да су у питању графички бит мат формати, да је у питању графички фајл у коме се региструје стање сваког пиксела, јер сваки од пиксела има своје карактеристике и да лаички речено може да каже да су у питању слике. Даље на питање браниоца објаснио је да се поменути фајлови могу модификовати на више начина и да сваки пиксел може да се промени најобичнијим пентом који иде уз Windows, дакле једноставно када се уђе у било који графички фајл тог формата, ако довољно увеличате можете променити боју, додати или обрисати садржај и слично, додајући да је у питању најобичнији алат. Појаснио је да је у налазу навео да су они креирани 02.10.2001. године што значи да су тада снимљени на диск, а да су пре тога модификовани 23.12.1998. године што значи да је модификован пре него што је снимљен на конкретни носилац, односно медијум конкретно на мега зип драјв који је био предмет прегледа. Објашњавајући разлику између датума креирања и датума модификације илустровао је примером прављења фотографије на фотоапарату наводећи да ако се фотографија направи фотоапаратом а затим пресними на рачунар појављује се да је креирана тада када је преснимљена а не када је фотографисана, а када се после тога то сними на дискету, без икаквих измена имаћете да је на дискети креирана тада када је снимљена, а модификована оног тренутка када је фотографисана и зато датум када је модификована може бити ранији него датум када је креирана на одређеном медијуму, односно носиоцу и да све што може да се зна јесте када је последњи пут регистрована измена са тим датумом који пише у његовим Properties, те је истакао да ако се мења датум на диску да се тиме мења много тога, јер једним враћањем датума враћа се и датум када је креиран на диску. На даље питање стручног саветника

одбране оптуженог Перишић Момчила Ђокић Ивана у погледу дискете број 2 на којој се налазе два фајла где је рестаурација једног покушана 22.07., а да је рестаурација другог покушана 15.03.2002. године, дакле да је на дискети једна рестаурација рађена 15.03., а друга 22.07. и да су, према подацима у заглављу, обе неуспешне, те је на питање председника већа да ли чим фајл има екстензију то txt значи да је покушавана рестаурација објаснио да је то највероватније али да постоје могућности да је нешто откуцано и снимљено у txt формату, али да у конкретном случају сматра да је txt формат последица покушаја рестаурације. Даље, на питање стручног саветника навео је да је на дискетама откривен вирус W97M.story, да су фајлови инфицирани од стране корисника који је снимао или манипулисао и да то указује само да људи не користе антивирусну заштиту, истакавши да подаци које је он навео у вештачењу јесу подаци које је уписао оперативни систем у неком тренутку и то су подаци какве је он затекао приликом вештачења додавши да у тренутку вештачења нико није променио ни један податак и да управо зато, како је навео, није ни чистио вирусе. На питање оптуженог Влајковић Владана вештак је додао да постоји могућност да се са неког магнетног медијума избрише сав садржај, односно да командом format се садржај брише у потпуности и стање се своди на нулу.

Поново испитан на главном претресу у септембру месецу 2020. године, након што му је предочена садржина записник са Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије који су достављени од стране Генералштаба, а затим и садржина записника Колегијума начелника Генералштаба чија је садржина одштампана са дискета и у које је у доказном поступку извршен увид упитан да објасни да ли постоји техничко објашњење како један исти документ штампа и у ћирилици и у латиници и зашто у латиници има поједине симболе уместо слова, вештак је навео да је одговор прилично једноставан и да су време када је документ креиран на рачунарима коришћени облици слова, фонтови који су реално преправљени јер су то били нормални фонтови за енглеску абегеду, а у њима су неки симболи преправљени у ЈУ карактере ћириличне и латиничне, тако да су на пример ш, ч, ж, ц морали бити употребљивани на места неких других слова или знакова и на тај начин је фонт прилагођен за употребу у нашем језику и на ћирилици и на латиници, па се конкретно пошто му је предочен записник са датумом 25.01.1999. године изјаснио да је у том документу када је одштампан делимично коришћен латинични ЈУ фонт који је дакле преправљен на основу некаквог оригиналног енглеског, а да је у једном делу – већем делу документа коришћен ћирилични такође ЈУ фонт. Појаснио је даље да је технологија након тога напредовала, да су се рачунари развијали и оперативни системи су се развијали, да су направљени фонтови нови који подржавају све облике слова, значи и ћириличне и латиничне, и пољска и грчка слова која се сва могу наћи у једном истом фонту тако да ако је у неком документу када је настао коришћен неки фонт наредна генерација рачунара више није имала потребу да те фонтове инсталира зато што сада они који су долазили уз оперативни систем уз Windows имали су све што треба у себи. Тада се управо јављао проблем са раније креираним документима јер сада нови фонт више није могао да препозна Ariel ћирилицу или Times ћирилицу што су били називи ћириличних фонтова који су преправљени док је за тим било потребе. Појаснио је да на новим компјутерима са новим оперативним системима није била више потреба да се инсталирају ти фонтови јер су коришћени нормални кодни распореди у постојећим фонтовима, али да је остао проблем са документима који су настали раније и да се тај проблем управо манифестује тако што се уместо било ког ЈУ карактера типа ш, ћ, ж, било да је ћирилични или латинични, добијају симболи уместо којих је тај карактер креиран. Конкретно "ц" је на месту слова "х", тако да било где у тексту где се појављује "ц" видеће се "х" (икс), кога у нашем писму нема, опет заграде и црте су креиране на месту "ш, ћ, ч, ћ, ж" и у зависности од тога да ли је у питању велико или мало слово увек се добије неки симбол уместо кога је у старом ћириличном фонту креиран домаћи симбол. Навео је даље да и у

ћирилицы и у латиници постоји проблем са ш, ђ, ч, ћ и ж, да у латиници неће постојати проблем са "њ" зато што ће се јављати "nj", док ће у ћирилицы и са "њ" постојати проблем јер ће он видети као "w", и уместо "љ" у ћирилицы ће се видети "q" а у латиници не, пошто смо "љ" писали као "lj", те је суду, током поступка, уз поднесак од 07.12.2020. године, приложио табелу са прегледом симбола који у различитим фонтовима и различитим кодним распоредима одговарају словима српске ћирилицы. Даље, изнето вештак је демонстрирао тако што је приказао свој налаз који је куцао на компјутеру у фонту који се раније звао Ariel ћирилица те је демонстрирао да се на рачунару на коме није инсталиран тај фонт који се зове Ariel ћирилица текст који је он куцао у том фонту показује као латинични са симболима, односно квацицама уместо ЈУ слова, а у моменту када се на рачунар инсталира фонт Ariel ћирилица у коме је документ и сачињен тада се текст, односно налаз и види како треба, односно у читљивом ћириличном писму. Изјашњавајући се даље у погледу садржине ЦД који је достављен од војске, навео је да су у питању скенови, односно слике, фотографије одштампаних докумената истакавши да оне изгледају управо онако како их је неко пустио на штампање, па ако их је штампао са рачунара на који има инсталиран одговарајући фонт он ће се видети у нормалном облику, значи са нормалним ЈУ словима, било ћириличним било латиничним, али ако га је неко штампао са рачунара на коме нема инсталиран одговарајући фонт онда се у штампаној форми добија оно што је у конкретном случају и скенирано и достављено суду. На питање браниоца појаснио је даље да са истог компјутера може да се одштампа један исти текст, да буде читљив ћирилично, а други са квацицама уколико се укине на рачунару фонт у коме је документ сачињен, па онда, зато што компјутер не препознаје тај фонт, добија се текст са квацицама, односно симболима уместо појединих слова. На питање адвоката Новака Лукића појаснио је да је у конкретном случају разлика у тексту настала због различитих фонтова, односно облика слова који се добијају уз рачунар и да је време из кога потичу спорна документа Microsoft производио само фонтове са енглеском абecedом и да су остали морали да се сналазе уколико хоће да пишу на било ком другом језику и користе симболе који нису из енглеске абецедe, што значи да су људи правили фонтове као што се зове овај Ariel ћирилица и онда их користили што је било нужно решење али да је након тога Microsoft направио помак тако да данас испоручује рачунаре на који постоје фонтови српски ћирилични, српски латинични, пољски, грчки и слично, те да су конкретно документа у оригиналу састављени на фонту који је, како је вештак објаснио, крпљен, односно прављен за наше потребе, па када се штампа на компјутеру који нема тај крпљен фонт добије се ово што је достављено суду од стране војске. Истакао је да ако један исти документ штампан на рачунару који има одговарајући фонт видеће се нормално, ако тај исти документ на флопију или било ком другом носиоцу буде пренет на други рачунар који нема инсталиран тај фонт и крене да се штампа добијају се хијероглифи, што даље значи да је у моменту када су конкретна документа штампана од стране стручног лица Дамјановића 2002. године, с обзиром да су одштампана на ћириличном читљивом писму то значи да их је штампао са рачунара који је препознавао, односно имао фонт у коме је документ сачињен. Даље одговарајући на питање браниоца оптуженог Секулић Миодрага навео је да замена фонта не представља интервенцију на документу, те је демонстрирао да када један исти документ држи отворен и ништа на њему не мења само инсталира одговарајући фонт види ћирилицу, а ако узме и "убије" тај фонт, односно деинсталира га, тај исти документ, који у међувремену није затваран се види са квацицама, односно симболима, па када поново инсталира Ariel ћирилицу опет га види нормално, истичући да све време не дира документ, истакавши да датум модификације документа у том случају остаје непромењен јер он мења фонт што чини на оперативном систему а не врши измене на документу. Појаснивши да даље питање браниоца да се у конкретном случају не ради о пребацивању из фонта у фонт већ о инсталирању одговарајућег фонта на рачунар и деинсталирању тог фонта са рачунара што нема никакве везе са пребацивањем садржаја документа у други фонт. Појаснивши да је на

носачу информација на коме је документ увек остаје исти документ једино од окружења које је везано за оперативни систем на рачунару, односно запостављање и непостављање фонта у рачунару зависи да ли ће садржина тог документа да се види "нормално" или са кукицама, односно квачицама, односно симболима уместо појединих слова. Дакле, чим се документ отвори, ако се инсталира одговарајући фонт, он се чита нормално, што је и демонстрирао, а чим фонта одговарајућег нема, иако је документ и даље отворен, виде се кукице и квачице.

Стручни саветник Ђокић Иван испитан на главном претресу је навео да је прегледом дискета утврђено да оне потиче из различитих извора и да су биле код различитих корисника, неке од тих дискета су заштићене password неке нису, неке су заражене вирусом друге нису, код неких је на фајловима који су снимљени, по мишљењу вештака лоше подешен системски датум, те је сам вештак констатовао да је са неком дискетом радио необучен корисник, а на другим дискетама да се радило о релативно обученим корисницима што значи да и сам вештак не говори о једном већ о више корисника и све то указује, са чиме се слаже, да је постојало више корисника који су креирали фајлове или су те фајлове после снимали на дискете. Даље, вештак је навео да отварајући фајлове на дискетама ни на једном није наишао ни на рудиментарни ниво заштите, те указао да није логично да строго поверљиви подаци не заштите, при чему је у то време, што је потврдио и вештак, су постојале методе крипто заштите који су били доступни обичном кориснику рачунара а камоли државним ораганима као што је војска и дужност је оног органа који је креирао строго поверљив документ да га заштити физички, организационо и технички, а пошто је документ у електронској форми, техничка заштита је таква да се врши крипто заштита докумената који треба да се штите од лица које са том информацијом не смеју да дођу у контакт. Даље је указао да се на дискети број 17 налази фајл који су отворили, да је то Power Point презентација, па су ушли у латинично Properties да виде податке који ту постоје, да је на том фајлу Списак генерала и адмирала и да је наведено да је креиран 03.12.2001. године у 13:34 и да је креиран документ kais, а kais је у војсци кадровско информациони систем и логично је да се они тиме баве и чињеница да Username који је то креирао kais указује да је документ настао на правом месту. Даље је утврђено да је тај документ штампан 03.12.2001. године у 16:18 часова, значи да је тога дана и креиран, затим да се документ појавио код Секулића и да га је он отворио 05.12.2001. године у 08:06 што је логичан пут, јер да би се нешто приказало на Колегијуму начелника Генералштаба у његовом кабинету се обрађује, а проба се на рачунару на коме ће бити презентирано да све буде како треба, што значи да је овај временски редослед нормалан, али истакао је да је документ штампан пре него што је дошао код оптуженог Секулића, а тај документ се у штампаној форми помиње у списима предмета, што указује да штампани документ не потиче од тренутка када је дошао код Секулића, већ је његово штампање извршено раније. Даље је стручни саветник навео да су за све дискете које су им биле доступне и фајлове који се на њима налазе покушали да виде када су креирани, када им је приступано и евентуално када су штампани, те је указао да је на свим фајловима приступано после 14.03.2002. године и то 15.03., 20.03., 22.03., 01.04., 22.07., 27.07. и 28.10., да за 28.10.2002. године имају објашњење јер је тада вештак прегледао та документа, као и објашњење за 22.07.2002. године када је вршена рестаурација, али да за остале датуме нема објашњење зашто и како је тим документима приступано.

Након што је испитан стручни саветник, у присуству вештака Раденовић Бориса, поново је отворена дискета број 17, те је вештак Раденовић Борис навео да је стручни саветник, отварајући дискету, гледао одређене датуме на које он током вештачења није посветио пажњу.

Поново испитан на главном претресу, након што је вештак Раденовић Борис

објашњавао разлике у симболима докумената који су достављени од стране Генералштаба и докумената из списка предмета који су настали штампањем садржаја дискета, стручни саветник одбране Ђокић Иван, је навео да се углавном слаже са оним што је рекао вештак Раденовић, али је указао да нису једине релевантне те разлике између докумената у симболима и да сматра да је релевантно да се зна како су креирана и дистрибуирана документа која потичу из кабинета начелника Генералштаба јер су се та документа нашла на четири места, прво у деловодству Генералштаба, друго документа штампана са дискете и дата Војној академији, то је друга група докумената, трећа група докумената је оно што је достављено Влади Републике Србије и других органима званичним у држави и на крају постоје документа која су достављена у Хагу и нађена су код Neighbora у торби, дакле да постоје на четири локације документа за које објективно се не зна како су то доспела из Генералштаба и да је после 18 година тешко реконструисати технички како је до тога дошло, да су инсталирани нови рачунари, нови оперативни системи и други штампачи и да објективно технички више не може да се реконструише путања ових докумената. Међутим, за потребе свог излагања извршио је анализу уочених разлика у документима која су нађена у мотелу "Шарић" и онога што је штампано за потребе Војне академије, а нађено је на привремено одузетим дискетама генерала Перишића. То су три документа, прво Објекти и комплекси који се могу ставити у функцију шире друштвене намене, затим други документ Стање и функционисање система обезбеђења државне границе и трећи документ Актуелна безбедоносна ситуација у окружењу из СРЈ са тенденцијом њеног развоја. Указао је када се погледа прва страна ових докумената, дакле они који су пронађени у мотелу "Шарић" и они који су штампани за потребе вештака Војне академије навео је да се већ у насловима виде разлике које не потичу од тога да ли је неки фонт инсталиран на рачунарима или није, и једна и друга документа су ћирилично штампана али се разликују у величини фонтова и разликују се што су неки наслови болдовани а други нису, те је указао да није рачунар тражећи фонтове то направио него је то могло да настане само ако су ова документа штампана са различитих рачунарских фајлова и на једном рачунарском фајлу је дефинисано да величина фонта буде 16, 17 а на другом да буде 12, на једном је болдовано да се истакне наслов, на другом то није урађено. Приложио је слику означену бројем 2 на којој је приказао скениране наслове докумената из мотела "Шарић", док је на слици 3 приказао скениране наслове докумената који су штампани са дискета привремено одузетих од генерала Перишића како би поткрепио овај свој навод. Навео је да је затим гледао разлике између докумената које је доставио Генералштаб Војске Југославије на захтев суда и који су штампани са дискете и зипета привремено одузетих од оптуженог Перишића, па је разлику приказао на сликама 4 и 5, указујући да се ради о томе да је део текста болдован а део текста у другом документу није болдован, што, такође, указује да то потиче са различитих фајлова, те је истакао да за документе који су у судским списима и који постоје као копије претходно одштампаних документа није могуће технички утврдити са којих рачунарских фајлова су штампани и на којим рачунарима и на којим штампачима, истичући се да се у том делу у потпуности слаже са вештаком Раденовићем који је то исто тврдио на рочишту приликом испитивања. Даље, с обзиром да су документи који се разматрају нађени на више локација, код више институције појединаца, значи Кабинет начелника Генералштаба, деловодство Генералштаба, Влада Републике Србије, Влада СРЈ, Међународни трибунал у Хагу, код оптуженог Перишића, код господина Neighbora и то пре више од 18 година, истакао је да технички није могуће утврдити њихово порекло и кретање а треће због разлике у величини фонтова и наглашавању текста у документима из мотела "Шарић", документа штампани за потребе вештака Војне академије са сигурношћу се може утврдити да нису штампани са истог рачунарског фајла и да је неко морао да интервенише да би те разлоге направио, односно да је неко морао да врши корекцију на фајлу да би га одштампао онако како се види одштампан. На питање суда да ли је могуће да један документ након што је направљен, односно откуцан буде измењен,

односно да се може преправити, болдовати, смањити, повећати фонт па тек онда одштампати навео је да је то могуће урадити, али све док то не постане званични документ, али према Правилу службене преписке ако сте прекуцали неки записник са неком састанка, мора да га потпише дактилограф и да га овери лице које има право на печат и то је званични документ а не оно што је на дискети и после тога нема исправке, односно исправке се уносе као додатак записника. Даље је навео да оно што је прегледано на главном претресу са дискете и оно што би се видело тада приликом штампања, према тези оптужнице у Влади Србије, код Весне Јањић, не мора да буде једнако јер могу да буду различити оперативни системи и различити фонтови инсталирани на једном или другом рачунару, али с обзиром да је један део документа већим словима урађен, да је део болдован, то је неко пре штампања морао да повећа слова или да болдује одређени део текста да би изгледао онако како је одштампан.

Након испитивања стручног саветника вештак Раденовић Борис је навео да је стручни саветник у праву што се тиче тога да се може извршити измена текста пре штампања, а да се притом не сними у фајл који остаје на неком медијуму, али је указао да постоји више начина да нешто буде у тексту болдовано а нешто не, један је да се укључи опција Bold коришћењем нормалног фонта а друга је да се користи сан фонт који је по природи Bold, те је, на питање председника већа, објаснио да се на неком документу пре штампања могу изменити неки технички детаљи, типа укосити слова, ставити Bold, повећати фонт и слично, затим одштампати текст, а да се промене једноставно пониште и да на медијуму текст остаје какав је био пре измена и штампања.

Писани налаз и мишљење судског вештака Раденовић Бориса, и његове исказе дате на главном претресу суд је у потпуности прихватио, оценивши их као стручне, јасне и детаљно образложене, ценећи при том да је вештак на сва питања и примедбе одбране дао јасне и аргументоване одговоре, са којима се у битном сагласио и стручни саветник одбране оптуженог Перишић Момчила, те је прихватио и исказ стручног саветника одбране Ђокић Ивана у делу у коме се изјашњавао о питањима из области информатике, и то у погледу техничких детаља и утврђених чињеница из те области, с обзиром да је у том делу сагласан са налазом вештака Раденовић Бориса.

Комисија вештака Војне академије у саставу др Спасоје Мучибабић дипломирани инжењер, др Милан Милајковски и Љубинко Кнежевић је, поступајући по наредби суда који је одредио вештачење на околност тајности и степена поверљивости података садржаних у списима предмета, у писаном налазу и мишљењу које је дато дана 13.09.2002. године, навела да је предмет вештачења била документација одштампана на 10.877 страница густо куцаног текста, те да вештаци током вештачења нису отварали дискете јер је садржај дискета био одштампан, осим дискете број 2, са које садржај није био одштампан, па су утврдили да се на њој налази 35 фотографија које нису тајни војни подаци. Анализирајући документацију вештаци су навели да:

- Спис број 1 "Недељни план рада на НГШВЈ", редни број 1, 26.02. је обима једне странице, да је у њему дат табеларни преглед ангажовања НГШВЈ у периоду од 26.02. до 04.03. по времену (часовима) и активностима и да је укупно дато 34 активности са прецизним временом трајања, те да је документ одштампан на некомпатибилном рачунару (део слова је одштампан другим знаком), да исти нема ознаку тајности и не види се година на коју се односи већ само дан и месец. Вештаци су навели да предметни документ нема ознаку тајности, али да обухвата прецизан садржани временски опсег ангажовања на НГШВЈ, те да је у складу са Законом о одбрани СРЈ (Службени лист СРЈ бр. 67/93) члан 67 став 2; Законом о војсци Југославије (Службени лист СРЈ бр. 67 од 29.10.1993.године) члан 38; Правилником о критеријумима за утврђивање података о ВЈ који представљају војну тајну, степен војне

тајне и мере за њену заштиту (Службени војни лист бр. 22/01) члан 7, члан 12, члан 13, члан 18, члан 19; Уредбом Савезне владе о критеријумима за утврђивање података значајних за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и о утврђивању задатака и послова од посебног значаја за одбрану земље које треба штитити применом посебних мера безбедности (Службени војни лист број 20/94) члан 12, члан 13 став 1 тачка 13; Правилном службе војске Југославије (ГШВЈ, 1996) Глава 1 под 2, тачка 9; Упозорењем начелника ГШВЈ Пов бр. 03/2678-1 од 20.10.2000.године и чињенице да је део активности из овог документа преузет из Плана рада ГШВЈ за наведени период који је констатован као строго поверљив, мишљења су да је анализирани документ по степену тајности строго поверљив, а у погледу настајања штетних последица, откривањем података садржаних у овом документу, могле су наступити теже штетне последице за безбедност начелника Генералштаба ВЈ и Војске Југославије у целини, посебно у периоду када су се одвијале наведене активности, а и у наредном периоду.

-Спис број 2 "Преглед", редни број 2, 26.2002 је обима једне странице и да је у документу дат табеларни преглед 19 лица који је одштампан на некомпатибилном рачунару тако да је потпуно читљиво само име на редном броју 19 (Грбавац Јово кбб) и рубрике ранг, презиме и име, време на ФМ, време у чину пуковника и одлука НГШВЈ. Рубрике време на фм и време у чину пуковника су подељене на подрубрике, год, мес и дан испред којих су исписани арапски бројеви, а после детаљне анализе докумената дешифровали су преосталих 18 имена и закључили да се ради о рангираном прегледу пуковника – кбб за унапређење у чин генерал мајора и контра адмирала, наводећи да документ нема ознаку тајности и не види се када је уређен, али да сматрају да, иако у документу није одређена врста тајне, будући да обухвата списак пуковника и кбб ВЈ из тог периода (који се односи на крај 2001.године) који су требали бити разматрани за унапређење у чин генерала – адмирала, садржи тајне, војне, строго поверљиве податке, а евентуално откривање података из ових докумената могло је да произведе теже штетне последице по кадровску политику и систем командовања у ВЈ у моменту настајања и у наредном периоду.

- Спис број 3 "Списак генералског кадра ВЈ", редни број 3, 26.2. је обима три станице и у документу је дат списак генералског кадра ВЈ ван наредбе председника СРЈ, садржи табеле са следећим рубрикама: јединица -установа, презиме и име, дужност коју обавља и од када, стаж осигурања на дан 31.12.2001.године. У спису се налази 29 лица, а обзиром да је документ одштампан на некомпатибилном рачунару читљиво је само име и презиме једног лица (Фрезер Бранко) док су анализом из списка дешифрована сва лица, те је комисија дала мишљење да овај документ не садржи тајне војне податке чијим би одавањем могло бити угрожена безбедност ВЈ, а подаци које садржи нису од значаја за безбедност ВЈ јер су на разне начине сукцесивно презентовани јавности.

- Спис број 4 "Записник са колегијума НГШВЈ" са датумом 11.10.01. је обима 18 страница и у том документу је садржај са састанка Колегијума НГШ ВЈ одржаног 11.10.2001.године на ком састанку су разматрана многа питања у вези са стањем и функционисањем ВЈ, почев од оцена безбедносне ситуације у свету после отпочињања антитерористичке операције у Авганистану и њеног утицаја на безбедности СРЈ и ВЈ, обезбеђење државне границе СРЈ, попуњеност ВЈ људством, потешкоће у вези са финансирањем ВЈ, скопљених штетних уговора од стране ВМА за ВЈ, до ставова у погледу кадровске проблематике у ВЈ, а на самом документу није означена ознака тајности. У раду колегијума НГШ ВЈ, осим његових чланова, учествовао је и пуковник Живадиновић Љубиша, на састанку је реферисало и дискутовало укупно 12 лица и то генерал пуковник Небојша Павковић (15 пута), генерал потпуковник Стаменко Николић (3 пута), по два пута генерал потпуковник Златоје Терзић, генерал потпуковник Бранко Крга, генерал потпуковник Бранислав Дашић, генерал мајор Јевтић, генерал Милорад Ђорђевић, генерал мајор Драган Стојковић (с тим што је комисија напоменула да сматрају да је реч о генералу Драгану

Стоиљковићу) и пуковник Јован Симић, а по један пут генерал потпуковник Момчиловић, генерал мајор Ацо Томић и пуковник Љубиша Живадиновић. Лице које је текст скидало са магнетофске траке (све седнице колегијума НГ ШВЈ се тонски записују) очигледно није успело да у целини разуме тонски запис, па је то имало за последицу да су поједине реченице у делу текста некомплетне и недовољно разумљиве. На основу анализе природе и значаја података у документу и уважавање закона, критеријума и других прописа којима се регулише њихова заштита, а нарочито оцену тежине штетних последица које могу наступити због откривања наведених тајних војних података, у вези са питањима назначеним у налазу и према захтеву из наредбе о вештачењу, вештаци су дали мишљење да је тематика која се разматра на Колегијуму НГШ ВЈ (највише тело Војске Југославије) строго поверљивог карактера и њено откривање – сазнавање од непознатог лица може да изазове теже штетне последице за ВЈ и њене припреме за одбрану земље. У складу са Законом о одбрани СРЈ (Службени лист СРЈ број 67/93) члан 67 став 2; Законом о Војсци Југославије (Службени лист СРЈ број 67 од 29.10.1993.године) члан 38; Правилником о критеријумима за утврђивање података о ВЈ који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту (Службени војни лист број 22/2001) члан 7, члан 12, члан 13, члан 18 и члан 19 став 1 - 7; Уредбом Савезне владе о критеријумима за утврђивање података значајних за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и о утврђивању задатака и послова од посебног значаја за одбрану земље које треба штитити применом посебних мера безбедности (Службени војни лист број 20/94) члан 12 и члан 13 став 13; Правилном службе Војске Југославије (ГШВЈ, 1996) Глава 1 под 2, тачка 9; Упозорењем начелника ГШ ВЈ Пов бр. 03/2678-1 од 20.10.2000.године, анализирани документ је по степену тајности “строго поверљив”. У случају саопштавања, предаје или на други начин чињења доступним података из овог документа могле су да наступе теже штетне последице по борбену готовост ВЈ јер би њихов ималац имао могућност да у моменту добијања и касније исте користи за подривање борбене готовости Војске Југославије. По мишљењу вештака ово нарочито потврђују следеће чињенице из документа: на страни 7 генерал мајор Стојиљковић износи податке о понуни граничних јединица који представљају строго поверљиву војну тајну посебно због тога што се морају оцењивати у колеративном смислу са излагањем генерала потпуковника Момчиловића (текст у документу од 3 до 6 стране) у коме износи информације о активностима албанских терориста на Космету и у Македонији, усмерених према три општине на југоистоку Србије, односно њиховој намери да се убаце у СРЈ преко административне линије и КИМ-а и Србије и државне границе између Македоније и СРЈ, чиме су могле да физички угрозе безбедност припадника ВЈ ангажованих на задацима на том простору; затим на то указују и подаци које износи генерал потпуковник Стаменко Николић (страна 10 – 11) у вези са пријем кандидата за војне школе, што представљају строго поверљиве податке јер се њиховим откривањем установљавају чињенице о проблемима у вези са обезбеђивањем старешинског кадра што може да има теже последице за ВЈ; затим на странама 13 и 14 генерал пуковник Небојша Павковић износи податке у вези са финансирањем припадника Специјалног антитерористичког одреда Кобра на обезбеђењу лица која је поименично навео, те у вези са склопљеним штетним уговорима о куповини лекова и санитетског материјала од стране ВМА за ВЈ и истиче да појединци тих структура опструирају и саботирају мере које су усмере на раскидању оваквих уговора, информише колегијум да је формирана комисија ради решавања овог проблема, па откривањем наведених података могле су да наступе теже штетне последице за ВЈ и лица која су уплетена у наведене противзаконите радње би имала могућност да униште доказе и да се припреме тако да изиграју закон односно наставе са наношењем штете ВЈ, посебно што генерал Павковић персонално помиње на страни 14 једно од таквих могућих лица и инсистира да његов претпостављени предузме адекватне мере на решавању овог проблема. Комисија вештака је закључила да подаци садржани у овом документу представљају тајне војне податке који се

степенују као строго поверљиви у смислу наведених закона, правилника и правила којима су прописане опште и посебне мере заштите, а откривени подаци о стању у ВЈ у октобру 2001.године, када је ВЈ као један од тежих задатака имала да обезбеђује административну линију према КиМ могли да изазову вишеструке теже последице за ВЈ и безбедност земље у целини.

- Спис број 5 "Списак објеката и комплекса ВЈ који се могу ставити у функцију шире друштвене намене", редни број 5, 11.10.2001.године је обима две странице и у њему је сачињен списак врсте и типа објеката ВЈ (непокретности и покретности) које се могу ставити у функцију шире друштвене намене. Информација о овом питању достављена је Војном кабинету Председника СРЈ, Председнику Савезне владе, потпредседнику Савезне владе професору др Мирољубу Лабусу и Савезној дирекцији за имовину СРЈ, а комисија је мишљења да овај документ не садржи тајне војне податке чијим би откривањем од непознатог лица могло да наступе штетне последице по безбедност ВЈ.

- Спис број 6 "Стање и функционисање система обезбеђења државне границе СР Југославије (са тежиштем на део државне границе између Републике Црне Горе и Републике Албаније)", редни број 6, 11.10.2001.године је обима две странице и у документу је у сажетој форми изнет проблем (подаци о дужини овог дела државне границе, број караула ВЈ, јединица ВЈ ангажованих на обезбеђењу државне границе и појаве које угрожавају безбедност државне границе – илегална миграција становништва, трговина наркотицима, белим робљем, оружјем...). На документу не постоје ознака тајности, израђивач и пошиљалац, а на крају текста, на другој страни, пошиљалац се обраћа Председнику СРЈ. Сваки податак у документу појединачно (сви подаци, дакле документ у целини) у складу са Законом о одбрани (Службени лист СРЈ бр. 67/93), члан 67 став 2 и Правилником о критеријумима за утврђивање података о војсци Југославије који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту (Службени војни лист број 22/01) члан 4, 7, 12, 13, 18 и 19 имају степен тајности "строго поверљиво", па је комисија дала мишљење да је овај документ начелник ГШВЈ упутно Председнику СРЈ са циљем да га упозна са стањем и кључним проблемима у вези са обезбеђењем државне границе СРЈ на делу између Републике Црне Горе и Албаније и да у целини садржи податке који су строго поверљиви, а њихово евентуално саопштавање страној држави, организацији и лицу које им служи, могло је да изазове теже штетне последице по безбедност ВЈ и СРЈ укључујући и могућност угрожавања живота припадника ВЈ који обезбеђују овај део државне границе у моменту настајања, те подаци садржани у њему представљају тајне војне податке који се степенују као строго поверљиви и могли су да буду употребљени за наношење тежих штетних последица за ВЈ и СРЈ у случају откривања.

- Спис број 7 "Одлука о распоређивању НГШ ВЈ", редни број 7, 15.01.2001.године је обима једне странице и у том документу Савезно министарство одбране, Секретаријат министарства, Пов.бр.85-1 од 15.01.2001.године упућеног начелнику ГШ ВЈ генерал пуковнику Небојши Павковићу, обавештава га да је колегијум СМО на седници одржаној 12.01.2001.године разматрао попуно СМО са генералским кадром и одлучено је да се генерал потпуковници Симић Ђорђе и Драгањац Љубомир поставе на дужности у СМО, као и да се Игњатовић др Александар, пензионисани генерал мајор правне службе, прими у професионалну војну службу и постави на дужност у Правној управи СМО. Документ је у Кабинету начелника ГШ ВЈ заведен 16.01.2001.године пов. бр. 130-1 (у левом доњем углу), и адекватно степенован као "поверљив", а у смислу закона и правилника којима се регулишу опште и посебне мере заштите, па по основу откривања података у вези са постављењем генерала на формацијске дужности могу да наступе последице по ВЈ.

- Спис број 8 "Предлог за постављење ПВЛ", редни број 8, 15.01.2001.године је обима једне странице, реч је о документу Савезног министарства одбране упућеном начелнику ГШ ВЈ генерал пуковнику Небојши Павковићу, у коме га савезни минисар за одбрану др Слободан Краповићобавештава да је предложио савезној влади да се два генерал-потпуковника поставе на формацијска места у СМО, који документ је Кабинету начелника ГШ ВЈ заведен под ознаком тајности пов. бр. 131-1 (датум је нечитљив) 2001. године и адекватно степенован као "поверљив", јер подаци садржани у њему представљају тајне војне податке чије би одавање довело до наступања штетних последица са ВЈ јер би њихов ималац био у могућности да их злоупотреби за утицај на кадровску политику у ВЈ и СМО на највишим руководећим дужностима.

- Спис број 9 "Информација Председнику СРЈ" редни број 9, 24.01.2001.године је обима 4 странице и да тај докумет пуног назива "Информација о регулисању стања у служби професионалних војних лица чина генерала – адмирала" представља службени спис о писаној комуникацији између начелника ГШ ВЈ и Председника СРЈ и овом информацијом број 211/1 од 24.01.2001.године начелник ГШ ВЈ упознаје Председника СРЈ са садржином аката СМО број 76-1 од 12.01.2001.године и број 85-1 од 15.01.2001.године који се односе на распоређивање и постављање на формацијске дужности и пријему у професионалну војну службу два генерала у пензији и једног пуковника у резерви а поменуте захтеве Генералштабу ВЈ је поставио Савезни министар за одбрану СРЈ. Начелник ГШ ВЈ упознаје Председника СРЈ са конкретним чињеницама (подаци који се уписују у персонални картон сваког професионалног припадника ВЈ, о његовим стручним професионалним и моралним способностима и квалитетима), за: генерал мајора Милановић Јована, генерал потпуковника Ђокић Ивана, генерал потпуковника Драгањац Љубомира, пензионисаног генерал потпуковника Симић Ђорђа, генерал мајора Игњатовић др Александра и резервног пуковника Стојадиновић мр Љубодрага, на основу којих изражава слагање или неслагање у вези са захтевом СМО да се поменута лица поставе на руководећа места у СМО. При томе истиче како би испуњавање дотичних захтева негативно утицало на реформе ВЈ, наводећи да се формацијска места за чин генерала смањују и да се у том тренутку налази 20 генерала и 15 пуковника постављених на места за која формацијом није прописан чин генерала – адмирала. На страни 4 износи податак о томе да су генерали чија се постављења предлажу кандидати демократске опозиције Србије односно Покрета за демократску Србију. Документ нема ознаку тајности међутим у горњем десном углу исписана ознака "чувати стално". На основу изложених чињеница вештаци су дали мишљење да се сви наведени подаци у овом документу односе на кадровску проблематику у ГШ ВЈ и СМО, и персоналне и службене податке наведених активних и пензионисаних генерала ВЈ и као такви према Закону о одбрани - члан 67 став 2, Закону о Војсци Југославије – члан 38 и Правилнику о критеријумима за утврђивање података о Војсци Југославије који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту и то члан 4, члан 7, члан 12, 13 став 8, члан 18 и члан 19, представљају податке степеноване "строго поверљиво", а у случају саопштавања, предаје или чињења доступним на други начин података из овог документа иностраној држави, организацији и лицу којем служи могле су да наступе теже штетне последице за ВЈ и СМО јер би њихов ималац могао да их искористи у смислу негативног утицаја на избор и постављење одговарајућих лица на веома значајне формацијске дужности.

- Спис број 10 "Информација о актуелној безбедносној ситуацији", редни број 10, 24.01.2001.године, обима је 3 странице, пун наслов документа гласи "Актуелна безбедносна ситуацију у окружењу и СРЈ са тенденцијом њеног развоја", а у оквиру документа је поднаслов 1.1. Актуелна безбедносна ситуација у окружењу и у документу су изнете многе

чињенице и подаци у вези са безбедносном ситуацијом у Македонији, Албанији, Хрватској, Мађарској и Бугарској, која директно или индиректно може да утиче на безбедност СРЈ и ВЈ, а поред тога дата су и предвиђања развоја догађаја, а документ нема ознаку тајности. Вештаци су дали мишљење да је овај документ некомплетан јер садржи само део 1.1 Актуелна безбедносна ситуација у окружењу, да недостаје безбедносна ситуација у СРЈ и сматрају да је тај документ резултат ангажовања надлежне организацијске јединице ГШ ВЈ (Обавештајне управе) и представља полазне основе за доношење важних одлука из надлежности НГШ ВЈ и других нивоа система командовања ВЈ. Иако документ нема ознаку тајности, пошто садржи тајне војне податке који су прибављени на разне начине или су резултат анализе и синтезе индукције и дедукције експерата из ове области, имају степен "строго поверљиво". Подаци у овом документу у складу са Законом о одбрани - члан 67 став 2 и Правилником о критеријумима за утврђивање података о Војсци Југославије који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту члан 4, члан 12 став 20, члан 18 и члан 19, су строго поверљиви, нарочито са аспекта директног утицаја стања у тим земљама на стање у СРЈ, а евентуалним саопштавање ових података страној држави, организацији и лицу којем служи могле су да наступе теже штетне последице за ВЈ јер би њихов ималац био у могућности да дешифрује и угрози неке изворе података, установи метод рада надлежне организацијске јединице ГШ ВЈ и да у складу са овим сазнањима предузме разноврсне мере против ВЈ, па су вештаци закључили да су подаци у овом документу степеновани "строго поверљиво" у смислу закона, правилника и прописа којима се регулишу опште и посебне мере заштите за чување војне тајне у ВЈ јер би њихов ималац у периоду када су настали и у наредном периоду имао могућност да открије и неутралише изворе података, пласира лажне информације, проникне у метод рада на надлежне организацијске јединице ГШ ВЈ и да у складу са овим сазнањима предузме разноврсне мере са негативним утицајем на борбену готовост ВЈ.

Даље, анализиран је садржај докумената, по записнику о привремено одузетим предметима од Перишић Момчила, (спис број 39) и то докумената: Информација Об.бр. 080, Информација Об.бр. 249, Списак генерала-адмирала ВЈ, записник о извршеној контролиматеријалног и финансијског пословања код ВМА у Београду и подаци о трошковима Покрета за демократску Србију, те је наведено да су обе информације Обавештајне управе, оригинални документи, степеновани ознаком "строго поверљиво", да документ Списак генерала-адмирала ВЈ, који се састоји из два дела, нема ознаку тајности, док записник о извршеној контролиматеријалног и финансијског пословања код ВМА у Београду има ознаку "поверљиво".

Даље, анализирајући садржај дискета број 1 до 15 одузетих од оптуженог Перишић Момчила из кабинета у Влади РС комисија вештака је установила да се у овом спису 39 (попис списка из истраге) налази осам врста докумената: Колегијум начелника ГШ ВЈ, 18 записника, обима 288 страница; затим Недељни план рада НГШ ВЈ, 19 докумената, обима 22 странице; Седница ВСО, 2 записника, обима 32 странице; Састанак Главног војнотехничког савета, 2 документа, обима 40 страница; Састанак помоћника начелника за позадину са директром ФМП-а, 2 документа обима 16 страница; Састанак колектива Треће армије, 1 записник обима 20 страница; документ Мишљење обима 1 странице, као и документ Релација задатака, 1 документ обима 1 странице. Анализирајући садржину Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије навели су да се на дискетама налазе садржаји са 18 састанака Колегијума НГШ ВЈ одржаних током 2001.године и то дана 27.09.2001.године, обима 23 странице; 30.08.2001.године, обима 15 страница; 16.08.2001.године, обима 19 страница; 05.04.2001.године, обима 13 страница; 22.03.2001.године, обима 15 страница; 27.03.2001.године, обима 21 страница; 31.03.2001.године, обима 9 страница;

29.03.2001.године, обима 22 странице; 30.08.2001. године, обима 9 страница; 19.04.2001.године, обима 15 страница; 20.04.2001.године, обима 25 страница с тим што на страницама 3,4,5,6,7,11,12,13,14,18 и 19 текст није скинут са дискете; 14.06.2001.године, обима 19 страница, с тим што на страницама 17,18,19,20,21,22,23,24, текст није скинут са дискете; 14.06.2001.године, обима 9 страница; 18.06.2001.године, обима 20 страница; 10.05.2001.године, обима 12 страница; 19.04.2001.године, обима 15 страница; 20.04.2001.године, обима 14 страница и од 02.08.2001.године, обима 12 страница. Даље су вештаци навели да је садржај текста са састанка Колегијума НГШ ВЈ груписан у 4 целине, да прва целина садржи наслов “Колегијум НГШ ВЈ”, датум када је одржан састанак, нагласак да је неуторизовани, нелекторисани магнетофонски снимак дискусија, имена и презимена лица потпуковник Миодраг Секулић и потпуковник Ђирковић (информатичка подршка), ст.вод.вод прве класе Бранко Ђоковић (тонски сниматељ), ЦЈЛ Биљана Поповић, ЦЈЛ Биљана Стојковић, ЦЈЛ Јандранка Копача (дактилографи) и да је примерак број 1 о Колегијуму НГШ ВЈ достављен кабинету НГШ ВЈ. Друга целина садржи: у горњем десну углу има ознаку степен тајности “војна тајна строго поверљиво примерак број 1”, време када је одржан колегијум НГШ ВЈ (најчешће од 08:15 до 10:30), табеларни преглед учесника састанка колегијума (табела садржи рубрике: редни број, организацијска јединица ГШ ВЈ, чин, име и презиме и присутан заменик). Састанку КНГШ ВЈ је присуствовало 18 лица (стални састав) и два – четири лица, заменици начелника организационих јединица ГШ ВЈ, а на појединим састанцима проширеног колегијума учествовали су и команданти стратегијских групација ВЈ. Трећа целина обухвата дневни ред КНГШ ВЈ којим је било предвиђено рефирасање скоро свих начелника организационих јединица ГШ ВЈ и за највећи део састанака КНГШ ВЈ ова целина је степенована ознаком тајности “строго поверљиво”. Дневни ред у основи обухвата стандардне четири тачке и то: 1. како су реализовани задаци са претходног колегијума; 2. војна политичка ситуација у окружењу и утицај на борбену готовост ВЈ и одбрану СРЈ; 3. стање борбене готовости ВЈ и предлог мера за повећање борбене готовости по елементима (командовање, оспособљеност, мобилизација и кадровска проблематика, позадинско обезбеђење, безбедност и морал) и 4. остало. У оквиру тачке “остало” на дневни ред су стављена најактуелнија питања из живота и рада ВЈ. На појединим састанцима колегијума разматране су тематске целине које су од изузетног значаја за функционисање ВЈ (нпр. на састанку КНГШ ВЈ одржаном 27.09.2001.године дневни ред се односио на разматрање предлога динамичког плана рационализације и реорганизације ВЈ у оквиру прве фазе са тежиштем на тактичком нивоу). Четврта целина начелно обухвата садржаје реферисања и дискусија присутних на састанку Колегијума, а у зависности од дневног реда реферисало је и дискутовало више лица (од 10 до 17 лица), а поједина лица су реферисала и дискутовала више пута. На овим састанцима анализирани су сви елементи борбене готовости ВЈ: командовање, оспособљеност, мобилизација и кадровска проблематика, позадинско обезбеђење, безбедност и морал и оцењивано стање, дефинисани проблеми и предлагане мере за побољшање борбене готовости ВЈ у целини. Вештаци су на основу изнетог дали мишљење да материјали са свих седница колегијума НГШ ВЈ у 2001.године у складу са Законом о одбрани СРЈ (Службени лист СРЈ бр. 67/93) члан 67 став 2, Законом о војсци Југославије (Службени лист СРЈ бр. 67/93) члан 38, Правилником о критеријумима за утврђивање података о Војсци Југославије који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту (Службени војни лист број 22/2001) члан 13, Уредбом Савезне владе о критеријумима за утврђивање података значајних за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и о утврђивању задатака и послова од посебног значаја за одбрану земље који треба заштитити посебних мера безбедности (Службени војни лист бр. 20/94) члан 2, члан 13, члан 17 и члан 18, адекватно су степеновани ознаком тајности “строго поверљиво”. Комисија је даље навела да сви подаци записника са колегијума НГШ ВЈ јесу тајни војни подаци јер су законом и другим прописима проглашени тајним, а саопштавањем,

предајом или чињењем доступним ових података на други начин страном држави, организацији или лицу које им служи могле су да наступе теже штетне последице за безбедност ВЈ и одбрану земље у целини, имајући у виду да се наведени материјали са колегијума односе на све елементе борбене готовости ВЈ са стањем на стратегијском нивоу и посебним освртом на проблеме и предлоге за њихове решавање, а ималац ових података у периоду на који се односе и у наредном периоду имао би могућност да у потпуности стекне увид у метод рада највишег руководећег тела ВЈ, проблеме који у највећој мери заокупљују ВЈ и начин њиховог решавања и да их у складу са тим користи да на разне начине подрива борбену готовост ВЈ. Даље подаци о елементу борбене готовости “командовање” су строго поверљиви зато што садрже темељне анализе и оцене стања и предузете мере кроз издавање конкретних наређења и других аката у вези са функционисањем ВЈ и за побољшање ефикасности командовања на свим нивоима (стратегијском, оперативном и тактичком), а садржај припрељених уводних излагања и дискусија по овом елементу дају јасну слику о односима између субјеката командовања унутар ВЈ, као и на релацији ВСО – ГШ ВЈ и СМО – ГШ ВЈ. У случају саопштавања, предаје или чињења доступним на други начин ових података страном држави, организацији и лицу које им служи моглесу наступити теже штетне последице за ВЈ тако што би њихов ималац имао могућност да озбиљно наруши систем командовања у ВЈ. Даље, с обзиром да подаци о елементу борбене готовости “оспособљеност” садрже свеобухватне и конкретне чињенице о степену оспособљености команди јединица ВЈ за извршавање редовних и борбених задатака, проблеме у оспособљености и мере за побољшање стања, саопштавањем ових података страном државној организацији и лицу које им служи могле су наступити теже штетне последице за ВЈ, између осталог, и због тога што би их њихов ималац могао искористити за лакше угрожавање физичке безбедности припадника појединих састава ВЈ. Такође, анализе “кадровске проблематике и мобилизације” садрже квантитативне и квалитативне чињенице о свим припадницима ВЈ са тежиштем на јединицама и командама које су ту биле задејствоване на извршавању најважнијих задатака ВЈ – обезбеђење државне границе, објеката и личности, ангажовања у КЗБ, као и на другим задацима о посебног значаја за одбрану државе. На седницама је, између осталог, појединачно разматрано уздизање и унапређење потпуковника у чин пуковника и вођење у служби пуковника и генерала. У циљу одржавања потребног степена борбене готовости приказане су конкретне мере ГШ о упућивању одређеног броја војника и старешина у саставе јединица које извршавају тежишне задатке ВЈ. Из области мобилизације приказани су подаци везани за степен попуне ВЈ војницама у целини и појединачно за саставе од посебног значаја за борбену готовост, те су изношене анализе и мере које је предузимао ГШ ВЈ на плану побољшања мобилизације, почев од попуне до њене комплетне реализације, са прорачуном потребних финансијских средстава те би ималац ових информација, између осталог, имао могућност да утиче на кадровску политику и мобилизацијску готовост ВЈ у своју корист. Даље, тајни војни подаци у вези са елементом борбене готовости “позадинско обезбеђење” у великој мери одржавају целокупно стање у ВЈ, почев од проблема финансирања ВЈ, одржавања борбених система, смештајних објеката за припаднике ВЈ, набавку лекова и санитетског материјала, до тога у коликој мери стамбена необезбеђеност више хиљада професионалних припадника ВЈ негативно утиче на морал војске, те би неовлашћени ималац ових информација могао да их користи у циљу изазивања штетних последица по овај елемент борбене готовости Војске Југославије. Даље је комисија истакла да преовлађујући број тајних војних података са елементом борбене готовости “безбедност” се односи на конкретне носиоце неоружаног и оружаног угрожавања безбедности ВЈ из непосредног окружења СРЈ, као и носилаца илегалне екстремистичке и друге подривачке делатности међу припадницима ВЈ. Највећи број тих података су прибављени применом специфичних метода органа безбедности и односи се на период када су настали и за наредни период, па њихово саопштавање страном државној организацији или

лицу које им служи могле су да наступе теже штетне последице за ВЈ јер би их ималац могао искористити за извођење разних врста изненађења према саставима ВЈ који су били ангажовани на извршење борбених задатака, нарушавање међуљудских односа у ВЈ, укључујући могућност физичког угрожавања људи. Тајни војни подаци из елемената борбене готовости "морала" су строго поверљиви подаци зато што се најчешће односе на оцене стања морала у ВЈ, као и појаве које су се негативно одржавале на морал у одређеним саставима или одређеној категорији припадника ВЈ, па би неовлашћени ималац могао да проузрокује штетне последице по ВЈ у целини јер им пружа могућност да их употребе за подривање стабилности ВЈ изнутра и смањење њеног угледа у друштву. Истакли су да су сви подаци са Колегијума начелника Генералштаба ВЈ строго поверљиви, како у периоду настајања тако и у наредном периоду, а неки су нарочито поверљиви јер је реч о виталним подацима битним за борбену готовост ВЈ, па би евентуални ималац (непознато лице) могао да их употреби на такав начин којим ће изазвати изузетно тешке штетне последице. С тим у вези истакли су карактеристичне примере нарочито поверљивих података и на странама 23, 24, 25 и 26 писменог налаза и мишљења цитирали најкарактеристичне делове нарочито поверљиве садржине, са колегијума одржаних дана 27.09.2001. године, 22.03. 2001. године и 29.03.2001. године, те закључили да су, имајући у виду важност годишње анализе борбене готовости ВЈ, посебан значај изнетих строго поверљивих тајних војних података и предложених мера, што је било познато свим учесницима колегијума, и чињенице да и поред тога НГШ ВЈ наредио да се ови материјали чувају у Плану употребе, што све потврђује да се о ради о нарочито поверљивим тајним војним подацима, чијим би евентуалним саопштавањем страном држави, организацији или лицу које им служи, могле да наступе изузетно тешке последице по безбедност ВЈ, могућност извршавања свих наменских задатака ВЈ и одбрану СРЈ у целини и тада и у наредном периоду. Даље су цитирали делове излагања генерал пуковника Небојше Павковића на колегијуму одржаном дана 19.04.2001.године, генерал пуковника Владимира Лазаревића и Небојше Павковића на колегијуму одржаном дана 20.04.2001.године, затим излагања гпк Небојше Павковића и гпк Милана Ђаковића на колегијуму одржаном дана 18.06.2001.године, све цитирано на странама 26, 27 и 28 писаног налаза и мишљења комисије вештака, те су вештаци изнели закључак да се питања која су разматрана на Колегијумима начелника Генералштаба ВЈ у 2001.години односе на анализу и предузимање мера на одржавању борбене готовости Војске Југославије, са једне стране, и мера које су предузимане у вези са реорганизацијом ВЈ, са друге стране и сви садржаји у тим документима представљају тајне војне податке степеноване "строго поверљиво" према законским прописима који регулишу проблематику војне тајне. Истакли су да су саопштавањем података из ових докумената страном држави, организацији или лицу које им служи могле да наступе нарочито теже штетне последице за Војску Југославије јер обухватају период у коме је војска паралелно реализовала наменске задатке и реорганизацију, а њихов ималац би имао могућност да злоупотреби те податке против Војске Југославије у тренутку настајања и у наредном периоду са разних аспеката, испољавајући негативан утицај на све елементе борбене готовости, почев од њеног омаложавања у медијској свери, преко остваривања екстремистичко-подривачких продора у ВЈ до стварања услова за угрожавање физичког интегритета припадника ВЈ који су били ангажовани на извршавању борбених задатака против терористичких банди албанских екстремиста на југу Србије.

У погледу Недељних планова рада навели су да се на материјалу у спису 57 налази 19 недељних планова рада НГШ ВЈ (на дискетама број 1, 4 и 14) и посебно уређени задаци за три дана (на дискети број 4), те да ови документи немају ознаку тајности.

Даље је комисија вештака анализирао садржину излагања НГШ ВЈ на седници Врховног савета одбране, те су истакли да је материјал за ову седницу – излагање НГШ ВЈ

обима 5 страница густо куцаног текста већим фонтом – велика слова (напоменули су да је овај материјал два пута штампан јер се налазио на дискети број 1 и на дискети 6) и 11 страница густо куцаног текста малим словима – материјал који је у писаној форми достављен ВСО и односи на три питања: 1. Актуелна безбедносну ситуацију у окружењу и СРЈ са тенденцијом њеног развоја; 2. Стање функционисања система обезбеђења државне границе СР Југославије и 3. Достигнути ниво реорганизације ВЈ, проблеми и предлози и Прилог: Објекти и комплекси који се могу ставити у функцију шире друштвене намене (овај материјал је два пута штампан јер се налази на дискети број 1 и 6). Наведено је да је у тексту није означен датум када је одржана седница ВСО, а у писаном излагању НГШ ВЈ обухваћена су три питања чији је детаљни садржај обрађен у материјалу који је достављен ВСО и у излагању је наведено 20 слајдова, чији текст није посебно одштампан а обрађивач није откуцао степен њихове тајности, али су вештаци навели да је највећи број наведених података строго поверљив, а део нарочито поверљиви тајни војни подаци. Комисија је на основу изложеног дала мишљење да садржај питања која су обрађена (актуелна безбедносна ситуација у окружењу и земљи, обезбеђење државне границе СРЈ и реорганизација ВЈ) представљају трајно, а посебно у датом тренутку, скуп међусобно повезаних података и оцена које се са аспекта тајности у складу са Законом о одбрани, Правилником о критеријумима за утврђивање података о Војсци Југославије који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту, Уредбу Савезне владе о критеријумима за утврђивање података значајних за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и утврђивању задатака и послова од посебног значаја за одбрану земље које треба штитити и применом посебних мера безбедности, те Правилном службе војске Југославије, степенују ознаком тајности “војна тајна, строго поверљиво”, а евентуалним саопштавањем података из овог документа страном државној организацији или лицу које им служи могле су да настану теже штетне последице за ВЈ и одбрану земље, јер би њихов ималац имао могућност да сагледа старегијске проблеме из живота и рада ВЈ, начин њиховог решавања и да у складу са тим врло ефикасно и циљано испољи негативан утицај на њихово решавање, у тренутку њиховог настајања а и у наредном периоду, те су као пример навели да се у писаним излагањима НГШ ВЈ на другој и трећој страни истиче проблем неадекватне попуњености граничних јединица ВЈ савременим материјалним средствима, док је на трећој страни писаног извештаја наведена мирнодобска попуна ВЈ и структура кадра, па су закључили да су подаци које овај документ садржи степена тајности строго поверљиво, од којих су неки нарочито поверљиви јер одржавају конкретно стање попуне људством ВЈ и материјалним средствима граничних јединица, чијим би евентуалним саопштавањем страном држави, организацији или лицу које им служи могле да наступе теже штетне последице за ВЈ и одбрану земље у тренутку настајања и у наредном периоду.

У погледу садржине Састанка Главног војнотехничког савета који је одржан дана 25.04.2001.године, навели су да је и записник са овог састанка два пута штампан јер се налазио на дискетама 8 и 9. На првој страници овог документа написано је "СРЈ, ГШ ВЈ и Кабинет НГШ", затим назив и време одржавања састанка, лица која су вршила информатичку подршку, тонско снимање и прекуцавање и да је материјал – примерак број 1 достављен кабинету НГШ ВЈ. На другој страници документа наведен је степен тајности "строго поверљиво" у горњем десном углу, време одржавања састанка (08:15 до 10:30) и табела са четири колоне у којима је дат редни број, организацијска јединица, чин, име и презиме и присуство заменика, те је констатовано да је на састанку присуствовало 19 лица. Трећа целина документа је обима 17 страница густо куцаног текста, одштампан са дискете број 9 (на полеђини стране 19 оловком је исписано К-25042001.доц и арапски број 9). У складу са дневним редом: 1.усвајање закључка са 11. седнице Главног војнотехничког савета и 2. модел наоружања и војне опреме војника пешадије у функцију оптимизације борбене ефикасности

и аутономности у извршавању борбених задатака и могућности преживљавања на бојишту, на састанку је дискутовало 14 лица, а материјал садржи тајне војне податке који се начелно могу разврстати у следеће групе: 1. анализа опремљености војника пешадије; 2. захтеве које треба да испуни савремени модел опремања војника пешадије, његову структуру везано за ватрени подсистем наоружања и управљања ватром, подсистем за обезбеђење аутономности за извршење борбених задатака и подсистем за преживљавање на бојишту и 3. програм реализације овог модела по времену и садржају и 4. цену коштања. На основу изложеног вештаци су дали мишљење да је документ правилно степенован и обележен као строго поверљив у складу са Законом о одбрани, Правилником о критеријумима за утврђивање података о војсци Југославије који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту, Уредбом Савезне владе о критеријумима за утврђивање података значајних за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и о утврђивању задатака и послова од посебног значаја, за одбрану земље, које треба штитити применом посебних мера безбедности и Правилном службе војске Југославије, те евентуалним саопштавањем, предајом или чињењем доступним података из овог документа страној држави, организацији или лицу које им служи, могле су да настану теже штетне последице за ВЈ, јер би њихов ималац могао правовремено да буде упознат са планом развоја савремених средстава наоружања пешадије ВЈ и да испољи негативан утицај на тај процес, у тренутку настајања и у наредном периоду.

Даље, анализирана је садржина Састанка помоћника начелника за позадину са директором ФМП-а одржаном 26.04.2001.године, те је констатовано да је документ обима 8 страница и састоји се од три целине: прва целина је насловна страница на којој је великим словима исписано на средини листа при врху “СРЈ, ГШ ВЈ, Кабинет НГШ”, испод овога “Састанак помоћника за позадину са директором ФМП-а одржан дана 26.01.2001.године” и “неуторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија”, надаље “информатичка подршка: потпуковник Миодраг Секулић”, тонски сниматељ старији водник прве класе Бранко Ђоковић, дактилограф ЦЈЛ Биљана Поповић, а на левој страни на средини листа минијатурним словима исписано је “достављено кабинету НГ ШВЈ примерак број 1”. Друга целина, једна страница текста, садржи: у горњем десном углу натпис “војна тајна строго поверљиво примерак број 1”, на левој страни листа наведена су лица која су присуствовала тим састанцима, а у другом крају листа повучена је црна и испод ње исписано великим словима колегијум НГШ ВЈ 15.01.2001.године и арапски број 1. Трећа целина овог документа је обима 6 страница густо куцаног текста, настао записом излагања и дискусија лица која су присуствовала састанку и учествовала у расправи и анализе садржаја текста указује на то да су наведена лица из Војске Југославије и директор ФМП-а расправљала о уговореним испорученим лименкама ВЈ и то да је ВЈ оштећена. На полећини седме стране оловком је исписано К-26042001.доц8 и овај документ је одштампан у два примерка, на другом примерку на полећини седме стране исписано је К 26042001.доц9, те је објашњено да се први текст налази на дискети број 8, а други на дискети број 9. Комисија вештака је дала мишљење да израђивач документа стручно и професионално поступио приликом његовог степеновања ознаком тајности војне тајне строго поверљиво те је доследно уважио Закон о одбрани, Закон о Војсци Југославије, Уредбу Савезне владе о критеријумима за утврђивање података значајних за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и утврђивању задатака и послова од посебног значаја за одбрану земље које треба штитити и применом посебних мера безбедности, те Правилном службе Војске Југославије, а евентуалним саопштавањем података из овог документа страној држави, организацији или лицу које им служи могле су да наступе теже штетне последице за ВЈ јер би његов ималац имао могућност да оствари увид у процес снабдевања ВЈ важним артиклом исхране, проблеме у вези са тим, и у да у складу са својим интересима негативно утиче на борбену

готовост војске Југославије у разматраном и наредном периоду.

Вештаци су затим анализирали садржај Састанка колектива Треће армије, који је одржан дана 17.04.2001.године, што је видљиво на првој страници документа, на којој је још исписано: "неуторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија", тонски сниматељ старији водник Бранко Ђоковић, дактилограф цл Биљана Поповић и цл Биљана Стојковић и констатација "достављено кабинету НГШ ВЈ примерак број 1". Друга целина обима је 19 страница густо куцаног текста, одштампан са дискете број 8 (на полеђини стране 19 оловком је исписано: П-17042001.доц и арапски број 1) и дневни ред од шест тачака: 1. Аактуелна питања одржавања и изградње борбене готовости, проблеми функционисања војне организације и предлог мера за решавање проблема по елементима борбене готовости; 2. Аактуелни проблеми одржавања борбене готовости, функционисање војне организације у корпусу и предлог мера за решавање проблема; 3. Одмор, слободне дискусија учесника, одмор, слободне дискусије учесника, одмор; 4. дискусије чланова Колегијума НГШ ВЈ; 5. дискусија Начелника ГШ ВЈ и 6. завршна реч команданта Треће армије; у раду састанка је учествовао начелник ГШ ВЈ са делом Колегијума НГШ ВЈ и два генерала из команде здружених снага безбедности. У складу са дневним редом на састанку је дискутовало 18 старешина, те су вештаци констатовали да је документ правилно степенован и обележен као "строго поверљив" јер су сви подаци у њему од посебног значаја за Трећу армију и војску Југославије у целини и да је документ са аспекта тајности класификован потпуно у складу са нормативом из ове области и то Законом о одбрани, Законом о војсци Југославије, Правилником о критеријумима за утврђивање података о војсци Југославије који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту, Уредбом Савезне владе о критеријумима за утврђивање података значајних за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и о утврђивању задатака и послова од посебног значаја за одбрану земље које треба штитити и применом посебних мера безбедности, те Правилном службе војске Југославије, а евентуалним саопштавањем података из овог документа иностраној држави, организацији или лицу које им служи могле су да наступе теже штетне последице за ВЈ јер у тренутку када је настао документ ВЈ је била ангажована у процесу уласка у КЗБ, па би њихов ималац био у могућности да их употреби за ефикасније нападе албанских терориста на ВЈ, дакле последице би се састојале и у људским жртвама, а што потврђују и делови дискусија који су цитирани на страни 36 писаног налаза и мишљења.

Даље је констатовано да садржина текста мишљење о тексту "Кад се војник преобрази у политиканта", обима једне странице одштампан са дискете број 14, и документа који је насловљен као "Реализација задатака", такође одштампан са дискете број 14, није поверљиве природе и да њиме односно сазнавањем података које садрже нису могли да наступе штетне последице по ВЈ.

Садржај дискете број 16 која је одузета од оптуженог Перишић Момчила из кабинета у Влади Републике Србије обима је 2 странице, у питању је документ са шематским приказом и снага САД и Велике Британије на Медитерану, на Блиском истоку и Индијском океану, страна је нумерисана арапским бројем 1, а није исписан датум када је документ израђен, Друга страна представља шематски тексутални и бројчани приказ америчко-британских ваздушних удара на простору Авганистана у периоду од 24. до 31.10.2001.године, документ не садржи ознаку тајности. Вештаци су дали мишљење да је документ израдила Обавештајна управа ГШ ВЈ и коришћен је као прилог информација ове управе, а исти не садржи тајне војне податке и евентуалним његовим чињењем доступним непозваном лицу нису могле да наступе штетне последице за ВЈ.

У писаном налазу и мишљењу даље је констатовано да је садржај дискете број 17, која је одузета од оптуженог Момчила Перишића из кабинета у Влади Републике Србије, обима 41 странице и да обухвата три списка, три прегледа и једну наредбу, први списак (генерала и адмирала према годинама живота и пензијског стажа) је обима три странице које су означене арапским бројевима 1, 2 и 3 и садржи списак 79 лица чији су персонални подаци разврстани по следећим рубрикама: редни број, презиме и име, чин, датум рођења и стаж. Други списак (генерала и адмирала са пуним пензијским стажом) обима једне странице која је нумирасана арапским бројем 4 и садржи персоналне податке за 19 лица разврстаних по следећим рубрикама: редни број, презиме и име и чин, датум рођења и стаж 31.12.2001.године. Трећи списак (генералског кадра ВЈ наредбе Председника СРЈ) обима је три странице које су означене арапским бројевима 6, 7 и 8 и садржи персоналне податке за 29 лица, разврстаних по следећим рубрикама: јединица – установа, презиме и име, дужност коју обавља и од када и стаж осигурања 31.12.2001.године, те је констатовано да је списак одштампан на некомпатибилном рачунару – недостају поједина слова. Први преглед обима једне странице, која је означена арапским бројем 5 и садржи: натпис Преглед лица под указом председника СРЈ дуже од једне године, рубрике (ранг, презиме, име и чин, време на ФМ, која садржи подрубрике: година, месец и дан, време у чину пуковника која садржи подрубрике: година, месец и дан и одлука НГШ ВЈ) и списак од 19 лица са конкретним подацима по наведеним рубрикама, те је констатовано да је и овај преглед одштампан на некомпатибилном рачунару – недостају поједина слова. Други преглед (генерала – адмирала и пуковника постављених указом Председника СРЈ чија се дужност укида) обима је 3 странице које су означене арапским бројевима 35, 36 и 37 и садржи податке који су разврстани у три колоне (презиме, име и чин, садашња дужност и напомена) за 60 лица са конкретним подацима о наведеним колонама и овај преглед је одштампан, такође, на некомпатибилном рачунару – недостају поједина слова. Трећи преглед има наслов “Добијени предлози за решавање кадровских питања генералног кадра (са пресеком на дан 28.11.2001.године)”, обима је три странице обележен арапским бројевима 38, 39 и 40 и садржи пет колона (редни број, предлагач, презиме, име, чин и дужност, предлог и напомена) са 24 лица са конкретним подацима по наведеним колонама за унапређење у чинове генерала и 10 за постављења Указом. Наредба о утврђивању формацијских места генерала – адмирала коју је израдио Сектор за ПМ и СП, обима 25 страница, обележених арапским бројевима од 9 до 34 садржи текстуалне табеларне податке о формацијским местима генерала и адмирала са називом о формацијског места и чина у свим организацијским саставима ВЈ, СМО и кабинету Председника СРЈ. Ова наредба је акт командовања Председника СРЈ у складу са чланом 4 став 2 и тачка 1 Закона о војсци Југославије и представља базични документ за дефинисање унутрашње структуре војске. Наглашено је да ниједан од ових аката нема ознаку степена тајности.

Даље су вештаци анализирали садржај зипете која је одузета од Момчила Перишића у Влади РС (веза спис бр. 39 односно попис списка бр. 39), те је констатовано да су са ове дискете односно зипете одштампана документа под бројевима I-5 документа која се односе на 1999.годину, обима 1483 странице и под бројем I-6 документа која се односе на 2000.годину, обима 1161 страница (при чему је суд интерпретирао само садржину документа који се односе на 1999.годину и 2000.годину с обзиром да су једино та документа обухваћена оптужницом тужилаштва, а не и садржину документа која се односе на 1995., 1996., 1997., 1998.годину, с обзиром да та документа нису предмет оптужења). Вештаци су даље анализирали материјал са 47 састанка колегијума НГШВЈ који су одштампани са ове зипетете, наводећи да су у питању Колегијуми начелника Генералштаба Војске Југославије одржани дана 25.02.1999.године, обима 22 странице; 04.03.1999.године, обима 15 страница; 11.03.1999.године, обима 23 странице; 18.03.1999.године, обима 21 страница; 24.06.1999.године, обима 22 странице; 24.06.1999.године, обима 19 страница;

01.07.1999.године,	обима	20	страница;	02.07.1999.године,	обима	24	странице;
08.07.1999.године,	обима	17	страница;	12.08.1999.године,	обима	18	страница;
09.09.1999.године,	обима	25	страница;	16.09.1999.године,	обима	17	страница;
07.10.1999.године,	обима	30	страница;	14.10.1999.године,	обима	24	странице;
21.10.1999.године,	обима	24	странице;	01.01.1999.године,	обима	18	страница;
21.01.1999.године,	обима	13	страница;	28.01.1999.године,	обима	19	страница;
26.01.1999.године,	обима	25	страница;	25.01.1999.године,	обима	63	странице;
28.01.1999.године,	обима	19	страница;	04.02.1999.године,	обима	15	страница;
01.02.1999.године,	обима	19	страница;	02.02.1999.године,	обима	16	страница;
14.01.1999.године,	обима	10	страница;	11.02.1999.године,	обима	24	странице;
18.02.1999.године,	обима	19	страница;	21.02.1999.године,	обима	23	странице;
22.07.1999.године,	обима	20	страница;	16.07.1999.године,	обима	24	странице;
29.07.1999.године,	обима	34	странице;	05.08.1999.године,	обима	39	страница;
19.08.1999.године,	обима	26	страница;	28.10.1999.године,	обима	20	страница;
04.11.1999.године,	обима	16	страница;	08.11.1999.године,	обима	40	страница;
16.11.1999.године,	обима	28	страница;	18.11.1999.године,	обима	28	страница;
25.11.1999.године,	обима	67	страница;	02.12.1999.године,	обима	33	странице;
09.12.1999.године,	обима	21	страница;	23.09.1999.године,	обима	18	страница;
16.12.1999.године,	обима	30	страница;	28.12.1999.године,	обима	21	страница;
22.12.1999.године,	обима	51	страница;	02.09.1999.године,	обима	34	странице и
09.04.1999.године	обима	42	странице (седница Колегијума НШ ВК).				

Навели су даље да се садржај текста Колегијума начелника Генералштаба ВЈ може груписати у три целине. Прва целина је обима једне странице и углавном садржи натпис “Савезна Република Југославија, кабинет НГШ”, ознака тајности “војна тајна, строго поверљиво, примерак 1” и наслов “Колегијум начелника Генералштаба Војске Југославије” и дан и месец и година када је састанак одржан, затим напомену да је неуторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија, као и чин, име и презиме лица која су снимала и куцала текст, па су као тонски сниматељ наведени заставник прве класе Радомир Ракић и цл Мирослав Благојевић и као дактилографи цл Биљана Поповић, Оливера Сталетовић, Биљана Стојковић, Вера Србиновић, Јадранка Копача и Биљана Ђорђевић, а у левом доњем углу исписано је достављено кабинету НГШ ВЈ примерак број 1. Друга целина обима једне странице садржи у горњем десном углу ознака тајности “војна тајна строго поверљиво, примерак број 1”, затим натпис Колегијум начелника Генералштаба ВЈ, време када је одржан и присуствовао састанку и табеларни преглед који садржи четири колоне: редни број, организацијска јединица ГШ ВЈ, чин, име и презиме и присутан заменик, као и при дну странице подвучену линију испод које је исписано колегијум НГШ ВЈ, дан, месец и година, те су прве три колоне табеларног прегледа попуњене односно најчешће садрже податке о 19 лица чланова Колегијума. Трећа целина садржи дневни ред Колегијума најчешће: 1. војно политичка ситуација у окружењу и њен утицај на борбену готовост ВЈ и борбену готовост ВЈ и одбрану СРЈ, 2. безбедносна ситуација у ВЈ и СРЈ и њен утицај на борбену готовост ВЈ и одбрану СРЈ и 3. стање и промене борбене готовости у ВЈ и предлог мера борбене готовости у ВЈ и реферисање и дискусије учесника састанка у вези са свим елементима борбене готовости, предузетим мерама борбене готовости у Војсци Југославије ради одбране земље од агресије, анализа стања у ВЈ и могућност даљег вођења борбених дејстава, сарадња са КФОР-ом, реорганизација ВЈ, кадровска проблематика и другим питањима која су од утицаја на борбену готовост ВЈ. Евидентно је да су у раду колегијума активно учествовали од 12 до 19 лица, која су излагала један или више питања, а потом дискутовала више пута. При дну странице подвучена је црта испод које исписано Колегијум НГШ ВЈ и дан, месец и година када је одржан. На основу изложеног већтаци су дали

мишљење да садржај са свих седница колегијума НГШ ВЈ, који су у сажетом облику дати у налазу, у складу са Законом о одбрани (Службени лист СРЈ 67/92) члан 67 став 2, Законом о Војсци Југославије (Службени лист СРЈ бр. 67/93) члан 38, Правилником о критеријумима за утврђивање података о војсци Југославије који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту (Службени војни лист бр. 22/01) члан 13, Уредбом Савезне владе о критеријумима за утврђивање података значајних за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и о утврђивању задатака и послова од посебног значаја за одбрану земље које треба штитити и применом посебних мера безбедности (Службени војни лист бр. 20/94) члан 2, члан 13, члан 17 и 18 су адекватно степеновани ознаком тајности строго поверљиво, а саопштавањем, предајом или чињењем доступним на други начин ових података непозваном лицу могле су да наступе теже штетне последице за безбедност ВЈ и одбрану земље у целини а ималац ових строго поверљивих података о Војсци Југославије имао је и могућност да стекне потпуну слику о методу рада ГШ ВЈ у периоду пре проглашења ратног стања, за време и после ратног стања, о ставовима, мишљењима, предлозима и захтевима начелника ГШ и свих чланова колегијума у вези са проблемима који су највише оптерећивали борбену готовост Војске Југославије и које су мере предузимане ради њиховог репавања. На основу ових сазнања био би у стању циљно и ефикасно планира и предузима разноврсне мере и активности на подирању борбене готовости ВЈ посебно са аспекта наношења људских жртава и одбране СРЈ у целини. Поред тога анализа текста ових записника указује на то да су поједини подаци у њима нарочито поверљиви како у тренутку када су изнети тако и у наредном периоду, неки од њих и трајно, па би ималац ових нарочито поверљивих података из докумената из 1999.године када је Војска Југославије као окосница система одбране СРЈ изводила интезивна офанзивна борбена дејства против албанских терориста на Космету и одсудну одбране земље, био у могућности да ове податке на разне начине употреби за постизање изненађења према ВЈ, што би узроковало изузетно тешке последице за ВЈ и одбрану и безбедност СРЈ, те је комисија вештака на странама 77, 78, 79 и 80 писаног налаза и мишљења цитирала поједине делове излагања генерала потпуковника, генерала пуковника, који су излагали на овим седницама.

Комисија вештака је анализирала и садржину докумената садржаних на зипети која је одузета која се односи на 2000.годину, одштампани под ознаком I – 6, истичући да је обим ове документације 1161 страница густо куцаног текста коју обухвата материјал са 42 састанка Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије и то одржаних 17.10.2000.године обима 8 страница, 19.10.2000.године обима 15 страница, 06.01.2000.године обима 15 страница, 20.01.2000.године, обима 19 страница, 24.01.2000.године обима 30 страница, 11.02.2000.године обима 34 странице, 17.02.2000.године обима 19 странице, 24.02.2000.године обима 22 странице, 09.03.2000.године обима 20 страница, 14.03.2000.године обима 31 странице, 15.03.2000.године обима 38 страница, 16.03.2000.године обима 15 страница, 27.03.2000.године обима 19 страница, 30.03.2000.године обима 54 странице, 06.04.2000.године обима 26 страница, 05.04.2000.године обима 64 странице, 10.04.2000.године обима 11 страница, 13.04.2000.године обима 18 страница, 26.04.2000.године обима 26 страница, 04.05.2000.године обима 23 странице, 16.05.2000.године обима 23 странице, 15.05.2000.године обима 47 страница, 18.05.2000.године обима 22 странице, 18.05.2000.године обима 49 страница, 19.05.2000.године обима 28 страница, 25.05.2000.године обима 31 странице, 26.05.2000.године обима 29 страница, 01.06.2000.године обима 31 странице, 08.06.2000.године обима 24 странице, 22.06.2000.године обима 42 странице, 06.07.2000.године обима 33 странице, 20.07.2000.године обима 14 страница, 26.07.2000.године обима 26 страница, 04.08.2000.годиен обима 37 страница, 09.08.2000.године обима 17 страница,

17.08.2000.године обима 17 страница, 09.09.2000.године обима 26 страница, 31.08.2000.године обима 17 страница, 22.09.2000.године обима 36 страница, 23.09.2000.године обима 24 странице, 11.10.2000.године обима 18 страница и 28.09.2000.године обима 13 страница. Даље су вештаци навели да је садржај текста са састанка НГШ ВЈ груписан у три целине. Прва целина је обима једне странице и углавном садржи натпис "Савезна Република Југославија, Кабинет НГШ", ознаку тајности "војна тајна, строго поверљиво, примерак број 1" (на појединим страницама недостаје ознака тајности), наслов "Колегијум начелника Генералштаба Војске Југославије" и дан, месец и година када је састанак одржан, затим напомену да је неуторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија, затим чин, име и презиме лица која су снимала и куцала текст, те су наведени као тонски сниматељ заставник прве класе Радомир Ракић и цл Мирослав Благојевић и као дактилографи цл Биљана Поповић, Милић Соња, Биљана Стојковић, Јадранка Копанџа, у левом доњем углу исписано је "достављено Кабинету НГШ ВЈ примерак број 1". Друга целина обима једне странице садржи у горњем десном углу ознака тајности "војна тајна строго поверљиво, примерак број 1", затим натпис "Колегијум начелника Генералштаба ВЈ, време када је одржан и присуствовао састанку", затим табеларни преглед који садржи четири колоне - редни број, организацијска јединица ГШ ВЈ, чин, име и презиме и присутан заменик и при дну странице подвучена је линија испод које је исписано "Колегијум НГШ ВЈ, дан, месец и година", те је наведено да су прве три колоне табеларног прегледа попуњене односно најчешће садрже податке о 19 до 27 лица чланова Колегијума. Трећа целина садржи дневни ред колегијума (најчешће 3 до 6 тачака и то: војно политичка ситуација у окружењу и њен утицај на борбену готовост ВЈ и одбрану СРЈ, затим безбедносну ситуацију у ВЈ и СРЈ и њен утицај на борбену готовост ВЈ и одбрану СРЈ, затим стање и промене борбене готовости у ВЈ и предлог мера борбене готовости у ВЈ и реферисања и дискусије учесника састанка у вези са свим елементима борбене готовости, предузетим мерама ради унапређења борбене готовости ВЈ, сарадња са КФОР-ом, реорганизација ВЈ, кадровска проблематика, сарадња са ВРС и другим питањима која су од утицаја на борбену готовост ВЈ, те је евидентно да је у раду колегијума активно учествовало од 12 до 19 лица, а на појединим састанцима присуствовао је савезни министар за одбрану, на једном састанку председник СРЈ, који је уједно и председник ВСО, која су излагала о једном или више питања и потом дискутовала више пута. Анализом садржаја чији су поједини делови излагања и то генерала пуковника, генерала потпуковника и генерала мајора цитирани на странама 84, 85, 86 и 87 писаног налаза и мишљења вештаци су навели да је садржај свих седница колегијума НГШ ВЈ у 2000.години су, сходно прописима и то Законом о одбрани, Законом о Војсци Југославије, Правилником о критеријумима за утврђивање података о војсци Југославије који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту, Уредбом Савезне владе о критеријумима за утврђивање података значајних за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и о утврђивању задатака и послова од посебног значаја за одбрану земље које треба штитити применом посебних мера безбедности, адекватно степеновани ознаком тајности јер садрже тајне војне строго поверљиве податке о свим елементима борбене готовости Војске Југославије, процесу реорганизације и модеризације Војске Југославије, ангажовању саставу војске Југославије против албанских терориста према КЗБ, сарадњи ВЈ са ВРС и другим питањима из живота и рада ВЈ, те се овакви подаци у складу са Законом о одбрани, Законом о војсци, наведеном Уредбе Савезне владе и Правилником штите општим и посебним мерама заштите а саопштавањем или предајом односно чињењем доступним на други начин ових података страној државној организацији и лицу којем служи могле су да настану изузетно штетне последице за ВЈ и СРЈ посебно због тога што се документа односе на најважнија питања борбене готовости ВЈ и процене и закључке Генералштаба Војске Југославије о ситуацији у земљи и непосредном окружењу, као и разматрања могућих мера за оптимално очување и

унапређење безбедности ВЈ, а њихов ималац имао би могућност да у периоду на који се односе, планира и предузима разноврсне подривачке мере и активности ради слабљења борбене готовости ВЈ, наноси губитке у живој сили и борбеним средствима ВЈ на југу Србије, уз могућност остварења и изненађење вршењем грубих притисака на СРЈ које су најдрастичније испољене посредством тероризма албанских екстремиста, а такође би имао могућност да ове податке у наредном периоду користи за перфидни груби насртај на поједине чланове колегијума, омаложавање ВЈ и нарушавање међународног угледа СРЈ.

Даље, анализирајући садржај докумената који су по записнику о преузетим предметима одузете од оптуженог Влајковић Владана и одштампана у регистратору број III, комисија вештака је навела да наведена документа не садрже тајне податке и да њихово давање страном држави, организацији или лицу које им служи не би могло да проузрокује штетне последице по ВЈ, док депоновани потпис Небојше Павковића и Драг. Ојданића нису означени ознаком тајности.

Анализирајући садржину докумената која су по потврди о одузетим предметима одузета од Соње Вукадиновић, супруге оптуженог Секулић Миодрага, а одштампана у регистратору под бројем II, нагласили су да је реч о документу телефонски именик који је обима 29 страница, који је израђен у септембру месецу 2001.године и који нема ознаку тајности.

Председник комисије вештака, вештак Мучибабић Спасоје је у исказу датом на главном претресу, одговарајући на питања одбране оптуженог Перишић Момчила, навео да је у време када је радио вештачење – 2002.године био на положају начелника катедре оператике у школи националне одбране, иза тога заменик начелника Војне академије и касније начелник школе националне одбране, те да је претходно двадесет година радио у Војсци, као и да је пре доласка на Војну академију, једно време – у току рата радио отприлике пет година у Првој управи Генералштаба Војске Југославије, са чином пуковника. Навео је даље да он није судски вештак, да је вештачење у предмету радио по наређењу, користећи сопствено искуство у Војсци, те поштујући заклетву коју је дао приликом ступања у војну службу, радећи коректно и онако како сматра да је тачно, те је истакао да јесте радио по наређењу у смислу да му је наређено да изврши задатак вештачења, али да на њих као комисију нико није утицао, да су им обезбедили све услове и да су они као комисија били апсолутно аутономни. Одговарајући даље на питања браниоца оптуженог Перишић Момчила навео је да су, када је комисија завршила вештачење, написали пропратни акт у коме стоји да је извршен задатак, да предлажу да остане војна тајна, а пошто су наредбу за вештачење добили од начелника, начелнику је послато да потпише, што је он учинио, али је нити је тражио нити је читао, нити је утицао на садржину налаза. Навео је даље да они приликом вештачења нису отварали дискете, већ су вршили увид у одштампани материјал, осим у једну дискету, на којој су константовали да се налазе фотографије. Објашњавајући, на питање браниоца шта у метадолошком смислу значи проучавати спис како су константовали на првој страни налаза, навео је да то значи да су ишчитали, изанализирали и проучили, тј. потпуно сагледали неки документ, те да су проучили све што им је достављено, а да више не може, после 19 година, да се сети да ли је имао увид у исказе сведока и окривљених. Навео је да нису за сваки документ анализирали коме је био доступан, већ да су проучавали оно што пише на документу, па ако је на самом документу писало коме је достављено, то су убацили, али је било неких докумената на којима то није писало и то онда нису могли да процењују. Навео је даље да су за скоро сваки документ давали основ прописа на основу кога су утврђивали степен поверљивости и да је то све наведено у налазу, да су се позивали и користили Закон о одбрани, Уредбу Савезне владе о тајности докумената и Правилник Војске Југославије

односно Правило службе, истичући да је Правило службе устав за Војску. Даље, одговарајући на питања браниоца оптуженог Перишић Момчила, адвоката Новака Лукића да ли је и у ком пропису дефинисан појам нарочито поверљиви тајни подаци, вештак је навео да су прописи општа ствар, као што се суду каже кажњава се од до, а унутар је ствар стручног органа на основу конкретне ситуације да процени, односно изврши процену конкретног садржаја и корелацију са општим тачкама, додавши да је исто и са појмом “изузетно штетне последице”. Навео је даље да је на документима на којима је одређен степен тајности, да су они као комисија то прихватили, а тамо где је случај био, а то је мали број докумената, да је то случајно или намерно изостављено, ту су процењивали степен тајности, те је објаснио да су то морали да раде како би одговорили задатку вештачења. Такође, навео је да, да би се један документ војни потпуно анализирао, да се морају сагледати услови од почетка до краја, како је формиран, како је чуван, како је извршаван, и како се и докле треба чувати, што значи да се конкретно мора затворити целокупан период, па су стога износили мишљење да ли документи представљају опасност за безбедност како у време издавања, тако и надаље. У погледу докумената који нису имали ознаку тајности, навео је да нису анализирали да ли је тај документ неком и коме достављен. Даље, одговарајући на питање браниоца оптуженог Перишић Момчила, навео је да то није био задатак вештачења, али да мисли да је Влада Републике Савезне Републике Југославије у априлу 2002. године донела одлуку о приступању партнерству за мир. Везано за недељни план рад НГШ од 26.02. до 04.03.2002. године навео је да су у писаном налазу навели да је он преузет из плана рада Генералштаба Војске Југославије за наведени период, те је на питање браниоца да ли су имали увид у План рада ГШ ВЈ навео да јесу, али да с обзиром на протек времена више не може да се изјасни на који начин је извршен увид у План рада ГШ ВЈ, те је на даље питање браниоца зашто је онда рекао одговарајући на његово питање да ништа од докумената осим онога што је доставио судија Туфагџић нису користили, објаснио је да су у констатацијама и доношењу закључка морали да користе војна правила и нека друга општа документа, али да никаква друга судска документа осим оних који су им достављени нису имали на располагању, те је додао да је План рада Генералштаба високо осетљив документ, који садржи најосетљивије ствари и да је строго поверљив, те да постоји месечни, годишњи, полугодишњи планови рада и да је недељни преузет из месечног. Осврћући се на садржину недељног плана рада, навео је да се у њему види када је састанак колегијума, дато је време и место, долазе помоћници, односно чланови колегијума са стране, па се може извести терористичка акција на те који долазе из града са Топчидера, сви ти подаци су садржани у недељном плану, па може да се намести снајпериста и да их скине, те је даље, одговарајући на питање браниоца, навео да су састанци колегијума одржавани редовно, једанпут недељно у одређено време, да је то тачно, али да су поред редовних постојали и ванредни састанци у случају потребе. На конкретно питање браниоца да ли сматра да је податак да ће у четвртак 01.03. бити Колегијум НГШ податак који угрожава безбедност начелник Генералштаба Војске Југославије навео је да се приликом анализе документа није користио само тај податак, већ целокупна садржина документа, да конкретно предметни недељни план садржи и податак о томе са ким се састају представници Војске, те да термин наредни период не може ближе да дефинише јер он може износити и пет дана, а и пет година, у зависности шта је у питању, додајући да се наредни период дефинише актом нарушавања, те је даље навео да везано за конкретан недељни план нема податак да ли су и наступиле неке штетне последице услед тога што је учињен доступним непознатом лицу. Одговарајући на питања оптуженог Секулић Миодрага, вештак је навео да месечни план рада начелника Генералштаба ради Прва управа, односно Оперативна управа, како се сада зове, док недељни ради кабинет начелника. Даље, одговарајући на питање браниоца оптуженог Перишић Момчила адвоката Новака Лукића, везано за документ који је вештачен под редним бројем 2 - “Преглед”, навео је да, колико се сећа с обзиром да је од вештачења прошао дуг временски период, мисли да се ознака 26.02 односи на датум, али да не може да се сети како

је утврђен, те је навео да су извели закључак да је реч о документу строго поверљиве садржине иако му орган који га је израдио није дао степен тајности, наводећи да објашњење овог закључка полази од основних поставки командовања, да се ради о стратегијском нивоу унапређења генерала, најелитнијих пуковника који су у прегледу дати, и да је то, увезано у систем командовања, изузетно важан податак за обавештајну службу, те је, одговарајући даље на питање браниоца, навео да се у члану 13 Правилника наводе, у ставу 2, организације и формације ратних команди и установа и јединица Војске Југославије и да је све укључено кроз ову тачку, те је на питање браниоца, када му је предочено да члан 14 Правилника Војске Југославије одређује степен тајности "поверљиво", навео да се не слаже са константацијом браниоца да предметни документ по садржини мора да потпадне под члан 14 а не под члан 13 Правилника. Даље, у погледу документа Списак генералског кадра за који су у односу на могућност наступања штетне последице закључили да нису од значаја за безбедност Војске јер су подаци на разне начине сукцесивно презентирани јавности, на питање да ли то значи да су када се одређена информација сукцесивно презентује јавности, она више не представља опасност за безбедност Војске, навео је да то није генерални закључак комисије, већ да се сваки акт мора посебно анализирати. У погледу документа који је у писаном налазу означен као спис број 4 – Записник са Колегијума НГШ од 11.10.2001.године навео је да садржина овог документа у делу у коме се говори о побуни граничних јединица, када се доведе у корелацију са активностима албанских терориста усмерених према три општине и административној линији, може да доведе до вишеструко тежих последица за Војску Југославије и да те штетне последице могу да трају све док војска обезбеђује границе, односно док је одговорна за границу, те да дислокација војних и полицијских објеката у копненој зони безбедности представља тајни податак који може да доведе до штетних последица, као и податак о тачном броју стања полицајаца и војника у копненој зони безбедности и број пунктова на којима су они распоређени. Навео је даље у погледу податка колико је кандидата примљено на Војну академију, да у време када је вештачено то није би податак који је Војна академија објављивала на сајту, али то сад чини, додавши да се овај податак у свим светским оружаним снагама па и НАТО сматра најповерљивијим податком, односно број, њихова спремност и оцена кандидата. Навео је да и податак везано за обезбеђење тадашњег министра одбране од стране Кобри представља тајни војни податак, строго поверљив, чијим откривањем би могле да настану теже штетне последице за Војску Југославије и да и даље остаје при тој тврдњи без обзира што је донет Закон о сарадњи Југославије са Хашким трибуналом јер се изјашњавао о том времену, када се радило према датим документима, да зна да је генерал Драгољуб Ојданић оптужен пред Хашким трибуналом, али да не зна тачно у које време, додавши, на питање браниоца, да је тачно да је био сведок одбране Генерала Ојданића у Хагу. Даље у погледу документа који је означен као спис број 5, навео је да се не сећа одакле им датум 11.10.2001.године везан за тај документ, да ли је постојао неки пропратни акт и слично, да је највероватније преписано из Плана рада где има када је овај састанак заказан, где има и где је неки документ заведен, објашњавајући да је у питању прилог, али да више детаља не може да се сети. Даље, у погледу списка броја 6 – документ Стање и функционисање система обезбеђења државне границе СРЈ, навео је да ни за овај документ не може да се сети и определи одакле је означен датум 11.10.2001., да више не може да се сети одакле комисији закључак да се пошљалац обраћа председнику СРЈ, да је то редовно рађено и да с обзиром да говори о стању на граници, да је то најповерљивија ствар, и да документ у целини садржи податке који су строго поверљиви и њихово евентуално саопштавање непозваном лицу могло је да изазове теже послове за безбедност Војске Југославије СРЈ, укључујући и моменат угрожавања живота припадника војске који обезбеђују овај део државне границе, те да податак када је МУП преузео границу, излази из домена вештачења, да је реч о граници према Албанији и приштинском корпусу и да је Војска ту границу обезбеђивала дуже. Даље поводом документа број 7 – Одлука о

распоређивању од стране Министарства одбране навео је да предметни документ нема ознаку тајности, односно да од стране доносиоца није степенован као тајни податак, али да комисија сматра да би, према Правилнику о критеријумима за утврђивање података о Војсци Југославије који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере њихове заштите, требало да буде степенован као поверљив документ. Поводом документа број 9, а реч је о писму који је начелник Генералштаба Војске Југославије 24.01.2001.године упутио председнику СРЈ, навео је да, по оцени комисије, овај документ треба степеновати као строго поверљив иако нема ознаку тајности, те је даље навео да су приликом анализе докумената који су означени као спис 7, 8 и 9, ради одређивања степена тајности користили Правилник који је наведен у налазу, а када му је од стране браниоца предочено да је тај Правилник донет 25.10.2001.године односно да је објављен у Службеном листу војном 08.11.2001.године, што практично значи да је исти коришћен за оцену степена тајности докумената из јануара месеца 2001.године, навео је да више не може да се сети који је Правилник коришћен, али да је коришћен тај који је у налазу и наведен. Даље на питање браница како један документ који је, према наводима оптужнице, предат страном држављанину у марту 2002.године, а садржи информације о постављању лица на формацијске дужности пре тог времена, може да нанесе штету војсци, навео је да сматра да такве информације не могу бити бајате у погледу угрожавања и да су те информације увек актуелне, да су временом односно како је време одмицало, могле губити на тајности али никада тај степен није сведен на нулу, те да, ако су у међувремену у тренутку предаје тог документа трећем лицу постављења извршена, више није могло бити утицаја на постављене, али је могло бити утицано на вођење, односно могло је бити утицано на друге ствари. Када је вештаку од стране браниоца предочено према допису Генералштаба од 21.9.2016.године предметни документ нема ознаку тајности, навео је да комисија остаје при свом закључку, истакавши да је у саставу комисије су била њих тројица и то два пуковника и један генерал. У погледу списка број 10 – документ Информација о актуелној безбедносној ситуацији навео је да више не може да се сети како је утврђено да предметни документ од 24.1.2001.године, те је на питање браниоца да ли и даље сматра да је информације које су у њему садржане, а с обзиром да су предате страном држављанину у марту 2002.године су таквог значаја да угрожавају безбедност Војске Југославије и у тренутку када су према наводима оптужнице дате, објаснио је да су све информације које Генералштаб доставља председнику, односно врховном командату степеноване са најмање строго поверљиво а често и државна тајна, да је ово стање описано било и тада врло актуелно, да је можда актуелно и данас јер садржи податке о ресурсима која не губе важност. Даље у погледу Информација Обавештајне управе једна од 26.04. а друга од 06.12.2001.године, навео је да се комисија приликом анализирања документа и ознаке строго поверљиво, позвала на већ раније спомињани Правилник, као и Уредбу Савезне владе о критеријумима за утврђивање података значајних за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна или утврђивање задатака посебне намене, те је на примедбу браниоца да се предметна уредба односи на државне органе а не на војску, навео да је и Министарство одбране државни орган, а да је војска део Министарства, а на питање браниоца до када су подаци садржани у ове две информације обавештајне управе могли да изазивају штетне последице, навео је да предметни документ није престао да важи, и да и данас у њему има ствари које су актуелне. Након што је вештаку од стране браниоца предочено да је у допису Обавештајне управе, који је суду достављен 16.05.2016.године, децидирано наведено да предмети документа не угрожавају систем одбране и интерес земље и да им је рок укидања тајне прошао 2017.године, навео је са тим закључком не слаже, и да је он у колизији са претходним ставом у допису у коме је наведено да се ради о строго поверљивим документима који се не могу објављивати, користити на јавним седницима суда и за потребе других поступака. Даље у погледу документа Списак генерала Војске Југославије, навео је да се слаже са константацијом да је предметни документ могао да

настане само пре новембра месеца 2000. године, с обзиром да је до тада Драгољуб Ојданић вршио функцију министра одбране, а у самом документу је та функција означена поред његовог имена, те је навео да мисли да се имена постављених генерала и адмирала у Војсци Југославије објављују у Службеном војном листу јавном, али да предметни документ не садржи само те податке, него постоје у њему имена неких који нису постављени, из чега обавештајац може направити конкретну слику команде у датом моменту, и конструисати и пласирати као једну од највреднијих информација, те да све те наведене информације нису садржане у новинама јер се јавно не објављује дужност и чинови, те је на питање да упореди документ анализиран на страни 4 налаза, у коме су, такође, наведени презиме и име генерала, дужност коју обавља и године стажа осигурања (документ спис број 3 - Списак генералског кадра ВЈ), али да је за исти комисија наведла да не садржи тајне војне податке, са документом "Списак генерала – адмирала ВЈ", за који се у налазу навели да је степена тајности "поверљиво", навео је да документи нису идентични, да има разлике и да остаје при константацији из налаза, те да треба направити комперативну анализу којом се уочава да се та документа разликују у називу што значи у намени, садржини и остало, где је први документ Списак генералског кадра Војске Југославије ван наредбе председника СРЈ, што значи да је то нешто што је постављено привремено и да је комисија сматрала да је оно што је ван наредбе, представља оперативну ствар и да због тога не представља тајни податак. Даље упогледу записника о извршеној контроли материјалног и финансијског пословања ВМА, навео је да ВМА увози војну опрему од посебног значаја, да војна опрема јесте и скенер који се у рату користи а који се носи и са којим се прегледа Војска и да остаје при ставу да се садржина овог записника треба степенувати "строго поверљиво", како је у налазу и означено. Везано за записнике из седнице Колегијума НГШ чија садржина анализирана од стране 19 писменог налаза и мишљења па на даље, а у питању је 18 колегијума током 2001. закључно са 27.09.2001. године навео је да се комисија приликом коментарисања датог степена тајности, позивала на Уредбу Савезне владе и да сматра да се она могла применити, као и да му није позната чињеница да су записници Врховног савета одбране из критичног периода доступни јавности преко интернета и да то тада када су вештачили није могло тако, али да му је познато да су Колегијум и начелник Генералштаба Војске Југославије који се спомињу у диспозитиву оптужнице, коришћени у фуснотама предмета Ојданић, Павковић и други и да се сада могу јавно читати, као и да му је познато да је директива Гром доступна преко сајта Трибунала, те да сматра да су објављивањем тих докумената на сајтовима наступиле штетне последице за Војску Југославије. Упитан да објасни закључак на страни 32 писаног налаза и мишљења у првом пасусу, под другом подтачком где је наведено да се мирнодопска попуна војске односи на потпуну структуру кадар официра, поофицира и слично, као и да ли му је познато да од 2000. године наша држава ОЕПС-у доставља годишњи извештај између осталог и о мирнодопској попуњености војске навео је да је то тачно, али да постоји разлика између организацијске формацијске структуре и степена тренутне попуне, да се нешто може представити и приказати и да то треба да има толико и толико људи али да је у вештаченом документу на плану дата кадровска слика која је тренутна и тачна, што представља најповерљивији податак. Даље упитан да упореди закључак изнет на страни 7 писаног налаза и мишљења, где је комисија навела да документ "Списак објеката и комплекса који се могу ставити у функцију и шире друштвене намене", не садржи војне податке чијим би откривањем могла да наступе штетне последице по безбедност ВЈ, са закључком изнетим на странама 31 и 32 писаног налаза и мишљења, где је анализирана садржина документа излагање НГШ ВЈ на седници Високог савета одбране у чијем саставу је и прилог: Објекти и комплекси који се могу ставити у функцији шире друштвене намене, навео је да се не ради о истом документу, односно да се први анализиран на страни 7 може наћи на урбанистичким плановима и да у њему у том делу није коментарисана узрочно последична веза са Војском Југославије, трансформацијом и борбеном готовошћу, док у оквиру излагања начелника ГШ

ВЈ јесте, да је ту разлика и да је зато и различит степен тајности, односно да је први документ појединачан и статистички, а да је овај други у целини увезан са борбеном готовошћу са употребом и аутоматски је добио други третман. Даље упитан да упореди садржину документа анализираних на страни број 4 писаног налаза и мишљења – Списак генералског кадра ВЈ и истог тог документа анализираних на страни 39 и 40 писаног налаза и мишљења, пошто му је предочено да је на страни 4 наведено да тај документ не садржи тајне војне податке, а на страни 40 да има степен тајности "строго поверљиво" и да би одавањем могле да наступе штетне последице, односно могла би бити угрожена безбедност Војске Југославије, вештак је навео да се не ради о истом списку, да су само три странице идентичне, а остатак од 40 страна не.

Даље на питање браниоца адвоката Новака Лукића, вештак је навео да је тачно да је водио промоцију књиге Небојше Павковића, као и да је тачно да је након што је оптужени Перишић Момчило, отишао са места начелника Генералштаба напредовао у војсци, али не одмах, наводећи да је чин генерала добио 2000. године, као и да је генерал Перишић био препрека да напредује у војној служби, али је истакао да то није утицало на оно што је написао и да је, пре критичног догађаја, о генералу Перишићу као начелнику Генералштаба, док је радио, имао највеће мишљење. Даље је објаснио да спретан обавештајац на основу анализе списка официра, може да реконструише стање у војсци, борбену готовост, и направи неки закључак који би могао бити на штету војске, те да се то ради по прописаној методологији која обухвата прво прикупљање података, затим обраду података, прављење информација и достављања обрађене информације кориснику и да су то четири опште фазе, те је на питање браниоца да ли способан обавештајац може да реконструише стање у војсци на основу списка официра који је јавно објављен, на пример у Службеном гласнику, навео да је прикупљање података прва фаза методологије рада и се врши из више извора који могу бити различити и вреднују се према степену валидности.

На питање браниоца оптуженог Секулић Миодрага, адвоката Ђукић Милана, вештак је одговорио да су приликом вештачења обрадили 12.000 страница материјала, те да их нису сравњивали са оригиналним документима, односно да није све проверавано сем онога што је за њих било дискутабилно, али да више не може да се сети која су документа проверавана, те је на потпитање председника већа да објасни ово што је рекао, навео да ништа од онога што су добили од суда као предмет вештачења, нису проверавали, већ да су евентуално тражили додатне законске одредбе, али да ни за један документ нису ишли код издаваоца да проверавају да ли је садржина иста код издаваоца, а да према сећању може да каже да је материјал који је добио на вештачењу од стране истражног судије био у писаном облику али да је било још неких касета, и да је све описано у вештачењу, те је на питање браниоца да ли су дискете отварали или не, навео да су гледали само штампани материјал и да је била једна дискета са фотографијама коју су отворили, погледали и написали, додавши да је све што је рађено написано у налазу, те је навео да није био њихов задатак да отварају дискете и пореде садржину одштампаног са садржином дискета, као и да да би одговорили задатку вештачења није било потребно да врше увид у дискете. Даље на питање браниоца оптуженог Секулић Миодрага да ли у документима који су вештачили видели било какав елемент кривичног дела или прекршаја који би сваки грађанин требао да пријави надлежним органима, навео је да то њима није био задатак и да се тиме нису бавили. Даље, одговарајући на питање браниоца оптуженог Влајковић Владана, а везано за потписе Небојше Павковића и Драгољуба Ојданића навео је да су предметне потписе добили одштампане на папиру како пише у вештачењу, у тврдој копији, и да не зна да ли су они скенирани или копирани и да је термин депоновани потписи користио зато што је тако наведено у самом документу, као и да му је познато да су генерали Ојданић и Павковић у време давања налаза и мишљења септембра

месеца 2002.године били пензионисани, те је одговарајући даље на питање оптуженог Влајковић Владана навео да војна лица односно припадници Војске Југославије само једну наредбу нису морали да изврше, односно нису били у обавези да изврше, уколико наређено угрожава безбедност државе, нешто у том смислу. Одговарајући на питање оптуженог Секулић Миодрага, навео је да је комисија наредбу за вештачење добила 06.08.2002.године, а да је извештај о вештачењу предат 13.06.2002.године.

Вештак члан комисије вештака Војне академије Милаковски Милан је у свом исказу датом на главном претресу навео да у свему остаје при писаном налазу и мишљењу који је комисија Војне академије дала, као и при писаном налазу и мишљењу који је сам дао дана 30.04.2014.године а који се не односи на садржину књига "Војна тајна 1 и 2", те је, одговарајући на питање браниоца оптуженог Перишић Момчила, навео да је у време вештачења био шеф катедре безбедности на Војној академији, а да је пре тога од 1990. до 2000. године радио у аналитичком органу Управе безбедности Генералштаба Војске Југославије, да је за то време било више начелника управе безбедности, да је најдуже на том месту, а док је он ту радио, био генерал Димитријевић, а после њега је дошао Геза Фаркаш, те је додао да им је метод рада приликом вештачења био да иду документ по документ, те да су чланови комисије уз консултовање закона, уредби, правила и осталог, усаглашавали ставове и да је постигнут консензус, те да је писани налаз и мишљење плод њиховог усаглашавања и представља њихов заједнички став, објаснивши да је за вештака одређен тако што га је позвао начелник Генералштаба, а у то време то је био Крга, који му је рекао да је одређен у комисију за вештачење, да су након тога добили наредбу и радили по наредби. Даље, одговарајући на питање браниоца оптуженог Секулић Миодрага, адвоката Ђукић Милана, вештак је навео да му није познато да је нешто од документације која је била предмет вештачења, наша земља доставила Хашком трибуналу и да је то обављено на сајту Трибунала, и да сматра да се то никако тамо није смело наћи, те је, на даље питање браниоца, објаснио да је из Управе безбедности на Војну академију прешао тако што је био расписан конкурс на Војној академији за професора безбедности, да је испуњивао услове, конкурисао је, додавши да је један од докумената које је морао да приложи био да начелник управе потписује сагласност да може ићи у прекоманду, да је њему тада претпостављени био генерал Фаркаш Геза и да је он то потписао. Навео је даље да приликом вештачења није остварио увид у дискете које су достављене и да нису сматрали да за тим постоји потреба јер су добили одштапану документацију која је налазила на тим дискетама. Одговарајући на питање браниоца оптуженог Влајковић Владана навео је да су предмет вештачења, између осталог, били и записници са Колегијума начелник Генералштаба и седница Врховног савета одбране за период од 09.12.1999. до 02.04.2001.године, да је тачно да је у мишљењу навео да је израђивач оригиналних докумената професионално и доследно уважио законску и другу регулативу у вези са чувањем војне тајне у Војсци Југославије, односно да је стриктно испоштовао захтеве, набрајајући прописе и да је између осталог навео и Правилник о критеријумима за утврђивање података о Војсци Југославије који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту који је објављен 08.11.2001.године, па је, на питање браниоца како је израђивач докумената могао стриктно да испоштује захтеве из овог Правилника из новембра 2001.године када се ради о документима до априла месеца 2001. године, дакле донетим пре Правилника, објаснио је да је ознака тајности на документима прво у сагласности са Законом о одбрани и Законом о војсци, и са свим подзаконским прописима, па тако и овима из 2001.године, да јесте омашка јер тај Правилник није важио у време израде докумената, али да постоји континуитет. Навео је да му није познато да је 2006.године књига Војна тајна, враћена оптуженом Влајковићу и да је повереник за информације од јавног значаја Родољуб Шабић поздравио враћање књиге, наводећи да се он, након вештачења и одласка у пензију, овом проблематиком није бавио и да га то није

интересовало. Навео је даље да је у писаном налазу и мишљењу навео да су због одређених информација обављених у књизи могле да наступе штетне последице и какве, али да му лично није познато да ли су конкретно последице и наступиле, истакавши да све оно што се разматра на Колегијуму начелника Генералштаба не сме да иде у јавност, не сме да излази ван Генералштаба, осим ако неко надлежан затражи сегмент истог материјала или уколико је седница јавна, додавши да Војска у свом деловању не сме да излази из оквира своје надлежности.

Вештак Кнежевић Љубинко, члан комисије Војне адакемије, је у свом исказу датом на главном претресу навео да у свему остаје при писаном налазу и мишљењу, те је навео да је Колегијум начелника Генералштаба строго поверљив, без обзира шта се у њему писало, јер то има своје разлоге и да није тако не би била одређена посебна просторија за одржавање Колегијума начелника Генералштаба и не би се пред сваки колегијум вршила контрола контрадиверзиона, контрола на озвученост, а старешине које присуствују пре него што дођу, морају имати сагласност да дођу и сва документа са колегијума су поверљива, а у конкретном случају је, како је навео, пробијен канал одавања строго поверљивих информација на неовлашћен начин. На питање браниоца оптуженог Перишић Момчила, адвоката Новака Лукића навео да је тачно да је раније био војни аташе у Москви, као и да је радио на Војној академији, у Обавештајној управи нешто преко двадесет година, те да је једно време био и шеф катедре војно обавештајне службе и да је тада катедра по рангирању била друго односно треће место у служби, те да је три године био начелник аналитике војно обавештајне службе. На питање браниоца оптуженог Секулић Миодрага, да ли му је начелник генералштаба током целе каријере где год је био у Војсци, био претпостављени, навео да није био први, али крајњи јесте јер је главни командат војске начелник генералштаба. Даље је навео да је неке од документа који су вештачили видео у оригиналу и то је информација Обавештајне управе, док остала документа није сравњивао са оригиналима, те је, на даље питање браниоца, навео да мисли да у војсци постоји место где официри депонују потпис, али да у то није сигуран, те да није проверавао да ли је “депоновани потпис Небојше Павковића” који као такав обухваћен вештачењем, заиста депонован или не. На питање оптуженог Секулић Миодрага навео је да је начелник одељења за аналитику у Другој управи био до 08.08.2002.године и да је, када је замењивао начелника Обавештајне управе, присуствовао седницама Колегијума начелника Генералштаба и да зна да се вршила противдиверзиона контрола просторије у којој је одржаван колегијум. На питање оптуженог Влајковић Владана да ли су Влада Републике Србије и Влада Републике Црне Горе имале право да располажу документима који су били предмет вештачења, навео је да се, колико му је познато, Колегијум начелника Генералштаба, односно записник са тог колегијума, не доставља осим евентуално Врховном савету одбране, те је, на даље питање браниоца, навео да влада по захтеву може да изврши увид у документа која ради војска.

Стручни саветник одбране Ђокић Иван је испитан на главном претресу навео да је радио у војсци и то најдуже у Ваздухопловном техничком институту у Жаркову, а да је каријеру завршио као помоћник министра одбране за материјалне ресурсе у чину генерал потпуковника 2005.године, те да је био наставник на укупно 10 предмета и да су два директно везана за предмет вештачења и то предмети теорија информација и сигурност у рачунарским мрежама односно сигурност података. Навео је даље да сматра да је у овом поступку потребно разјаснити односно прецизирати неке појмове који су коришћени а нису потпуно прецизирани, како не би сви на њих различито гледали, па је навео да је, у теорији информација, податак једноставно необрађена чињеница која има неко значење, да је нематеријалне природе и да описује неко својство објекта и не мора да значи ништа ако се некоме саопшти, па тако на пример податак да је температура 15 степени сам за себе не значи

ништа, уколико не знамо где је мерено и када је мерено и када се тај податак неком саопшти, он неће знати о чему се ради. Даље је навео да је информација следећи појам, и да се систематизацијом и обрадом података долази до информације и да када информацију неком саопштите он је потпуно разуме, то је за њега неко ново знање. У конкретном случају, када се говори о поверљивости података и информација се прво говори о поверљивости информација, и у свету уобичајено је да закони који се односе на то дефинишу поверљивост информација, док се код нас се то каже поверљивост података имајући на уму то као синоним за информацију. Даље је истакао да када се у поступку говорило око тога да ли је нека информација важна или није важна, и колико она може касније да нанесе штете, постоји нешто што се зове мера информације или вредност информације јер као што се мере друге ствари, тако се мери и информација, па ако се информација односи на нешто што се већ догодило, њена мера је нула, јер тако ако на пример каже да је прошли пут на лотоу су добили ти и ти бројеви, то не значи ништа, јер немате користи од њих, али ако би неко рекао шта ће се десити на следећем извлачењу, тада је мера информације велика, јер се сазнаје нешто ново што се до тада није знало. Навео је даље да је порука материјализована информација, да се помоћу поруке преноси информација неком другом лицу и да она може бити у различитим формама, а документи су само једна врста поруке. Истакао је да је следеће о чему је говорено на претресу поверљивост информација и да наука дефинише поверљивост информација са становишта државе и поверљиве информације се разликују од свих осталих по три карактеристике које морају кумулативно да буду испуњене. Прво да је информација проглашена поверљивом од стране лица дефинисаног законом или другим актом, те ако нешто није проглашено поверљивом информацијом не може се таквом ни сматрати. Друго, поверљива може бити само она информација чијом компромитацијом или саопштавањем неком лицу које је неовлашћено за то може разумно да се очекује штета по националну безбедност, што значи да се мора потврдити да ће штета вероватно настати откривањем те информације и да мисли да у америчком правилу о дефинисању поверљивости информација стоји експлицитно да ако постоји сумња да неће бити нанета штета, та информација се не сме прогласити поверљивом. И трећа карактеристика је да поверљива информација мора да се адекватно штити током целокупног животног циклуса, што значи ако је информација проглашена поверљивом, мора све време да се чува како треба, и не може се таква информација пустити свуда по столовима и да са њом располаже неко ко може случајно доћи у контакт. Конкретно код нас, у нашој држави, код поверљивих информација дефинишу се војна тајна и службена тајна. Војна тајна су подаци о војсци, о плановима и припремама војске, о средствима наоружања и војној опреми, о војним објектима и постројењима и сви остали подаци који се односе на делатност војске, што значи да се војна тајна искључиво односи на војску, што је дефиниција из Правила, критеријума за утврђивање података о Војсци (Службени војни лист из 2001. године). Даље је навео да се службена тајна разликује од војне тајне и да службену тајну представљају подаци чијим би откривањем могле да наступе штетне последице за безбедност и одбрану земље, значи ван војске, и односи се на државне органе и ту се и примењује. Истакао је да сматра да је важно да се зна временско трајање тајности података информација и докумената јер се протеком времена мењају околности везане за сваку информацију и по правилу вредност информације опада и опада њена поверљивост јер све више људи током времена информацију сазнаје и онда услед тога пада њена поверљивост, због чега је неопходно да се тајни документи и подаци односно информације регуларно временски проверавају и да се оцењује њихова поверљивост, те да поверљивост може да се укине односно опозове, прво када истекне датум којим је дефинисано до када је то тајна, друго, када наступи догађај који је описан поверљивом информацијом, нпр. истекне војна вежба о којој постоје документа, јер кад је истекла та информација више није актуелна и то више није поверљив податак и треће, ако информација постане доступна јавности, такође, губи својство поверљивости јер више нема изненађења ни

за кога када то чује и када му се та информација саопшти то више ништа не значи јер је то већ било у новинама, и коначно, четврто, тајност може да престане и опозивом тајности, додајући да је орган који донесе одлуке о тајним подацима односно информацијама дужан да у одређеним временским периодима преиспита да ли постоје услови тајности и ако не постоје, дужни су да опозову тајност документа, али да у својој војничкој каријери нигде није прочитао да је опозвана тајност за неки документ осим ових дана у поступку за две обавештајне информације. Навео је даље да сматра да вештаци Војне академије нису могли да одговоре задатку вештачења уколико су проучавали само списе предмета јер ако немају увид у оригинална документа нису могли, читајући нешто што су добили као копију документа за који не знају где је настао и када је настао и да ли је уопште проглашен поверљив, односно одакле потиче, без тог податка ако не утврде тачно одакле потиче, нису могли да утврде оно што је дефинисано, а то је да ли су подаци из списка предмета тајни војни подаци који су законом, другим прописом или одлуком надлежног органа донетим на основу закона проглашени тајним, затим да ли су неки од тих података нарочито поверљиви и треће, које су последице за безбедност и војну моћ ако се открију, те четврто, какав је значај ако се ти подаци односе на страну државу. Истакао је даље да сматра да су вештаци по његовом мишљењу начинили методолошке грешке које су утицале на њихове закључке и то тако што су задатак дефинисан наредбом схватили оквирно, па су проширили обим вештачења и вештачили и оно што од њих није тражено, па су тако процењивали степен поверљивости докумената у случајевима где је надлежни старешина већ одредио степен поверљивости и сугерисали рецимо да се тај степен поверљивости промени или другачије третира и по правилу га подизали на виши ниво. Друго, процењивали су трајање штетних последица, што од њих није тражено, већ је тражено да се процени да ли ће откривање изазвати штету или не, а не и период, и скоро увек су користили формулацију да штетне последице могу наступити у тренутку откривања поверљиве информације и надаље, те су чак и у случајевима када се зна да су услови поверљивости већ прошли, они одређивали да степен поверљивости буде и надаље. Даље, други пропуст који су направили вештаци, они су ретроактивно примењивали прописе тако што су за оцену поверљивости и степена поверљивости докумената користили прописе који су донети касније, тј. нису постојали у тренутку настајања докумената и то Правилник о критеријумима за утврђивање података о Војсци Југославије који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту. И треће, вештаци су вршили неадекватну примену прописа тако што су прописе који се односе на државне органе примењивали на војску, а војска није била државни орган нити је била у саставу неког државног органа и у то време је била потпуно ван Министарства одбране. Четврта методолошка грешка је та што су вештаци копије докумената који немају ознаку тајности проглашавали тајним и одређивали су степен тајности, а да при том нису вршили увид у оригинална документа осим у случају две обавештајне информације, што је потврђено испитивањем вештака на главном претресу, истакавши да су они морали да имају на увид оригинални документ, што се односи на рачунарске фајлове који се налазе на дискетама јер се не зна њихов извор односно одакле потичу, време њиховог настанка и није утврђена никаква веза са неким документом који је на законит начин проглашен тајним, па су тако вештаци гледали само копије онога што се налази на тим дискетама, што су и потврдили на главном претресу, при чему је вештак Мучибабић навео да је од судије Туфегџића добио податак да је отварање дискете било тешко и да је то радио специјални тим, специјалним алатима, што није тачно јер је вештак за електротехнику који је испитан на главном претресу навео да никакве мере крипто заштите нису примењиване, а што је констатовано приликом његовог испитивања, а такође је и одбрана оптуженог Перишића у више наврата приступала дискетама, па се поставља питање да ли се прича о истим дискетама јер се очигледно неке ствари разликују. Даље је навео да је пета методолошка примедба та да вештаци нису утврђивали да ли су оригинална документа адекватно штићена и да ли су адекватном

заштитом стекли право поверљивости и податак да је неко из Генералштаба давао упозорење да подаци отичу, то само значи да штићење тих података није било адекватно и да се не зна колико је података на тај начин отишло, а једна од карактеристика поверљивих података је да буду адекватно штићени током комплетног животног циклуса и ако се утврди да нису штићени, да су нестала та документа и постала доступна лицима која нису овлашћена, орган је дужан да опозове поверљивост, те је пропуст вештака што нису утврђивали да ли су документа штићена или нису. Такође, вештаци нису утврђивали да ли су неки поверљиви подаци већ достављени страним државама, организацијама или судовима и тиме постали доступни јавности, чиме су такође изгубили својство поверљивости, те је указао да је Савезна Република Југославија по међународним споразумима и уговорима од 2000. године доставила поверљиве податке другим државним организацијама, а вештачење је комисија обавила 2002. године, што значи да су у периоду од две године подаци достављани по тим међународним уговорима. Даље је указао да је следећи недостатак у вештачењу што су вештаци, процењујући штетне последице откривањем докумената и података непозваном лицу, погрешно изједначавали штету појединцу припаднику војске са потенцијалном штетом војсци као целини, указујући да прописи нигде не дефинишу да ако настане штета према неком појединцу из војске да је то штета према војсци у целини и да се мора недвосмислено утврдити да штетне последице настају за војску као целину. Даље, вештаци нису ни анализирали да ли су се стварно догодиле штетне последице по војску и њене припреме за одбрану, а од тренутка када су документа настајала па до тренутка када су они вештачили, многи од догађаја који се налазе у тим документима су реализовани и нигде нису потврдили да је реална штета по безбедност Југославије односно по војску настала. Истакао је даље да су све наведене методолошке грешке водиле ка грешкама у закључивању, тако да су информације и документа која немају својство поверљивости од стране вештака проглашени војном тајном. Даље је указао да је Савезна Република Југославија у периоду пре вештачења кроз међународне уговоре и споразуме преузела обавезу и доставила податке сходно тим важећим уговорима, па и податке који су представљали војну тајну, те је тако СРЈ 10.11.2000. године поново постала део пројекта ОЕБС-а под називом “Мере за изградњу поверења и безбедности” и као и остале чланице тог пројекта преузела је обавезу да једном годишње и то до 15.12. сваке године доставља податке који су доступни у 23 земље и то прво податке везане за организацију командовања војском, субординацију до нивоа бригадне чете, затим мирнодопско бројно стање, наоружање и војна опрема и то тенкови, хеликоптери, оклопна борбена возила и тако даље, што значи да је СРЈ преузела обавезу и достављала извештаје са свим овим информацијама које су вештаци у свом налазу означили као строго поверљиве податке. Тако су вештаци рекли да је бројно стање поверљив податак, као и наоружање и војна опрема, што у суштини јесте, али је то достављено у 23 земље и не може се више сматрати поверљивим податком, наводећи да СРЈ у извештајима даје податке о тенковима, док вештаци сматрају да је строго поверљив податак о производњи конзерви за храну, указујући да мисли на документ, на састанак са ФМП-ом, истичући да су то неупоредиве ствари у погледу вредности информација јер се тамо говори о најсавременијим средствима које војска има и најубоитијим средствима, а овде о конзервама, што није упоредиво. Даље је указао да су подаци достављани Међународном кривичном трибуналу у Хагу јер је Влада у јуну 2001. године донела Уредбу, те да ми не знамо тачно који су сви подаци достављени Хагу али су то сигурно записници са седница Врховног савета одбране, као и седница начелника Генералштаба и да држава више није имала контролу над тим подацима и могли су да се дистрибуирају сходно ономе како суд у Хагу одлучи, чиме је, такође, компромитована поверљивост тих докумената, поготову што свако може да оде на сајт неке новинске агенције и да види записник са седнице Врховног савета одбране, који је и даље строго поверљив документ. Такође је указао да су подаци отицали тако што је формиран менаџмент тим за реформу Војске у коме су били и саветници и НАТО генерали који су били стално присутни у

том тиму за реформу, а да би се направила реформа мора се сагледати какво је стање војске, што су поверљиви подаци, строго поверљиви подаци, а такође мора бити предложено како ће војска бити организована сутра, за пет или десет година и то су строго поверљиви подаци, а ови људи који су били у менаџмент тиму за реформу Ввјске имали су на располагању све те податке, те је поновио да подаци који су већ објављени, отекли и постали неке доступни морају да изгубе својство поверљивости. Даље је стручни саветник указао да вештаци тврде да је део активности у недељном плану рада начелника Генералштаба преузет из плана рада Генералштаба који је строго поверљив, па је онда и недељни план рада начелника Генералштаба строго поверљив (списи 1, страна 2), али је истакао да сматра да је спорно што вештаци не наводе о ком плану рада Генералштаба се ради и нису показали да тај план рада у Генералштабу постоји јер су сами изјавили да су само две обавештајне информације гледали у оригиналу и нигде се не помиње план рада Генералштаба, као ни како су тврдили да недељни план начелника потиче из тог документа, додајући да не зна да ли је тај план на који се вештаци позивају строго поверљив документ, где то пише и да ли га је неко прогласио строго поверљивим документом. Даље је указао да вештаци при закључивању о штетним последицама откривања података из недељног плана рада начелника Генералштаба тврде да то може изазвати штетне последице у периоду када су се одвијале наведене активности у наредном периоду (списи 1, страна 2), а имајући у виду да је тадашњи начелник Генералштаба Војске Југославије генерал пуковник Небојша Павковић смењен са дужности 24.06.2002. године, а да је вештачење завршено 13.09.2002. године, вештаци су знали да генерал Павковић више није начелник Генералштаба и нису могли да закључе да су теже штетне последице могле да наступе у конкретном периоду по војску јер Павковић више не прави планове, отишао је са те дужности и то више не може наносити штету војсци. Даље, вештаци су документ на коме није одређен никакав степен тајности, а који представља Списак унапређења пуковника, неосновано прогласили строго поверљивим (спис 2, на страни 3), те је указао да се постављења на генералска и адмиралска места објављују у средствима јавног информисања тако да не представљају војну тајну, а правилник који важи за војску каже да су поверљиви подаци који се односе на одређене кадровске и персоналне послове постављење пуковника на адмиралска и генералска места и експлицитно стоји да то може да буде само поверљив податак али пошто се то објављује, по процени саветника, ни то не може бити поверљив податак јер је доступан јавности, додајући да је сам о свом унапређењу сазнао са телевизије. Даље, када анализирају поверљивост докумената – записника са колегијума начелника Генералштаба, вештаци закључују да сви записници припадају категорији строго поверљиво, те кажу да су неке информације строго поверљиве и ако то не би смеле да буду, па су тако указали да је информација у вези пријема кандидата у војне школе строго поверљива, што није тачно, јер војне школе објављују не само број кандидата и број примљених кандидата, већ и спискове кандидата са успехом на пријемни и то је доступно сваком грађанину, а некада су ти спискови објављивани на огласним таблама да би кандидати могли да се жале на ранг листу и данас то може да се види на сајту Војне академије, те се осврнуо на навод вештака који су приликом испитивања рекли “некада то није објављивано али сад се објављује”, указујући да прописи нису промењени, дакле да су исти прописи важили и тада када то није објављивано и сада, што се мора ценити. Истакао је даље да вештаци погрешно тврде да је документ “Стање и функционисање система обезбеђења државне границе СРЈ са тежиштем на део државне границе између Републике Црне Горе и Албаније” документ који је начелник Генералштаба Војске Југославије упутио председнику СРЈ (спис 6, страна 8), наводећи да је тачно да је тај документ коришћен у неколико намена од којих су сигурне две – седница Врховног савета одбране 11.10.2001. године у Подгорици и допис председнику СРЈ, при чему ти примерци нису обележени и није евидентирано коме је све достављено, али је очигледно да се користи у више намена, да је било доступно више људи јер се користи и на једној и на другој седници, а немајући податке

коме је све достављено, вештаци су закључили да је то строго поверљив податак. Указао је да је важно знати да је 26.12.2001. године донета одлука Врховног савета одбране да се радикално промени ситуација која је описана у овом документу, дакле 2001. године, а вештачење је 2002. године и вештаци су морали знати да су тада укинуте армија и ратна морнарица, да је обезбеђење државне границе прешла у надлежност Савезног МУП-а, али у информацији пише другачије, што значи да више не одговара реалном стању то што пише у информацији, а вештаци тврде да је то строго поверљив документ, те је истакао да када се промене околности односно када се деси догађај који је описан у информацији онда то више не може бити строго поверљива информација. Даље се осврнуо на навод вештака да су кадровски подаци строго поверљиви јер могу да се искористе у смислу негативног утицаја на избор и постављење именованих лица на веома значајне формацијске дужности (спис 9, страна 11), те је указао да критеријуми из Правилника из 2001. године не предвиђају да персонална и кадровска решења буду строго поверљива, а осим тога у тој информацији се напомиње да је предлог кандидата демократске опозиција Србије која представља широку политичку организацију или о томе ко су кандидати за постављење одлучивало је 18 партија са непознатим бројем људи из сваке партије, па да је само по један човек из сваке партије, то је знало 18 људи, при чему су то људи ван војске, што значи да је информација била доступна широком кругу људи и да самим тим не може бити строго поверљива информација, није адекватно штићена јер је дошло у посед људи којима не треба да припада. Указао је да у светској литератури и у закону многих развијених земаља најчешћи критеријум да би информација била проглашена војном тајном мора недвосмислено да се утврди да је од значаја за националну безбедност, док наши прописи дефинишу да војну тајну представљају подаци о војсци за које се проценом утврди да би њихово откривање могло изазвати штетне последице за војску и њене припреме за одбрану земље, али да вештаци уводе читав низ нових критеријума на основу којих неосновано процењују да су подаци војна тајна у категорији "строго поверљиво", па тако говоре о тежим штетним последицама по безбедност начелника Генералштаба Војске Југославије и Војске Југославије у целини, те је истакао поверљивост документа односно штетне последице тог документа не могу да се цене по појединца већ војску у целини. Даље вештаци говоре о тежим штетним последицама по кадровску политику и систем командовања у Војсци, што не постоји као критеријум да би нешто било строго поверљиво, те је указао да термин "изузетно тешке штетне последице" нигде није дефинисан, затим вештаци указују на штетне последице за процес модернизације рода пешадије, те да одређени документи имају степен тајности строго поверљивости зато што би њихово сазнавање од непознатог лица могло да буде искоришћено за отежавање укључујући блокирање снабдевања Војске Југославије важним прехранбеним производима, што такође није критеријум да би неки документ био строго поверљив. Даље је указао да вештаци током анализе поверљивости података нису ценили треће својство анализираних информација, а то је да поверљива информација мора бити адекватно штићена током целокупног животног циклуса, а из упозорења начелника Генералштаба и наређења начелника Прве управе из 2000. године се види да информације нису адекватно штићене јер кажу да је у протеклих неколико седмица у средствима јавног информисања, посебно у дневној штампи, су објављени поверљиви подаци и службена документа о Војсци Југославије, и да је узрок те појаве не спровођење прописаних мера заштите, како су рекли начелник Генералштаба и начелник Прве Управе, који су били свесни да постоји отицање података али нигде нису вршили опозив поверљивости тих докумената, истичући да су вештаци морали да знају да, ако већ постоји отицање тајних података и дешава се пре 2000. године, а они вештаче 2002. године, да та документа која су отекла на начин на који није утврдио начелник Генералштаба и начелник Прве управе, не могу бити строго поверљива јер губе својство да су адекватно штићене током целог животног циклуса, наводећи да би било исправно да су тада начелници Генералштаба и Прве управе извршили опозив поверљивости

докумената за које знају да су отекла, да би формално правно ти документи престали да буду строго поверљиви. Даље је саветник указао на то да су вештаци дефинисани задатак за вештачење дат од стране истражног судије Туфегџића, схватили као општи и по својој процени проширили вештачење на нове задатке који им наредбом за вештачење нису дефинисани те су одређивали степен поверљивости докумената који нису означени као поверљиви, па су оспоравали степен поверљивости докумената које је одредио надлежни старешина и дефинисали рок поверљивости информација и докумената. Даље, указао је да су вршили ретроактивну примену прописа, па су ретроактивно примењивали Правилник о критеријумима за утврђивање података који представљају војну тајну, степен војне таје и мере за њихову заштиту, те је одговарајући на питање браниоца да ли је на три документа из јануара 2001. године, иако је Правилник донет десет месеци касније у новембу 2001. године, он примењиван на та документа, вештак Мучибабић навео да не може да се сети, али да је онако како је написано и да при томе остаје, што практично значи да је потврдио да су при вештачењу користили Правилник који је донет након настајања докумената која су вештачили, што указује на неадекватну примену прописа. Даље је указао да су вештаци током рада користили Уредбу о критеријумима за утврђивање података значајних за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и о утврђивању задатака и послова везаних за одбрану земље, која Уредба се односи на државну и службену тајну, а вештаци су примењивали на оцену постојања војне тајне. Истакао је на још једну мањкавост вештачења које се огледа у томе да су анализирана само документа које је доставило тужилаштво без упоређивања са оригиналним документима, што је, по мишљењу саветника, велики методолошки пропуст јер су пропустили да пронађу оригинална документа и кажу ово је део оригиналног документа који је проглашен тајним, његовим откривањем настаће штета или тај документ је штићен адекватно, али они та својства нису утврђивали што су потврдили приликом испитивања. Даље је указао да су погрешно тумачили трајање тајности информација и докумената, па су у свом налазу и мишљењу за сва документа која су оценили строго поверљивим оценили да су откривањем докумената непозваним лицима могле настати штетне последице и то у моменту настајања и у наредном периоду, али тај наредни период нигде није ограничен, па је тако вештак Мучибабић Спасоје, и након што му је предочено да је обавештајна управа као надлежни орган у писаној форми изјаснио да две информације обавештајне управе не угрожавају систем одбране и интересе безбедности Републике Србије, навео да се са том оценом не слаже. Истакао је да се вештаци нису држали критеријума за оцену тајности где је једино мерило потенцијална штета која може настати по безбедност државе, већ сматрају да мерило може бити и актуелност информације, а да актуелност информације није исто што и потенцијална штета која може да настане по безбедност државе, те је истакао да, не оспоравајући индивидуалне квалификације вештака Мучибабић Спасоја, сматра да надлежни орган има више информација и алате за процену потенцијалне штете од вештака, и да у случају када се вештак и орган не слажу у погледу потенцијалне штете, треба поклонити веродостојног надлежном органу јер иза њега стоји комплетан обавештајни апарат са својим информацијама и да сматра да они могу то боље да процене, него вештак који само чита списе. Указао је да је нејасно и одређивање рока тајности података, информације и докумената јер да би се одредио рок тајности докумената неопходна је процена у ком периоду се компромитацијом документа може очекивати штета, да вештаци кажу увек у тренутку компромитације и на даље, те је указао да је термин акт нарушавања, који је користио вештак Мучибабић Спасоје приликом испитивања на главном претресу објашњавајући да се наредни период дефинише актом нарушавања, није познат у стручној литератури, те је истакао да вештаци ни за један документ нису конкретно дефинисали период у коме би откривање односно компромитација могла да изазове штетне последице, већ по њима тај наредни период важи и за информације које више нису тачне, за информације које говоре о давно завршеним догађајима као и за информације које су доступне јавности, а

са свих њих је требало по службеној дужности да се опозове поверљивост тих докумената. Даље је указао да списковима за унапређење у чин генерала и адмирала не може, како тврде вештаци, да се утиче на кадровску политику и систем командовања Војске јер из њих може само да се види ко су чеони људи и на основу тог податка не може да се реконструише команда јер она има више људи у свом саставу, 10, 20 па и више. Истакао је на крају да су вештаци Војне академије имали тежак задатак да само на основу проучавања списка предмета процене да ли вештачени подаци представљају војну тајну и последице ако дође до њиховог откривања страној држави и организацији или лицу које им служи, поступајући по наредби за вештачење, али да су направили стручне и методолошке пропусте који озбиљно угрожавају кредибилитет њихових оцена и ако се ти пропусти сумирају били би следећи: проширили су наређен обим вештачења, вршили ретроактивну и неадекватну примену прописа, нису утврђивали чињенице битне за одлуку о поверљивости докумената и података, да ли су документи проглашени поверљивим од стране надлежног органа, односно старешине, да ли су адекватно штићени, да ли су објављени у средствима јавног информисања и на друге начине већ учињени доступним државама или страним организацијама и лицима, да ли вештачене копије потичу од докумената проглашених поверљивим и продужили су неограничено могуће трајање процењених штетних последица по Војску Југославије и систем безбедности, користећи формулацију и надаље и да сматра да због начињених стручних пропуста вештаци нису успешно извршили задатке дефинисани наредбом о вештачењу и нису извели закључке непристрасно у складу са правилима науке и вештине, како је то наредбом дефинисано. На питање браниоца оптуженог Секулић Миодрага, адвоката Ђукић Милана, навео је да је један од кључних примедби на вештачење управо чињеница да ако се документ чија се поверљивост тумачи, не сравни са оригиналним документом, не може да се потврди да је то што је вештачено поверљиво јер свако може да изврши измене у ономе што је дао као копију, те је указао да осим за две информације обавештајне управе за које су од вештака чули да су им биле доступне у оригиналима, ни за један од докумената који је био предмет вештачења не зна да ли су аутентична односно једнака са оригиналним документом, а да се неки од вештачених докумената налази на две дискете и да су у њима потпуно различити фонтови, различити број страница, тако да се не зна одакле потиче један, а одакле други документ. Даље, одговарајући на питање браниоца оптуженог Влајковић Владана, адвоката Тешмановић Уроша, вештак је навео да онај ко је састављао документ, а зна да је оно што у њему пише кривично дело, не сме на њега да стави ознаку тајности али да увек може да каже да није знао да је то кривично дело, те даље, на питање истог браниоца навео је да може да се изврши опозив тајности али да не постоји могућност да се тајност опозове па поново уведе, јер у оном тренутку када је тајност опозвана, документ је постао доступан свима, више се не зна ко је све са њим био у контакту и због тога се не може поново прогласити тајним, јер у том периоду није био адекватно штићен. Одговарајући на питање оптуженог Перишић Момчила, стручни саветник је навео да у налазу и мишљењу нигде није прочитао, нити је током њиховог изјашњавања односно испитивања чуо, да су проценили да је настала штета за Војску или безбедност, односно да је настала конкретна штета.

Ценећи налаз комисије вештака Војне академије, како писани налаз и мишљење од 13.09.2002. године, тако и исказе чланова комисије Мучибабић Спасоја, Кнежевић Љубинка и Мијалковски Милана дате на главном претресу, суд их је прихватио у делу у коме су се изјашњавали о записницима са Колегијума НГШ ВЈ, оценивши их у овом делу као стручне, јасне, детаљно образложене, те у складу са чињеницом да су предметни записници од стране доносиоца степеновани “војна тајна- строго поверљиво”, који степен тајности се, сходно Правилу службена преписка и канцеларијско пословање у Војсци Југославије, одређује за акта (прилоге) која садрже податке за која се утврди да су нарочито значајни за војску, чијим

би откривањем могле наступити теже штетне последице за војску и њене припреме за одбрану земље, из чега даље произлази да исти, и по оцени доносиоца, садрже податке који су значајни за војску, чијим би откривањем могло да наступе теже штетне последице за војску и њену припрему за одбрану земље, а што је и закључак комисије вештака. Такође, суд је прихватио и налаз и мишљење комисије вештака у делу у коме су изјашњавали о томе да ли и коју ознаку тајности садрже односно не садрже преостала документа која су била предмет вештачења, оценивши га у овом делу као сагласан са осталим доказима изведеним током поступка.

При томе, суд је имао у виду примедбе одбране изнете на обављено вештачење, као и исказ стручног саветника Ђокић Ивана, који је оценио као јасан и аргументован, али је имао у виду да се исте, иако су изнете начелно односно на целокупан налаз и мишљење, превасходно односе на део налаза и мишљења у коме су се вештаци изјашњавали тј. процењивали да ли документа која од стране доносиоца нису означена степеном тајности, треба да садрже степен тајности и да ли би одавње података које садрже могло да проузрокује штетене последице по војску, одбрану и безбедност земље, а у ком делу је налаз и мишљење комисије био ирелевантан за одлуку суда, имајући у виду законску дефиницију кривичног дела шпијунажа из члан 315 КЗ односно дефиницију тајног војног податка дату у члану 315 став 6 КЗ, а о чему ће у даљем образложењу пресуде бити речи. Такође, суд је, имао у виду, на шта је одбрана указивала како током поступка, у речи стручног саветника те у завршној речи, да се комисија вештака приликом израде писаног налаза и мишљења позивала на одредбе Уредбе о критеријумима за утврђивање података значајних за одбрану земље који се морају чувати као државна или службена тајна и о утврђивању задатака и послова од посебног значаја за одбрану земље које треба штити применом посебних мера безбедности (Службени војни лист број 20/94) коју је Савезна влада донела, на основу члана 67 став 3 Закона о одбрани, а која се односи на степеновање и чување података од значаја за одбрану, али не у војсци већ у државним органима, предузећима и другим правним лицима, док, сходно члану 67 став 4 Закона о одбрани, председник Републике прописује критеријуме за утврђивање података о Војсци Југославије који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту, који Правилник је донет и објављен у Службеном војном листу број 22/01 дана 08.11.2001. године, на који се вештаци, такође, позивају, иако је донет након израде највећег броја докумената који су били предмет вештачења, и не може имати ретроактивну примену. Међутим, ове чињенице биле су без утицаја на оцену доказне снаге обављеног вештачења јер ова мањкавост у налазу није утицала на коначан закључак односно мишљење комисије, док је примена прописа у надлежности суда, те је суд ценио да је у време израде докумената који су били предмет вештачења, дакле пре доношења Правилника о критеријумима за утврђивање податка о Војсци Југославије који представљају војну тајну, степен војне тајне и мере за њихову заштиту (Службени војни лист бр. 22/01 од 08.11.2001. године), постојао други пропис који је је прописивао ове критеријуме и то Правило службена преписка и канцеларијско пословања у Војсци Југославије, у коме је тајност података регулисана у одељку 4 у тачкама од 39 до 46, те је тачком 42 прописано да се степен тајности строго поверљиво одређује за акта (прилоге) која садрже податке за која се утврди да су нарочито значајни за војску, чијим би откривањем могло наступити теже штетне последице за војску и њене припреме за одбрану земље, из чега даље произлази да је сам доносилац, одређивањем овог степена тајности одређеним документима, проценио да исти садрже податке који су значајни за војску, чијим би откривањем могло да наступе теже штетне последице за војску и њену припрему за одбрану земље, а што је у складу за закључком и мишљењем комисије вештака.

Суд је одбио предлог бранилаца оптужбених да се из списка издвоји вештачење тима

судских вештака Мучибабић Спасоја, Милаковски Милана и Кнежевић Љубинка од 13.09.2002. године, налазећи да је вештачење комисије вештака Војне академије обављено у складу са законом, на основу наредбе суда и од стране лица која располажу потребним потребним стручним знањем за утврђивање чињеница које су биле предмет вештачења. Такође, суд није прихватио тезу бранилаца оптужених да су чланови комисије вештака Војне академије, Мучибабић Спасоје, Мијалковски Милан и Кнежевић Љубинко пре испитивања на главном претресу морали бити ослобођени дужности чувања тајне, те је с` тога одбио њихов предлог да се од надлежног органа Војске затражи да они буду ослобођени дужности чувања тајне, с` обзиром да су вештачења која су обавили одређена наредбом суда - истражног судије Војног суда у Београду од 06.08.2002. године, и истражног судије Војног суда у Београду од 08.04.2004. године, те да испитивање вештака на главном претресу представља целину са писаним налазима и мишљењима, због чега давањем исказа на главном претресу, ради потпунијег објашњења већ датих писаних налаза мишљења, вештаци, по налажењу суда, не могу повредити дужност чувања тајних војних података, при чему је са главног претреса управо ради заштите интереса националне безбедности, јавност била искључена.

Увидом у писани налаз и мишљење вештака професора др Мијалковски Милана од 30.04.2004.године као и у саме књиге Војна тајна, први и други део, аутора оптуженог Влајковић Владана утврђено је да, када је у питању књига "Војна тајна - први део", да се на првој (насловној) корици у горњем левом углу налази напис белом бојом "Документи", потом при врху на средини печат и напис црвеном бојом "Војна тајна", при дну корице је повучена бела линија изнад које пише "Владан Влајковић Вирага" и "Први део", а испод линије натпис "Хелсиншки одбор за људска права у Србији". На унутрашњој, првој страници књиге, откуцан је текст Хелснички одбор за људска права у Србији", "Документи", "Влајковић Владан", "Војна тајна" и "први део", а на полеђини тог листа пише "Владан Влајковић, Војна тајна, први део", издавач "Хелснички одбор за људска права у Србији", за издавача "Соња Бисерко", прелом и корице Весна Србиновић, лектор Весна Шолти, штампа "Загорац, Београд, 2004"., медијски спонзор Телевизија Б92, тираж 1000 и ИСБН 86-7208-086-6 (књ.1), ИСБН 86-7208-087-4 (низ), те следи страница са натписом "Владан Влајковић, Војна тајна, први део" и затим страница са садржајем. Вештак је даље навео да књига започиње рецензијом (страна 1 и 2), која је уређена у Београду, у децембру 2003.године и потписана је од мр Миодрага Секулића, дипл инг и "извода" из оптужнице против Аце Томића (страна 1), која се завршава следећом напоменом: "оригинални стенограми су пренети без исправке и граматичких и словних грешака насталих пребацавањем звучног снимка разговара у форми стенограма." Даље је наведено да је књига обима 231 странице и да се условно може разврстати на следеће целине: прва целина је најобимнија, обухвата одштампане текстове са оригиналних стенограма сачињених са састанка КНГШ ВЈ, Врховног савета одбране и појединих учесника преговора између СРЈ и међународне заједнице у вези са обустављањем агресије НАТО на СРЈ и размештањем мисије ОУН на Косову и Метохији. Друга целина обухвата мишљење, ставове и оцене аутора књиге у вези са тематским садржајима књиге, које је прибавио на необичајен и допустив начин од стваралаца – правих аутора, са једне стране, и, са друге стране, одражава личне фрустрације аутора који су резултат његовог неслагања и несхватања због чега демократска власт у Републици Србији, која је успостављена 5.октобра 2000. године, није предузела репресивне и друге мере против актера који се помињу у књизи, а који су, према њему, нанели велику штету грађанима, држави, војсци и другим државним и друштвеним субјектима Србије и Црне Горе. Трећу целину књиге (од стране 185 до 204) чини текст оптужнице за убиство Ивана Стамболића и покушај убиства Вука Драшковића, а четврту целину књиге чине прилози који нису од значаја са аспекта војне тајне. Вештак је даље навео да је са аспекта саопштавања, предаје или другог начина чињења доступним података наведених у књизи непозваном лицу и тиме наношењем

евентуалне штете држави и Војсци, потребно је вештачити само прву целину, односно текст у књизи који је настао штампањем са оригиналних стенограма насталих са одржаних седница КНГШ ВЈ и других државника СРЈ, а који су обрађени и приказани књизи у оквиру 21 наслова. Даље је наведено да текст у књизи под насловом “Преслишкивање ВЈ од СДБ Србије” (страна 6 до 16) несумњиво представљају изводе одштампаних стенограма са седница ВСО СРЈ и КНГШ ВЈ, што потврђује аутор књиге, где између осталог каже “на седници Врховног савета одбране одржане 24. 11.1998.године у Београду”, затим “на Колегијуму одржаном у јануару 1999.године”, затим “на Колегијуму који је одржан у фебруару 1999., на Колегијуму одржаном 18.3.1999. године”и тако даље, а садржај у оквиру овог наслова обухвата дискусије учесника у раду Колегијуму начелника Генералштаба ВЈ у вези са смењивањем тадашњег начелника ГШВЈ генерала Перишић Момчила (на седници ВСО од 24.11.1998.), ставовима и предлозима генерал пуковника Димитријевића у вези са могућим мирним расплетом актуелног конфликта на Космету (на седници колегијума НГШ ВЈ одржаном у јануару 1999.године), излагање генерала пуковника А. Димитријевића на седници КНГШ ВЈ одржаној у фебруару 1999.), излагање генерала Драгољуба Ојданића на полчасовном разговору који је водио са командатом НАТОа за Европу генералом Весли Кларком (на седници одржаној 18. марта 1999). Даље текст књиге 22 до 108 стране представља вишеструко испреплетена јединствена проблематика односно обухвата догађања и активности у функцији окончања агресије НАТО на СРЈ и размештање мисије ОУ на Космету, а у оквиру наслова “Преговори око заустављања бомбаровања СРЈ” (страна 22 до 33) приказани су разговори амбасадора Боре Милошевића и генерала Драгољуба Ојданића, затим генерала Веслија Кларка и пуковника Негована Јовановића, потпредседника Шаиновића и министра Јовановића, затим председника СРЈ Слободана Милошевића и генерал пуковника Драгољуба Ојданића и председника Слободана Милошевића и министра Јовановића, а односи се на појашњавање онога што су договорили изасланици међународне заједнице, Черномидин и Ахтисари, са једне стране, и председник СРЈ Милошевић, са друге стране, у вези са доласком међународних снага на Космет под окриљем ОУН. Текст књиге под насловом “Припреме за потписивање Кумованог споразума” (странице 33-52) и насловом “Долазак страних војника на Косово” (странице 53-72) презентује разговоре председника СРЈ Слободана Милошевића са другим лицима, а везано за размештање међународних снага на Космету, а у тексту у оквиру наслова “Преговори са Ахтисаријем” (странице 73 до 86) појашњавају се поједини сегменти претходно постигнутог споразума између председника СРЈ и међународног изасланика Ахтисарија, док су активности председника СРЈ Милошевића и генерала Ојданића, Павковића, Марјановића, Лазаревића и Матовића у вези са изградом плана повлачења ВЈ са Космета приказани у оквиру наслова “Повлачења војске и народа са Косова и Метохије” (странице 86 до 94), а координисане активности председника СРЈ Милошевића и генерала пуковника Ојданића у вези са доласком руског континента на приштински аеродром, приказане су у оквиру наслова “Долазак Руса на Косову” (странице 95 до 102). Даље садржај наслова “Побуна резервиста на југу Србије” (страна 104 до 108) обухвата приказ комуникације између генерала Ојданића и генерал поткуповника Гезе Фаркаша усмерене на превазилажење тог проблема, док се текст у оквиру наслова “Праћење унутрашњег непријатеља (страна 119 до 124) односи на активности генерала Д.Ојданића, Бранка Гајића и Гезе Фаркаша у вези са митингом опозиционих странака заказаних за 19.08.1999. у Београду. Садржај у оквиру наслова “Милошевићев састанак са генералима” (странице 124 до 129) претставља приказ излагања председника СРЈ Милошевића на Колегијуму начелника Генералштаба ВЈ после окончања агресија НАТО на СРЈ и фокусира се на ефикасност ангажовања ВЈ у одбрани отаџбине и оцену политичко- безбедносног стања у Црној Гори. Даље текст у књизи од страна 130 до 152 односи се на активности КНГШ ВЈ у вези са актуелном могућом ситуацијом у Црној Гори у другој половини 1999.године и током 2000.године и у том делу се цитирају делови колегијума НГШ ВЈ одржани 9.12.1999.године и

у јануару 2000. године. Текст у књизи под насловом "Праћење генерала Момчила Перишића" (странице 153 до 156) представљају изводе са састанка КНГШ ВЈ одржаног дана 09.03.2000. године, а оригинал одштампаног текста са тог колегијума означен је "војном тајном - строго поверљиво", укупно је обима 29 страница, а излагања генерала Николића, Павковића и Фаркаша на том колегијуму у целини су преузети из оригинала. Текст у књизи под насловом "Милошевићева победа над НАТО" (странице 157 до 162) представља извод из оригиналног текста одштампан са састанка КНГШ ВЈ одржаног 15.3.2000. године, који је обима 58 страница, а означен је степеном тајности "војна тајна, строго поверљиво", а из оригинала су преузета и у књизи презентована излагања председника СРЈ Слободана Милошевића и начелника ГШВЈ генерал пуковника Н. Павковића у делу у коме је размотрана анализа борбене готовости у присуству председника СРЈ и ВСО С. Милошевића. Даље, текст у књизи у оквиру наслова "Прогон Зорана Живковића" (странице 166 до 167) представљају изводе са КНГШ ВЈ одржаних 16 и 30.03.2000. године, док је текст у књизи под насловом "Заопштравање сукоба са Црном Гором" (странице 167 до 172) настао тако што је аутор преузео инсерте из оригиналних докумената са састанка КНГШ ВЈ одржаних 30.03. и 06.04.2000. који имају ознаку тајности "војна тајна, строго поверљиво", те је приказан део дискусије генерала Васиљевића, генерала Павковића, као и генерала Марјановића на колегијуму одржаном 30.03.2000., те генерала Фаркаша, Павковића и Симића на колегијуму 06.04.2000. године. Даље текст у књизи под насловом "Државни тероризам" (страница 172 – 184) настао је тако што је аутор скоро у целини преузео текст из оригиналног документа са заједничке седнице МУП РС И ГШВЈ која је одржана 10.04.2000. године и инсерта из оригиналног документа са састанка КНГШ ВЈ одржаног 13.04.2000. године, те тако текст у књизи од страна 175 до 178 представља у целини излагање Влајка Стоиљковића, затим текст на страни 179 у целини дискусију генерала потпуковника Радомира Марковића, а текстови у књизи на странама 180 и 181 дискусије генерала Павковића, Крге и Стоимировића, који су преузети из оригиналног документа насталог 10.04.2000. године, док текст на странама 183 – 184 представља дискусије генерала Фаркаша и Павковића, које је аутор преузео из оригиналног документа насталог на састанку КНГШ ВЈ одржаног 13.04.2000. године. Текст у књизи у оквиру наслова "Први отворени сукоби у Црној Гори" (страница 204-219), настао је тако што је аутор преузео делове из оригиналних докумената са састанка колегијума НГШ ВЈ одржаних 04., 18. и 19.05.2000. године, па су тако из оригиналног документа који је настао 04.05.2000. године преузете дискусије пуковника Аце Томића и генерала Симића, из оригиналног документа који је настао 08.05.2000. године дискусије генерала Павковића, Фаркаша, Симића и Крге, а из оригиналног документа који је настао 19.05.2000. године преузете су дискусије генерала Фаркаша, Симића, Трајковића и Обрадовића. Књига "Војна тајна први део" завршава се текстом под насловом "Монтирани процес против Зорана Живковића" (странице 220 до 225) и производ је преузетих инсерата из оригиналног документа који је настао са састанка у КНГШ ВЈ одржаног 19.05.2000. године и представља дискусије генерала Лазаревића, Павковића, Крге и адмирала Зеца. Вештак је нагласио да је извршио упоређивање оригинала (одштампаног текста стенограма) и текстова у књизи Војна тајна у периоду од 09.12.1999. до краја априла 2001. јер су му ти оригинали били доступни, те је дао мишљење да књига "Војна тајна први део" у највећем делу представља изводе неауторизованих и нелекторисаних магнетофонских снимака дискусија учесника на састанцима колегијума НГШ ВЈ одржаних у периоду од 06.01.1999. до 19.05.2000. године, те је истакао да су садржаји поменутих дискусија одштампани у документ односно представљају записник са ове планске и континуиране активности начелника ГШ ВЈ и израђени су доследним уважавањем Правила о службеној преписци и канцеларијског пословања у Војсци Југославије, односно садрже све неопходне делове: заглавље, кратак садржај, адресу примаоца и текст (садржаја), а израђивач документа је стручно и професионално испоштовао захтеве који су записани у Правилу службене преписке и канцеларијског пословања у ВЈ, односно тачку 42 у оквиру које су

наведени критеријуми за одређивање подацима степена тајности "војна тајна строго поверљиво", те је у тачки 50 овог Правила регулисано да акта која представљају државну или војну тајну – строго поверљиво се не могу износити и употребљавати изван службених просторија. Вештак је даље нагласио да је аутор књиге на више места у књизи истакао да је до података које је објавио дошао посредством потпуковника Секулића из кабинета НГШ ВЈ, те је истакао да су интерног карактера у књизи само сугестивне, револутне, оцenske, објашњавајуће и сличне коментаре и осврти аутора, првенствено презентовани са циљем да помогну читаоцу да боље разуме у каквим су се околностима одвијале дискусије на састанцима КНГШ ВЈ, док сви остали подаци у књизи су преузети из оригиналних докумената кабинета начелника ГШ ВЈ и представљају строго поверљиве тајне податке, односно имају степен тајности "војна тајна, строго поверљиво".

Даље, када је у питању садржај књиге "Војна тајна - други део", вештак је навео да је књига обима 221 странице и условно се може поделити на следеће целине: прва целина која чини суштину књиге најобимнија је и обухвата преузете текстове из оригиналних докумената (12) насталих за време рада Колегијума НГШ ВЈ и тај део књиге представља приказ усмених излагања чланова Колегијума НГШ ВЈ и других лица која су повремено учествовала у његовом раду. Друга целина књиге представља оригинални допринос аутора и састоји се у презентацији његовог мишљења, ставова и оцена шта су аутори хтели да кажу на састанцима Колегијума НГШ; трећу целину књиге (од страна 75 до 77) представљају делови две информације Обавештејне управе ГШ ВЈ односно Информације ОП.бр. 190 од 04.10.2000. године и Информације ОП.бр. 191 од 05.10.2000. године, а четврта целина обухвата три прилога: пресуда групи Оса, која је обављена у дневним новинама, пресуда новинару Мирославу Филиповићу, објављена у листу Политика и текст новинара Филиповић Мирослава, који је написао на молбу Влајковића за предметну књигу. Вештак је даље навео да је, како би одговорио задатку вештачења, анализирао део који обухвата текстове преузете из оригиналних докумената насталих са седница колегијума НГШ ВЈ и ВСО који су приказани у оквиру 21 наслова књиге, те је вештачење изведено тако што је упоређиван текст у књизи са текстом у оригиналном документу, чија карактеристике су наведене у налазу књиге Војна тајна први део, па је установљено да прва целина књиге приказана у оквиру 10 наслова, односно преузет је текст из оригиналног документа насталог са 12 састанка колегијума НГШ ВЈ (једанаест у 2000. и један у 2001. години). Даље анализирајући садржину књиге навео је да текст у књизи под насловом "Стенограм са Колегијума НГШ ВЈ одржаног 25.05.2000.(страна 10 до 38) представља инсерте – делове из дискусија или дискусија у целини учесника на састанку Колегијума НГШ ВЈ одржаних 26.05., 08.06. и 22.06. 2000. године, на којима је присуствовао савезни министар за одбрану генерал армије Драгољуб Ојданић, затим да текст у оквиру наслова "Горан Матић и његови хајдуци" (од стране 39 до 49) представља извод из оригиналног записника са састанка КНГШ ВЈ одржаног 19.07.2000. године, на коме присуствује савезни министар за информисање Горан Матић, текст у књизи под насловом "Улога војног врха у изборној крађи" (од страна 50 до 67) представља изводе из оригиналног записника са састанка КНГШ ВЈ одржаних 17 и 31.08. и 23.09.2000.године, на којима су приоритетно разматране околности у вези са предстојећим изборима у Црној Гори, текст у књизи у оквиру наслова "Страх од промене режима" (од страна 67 до 75) представља инсерте из оригиналног записника са састанка КНГШ ВЈ одржаног 28.09.2000.године на коме су учесници поред уобичајених питања у вези са борбеном готовошћу ВЈ разматрали могући утицај резултата на протеклим изборима у Србији на ВЈ. Даље, текст у књизи у оквиру наслова 05.октобар (стране 75 до 77) представљају инсерте из две информације обавештајне управе ГШ ВЈ и то број 190 од 04.10.2000. године и 191 од 05.10.2000.године, док текст у књизи у оквиру наслова "Обраћање Коштунице Милошевићевим генералима" (од стране 87 до 97) представљају инсерте из оригиналног записника са састанка КНГШ ВЈ одржаног

11.10.2000.године на коме су начелници организационих јединица ГШ ВЈ реферисали председнику СРЈ Војиславу Коштуници, затим текст у књизи у оквиру наслова “Оснивање војне телевизије” (од страна 97 до 106) по свему судећи представља извод из неког оригиналног записника са састанка КНГШ ВЈ, али упоређење приказа у књизи и оригинала није вршено због тога што се оригинални записник није налазио међу записницима које је Кабинет начелника ГШ ВЈ доставио истражном судији и из истих разлога није вршено упоређење ни првог дела текста у књизи под насловом “Чување Милошевићевог кадра у ВЈ” (страна 106 до 111), док други део овог текста (стране 112 до 114) представља инсерт из оригиналног записника састанка КНГШ ВЈ одржаног 19.10.2000.године. Даље, текст под насловом “Друго обраћање Коштунице генералима” представља извод из оригиналног записника са састанка КНГШ ВЈ одржаног 14.11.2000.године и то други део текста, док везано за први део текста није могло бити извршено упоређење из напред наведених разлога. Текст у књизи под насловом “Хапшење Милошевића” (од стране 125 до 142) представља приказ садржаја дискусије са састанка КНГШ ВЈ одржаног 02.04.2001.године, док је на странама 147 и 148 аутор приказао документ “Недељни план рада начелника ГШ ВЈ за период од 26. до 04.03.” и списак 16 генерала и адмирала који имају пун пензијски стаж. Текст у књизи под насловом “Страх од истине” (страна 149 до 178) представља део из оригиналног записника са неког састанка колегију НГШ ВЈ одржаног у првој половини 2001.године на шта упућује закључак односно разматрана је проблематика ангажованост, командовање ВЈ у вези са копненом зоном безбедности, али упоређивање овог текста са оригиналним записником није извршено јер записник није пронађен међу материјалима који су били доступни за вештачење.

Поступајући по захтеву суда, како би било утврђено да ли су записници са састанка Колегијума НГШ ВЈ који су предмет оптужења аутентични, Кабинет начелника Генералштаба Војске Србије је дана 24.01.2020.године обавестио суд да су пронађену документацију скенирали и снимили на ЦД-ове који су достављени у прилогу, те је указано да нису пронађена два записника са састанка Колегијума за 01.01. и 29.07.1999.године који су тражени, нити има података да су наведених дана колегијуми одржавани, да су сви тражени записници са седнице колегијума НГШ ВЈ из 2000 и 2001. године пронађени, али да 7 записника са седнице колегијума из 2001.године који се налазе на дискетама из објективних разлога није било могуће отворити, па с тога, исти нису достављени. Даље је напоменуто да предметна архивска грађа садржи тајне податке означене степеном тајности – “строго поверљиво”, па је приликом коришћења исте потребно спровести све мере прописане одредбама Закона о тајности податка, а имајући у виду да предметна архивска грађа садржи тајне податке степеном тајности “строго поверљиво”, предложено је да се са главног претреса искључи јавност јер је то у интересу националне безбедности, а да уступљени материјал буде враћен након коришћења.

Даље је у току доказног поступка извршен увид у садржину компакт дискова који су достављени од стране Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије, те је утврђено да се на њима налазе скенирани записници са седнице Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржаних дана 14.01.1999.године, 21.01.1999.године, 25.01.1999.године, 28.01.1999.године, 04.02.1999.године, 11.02.1999.године, 01.02.1999. године, 02.02.1999.године, 18.02.1999.године, ванредног проширеног колегијума одржаног 21.02.1999.године, затим са седнице Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 25.02.1999.године, 04.03.1999.године, 11.03.1999.године, 18.03.1999.године, 24.06.1999.године, 01.07.1999.године, затим записник са проширене седнице Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржане дана 02.07.1999.године, записник са седнице начелника Генералштаба Војске Југославије одржаног дана 08.07.1999.године, затим

неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија реферисања начелника Генералштаба ВЈ и стратегијске групације Председнику СРЈ одржан дана 22.07.1999.године записник са седнице Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржане 12.08.1999.године, затим одржан на дан 19.08.1999.године, дана 05.08.1999.године, 02.09.1999.године, 09.09.1999.године, 16.09.1999.године, 23.09.1999.године, 07.10.1999.године, 14.10.1999.године, 21.10.1999.године, 28.10.1999.године, 04.11.1999.године, 16.11.1999.године, 18.11.1999.године, записник са седнице проширеног Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 25.11.1999.године, записник са седнице колегијума Начелника генералштаба Војске Југославије одржан дана 02.12.1999.године, затим 09.12.2019.године, 16.12.1999.године, записник са седнице Проширеног колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 22.12.1999.године, са седнице Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржане дана 28.12.1999.године, затим 16.07.1999.године и 09.04.1999.године.

Даље, суду су достављени и записници са следећих Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржаних током 2000. године и то: са заједничког Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије и Савезног Министарства одбране одржан дана 01.06.2000.године, затим записник са Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржаног дана 04.05.2000.године, затим 04.08.2000.године, 05.04.2000.године, 06.01.2000.године, 06.04.2000.године, 06.07.2000.године, 08.06.2000.године, 09.03.2000.године, 09.08.2000.године, 09.09.2000.године, затим са заједничке седнице МУП-а Републике Србије и Колегијум начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 10.04.2000.године, затим записник са седнице Колегијума начелника Генералштаба ВЈ одржан дана 11.02.2000.године, 11.10.2000.године, 14.03.2000.године односно са проширеног Колегијума Савезног Министарства одбране и начелника Генералштаба ВЈ одржан дана 14.03.2000.године, затим са седнице Колегијума – Анализа борбене готовости ВЈ за 1999.годину, одржан дана 15.03.2000.године, записник са проширеног Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 15.05.2000.године, записник са седнице Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 16.03.2000.године, 16.05.2000.године, 17.02.2000.године, 17.08.2000.године, 17.10.2000.године, 18.05.2000.године и са проширеног Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 18.05.2000.године, затим записник са седнице Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 19.05.2000.године, 19.10.2000.године, 20.01.2000.године, 20.07.2000.године, 22.06.2000.године, затим са седнице Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржане дана 22.09.2000.године, 23.09.2000.године, 24.01.2000.године насловљен као седнице заједничког колегијума Савезног Министра за одбрану и начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 24.01.2000.године, записник седнице Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 24.02.2000.године, затим одржан дана 25.05.2000.године, 26.04.2000.године, затим записник, односно неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусије реферисања Војних правосудних органа Савезном министру одбране и начелнику Генералштаба Војске Југославије одржано дана 26.05.2000.године, записник са Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 26.07.2000.године, затим неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусије састанка координационог тима Републике Србије Савезног министарства одбране и Генералштаба Војске Југославије одржан дана 27.03.2000.године, записник са седнице Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 28.09.2000.године, 30.03.2000.године и 31.08.2000.године, као и записници, односно неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимци дискусија Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржаних током 2001 и то 05.04.2001.године, 11.10.2001.године, 19.04.2001.године, 20.04.2001.године,

22.03.2001.године, 27.03.2001.године, 29.03.2001.године и 31.03.2001.године, те је увидом у ове записнике констатовано да је на записницима одржаним дана 05.04.2001.године, 19.04.2001.године, 20.04.2001. године, 27.03.2001.године, 29.03.2001.године и 31.03.2001.године на првој страни констатовано да колегијуму, као информатичка подршка, присуствује потпуковник Миодраг Секулић.

У доказном поступку суд је у присуству стручног лица Дамјановић Слободана, који је по наредби истражног судије Војног суда Ки.бр.535/02 од 19.07.2002.године утврђивао садржину докумената који се налазе на дискетама – цд и зип дискетама и хард диску одузетих од оптужених и извршио штампање материјала који је на њима садржан, извршио увид у ЗИП дискету одузету од оптуженог Перишић Момчила, по потврди о привремено одузетим предметима од 15.03.2002.године, те је увидом у садржај ЗИП дискете и у материјал одштампан са ЗИП дискете, а који је садржан у регистратору обележен бројевима I-5 и I-6 како је то описано у извештају стручног лица Дамјановић Слободана од 05.08.2002.године, утврдио да се на ЗИП дискети налазе фолдери названи “КОЛ 2000”, “КОЛ-95”, “КОЛ-96”, “КОЛ-97”, “КОЛ-98” и “КОЛ-99”, као и 213 неименованих фајлова, те да се у фолдеру “КОЛ-99” налази подфолдер именован “РАТ”, а у њему записник са Колегијума начелника Генералштаба од 09.04.1999.године, као и транскрипти телефонских разговора од 05.05.1999.године, 09.05.1999.године, 13.05.1999. године, 16.05.1999.године, 18.05.1999.године, један без означеног датума именован као “рат99”, те транскрипти телефонских разговора начелника штаба Врховне команде од 01.06.1999.године, 05.06.1999.године, 06.06.1999.године, 07.06.1999.године, 08.06.1999. године, 02.09.1999.године, 09.06.1999.године, 10.06.1999.године, 11.06.1999.године, 12.06.1999.године, 13.06.1999.године, 14.06.1999.године и 19.06.1999.године, као и документ именован “T2090699”, коме се могло приступити само уз уношење лозинке и то лозинке “брасина11”, након чега је приступљено садржини документа, те је утврђено да се у истом налази документ – транскрипције телефонских разговора начелника штаба Врховне команде од 09.06.1999.године. Даље је констатовано да се у фолдеру “КОЛ-99”, поред наведеног, налазе и записници са седнице Колегијума НГШ ВЈ одржаних дана: 28.01.1999.године, 02.12.1999.године, 04.11.1999.године, 05.08.1999.године, 09.12.1999.године, 14.01.1999.године, 16.07.1999.године, 08.11.1999.године, 16.12.1999.године, 18.11.1999.године, 21.02.1999.године, 22.07.1999. године, 22.12.1999.године, 23.09.1999.године, 29.07.1999.године, 06.01.1999. године, 28.12.1999.године, 25.11.1999.године, 25.02.1999.године, 04.03.1999. године, 11.03.1999.године, 18.03.1999.године, 24.06.1999.године, 01.07.1999.године, 02.07.1999. године, 04.02.1999.године, 01.02.1999.године, 02.02.1999.године, 11.02.1999.године, 18.02.1999.године, 25.01.1999.године, 08.07.1999.године, 12.08.1999.године, 09.09.1999. године, 16.09.1999.године, 07.10.1999.године, 14.10.1999.године, 21.10.1999.године, 21.01.1999.године, 19.08.1999.године, 16.11.1999.године, 02.09.1999.године, 28.10.1999.године, 27.01.1999.године и 28.01.1999.године, као и са седнице главног Војно-техничког савета Војске Југославије одржане дана 26.01.1999.године. Даље је утврђено да се у фолдеру “КОЛ 2000” налазе записници са Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржаних током 2000.године и то неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија проширеног колегијума Савезног министарства одбране и начелника Генералштаба Војске Југославије одржан 14.03.2000.године, затим неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија Колегијума начелника Генералштаба ВЈ одржан дана 20.01.2000.године, неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија седнице заједничког колегијума Савезног министра за одбрану и начелника Генералштаба ВЈ одржан дана 24.01.2000.године, неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија Колегијума начелника Генералштаба ВЈ одржани дана 20.07.2000.године, 16.03.2000.године, 06.07.2000.године, 22.06.2000.године, 15.03.2000.године,

04.05.2000.године, 06.01.2000.године, 06.04.2000.године, 08.06.2000.године,
 09.03.2000.године, 09.08.2000.године, 09.09.2000. године, 10.04.2000.године,
 11.02.2000.године, 11.05.2000.године, 11.10.2000.године, 13.04.2000.године,
 17.02.2000.године, 17.08.2000.године, 17.10.2000.године, 18.05.2000. године,
 19.10.2000.године, 22.09.2000.године, 23.09.2000.године, 24.01.2000.године,
 25.05.2000.године, 26.04.2000.године, 26.07.2000.године, 28.09.2000.године, 30.03.2000.
 године, 31.08.2000.године, 16.05.2000.године, 19.05.2000.године, 04.08.2000. године, затим
 неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусије састанка координационог
 тима Републике Србије, Савезног министарства одбране и Генералштаба ВЈ одржан дана
 27.03.2000.године, неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија
 заједничког колегијума начелника Генералштаба ВЈ и Савезног министарства одбране одржан
 дана 01.06.2000.године, неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија
 проширеног колегијума начелника Генералштаба ВЈ одржан 18.05.2000.године и дана
 15.05.2000.године, неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија
 реферисања војних правосудних органа и Савезног министарства одбране начелнику
 Генералштаба ВЈ одржан дана 26.05.2000.године, као и четири документа меморисана као К-
 190700, К-280600, К-03042000 и К-04082000, који садрже транскрипте дискусија начелника
 Генералштаба ВЈ. Даље је констатовано да су, када је приступљено овим документима
 приликом отварања на главном претресу, иста приказана- видљива на латиничном писму са
 симболима уместо појединих слова, док је увидом у материјал одштампан од стране стручног
 лица 2002.године, утврђено да су наведена документа одштампана на ћириличном писму и
 потпуно читљива, дакле, без симбола уместо појединих слова, те је, на примедбу браниоца
 оптуженог Перишић Момчила адвоката Лукић Новака, констатовано да записник са седнице
 Начелника генералштаба ВЈ од 22.06.2000.године има 23 стране.

Даље, на главном претресу је у присуству стручног лица Дамјановић Слободана извршен увид и у садржину флопи дискета број 1 до 17, које су одузете од оптуженог Перишић Момчила, а по потврди о привремено одузетим предметима од 15.03.2002.године, те је увидом у садржину флопи дискета, као и у материјал одштампан са тих дискета од стране стручног лица Дамјановић Слободан, а о чему је сачињен извештај истражном судији дана 05.08.2002.године, а који материјал је садржан у регистратору обележен бројем I, утврђено да се на дискети број 1 налази документ недељни план рада Начелника ГШ ВЈ од 17.до 23.септембра, те да је овај акт када му је приступљено на главном претресу био видљив на латиничном писму, а на примедбу браниоца оптуженог Момчила Перишић, адвоката Лукић Новака констатовано је да је исти куцан у фонту *C times bold* који је, како је објаснио вештак Раденовић Борис, био инсталиран на рачунар на коме је документ сачињен и исти је изабран приликом куцања самог документа, те да је наслов откуцан у величини фонда 14, док је мало испод наслова величина слова 11 и тај текст није болдован, а да је део текста **Bold Italik**, те је вештак објанио да су просто приликом куцања изабране различите опције. Даље је утврђено да се на истој дискети, дакле, дискети број 1, налази документ именован као Излагање – ВСО1, затим документ именован као к-27092001, који је затражио шифру за приступ те да је стручно лице укуцао шифру “доњаборина” како би се приступило садржају документа, па је утврђено да је реч о документу Колегијум начелника Генералштаба ВЈ одржан дана 27.09.2001.године - неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија, те је констатовано да је исти на компјутеру на главном претресу био видљив на латичном писму, као и да су поједине речи исписане ћириличним писмом, као нпр., на првој страни испод речи дактилографи, име једног дактилографа откуцано је на латиничном, а другог на ћириличном писму. Даље је утврђено је на истој диксети налази документ именован као ВСО3-1, да је реч о документу на две стране, од чега је друга страна празна, а на првој се налази натпис Савезба Република Југославија, Генералштаб Војске Југославије са

грбом и наслов Трећа седнице Врховног савета одбране – припремни материјал, и да се осим тога на документу више ништа не налази; затим, на истој дискети налази се и документ именован као ВСОЗ-стање, па се констатује да је у питању документ Стање и функционисање система обезбеђења државне границе СР Југославије, који је, када му је приступљено, на компјутеру видљив латинични са симболима уместо појединих слова, те је, на примедбу браниоца оптуженог Перишић Момчила, адвоката Новака Лукића, констатовано да је наслов куцан у фонту С Times roman, величине слова 16, те је вештак Раденовић Борис објаснио да рачунар на коме је отворен документ на главном претресу не поседује тај фонт и да је подешено да уколико рачунар не поседује фонт у коме је документ сачињен, да га отвара у фонту Arial, нагласивши да предметни документ да се отвара на неком другом рачунару уопште не би изгледао исто јер би, уколико тај рачунар поседује фонт у коме је документ сачињен био приказан у њему, а ако не онда у другом заменском фонту, те је даље, на примедбу браниоца, констатовано да је у поднаслову Проблеми величина слова 12 и да је исти болдован, док је даље у тексту величина слова 12, али тај текст није болдован, да је део текста “Господине председниче” болдован и да има Italik. Даље је утврђено да се на истој дискети 1 налази и документ ВСО прилог-објекти, да је исти, када је отворен на главном претресу, на компјутеру, био видљив на латиничном писму са симболима уместо појединих слова, те је, на примедбу браниоца оптуженог Перишић Момчила, адвоката Лукић Новака констатовано да је наслов текста С times bold величине слова 13,5, дакле, да није текст специјално болдован, него је коришћен фонт који у свом називу има bold, да су делови текста означени и то тачка 1 списак и све што следује испод тогаје болдовано, да реч “напомена” није болдована и да под 2 прва реченица није болдована, односно после речи напомена, све није болдовано, а на страници 2 иза реченице, речи који почињу са “зграда” до речи “укупно” су болдоване. Даље, последњи документ који се налази на дискети 1 јесте документ насловљен ВСО-текст, те је констатовано да је реч о документу Актуелна безбедносна ситуација у окружењу и СРЈ са тенденцијом њеног развоја и да је у питању латинични фонт и симболи уместо појединих слова, те је, на примедбу браниоца адвоката Лукић Новака, констатовано да је реч о документу који има 15 страна и на почетку текста први наслов није болдован, односно реченица “Актуелна безбедносна ситуација у окружењу и СРЈ са тенденцијом њеног развоја” није болдована, да поднаслов означен 1.1 Актуелно безбедносна ситуација је болдован, а трећи пасус који почиње речима “у Македонији” није болдован.

Даље је констатовано да се на дискети 2 налази фотографије које нису предмет оптужења, а на дискети 3 два документа, први именован као к-16082001, да је исти за приступ тражио шифру, па је стручно лице унело шифру “брасина11”, након чега је приступљено документу и утврђено је да је реч о неауторизованом и нелекторисаном магнетофонском снимку дискусија Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 16.08.2001.године, да је за приступ другом документу који се налази на истој дискети, а који је именован као к-30082001 стручно лице такође укуцало шифру “брасина11” па је утврђено да је реч о неауторизованом и нелекторисаном магнетофонском снимку дискусија Колегијума начелника Генералштаба ВЈ одржан дана 30.08.2001.године који је на главном претресу био видљив на латиничном писму са симболима уместо појединих слова.

Даље, када је приступљено дискети 4 утврђено је да се на њој налази 15 докумената, први је именован као 03-09.09 и да је у питању недељни план рада Начелника ГШ ВЈ од 03 до 09.септембра, затим следећи документ недељни план рада Начелника ГШ ВЈ од 04. до 10.јуна, затим недељни план рада Начелника ГШ ВЈ од 09. до 15.07, од 11. до 17.06, од 16. до 22.07, од 18. до 24.06, од 21. до 27.05, од 23. до 29.07, од 25. до 01.07, затим документ именован 28-03 и то недељни план рада Начелника ГШ ВЈ за период од 28.05. до 3.јуна, затим документ именован 28-03СМ на коме се налази недељни план рада Начелника ГШ ВЈ

од 28.05. до 03.06, те документ именован 180501 који почиње са “задачи за 18.05.2001.године”, који садржи табелу на једној страни, затим документ 210501 који се састоји од једне стране на коме је табела насловљена са “задачи за 21.05.2001.године”, документ именован 220501 који се састоји, такође, од једне стране са табелама, а насловљен са “Задачи за 22.05.2001.године” и документ именован “август1” који садржи недељни план рада Начелника ГШ ВЈ од 27.08. до 03.09.

Даље је утврђено да се на дискети број 5 налази шест докумената, први именован као к-02042001 коме на главном претресу није могло бити приступљено јер је, како је навело стручно лице магнетни медиј оштећен, затим документ к-05042001 који је за приступ захтевао шифру, па је стручно лице унело шифру “брасина11”, те је утврђено да је реч о неауторизованом и нелекторисаном магнетофонском снимку дискусија Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 05.04.2001.године. Даље је утврђено да се на истој дискети број 5 налази и документ насловљен као к-22032001 који захтева шифру за приступ, па је стручно лице укуцало шифру “брасина11” те је констатовано да је у питању документ неауторизован и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 22.03.2001.године, као и документ именован као к-27032001, да је стручно лице укуцало шифру “брасина11” за приступ документу, па је утврђено да је у питању неауторизован и нелекторисан магнетофонски снимак дискусија Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 27.03.2001.године, затим да је документ именован као к-31032001, такође затражио шифру за приступ, те је укуцана иста лозинка “брасина11”, па је утврђено да је у питању документ неауторизован и нелекторисан магнетофонски снимак дискусија Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 31.03.2001.године, те да се на дискети налази и документ именован као п-29032001, који је, такође, захтевао шифру за приступ, па је стручно лице укуцало лозинку “брасина11” и утврђено је да у питању документ неауторизован и нелекторисан магнетофонски снимак дискусија Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 29.03.2001.године, те је констатовано да су сва наведена документа, када им је приступљено на главном претресу била видљива на латиничном писму, са симболима уместно појединих латиничних слова.

Даље је констатовано да се на дискети број 6 налазе документи именовани као излагање всо1, затим к-30082001, всо3-1, всо3 – стање, ВСО- прилог - објекти и ВСО-текст, да се документу к-30082001, те да наведеним документима на главном претресу није могло да се приступи јер је, како је навело стручно лице медиј оштећен, док је увидом у садржај одштампан са те дискете од стране стручног лица 2002 године утврђено да је реч о излагању НГШ ВЈ (презентација на 20 слајдова), затим неауторизован и нелекторисан магнетофонски снимак дискусија Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 30.08.2001.године; затим документ Стање и функционисање система обезбеђења државне границе СР Југославије 8 са тежиштем на део државне границе између Р. Црне Горе и Р. Албаније); документ Објекти и комплекси који се могу ставити у функцију шире друштвене намене, који у углу садржи ознаку прилог;и документ Актуелна безбедносна ситуација у окружењу и СРЈ са тенденцијом њеног развоја, све одштапано на ћириличном писму, те је констатовано да је, осим записника са колегијума, реч о садржински истим документима који се налазе и на дискети број 1, како је то констатовано и у писаном налазу и мишљењу вештака Војне академије.

Увидом у дискете даље је констатовано да се на дискети број 7 налазе документи именовани као к-19042001 и к-20042001, да је за приступ овим документима укуцана шифра “брасина11”, па је утврђено да су у питању неауторизовани и нелекторисани магнетофонски

снимци дискусија Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије који су одржани дана 19.04.2001. и 20.04.2001. године, на латиничном писму са симболима уместо појединих слова, затим да се на дискети број 8 налази фолдер именован "кол", и у том фолдеру докуметна именован к-03052001, к-25042001 к-26042001 и п-17042001, да документу к-03052001 није могло да се приступи, јер је како је објаснило стручно лице рађено у старијем Word пакету, и да нису компатибилни формати, док је за приступ документу к-25042001 укуцана шифра "брасина11", па је утврђено да је у питању неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија састанка Главног војнотехничког савета одржаног дана 25.04.2001. године, за приступ документу к-26042001 такође је укуцана шифра "брасина11", те је утврђено да је у питању неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија састанка помоћника Начелника за позадину са директором ФМП одржан 26.04.2001. године, те да је за приступ документу п-17042001 укуцана шифра "брасина11" и да је утврђено да је у питању документ неауторизован и нелекторисан магнетофонски снимак дискусија састанка Војног колектива Треће армије одржан дана 17.04.2001. године. Увидом у дискету број 9 утврђено је да се на истој налазе документи именовани к-25042001 и к-26042001, да је за приступ овим документима укуцана шифра "брасина11", те да су у питању неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија састанка Главног војнотехничког савета одржан дана 25.04.2001. године и неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусије састанка помоћника начелника за позадину са директором ФМП одржан дана 26.04.2001. године, оба приказана на латиничном писму са симболима уместо појединих слова, те је констатовано да су у питању иста документа као на претходној дискети број 8.

Затим је утврђено да се на дискети број 10 налазе се документи именовани к-14062000 и к-18062001, за приступ првом документу укуцана је шифра "брасина11" и исти на главном претресу није могао бити прочитан, односно да је уочљиво само да у доњем делу страница пише текст "Колегијум НГШ ВЈ 14. јуни 2001. године" те је стручно лице објаснило да се магнетни медији може оштетити у главном делу, па се не може приступити целој дискети, а да је конкретно овај медиј оштећен негде у телу, тако да је лозинком отворен документ, али је део документа нечитљив, те да је нечитљив на исти начин и други документ садржан на дискети број 10. Даље је утврђено да се на дискети број 11 налазе документи именовани к-01062000, к-14062000 и к-18062001, да је за приступ првом документу укуцана шифра "брасина 11" и утврђено да документ има три стране које почињу речима "Генерал пуковник Небојша Павковић" и да је реч о транскрипту на 3 стране, на латиничном писму са симболима уместо појединих слова, да је за приступ следећем документу к-1406200 укуцана иста шифра, да је утврђено да је у питању неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 14.06.2001. године, дакле, да је документ насловљен као к-14062000, али када му се приступи констатује се да је реч о Колегијуму који је одржан дана 14.06.2001. године, док последњем документу к-18062001 није могло да се приступи, јер се, како је стручно лице објаснило, исти налази на дискети на месту где је дискета механички оштећена, док је увидом у штампани материјал утврђено да је реч о неауторизованом и нелекторисаном магнетофонском снимку дискусије колегијума Начелника генералштаба Војске Југославије који је одржан дана 18.06.2001. године. Даље, констатовано се да се на дискети број 12 налази документ именован К-1005-1, да је укуцана шифра за приступ "брасина11", те је утврђено да је у питању неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 10.05.2001. године, који је, прегледан на главном претресу приказан на латиничном писму са симболима уместо појединих слова, док се на дискети број 13 налазе два документа к-19042001 и к-20042001, да је за приступ истима укуцана шифра "брасина11", те да је утврђено да су у питању неауторизовани и

нелекторисани магнетофонски снимци дискусија Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржане дана 19.04.2001.године и 20.04.2001.године, приказани на главном претресу на латиничном писму са симболима уместо појединих слова. Даље је констатовано да се на дискети број 14 налазе документи именовани БОЛЕ- НП, Недељни план рада Н1, Недељни план рада Н2 и документ зад1, да документ насловљен БОЛЕ- НП садржи текст од две стране чији је наслов "Мишљење о тексту када се војник преобрази у политиканта" у коме је у потпису означено име пуковник мр Божидар Форца, да следећи документ Недељни план рада Н1 садржи план рада Начелника ГШ ВЈ од 12 до 27.08., затим да документ насловљен Недељни план рада Н2 садржи недељни план рада Начелника ГШ ВЈ од 16. до 22.07., а документ насловљен Зад1 садржи текст насловљен "Реализација задатака" на ћириличном писму и да је у потпису име генерал мајор Драган Живановић, те је констатовано да ниједан од ова 4 документа није заштићен шифром. Даље је констатовано да се на дискети број 15 налази документ именован КНГС02082001 и да је у питању неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 02.08.2001.године, приказан на главном претресу на латиничном писму са симболима уместо појединих слова, док се на дискетама 16 и 17 налазе две презентације у powerpointu, да се на дискети број 16 налази документ именован "Пета", који садржи два слајда, да је на првом шематски приказ насловљен Снаге САД и В. Британије на Медитерану, на Блиском истоку и Индијском океану, а да је други слајд, такође, шематски приказан и насловљен као Америчко-британски ваздушни удари - преглед објеката, дејстава и правци налета у периоду 04. до 31.10.2001.године, док се на дискети број 17 налази документ који је насловљен као VIED да је у питању презентација Microsoft powerpoint која садржи 40 слајдова, да је на првом слајду приказан Списак генерала и адмирала (према годинама живота и пензијском стажу), који садржи три слајда, затим Списак генерала и адмирала са пуним пензијским стажом, који је садржан на једном слајду, затим следи слајд Преглед лица под указом Председника СРЈ дуже од једне године, који је приказан латиничним писмом са симболима осим подналова, који је ћирилични и задња реч текста образложење је ћирилична, затим да је на следећем слајду Списак генералског кадра Војске Југославије ван наредбе Председника СРЈ, видљив на главном претресу на латиничном писму са симболима, да се састоји од 3 слајда, даље да је девети слајд Наредба о утврђењу формацијских места генерала-адмирала, да је на 10 слајду приказан текст наредбе, 11 слајд је насловљен као увод, образложење на 12 слајду, на 13. текст насловљен Досадашња наредба, на 14 текст насловљен образложење, као и 15, 16, 17 и 18, док је на слајду 19 текст односно табела насловљена "упоредни преглед", на 20. Преглед наредбе која садржи све до 33 слајда и да је у питању део списка одштампан под број 59/1.

Испитан у својству сведока стручно лице Дамјановић Слободан је у свом исказу навео да је у време када је одлуком истражног судије Туфегџић Вука одређен за стручно лице у овом поступку био запослен као официр Војске Југославије, односно Војске Србије и Црне Горе и да је радио у Војној пошти при Другој Управи, која је обавештајна Управа, и да мисли да је тада на челу управе био генерал Бранко Крга, а први претпостављени пуковник Грубор Гојко, додавши да то не може са стопостотном сигурношћу да тврди, јер је доста времена прошло. Навео је даље, одговарајући на питања браниоца оптуженог Секулић Миодрага, да пре него што је ангажовао стручно лице од стране суда није имао никакву сазнања везана за конкретним предмет и да је само у вестима чуо да се спомиње извесни Секулић Миодраг који му је кум, те да је позвао оптуженог Секулић Миодрага, питао га, а он му је рекао нешто у смислу: "Ма, пусти". Навео је даље, да је дискете примио у суду од истражног судије Туфегџић Вука, да је ту била присутна још једна особа и да их је однео у касарну где је тада радио и да је тамо отварао дискете. Објаснио је технологију отварања дискета, да је праћена форензичком праксом, што значи да се не отвара дискета директно, већ се прво ископира, те

да је открио да на самим дискетама има вируса и да не би приликом отварања сам вирус нешто урадио у Wordu испоштовао је форензичку праксу, наводећи даље да је добио инструкције од истражног судије Вука Туфегџића да све оно што је војни документ одштампа и преда суду и да је он то и урадио, те да материјал који није у вези са војском, није штампао. Појаснио је да је документа штампао у касарни, а да је материјал држао у каси, те је, на даље питање браниоца, додао да се Управа у којој је радио формацијски налазила при обавештајној управи, али је физички локација на којој је он био била касарни Војно-техничког Института у Кумодражу, док је сама Управа била у центру. Даље, на питање браниоца адв. Ђукић Милана, појаснио је да се анализа садржине никад не ради на оригиналу, него на имицу, што значи да је садржај оригиналне дискете копирао на неки други медиј и са њега вршио штампање, истичући да је форензичка пракса у свакој држави на планети земљи, да се никада не ради на оригиналу, већ да се узима уређај, софтвери који даље клонира, односно копира један на један, нагласивши да се никад не ради на оригиналу управо да се оригинал не би оштетио, истакавши да је све то један на један, и да је садржај на оригиналу и на копији потпуно исти због чега је радити на оригиналу и радити на истоветној копији потпуно идентично, и да, када каже да је штампао са копије, то је исто као да је штампао са оригинала јер је копија један на један. Додао је да отварању дискета није присуствовао нико и да је, када је то радио, био у просторији сам, да не може тачно да се сети колико је трајало његово поступање, али да није трајало један дан, нити месец дана, већ оквирно пар недеља и да је материјал, по завршетку посла, вратио истражном судији на исти начин као и што је примио у некаквој коверти, културно, фино, запечаћено, где је написано где се шта налази. Навео је даље, да је за отварање појединих докумената на дискетама била потребна шифра и да је он приликом преузимања материјала од истражног судије и добио податак да ће за нека документа вероватно требати шифра и да му је истражни судија издиктирао, мисли, 3 шифре, и да су то биле шифре, колико може да се сети, "доњаборина", "брасина11" и "брасина,брасина", да је можда била још нека, али да су му те речи, односно шифре остале у сећању, да је те шифре записао у радну бележницу, коју носи са собом, да су сва Word документа била у формату какав је виђен и приликом отварања дискета на једном главном претресу, с тим да је он, када је приступио документима, видео та документа на ћирилици. Даље, на питање браниоца опт.Перишић Момчила, адвоката Лукић Новака, навео да је пре него што је преузео дискете од судије Туфегџић Вука, није имао приступ тим дискетама, те да не може да се сети да ли је документа штампао са једног рачунара и са једног штампача, или са више рачунара и више штампача, те је појаснио да то копирање, односно прављење имица не иде као што лаици узму флешџ, па кажу сору и онда се види поступак копирања свих фајлова, већ да се у процесу који је он применио види само имиц, значи од целе дискете се види један огроман фајл који у себи има ситније фајлове у Word документу и да би се приступило том фајлу потребан је посебан софтвер, што значи ако има 15 дискета, имао је 15 фајлова јер један фајл одговара једној дискети, и да је то буквално имиц један на један, као и да је, када је завршио форензику рачунар на коме је правио имице, очистио, те да мисли да на документима која је одштампао – на папирним верзијама није писао. Додао је и то да приликом наснимавања и штампања није ништа модификовао на документу који се штампа, а на даље питања браниоца да ли је вршио реконструкцију фајлова навео је да реконструкција значи повраћај нечега што је некад било на дискети, а можда је и обрисано пре одузимања дискета и то можда не намерно, већ једноставно је нешто писано и брисано, али да не може да се сети да ли је добио такав задатак да врши реконструкцију, односно да покуша да нађе да ли је нешто брисано са дискета. Даље је напитање браниоца навео да више није у радном односу у Војсци Србије јер је пензионер и да није ослобођен тајне да сведочи у поступку. На питање суда, након што му је предочен документ који је штампан, а који се налази у фасцикли 2001 и то Колегијум Начелника Генералштаба Војске Југославије одржан дана 20.04.2001.године, као и колегијум од 19.04.2001.године и то полеђина одштампаних

докумената, навео је да се на полеђини налази његов рукопис. Додао је и то да је материјал из поступка који је код њега стајао одређени временски период чувао у каси и да нико осим њега није имао приступ тој каси, те је на питање да појасни како је он видео приликом отварања докумената ћирилицу, док се на главном претресу видела латиница, објаснио да западњаци када праве компјутере, праве софтвере за себе, а да се поједине околне земље које имају специјалне знакове у писму довијају тако да је и на југословенском, односно српском тржишту било довијања, па је недостатак наших слова у иницијалним софтверима прављен преко фонтова, и у војсци су били популарни неки фонтови, отприлике 80 фонтова, који су се насејали по целој војсци, и да би када би из неке војне поште дошао документ, он могао да га отвори без проблема јер сви фонтови који су били уграђени у тај документ су постојали и код њих и због тога је и он, када је дискете отварао, све видео у ћирилици, јер су исти фонтови кружили у војсци. Додао је на питање браниоца оптуженог Влајковић Владана да, када је преузео материјал у Војном суду, док га је преносио у кансарну у Кумодраж није имао никакву пратњу војне полиције и дошао је војним возилом, довезао га је возач, ушао је у возило, преузео предмете, односно материјал, преузео материјал и са возачем се вратио право у касарну. На питање оптуженог Влајковић Владана, да ли је судију који му је дао наредбу обавестио да му је другоокривљени кум и да ли је тражио изузеће, навео је да га је судија Туфегџић Вук питао када је преузимао материјал да ли постоји некаква сметња да вештачи у предмету, да му је одговорио да не зна да ли је то сметња, али да пријављује да му је оптужени Секулић Миодраг венчани кум, те да му је истражни судија рекао да то није никаква препрека, а да сам лично није тражио изузеће.

Исказ сведока Дамјановић Слободана суд је у потпуности прихватио, оценивши га као искрен, јасан, детаљан, образложен и уверљив, ценећи да се сведок изјашњавао о околностима његовог поступања као стручног лица у овом поступку, и ономе што је поступајући у том својству непосредно предузео и опазио, те је сведок суду одао утисак искреног држања, био је јасан и децидиран, те је, на сва питања одбране и суда, дао јасне и конкретне одговоре, при чему његов кредибилитет и стручност питањима одбране нису доведени у сумњу.

Даље, увидом у материјал достављен од стране Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије дана, уз допис од 24.01.2020. године, утврђено је да су сви предметни записници откуцани на латиничном писму са симболима уместо појединих слова, те је поређењем њихове садржине са садржином записника, односно докумената који се налазе на зип-дискети и флопи-дискетима одузетим од оптуженог Перишић Момчила, у које је суд у доказном поступку на главном претресу дана 04.12.2020. године извршио увид и који су током истражног поступка одштампани од стране стучног лица Дамјановић Слободана и достављени суду дана 05.08.2002.године, утврђено да је реч о садржински истим записницима, из чега је суд извео закључак да су записници са Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије које је поседовао опт.Перишић Момчило на одузетим зип и флопи дискетама, као и записник пронађен код Дејвид Џон Нејбора аутентични, што је у складу са наводима одбране оптуженог Влајковић Владана изнетој у истрази – на записнику од 18.03.2004. године, када је јасно и децидирано навео да је записнике са колегијума Начелника Генералштаба ВЈ одржаних током 1999. и 2000. године прибављао од оптуженог Секулић Миодрага, који је радио у кабинету начелника Генералштаба, да је реч о аутентичним записницима, те да је исте достављао оптуженом Перишић Момчилу. При томе, суд је имао у виду чињеницу да су записници са колегијума који су достављени суду од стране Генералштаба Војске Србије на латиничном писму те да се у тексту уместо појединих латиничних слова појављују симболи, те да су исти такви, дакле на латиничном писму са симболима уместо појединих слова, били видљиви односно приказани и на дискетама

одузетим од оптуженог Перишић Момчила, када је истима приступљено на главном претресу, док су од стране стручног лица Дамјановић Слободана одштампани на ћириличном писму, потпуно читљиви, дакле са свим ћириличним словима, те је закључио да се ради о садржински потпуно истим документима, а да је оваква разлика у писму на коме су приказани када им се приступи и последично да се, када се приказују на латиничном писму, уместо појединих слова приказују симболи, како је то објаснио вештак информатичке струке Раденовић Борис, последица чињенице да су записници креирани- откупцани у фонту који је уствари преправљен за потребе српског тржишта па уколико компијутер на коме се приступа садржини дискета односно записника нема инсталирани тај фонт, документ је видљив на начин како је то било видљиво и на главном претресу, дакле са симболима уместо појединих слова, а што је у складу и са објашњењем које је дао и сведок - стручно лице Дамјановић Слободан, који је, по наредби суда, вршио штампање материјала садржаног на дискетама одузетим од оптуженог Перишић Момчила, који је у исказу навео да су, како је рекао, западњаци када су правили компијутере, правили софтвере за себе, а да су поједине околне земље које имају специјалне знакове у писму морале да се довијају тако да је и на тада југословенском, односно српском тржишту било довијања, па је недостатак наших слова у иницијалним софтверима прављен преко фонтова, те да су у војсци били популарни неки фонтови, отприлике 80-так фонтова, који су се насејали по целој војсци, те да је стога он, када је дискете отварао, све видео и одштампао у ћирилици, јер су исти фонтови кружили у војсци.

Увидом у извештај из казнене евиденције ПУ Чачак од 09.08.2019. године утврђено је да оптужени Перишић Момчило раније није осуђиван.

Увидом у извештај из казнене евиденције ПУ у Шапцу – Управа Мали Зворник утврђено је да оптужени Секулић Миодраг раније није осуђиван.

Увидом у извештај из казнене евиденције ПУ Шабац од 06.09.2019. године утврђено је да оптужени Влајковић Владан раније није осуђиван.

Анализом утврђеног чињеничног стања, на основу доказа изведених током поступка и то како одбране оптуженог Перишић Момчила и исказа сведока Глинтић Дарка и Телесковић Драгана, тако и писане документације, несумњиво је утврђено да се оптужени Перишић Момчило дана 14.03.2002.године, у вечерњим часовима, у мотелу „Шарић“ на Ибарској магистрали, састао са америчким дипломатом – службеником Амбасаде САД у Београду Дејвид Џон Нејбором, те да су током њиховог сусрета, док су седели за столом у унутрашњости ресторана, интервенисали радници војне полиције, те да су обојица приведени, а да је Дејвид Џон Нејбор код себе том приликом имао дипломатске исправе и то дипломатску личну карту бр. САД 13 и дипломатски пасош на име David Neighbor, што је утврђено увидом у потврду о привремено одузетим предметима Војне поште број 2130 Војна полиција од 14.03.2002. године, због чега је, с обзиром да се ради о лицу које ужива дипломатски имунитет, решењем Војног суда у Београду Кр.бр.41/02 од 15.03.2002. године, пуштен на слободу.

Даље је, увидом у записник о претресу радног кабинета оптуженог Перишић Момчила и записника о привремено одузетим предметима, те потврде о привремено одузетим предметима од 15.03.2002.године, несумњиво утврђено да је приликом претреса радног кабинета Перишић Момчила и то кабинета број 35 у згради Владе Републике Србије, који је уследио након привођења у мотелу Шарић, пронађено 17 дискета разних боја, као и једна „Омега ЗИП“ 100 дискета, са папиром на коме је био натпис „Пош“, коју потврду о

привремено одузетим предметима је оптужени Перишић Момчило без примедби потписао, те је увидом у садржину тих дискета која је извршена на главном претресу у присуству стручног лица, као и у писану документацију која је од стране стручног лица Дамјановић Слободана са предметних дискета одштампана и предата истражном судији дана 05.08.2002.године, несумњиво утврђено да се на ЗИП дискети у фолдеру „Колегијум 99“ налази подфолдер именован „Рат“, а у њему записници са Колегијума начелника Генералштаба ВЈ од 09.04.1999.године, те у фолдеру „Кол 99“ записници са седница Колегијума НГШ одржаних дана 28.01.1999.године, 02.12.1999.године, 04.11.1999.године, 05.08.1999.године, 09.12.1999.године, 14.01.1999.године, 16.07.1999.године, 08.11.1999.године, 16.12.1999.године, 18.11.1999.године, 21.02.1999.године, 22.07.1999.године, 22.12.1999.године, 23.09.1999.године, 29.07.1999.године, 06.01.1999.године, 28.12.1999.године, 25.11.1999.године, 25.02.1999.године, 04.03.1999.године, 11.03.1999.године, 18.03.1999.године, 24.06.1999.године, 01.07.1999.године, 02.07.1999.године, 04.02.1999.године, 01.02.1999.године, 02.02.1999.године, 11.02.1999.године, 18.02.1999.године, 25.01.1999.године, 08.07.1999.године, 12.08.1999.године, 09.09.1999.године, 16.09.1999.године, 07.10.1999.године, 14.10.1999.године, 21.10.1999.године, 22.01.1999.године, 19.08.1999.године, 16.11.1999.године, 02.09.1999.године, 28.10.1999.године, 27.01.1999.године, 28.01.1999.године, као и записник са седнице Главног војно-техничког савета Војске Југославије одржана 26.01.1999.године, те је даље утврђено да су у фолдеру под називом „Кол2000“ налазе записници са Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржаних током 2000. године, односно неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимци дискусија проширеног Колегијума Савезног министарства одбране начелника Генералштаба ВЈ одржаног дана 14.03.2000.године, затим неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија Колегијума начелника Генералштаба одржан дана 20.01.2000.године, неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија Седнице заједничког Колегијума Савезног министарства одбране и начелника Генералштаба ВЈ одржан дана 24.01.2000.године, неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија Колегијума начелника Генералштаба ВЈ одржаних дана 20.07.2000.године, 16.03.2000.године, 06.07.2000.године, 22.06.2000.године, 15.03.2000.године, 04.05.2000.године, 06.01.2000.године, 06.04.2000.године, 08.06.2000.године, 09.03.2000.године, 09.08.2000.године, 09.09.2000.године, 10.04.2000.године, 11.02.2000.године, 11.05.2000.године, 11.10.2000.године, 13.04.2000.године, 17.02.2000.године, 17.08.2000.године, 17.10.2000.године, 18.05.2000.године, 19.10.2000.године, 22.09.2000.године, 23.09.2000.године, 24.01.2000.године, 25.05.2000.године, 26.04.2000.године, 26.07.2000.године, 28.09.2000.године, 30.03.2000.године, 31.08.2000.године, 16.05.2000.године, 19.05.2000.године, 04.08.2000.године, затим неауторизовани и нелекторисани магнетофонски снимак дискусија састанка Координационог тима Републике Србије, Савезног министарства одбране и Генералштаба ВЈ одржан дана 27.03.2000.године, затим неауторизовани и неелекторизовани магнетофонски снимак дискусија заједничког Колегијума начелника Генералштаба ВЈ и Савезног министарства одбране одржан дана 01.06.2000.године, неауторизовани и неелекторизовани магнетофонски снимак дискусија проширеног Колегијума НГВЈ одржан дана 18.05.2000.године и дана 15.05.2000.године, неауторизовани и неелекторизовани магнетофонски снимак дискусија реферисања војних правосудних органа Савезног министарства одбране начелнику Генералштаба ВЈ одржан дана 26.05.2000.године, као и четири документа меморисана као К-190700, К-280600, К-03042000 и К-04082000, који садрже транскрипте дискусија начелника Генералштаба. Даље је утврђено да се на флопи дискетама број 1-17 које су одузете од оптуженог Перишић Момчила, а по потврди о привремено одузетим предметима од 15.03.2002.године, налазе следећи документи:

Колегијум начелника ГШ ВЈ и то 18 записника са Колегијума одржаних 27.09.2001.године, 16.08.2001.године, 05.04.2001.године, 22.03.2001.године, 27.03.2001.године, 31.03.2001.године, 29.03.2001.године, 30.08.2001.године, 19.04.2001.године, 20.04.2001.године, 14.06.2001.године, 18.06.2001.године, 10.05.2001.године, и 02.08.2001.године, те је, приликом вршења увида у дискете одузете од оптуженог Перишић Момчила на главном претресу дана 04.02.2000.године, у присуству стручног лица Дамјановић Слободана, несумњиво утврђено да је, како би се приступило садржини документа Колегијума начелника Генералштаба ВЈ одржан дана 27.09.2001.године, који се налазио на дискети означеној бројем 1, било неопходно укуцати шифру „доњаборина“, док је за приступ осталим записницима са Колегијума који су садржани на дискетама од 3-15 било неопходно укуцати шифру „брасина11“, затим да се на дискетама налазе недељни планови рада НГШ ВЈ и то 19 докумената, затим Седница ВСО, два записника обима 32 стране, те је приликом увида у дискету број 1 на главном претресу утврђено да су у документу који је именован као „ВСО3-стање“ налази документ „Стање и функционисање система обезбеђења државне границе СРЈ“, да се на истој дискети у фолдеру „ВСО-прилог-објекти“ налази документ Објекти и комплекси ВЈ који се могу ставити у функцију шире друштвене намене, а на истој дискети у фолдеру који је насловљен као „ВСО-текст“ документ насловљен као „Актуелна безбедносна ситуација у окружењу и СРЈ са тенденцијом њеног развоја“, затим да се на дискетама налази и „Састанак главног Војно-техничког савета“ и то два документа обима 40 страница, затим „Састанак помоћника начелника за позадину“ са директором ФМП, два документа обима 16 страница, „Састанак колектива Треће армије“ 1 записник обима 20 страница, као и документ „Мишљење“ обима 1 странице, те документ „Реализација задатака“ обима 1 странице. Даље је утврђено да је материјал за Седницу Врховног савета одбране-излагање НГШ ВЈ обима 5 страница густо куцаног текста, да је штампан два пута јер се налази на дискети број 1 и 6 и да је у питању 11 страница густо куцаног текста, да је реч о материјалу који је у писаној форми достављен ВСО и односи се на три питања: 1.Актуелна безбедносна ситуација у окружењу СРЈ са тенденцијом њеног развоја; 2.Стање функционисања система обезбеђења државне границе СРЈ и 3.Достигнути ниво реорганизације ВЈ, проблеми и предлози са прилогом: Објекти и комплекси који се могу ставити у функцију шире друштвене намене (који материјал је, такође, два пута штампан јер се налази на дискетама број 1 и 6, с тим што у тексту није наведен датум када је одржана седница ВСО).

Даље је утврђено да се на дискети број 17 која је одузета од оптуженог Перишића налази документ насловљен као „ВИЕД“, да је, такође, у питању презентација у „Microsoft PowerPoint“, која садржи 40 слајдова, те да обухвата три списка, три прегледа и једну наредбу и то први Списак генерала и адмирала према годинама живота и пензијском стажу, који се састоји од три слајда, затим Списак генерала и адмирала са пуним пензијским стажом који је садржан на једном слајду, дакле обима једне странице и трећи Списак генералског кадра ВЈ ван наредбе председника СРЈ, који је обима три странице и који садржи персоналне податке за 29 лица разврстаних по следећим рубрикама: јединица-установа, презиме и име, дужност коју обавља и од када, стаж осигурања 31.12.2001.године, који је када је на главном претресу у њега извршен увид приказан у латиничном писму са симболима, те је, вештачењем које је обављено од стране комисије вештака Војне академије, утврђено да је одштампан на некомпатибилном рачунару и да недостају поједина слова, затим документ „Преглед лица под Указом председника СРЈ дуже од једне године“, који садржи рубрике (ранг, презиме, име, чин, време на ФМ) подрубрике година, месец и дан, време у чину пуковника који садржи подрубрике година, месец и дан и одлука НГШ ВЈ и списак од 19 лица са конкретним подацима по наведеним рубрикама, који је, такође, одштампан на некомпатибилном рачунару, те је констатовано да се презентација садржи и други Преглед, обима три странице, и трећи

преглед који има наслов „Добијени предлози за решавање кадровских питања генералског кадра са пресеком на дан 28.11.2001.године“, обима три странице, као и наредбу о утврђивању формацијских места генерала – адмирала који је израдио Сектор за ПМ и СП, обима 25 страница, при чему је, када је дискети 17 приступано на главном претресу, несумњиво утврђено да је фајл Списак генерала и адмирала креиран 03.12.2001. године у 13:34 и то од стране кадровско информационог система војске (kais), те да истом приступао оптужени Секулић и да га је он отворио 05.12.2001. године у 08:06, коју чињеницу оптужени нису спорили.

Одлучујући о предмету оптужбе суд је најпре утврђивао како је оптужени Перишић Момчило дошао у посед предметних дискета које су пронађене у његовом радном кабинету у Влади, односно да ли је до њих дошао на начин како је то наведено у оптужници, те је ценио одбране оптужених Секулић Миодрага и Влајковић Владана, који су негирали извршење кривичног дела одавање војне тајне, па такве њихове одбране није прихватио, оценивши их као неискрене, неуверљиве и дате у циљу избегавања кривице, а исте су оповргнуте доказима изведеним на главном претресу. Наиме, сам оптужени Влајковић Владан је, износећи одбрану пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 18.03.2004. године, навео да је јула месеца 1999. почео да прибавља записнике са Колегијума начелника Генералштаба, да их је добијао од оптуженог Секулић Миодрага, да су у питању оригинални записници са Колегијума НГШ, те да је предметне записнике предавао оптуженом генералу Перишић Момчилу. Овакви наводи одбране оптуженог Влајковић Владана у сагласности су са чињеницом да је оптужени Секулић Миодраг у инкриминисаном периоду управо радио у Кабинету начелника Генералштаба Војске Југославије и то на месту самосталног референта за информатичку подршку, те да је у том својству присуствовао седницама Колегијума НГШ односно да је обрађивао материјал за седнице Колегијума начелника Генералштаба и исти, након што би записничари скинули магнетофонски снимак дискусија, снимао на дискете, коју чињеницу ни сам током поступка није спорио, при чему је, како је суд утврдио увидом у саме записнике односно неауторизване и нелекторисане снимке дискусија са колегијума НГШ ВЈ који су одржани дана 05.04.2001.године, 19.04.2001.године, 20.04.2001. године, 27.03.2001. године, 29.03.2001. године и 31.03.2001. године, на првој страни констатовано да на Колегијуму, као информатичка подршка, присуствује и потпуковник Миодраг Секулић. Даље, сам оптужени Миодраг Секулић је приликом изношења одбране пред истражним судијом Војног суда у Београду описивао шта је радио на формацијском месту референта за информатичко техничку подршку у кабинету начелника ГШ у коме је, како је навео, радио у периоду од октобра 1995. до 04. марта 2002. године, објашњавајући да су састанци Колегијума НГШ ВЈ тонски снимани, да су снимци касније транскриптовани односно превођени у писану форму, да је такав материјал пребациван на дискете и да је доношен њему, који је материјал прво требало да сними на компјутер, а касније да садржај пребаци на дискету која је чувана у деловодству, те је даље објаснио да материјал углавном није истог дана брисао са рачунара, нити га је одмах пребацивао на дискету, већ да је био ту неко краће време, при чему је, како је навео, материјал који је добијао са Колегијума НГШ ВЈ на дискети преснимавао преко свог рачунара на нову дискету, да је дискету са које је снимао враћао управи информатике, док је нову дискету предавао у деловодство где је чувана, а дискете је штитио шифрама које је лично одређивао и да су најчешће биле „Брасина“, „Брасина 1“, „Брасина 11“, „Доња борица“, „Секула“, „Секула 1“, додајући да се поједине дискете нису могле читати без одређене шифре. Даље, на главном претресу, приликом вршења увида у садржину дискета које су одузете од оптуженог Перишић Момчила, а пронађене у његовом радном кабинету, садржини појединих дискета тј. појединим документима на тим дискетама и то управо записницима са седница Колегијума НГШ ВЈ приступано је уз помоћ две од наведених шифри, дакле две од шифри које је навео у одбрани оптужени Секулић Миодраг,

па је тако како би приступио записнику са Колегијума начелника Генералштаба ВЈ одржан дана 27.09.2001. године, а који се налазио на дискети 1, која је одузета од оптуженог Момчила Перишића, стручно лице управо укуцало шифру „доњаборина“, док је, како би се приступило преосталим Колегијумима који су се налазили на дискетама одузетим од оптуженог Перишић Момчила, и то оним који су садржани на дискетама 3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, укуцавана шифра „брасина11“. Поред тога и сам оптужени Перишић Момчило је у одбрани изнело у истрази навео да му је део дискета које су код њега пронађене самоиницијативно донео оптужени Влајковић Владан, са којим се често виђао јер су имали приватне послове око реновирања куће, и да му је тада говорио и шифру на основу које се дискета може погледати, да се сећа да су биле две шифре, да је једна “Брасина”, а да другу не зна, али да се сећа броја који има у свом саставу и да је то 11, док је на основу извештаја Генералштаба Војске Југославије – Кабинет начелника Генералштаба интерни број 47-8 од 23.08.2002. године утврђено је да никаква службена документа и обавештајне информације нису достављене Перишић Момчилу путем или из Кабинета начелника ГШ ВЈ, па све наведене чињенице у међусобној повезаности, по налажењу суда, упућују на јасан, изванредан и несумњив закључак да је оптужени Секулић Миодраг, вршећи дужност самосталног референта за информатичку подршку у Кабинету начелника Генералштаба ВЈ, са рачунара преснимавао на дискете записнике са Колегијума НГШ ВЈ, који су степеновани као „војна тајна-строго поверљиво“, те приступ записницима са Колегијума НГШ ВЈ заштитио шифрама „доњаборина“ и „брасина 11“, а затим их достављао оптуженом Влајковић Владану који је, знајући да се шта се налази на дискетама, исте предавао оптуженом Перишић Момчилу. Стога суд није прихватио касније измењену одбрану оптуженог Влајковић Владана у којој је, на главном претресу, навео да су његови наводи одбране дати у истрази били изнуђени како би се добило на времену да се заврше демократске промене у Србији и дочека једно фер и праведно суђење, те да ти наводи за њега немају апсолутно никакву важност ни тежину, да је у то време трпео стравичан притисак и страшне претње упућене њему и његовој породици од људи из окружења Небојше Павковића, те да је то попримило такве границе да је Хелсиншки одбор из Беча дошао у Београд и понудио му да се склони са породицом у Аустрију, што је он одбио, те да говори о практично једном перманентном притиску од момента од кад је кренула афера “Поштар”, па до реализације убиства премијера Ђинђића, оценивши овакве наводе као неискрене и дате у намери да и он и остали оптужени избегну кривицу, посебно ценећи да је премијер Ђинђић убијен у марту месецу 2003. године а да је он одбрану у којој је описао на који начин је прибављао дискете са тајним војним подацима и предавао их оптуженом Перишићу изнео марта 2004. године, дакле годину дана након што је, према његовим сопственим наводима, наводни притисак на њега престао.

Даље, ценећи одбрану оптуженог Перишић Момчила суд је нашао да оптужени не признаје извршење кривичног дела које му је стављено на терет, наводећи да никада никоме није предао тајне војне податке и тиме извршио кривично дело шпијунажа, те да приликом сусрета са америчким дипломатом Дејвид Џон Нејбором, дана 14.03.2002.године, у мотелу „Шарић“ на Ибарској магистрали истом није предао било каква војна документа, па такву његову одбрану није прихватио, оценивши као неискрену, неуверљиву и дату срачунато на избегавање кривице, а иста је у потпуности оповргнута доказима изведеним на главном претресу. Наиме, на основу исказа сведока Телесковић Драгана, у делу о коме се изјашњавао о детаљима интервенције у мотелу Шарић, а који је суд прихватио као јасан, искрен и уверљив, те садржине потврде о привремено одузетим предметима од Дејвид Џон Нејбора од 14.03.2002.године, несумњиво је утврђено да су приликом сусрета оптуженог Перишић Момчила и Дејвид Џон Нејбора, који се у вечерњим часовима дана 14.03.2002.године одиграо у мотелу „Шарић“ на Ибарској магистрали, интервенисали органи војне полиције, те је сведок Телесковић Драган јасно, уверљиво и доследно описао да је он пришао столу за којим

су седели оптужени Перишић Момчило и Дејвид Џон Нејбор, да су они приведени, те да је он сам отворио торбу коју је са собом имао Дејвид Џон Нејбор, да је извадио читав садржај торбе и документа која су се у њој налазила, да је сваки документ отворио и, колико је то време дозвољавало, прегледао и вратио у торбу, те је навео да се сећа да је био један документ који је носио ознаку, односно број 211, мисли-1, те је јасно, децидирано и доследно навео да је, између осталих, у торби Дејвид Џон Нејбора пронађен и документ „Колегијум начелника ГШ ВЈ“, а што је у складу са садржином потврде и записника о привремено одузетим предметима од Дејвид Џон Нејбора, Војне поште број 2130-Војна полиција од 14.03.2002.године, коју је на месту преузео потписао Бујишић Радивоје, док је Дејвид Џон Нејбор исту одбио да потпише, у којој је наведено да су од њега привремено одузета следећа војна документа: документ број 211-1 од 24.01.2001. године, који се састоји од 6 листа; документ Колегијум НГШ ВЈ 11.10.2001. године, који се састоји од 18 листа; документ Стање и функционисање система и обезбеђење државне границе СРЈ, који се састоји од 2 листа; документ Актуелна безбедносна ситуација у окружењу и СРЈ са тенденцијом њеног развоја, која се састоји од 3 листа; Недељни план рада НГШ ВЈ од 26.02 – 04.03. - 1 лист; Објекти и комплекси ВЈ који се могу ставити у функцију шире друштвене намене, који се састоји од 2 листа; Преглед 1 лист; Списак генералског кадра ВЈ ван наредбе председника СРЈ, који се састоји од 3 листа,

Даље, увидом у документа одузета од Дејвид Џон Нејбора, те у материјал који се налази на дискетама одузетим од оптуженог Перишић Момчила (како у саме дискете, тако и у материјал одштампан са дискета које од њега одузете, који је стручно лице Дамјановић Слободан одштампао и доставио истражном судијом дана 05.08.2000.године, у регистратору обележен бројем I), несумњиво је утврђено да пет војних докумената пронађених у тапши Дејвид Џон Нејбора садржински одговара документима који се налазе дискетама које су одузете од оптуженог Перишић Момчила и то следећи документи: - Стање и функционисање система обезбеђења државне границе СРЈ (са тежиштем на део државне границе са Републиком Црном Гором и Републиком Албанијом), затим документ Актуелна безбедносна ситуација у окружењу и СРЈ са тенденцијом њеног развоја, те Списак објеката и комплекса ВЈ који се могу ставити у функцију шире друштвене намене, који документи су како је то утврђено из налаза и мишљења комисије вештака Војне академије од 13.09.2002.године представљају материјал за Седницу-излагање начелника Генералштаба ВЈ, који се односи на три питања-актуелну безбедносну ситуацију у окружењу и СРЈ са тенденцијом њеног развоја, стање функционисања система обезбеђења државне границе СРЈ као и реорганизација ВЈ, проблеми и предлоге, а чији прилог представљају Објекти и комплекси који се могу ставити у функцију шире друштвене намене (који материјал је пронађен на дискетама број 1 и 6 које су одузете од оптуженог Перишић Момчила), те да су садржана и документа Списак генералског кадра ВЈ ван наредбе председника СРЈ, обима 3 странице и Преглед лица под Указом председника СРЈ дуже од једне године, обима 1 странице, који садржи списак 19 лица са конкретним подацима (садржан на дискети број 17 одузета од оптуженог Перишић Момчила).

Дакле, имајући у виду чињеницу да су током сусрета америчког дипломате у СРЈ Дејвид Џон Нејбора и оптуженог Перишић Момчила, војна документа Војске Југославије, пронађена код службеника Амбасаде САД Дејвид Џон Нејбора, и то у његовој торби, како је утврђено на основу исказа сведока Телесковић Драгана, те на основу садржине потврде о привремено одузетим предметима од Дејвид Џон Нејбора од 14.03.2002.године, те чињеницу да се од осам војних докумената који су пронађени у његовој торби, пет садржински истих докумената налазило и на дискетама које су пронађене у радном кабинету оптуженог Перишић Момчила у Влади Републике Србије и од њега одузете, на начин како је то раније

образложено, при чему сам оптужени Перишић Момчило суду није дао никакво ваљано, логично и прихватљиво објашњење везано за разлоге сусрета са америчком дипломатом у вечерњим сатима у кафани ван града, ценећи при том и чињеницу да је оптужени Перишић Момчило на дискетама које су пронађене у његовом радном кабинету, поседовао велики број записника са колегијума НГШ ВЈ одржаних током 1999, 2000 и 2001, која је прибавио на неовлашћен начин – од оптужених Влајковић Владана и Секулић Миодрага, како је то раније образложено, суд налази да наведене чињенице у својој међусобној повезаности упућују на јасан, изванредан и несумњив закључак да је предметна војна документа, која су пронађена у торби Дејвид Џон Нејбора, током сусрета са оптуженим Перишић Момчилом, њему предао управо оптужени Перишић Момчило на начин како му је то и стављено на терет.

Даље, како предмет кривичног дела шпијунажа, које је оптуженом Перишић Момчилу стављено на терет, јесу тајни војни подаци или документи, то је суд морао утврдити да ли предметна документа која је критичном приликом, на начин како је то образложено, предао, службенику амбасаде САД у Београду, Дејвид Џон Нејбору, садрже тајне војне податке, те је пошао од дефиниције „тајних података“ која је садржана у самом законском тексту односно инкриминацији кривичног дела шпијунажа које је у време извршења кривичног дела које је оптуженом стављено на терет било прописано чланом 128 КЗ СРЈ, док је каснијим изменама кривичног закона прописано у члану 315 Кривичног законика Републике Србије, који је ступио на снагу 01.01.2006.године, са свим каснијим изменама, па је, полазећи од одредбе члана 5 Кривичног Законика, који прописује да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела, а да се, ако је после извршења кривичног дела измењен закон једном или више пута, примењује закон који је најблажи за учиниоца, нашао да је за учиниоца блажи Кривични законик јер у члану 315 став 6 прописује да се тајним сматрају они војни подаци који су законом, другим прописом или одлуком надлежног органа донетим на основу закона проглашени тајним, а чији би одавање проузроковало или би могло да проузрокује штетну последицу за безбедност, одбрану или за политичке, војне или економске интересе земље, с обзиром да Кривични законик оваквом формулацијом сужава круг докумената који се у смислу кривичног дела шпијунажа могу сматрати тајним јер, да би се сматрали тајним, морају да испуњавају два кумулативна услова и то како да су законом или другим прописом или одлуком надлежног органа донетим на основу закона, проглашени тајним, тако и да би њихово одавање проузроковало или могло да проузрокује штетне последице за безбедност, одбрану или за политичке, војне или економске интересе земље, док су, сходно ранијем законском решењу у ставу 6 члана 128 КЗ СРЈ, тајним сматрани не само они војни подаци који су законом, другим прописом или одлуком надлежног органа донетим на основу закона проглашени тајним, већ и подаци и документи који су доступни само одређеном кругу лица, а који се морају држати тајним јер би њихово одавање довело до тешких штетних последица за безбедност и одбрану земље или економски интерес земље.

Дакле, полазећи од законске дефиниције тајних војних података одређене ставом 6 члана 315 КЗ, суд је прво утврђивао који се од наведених војних докумената, за које је утврђено да их је оптужени Перишић Момчило предао Дејвид Џон Нејбору дана 14.03.2002.године, имају сматрати тајним односно који од њих испуњавају два кумулативна услова прописана ставом 6 члана 315 КЗ, дакле и да су одлуком надлежног органа донетим на основу закона проглашени тајним и да би истовремено њихово одавање проузроковало или могло да проузрокује штетне последице за безбедност, одбрану или за политичке, војне или економске интересе земље, те је утврдио да од осам докумената које је оптужени Перишић Момчило предао Дејвид Џон Нејбору само један испуњава овај законски услов и то Записник са Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржаног дана 11.10.2001.године,

с обзиром да је предметни документ од стране доносиоца означен степеном тајности „Строго поверљиво“ и да садржи тајне војне податке, док преостала војна документа, по налагању суда, не испуњавају овај први од два кумулативна услова јер од стране доносиоца, односно одлуком надлежног органа донетог на основу закона, нису проглашени тајним, јер како је то утврђено увидом у сама преостала пронађена документа, а што је сагласно са вештачењем комисије вештака Војне академије, и то у недељни план рада НГШ ВЈ за период од 26.02.-04.03.; затим Преглед лица под Указом председника СРЈ; Списак генералског кадра ван наредбе председника СРЈ; Списак објеката и комплекса ВЈ који се могу ставити у функцију шире друштвене намене; документ Стање и функционисање система обезбеђења државне границе СРЈ (са тежиштем на део државне границе између Републике Црне Горе и Републике Албаније); Информација председнику СРЈ о регулисању стања у служби професионалних војних лица у чину генерала-адмирала број 211-1 од 24.01.2001.године као и документ Актуелна безбедоносна ситуација у окружењу и СРЈ са тенденцијом њеног развоја, не садрже ознаку тајности па је, самим тим, имајући у виду појам тајног војног податка како је одређен у ставу 6 члана 315 КЗ, за суд било даље ирелевантно да утврђује да ли би одавање података садржаних у овим документима проузроковало или могло да проузрокује штетне последице за безбедност, одбрану или за политичке, војне или економске интересе земље, јер предметна документа не испуњавају први од два кумулативна услова да би се могли сматрати тајним, због чега је и вештачење комисије вештака Војне академије у том делу било ирелевантно, како је раније већ образложено.

Надаље, у погледу предметног Записника са Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржаног дана 11.10.2001.године, који је пронађен код Дејвид Џон Нејбора, суд је ценио да на примерку који је пронађен код Дејвид Џон Нејбора није садржана ознака тајности, али је та чињеница била без значаја за другачији закључак суда, с обзиром да је код Дејвид Џон Нејбора пронађено 18 страница наведеног Записника (нумерисане бројевима од 3 до 20), а не предметни Записник у целости, дакле да су изостављене прве две стране, те је на основу примерка комплетног Записника са седнице Колегијума НГШ ВЈ одржаног дана 11.10.2001.године, који је суду достављен од стране Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије током поступка, дана 24.01.2020.године, несумњиво утврђено да предметни записник са седнице Колегијума НГШ ВЈ, као уосталом и сви записници седница Колегијума начелника НГШ ВЈ, садржи ознаку тајности односно да су степеновани степеном тајности „Војна тајна - Строго поверљиво“, која ознака је садржана на другој страни предметног записника, која на примерку који је пронађен код Дејвид Џон Нејбора недостаје. Даље, како, сходно ставу 6 члана 315 КЗ, да би се сматрао тајним неки податак или документ, поред овог првог услова да је проглашен тајним, мора да испуњава и други кумулативни услов, а то је да би одавање података које садржи проузроковало или могло да проузрокује штетне последице за безбедност одбране или за политичке, војне или економске интересе земље, то је суд утврђивао да ли предметни Записник са седнице Колегијума НГШ ВЈ од 11.10.2001.године испуњава други од два кумулативна прописана услова, те је утврдио да испуњава односно да садржи такве податке, а што је утврђено не само на основу вештачења комисије вештака Војне академије од 13.09.2002.године у коме је наведено да исти садржи податке чији одавање би могло да доведе до наступање тежих штетних последица по борбену готовост Војске Југославије јер би њихов ималац имао могућност да у моменту добијања а и касније исте користи за подривање борбене готовости Војске Југославије, између осталог, јер садржи податке о активностима албанских терориста на Космету и у Македонији усмерене према три општине на југо-истоку Србије, те би откривање података о стању у Војсци Југославије у октобру 2001.године, када је Војска Југославије као један од тежих задатака имала да обезбеђује административну линију према Косову и Метохији, могло да изазове вишеструке теже последице за Војску Југославије и безбедност земље у целини, већ и на

основу чињенице да се, према тада важећим прописима и то Правилу службена преписка и канцеларијско пословање у Војсци Југославије степен тајности, како је то прописано у одељку 4 тачка 42, одређиван управо за акта која садрже податке за које се утврди да су нарочито значајни за војску, чијим би откривањем могле наступити теже штетне последице за војску и њене припреме за одбрану земље, из чега даље произлази да је доносилац акта – Генералштаб Војске Југославије предметни Записник и означио степеном тајности „војна тајна - строго поверљиво“ управо зато што је проценио да садржи податке који би могли да проузрокују штетне последице за војску, односно одбрану и војне интересе земље.

Надаље, суд није прихватио тезу одбране оптуженог Перишић Момчила да се сведок Телесковић Драган неискрено изјашњавао о томе да је критичном приликом у торби Дејвид Џонејбора пронађен и записник са колегијума НГШ ВЈ јер, како је одбрана указивала, исти није приказан на фотодокументацији која је сачињена након што су предметна документа одузета од Дејвид Џон Нејбора, оценивши овакву тезу као дату искључиво у циљу избегавања кривице оптуженог Перишић Момчила. Ово стога што је сведок Телесковић Драган у исказу датом у истрази, дакле непосредно након критичног догађаја, када му је сећање на читав догађај било очувано, (посебно ценећи да је исказ на главном претресу дао више од 15 година од критичног догађаја, те је сасвим логично и прихватљиво да се више појединих детаља није могао сетити), јасно и децидирано навео која су документа критичном приликом пронађена у ташни Дејвид Џон Нејбора, описујући да их је пронашао лично, те је, када су му од стране истражног судије предочена одузета документа, сам - самоиницијативно навео да је пронађен и записник са Колегијума начелника ГШ ВЈ, који му у том тренутку од стране истражног судије није био предочен, описујући да га је лично пронашао и да су сва документа која су пронађена код Дејвид Џон Нејбора пописана и наведена у потврди о привремено одузетим предметима од 14.03.2002., где је под редним бројем 2 означен и предметни записник са Колегијума начелника ГШ ВЈ од 11.10.2001. године. Ценећи и прихватајући у потпуности исказ сведока Телесковић Драгана, суд је посебно имао у виду да су, у време када је сведок Телесковић Драган давао исказ пред истражним судијом дана 26.07.2002. године, предмет извршења кривичног дела шпијунажа могла бити и војна документа која од стране доносиоца нису проглашена тајним, каквих је седам докумената од осам које је оптужени Перишић Момчило критичном приликом предао Дејвид Џон Нејбору, службенику Амбасаде САД у Београду, дакле чињеницу да је у инкриминисаном периоду предмет извршења кривичног дела шпијунажа могло бити и преосталих седам докумената, уколико садрже податке чије одавање би довело до тежих штетних последица за безбедност и одбрану земље, те сведок Телесковић свакако није могао знати да ће након неколико година уследити измене Кривичног законика којима ће бити сужен круг војних докумената која могу бити предмет извршења кривичног дела шпијунажа, и да ће од свих докумената које је оптужени Перишић Момчило предао Дејвид Џон Нејбору, то моћи да буде само предметни записник са Колегијума НГШ јер је једини од стране доносиоца степенован као строго поверљив, односно проглашен је тајним, да би инсистирао баш на том документу. Поред тога, сва војна документа која су пронађена код Дејвид Џон Нејбора и од њега одузета, не само да су пописана у потврди о привремено одузетим предметима, већ су иста приложена и у спис предмета, те је суд у доказном поступку у та документа извршио увид и утврдио да се међу њима налази и записник са седнице Колегијума НГШ ВЈ од 11.10.2001. године, обима 18 страница, за који је, поређењем са записницима са седнице Колегијума НГШ ВЈ, који су достављени суду од стране Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије дана 24.01.2020.године, утврђено да је реч о аутентичном записнику, а која чињеница произлази и из одбране оптуженог Влајковић Владана, коју је он изнео у истрази пред истражним судијом Војног суда дана 18.03.2004. године, када је навео да је записнике са Колегијума НГШ достављао генералу Перишићу, да их је прибављао од јула месеца 1999. године од

потпуковника Секулић Миодрага и да су у питању били оригинални записници са Колегијума начелника Генералштаба.

Даље, увидом у ЗИП дискету и у флопи дискете које су одузете од оптуженог Перишић Момчила приликом претреса његовог радног кабинета, у које је суд у доказном поступку на главном претресу, у присуству стручног лица Дамјановић Слободана, извршио увид, те увидом у материјал одштампан са предметних дискета, што је учињено током истражног поступка од стране стручног лица Дамјановић Слободана, несумњиво је утврђено да се на дискетама налазе записници седница Колегијума НГШ ВЈ одржаних током 1999., 2000. и 2001. године, таксативно набројани на странама 133 и 134 пресуде. Ценећи да ли записници са Колегијума начелника Генералштаба ВЈ садржине на дискетама које су одузете од оптуженог Перишић Момчила, а које су пронађени приликом претреса његовог радног кабинета и то записници са седница Колегијума одржаних током 1999., 2000. и 2001. године, испуњавају два кумулативна услова да би се сматрали тајним војним документима, у смислу става 6 члана 315 КЗ-а, суд је пре свега утврдио да је реч о документима који су одлуком надлежног органа донетом на основу закона проглашени тајним и то на основу Правила службене преписке и канцеларијског пословања у Војсци Југославије, у коме је тајност података регулисана у одељку 4 у тачкама од 39 до 46, те је тачком 42 прописано да се степен тајности строго поверљиво одређује за акта (прилоге) која садрже податке за која се утврди да су нарочито значајни за војску, чијим би откривањем могло наступити теже штетне последице за војску и њене припреме за одбрану земље, те да се сваком податку који представља војну тајну, зависно од његовог значаја одређује један од три степена тајности: строго поверљиво, поверљиво и интерно, из чега даље произлази да је сам доносилац одређивањем степена тајности „војна тајна - строго поверљиво“, који представља највиши степен тајности војне тајне, проценио да записници садрже податке који су значајни за војску, чијим би откривањем могло да наступе теже штетне последице за војску и њену припрему за одбрану земље, што аутоматски чини испуњеним и други услов од два кумулативна да би се предметни подаци односно документи сматрали тајним у смислу кривичног дела шпијунаже из члана 315, а што је у складу и са закључком комисије вештака Војне академије која је, изјашњавајући се о могућности наступања тежих штетних последица за одбрану, војне интересе земље и војску, навела да се питања која су разматрана на Колегијумима НГШ током 2001. године односе на анализу и предузимање мера на одржавању борбене готовости војске, са једне стране, и мере које су предузимане у вези са реорганизацијом војске, са друге стране, те да су саопштавањем ових података односно докумената страној држави организација или лицу којим служи, могле да наступе нарочито теже штетне последице за ВЈ јер обухватају период у коме је Војска Југославије паралелно реализовала наменске задатке и реорганизацију, затим, да се и подаци садржани у записницима са Колегијума НГШ одржаних током 1999. и 2000. године, односе на најважнија питања борбене готовости Војске Југославије, на процене и закључке Генералштаба о ситуацији у земљи и непосредном окружењу, као и разматрање могућих мера за оптимално очување и унапређење безбедности Војске Југославије, да документа из 1999. садрже податке о свим елементима борбене готовости, конструктивним, али и опречним проценама и предлозима појединих чланова Колегијума у вези са припремама Војске Југославије за одбрану земље, ангажовању састава Војске Југославије против албанских терориста на простору КиМ-а, извођењу борбених дејстава за време ратног стања, активности у вези са привременим измештањем састава ВЈ са Космета и другим питањима из живота и рада ВЈ, те би саопштавањем, предајом или чињењем доступним ових података страној држави, организацији или лицу које им служи, могле да наступе изузетно штетне последице за Војску Југославије, посебно што се документа из 1999. године односе и на период ратног стања.

Надаље, поређењем садржине ових записника, који су садржани на дискетама одузетим од оптуженог Перишић Момчила, са записницима који су достављени од стране Кабинета начелника Генералштаба Војске Југославије, несумњиво је утврђено да се ради о записницима исте садржине, дакле о аутентичним записницима, што је у складу и са одбраном оптуженог Влајковић Владана коју је изено пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 18.03.2004. године, навео да је јула месеца 1999. почео да прибавља записнике са Колегијума начелника Генералштаба, да их је добијао од оптуженог Секулић Миодрага, да су у питању оригинални записници са Колегијума НГШ, те да је предметне записнике предавао оптуженом генералу Перишић Момчилу. При томе, суд је ценио чињеницу да су записници достављени од стране Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије откуцани на латиничном писму, са симболима уместо појединих слова, затим да су предметни записници, када је приступано дискетама одузетим од оптуженог Перишић Момчила на главном претресу у присуству стручног лица, такође, на екрану били видљиви на латиничном писму са симболима уместо појединих латиничних слова, док су од стране стручног лица Дамјановић Слободана одштампани на ћириличном писму, али је та чињеница била без утицаја на закључак суда у погледу чињенице да се ради о садржински истим записницима, а оваква разлика у писму на коме су приказани када им се приступи и последично да се када се приказују на латиничном писму уместо појединих слова приказују симболи, последица је, како је то објаснио вештак информатичке струке Раденовић Борис у исказу датом на главном претресу, чињенице да је, у време када су документа креирана, на рачунарима у нашој земљи, која користи ћирилично писмо, коришћени преправљени фонтови, што је морало да се ради с обзиром да је Microsoft креирао фонтове за енглеску абечеду, па да би се могли користити код нас на ћириличном писму неки симболи су преправљени у „ју“ карактере и на тај начин је фонт прилагођен за употребу на нашем језику, да је у међувремену технологија напредовала и да нове генерације рачунара више нису имале потребу да инсталирају те старе фонтове, па с тога, на раније креираним документима, нови фонт више није могао да препозна те старе преправљене фонтове, на пример „аријел ћирилицу“, што су били називи ћириличних фонтова који су преправљени док је за тим било потребе, дакле да на новим компјутерима са новим оперативним системима више није било потребе да се инсталирају ти фонтови и због тога документа која су настала раније нису читљива на компјутерима са новим оперативним системима, те се, када им се приступи, уместо било ког „ју“ карактера типа „ш, ђ, ж“ и слично (било да је ћирилични или латинични) добијају симболи уместо којих је тај карактер креиран. Конкретно „ц“ је на месту слова „х“, тако да било где у тексту где се појављују „ц“ видеће се „х“, заграде и црте су креиране на месту „ш,ђ,ч,ћ,ж“, како је то приказано и у табели коју је приложио суду, и у зависности од тога да ли је у питању велико или мало слово, увек се добија неки симбол уместо кога је у старом ћириличном фонту био креиран домаћи симбол, што даље значи да је чињеница да исти документ на једном месту на латиничном писму са симболима уместо појединих слова, а на другом на ћириличном писму потпуно читљив, последица не суштинске разлике већ формалне-технолошке разлике и чињенице да сваки компјутер не поседује фонт на коме је документ креиран, због чега када се документу приступи са такозваног некомпатибилног рачунара, дакле оног који нема инсталиран фонт на коме је документ креиран односно куцан исти ће бити видљив на начин како је то било видљиво и суду на главном претресу, када је у документа вршен увид, што никако не утиче на чињеницу да је реч о садржински истим документима. Такође, вештак Раденовић Борис, изјашњавајући се у погледу садржине ЦД-а који је достављен од стране војске – Кабинета начелника Генералштаба, навео је да су у питању скенови односно фотографије одштампаних докумената и да изгледају управо онако како је их је неко пустио на штампање, те да их је у конкретном случају очигледно штампано са рачунара на коме нема инсталирани одговарајући фонт, и да би се, да су штампани са рачунара који су имали одговарајући фонт, видео у нормалном облику, значи са нормалним „ју“ словима, било

ћириличним било латиничним, објаснивши да ће се један исти документ, уколико се штампа на рачунару који има одговарајући фонт, видети нормално, а ако се тај исти документ на флопију или било ком другом носиоцу пренесе на други рачунар који нема инсталиран тај фонт, добије се документ у коме поједина слова нису читљива, те је објаснио да у моменту када су конкретна документа штампана од стране стручног лица Дамјановића 2002. године, с обзиром да су одштампана на ћириличном-читљивом писму, значи да их је штампао са рачунара који је поседовао фонт у коме је предметни документ и сачињен, те га је препознао и одштампао на ћириличном писму, што је управо сагласно исказу стручног лица Дамјановић Слободана, који је испитан у својству сведока, када је објаснио да су се, у периоду који је обухваћен оптужницом, с обзиром да западњаци приликом прављења компјутера, праве софтвере за себе, због чега се земље које имају специјалне знакове у писму довијају, што се управо десило и на југословенском, односно српском тржишту, па је недостатак наших слова у иницијалним софтверима прављен преко фонтова, и у војсци су били популарни неки фонтови, отприлике 80 фонтова, који су се насејали по целој војсци, те је он, када би из неке војне поште дошао документ, могао да га отвори без проблема јер је поседовао фонт уграђен у тај документ, с обзиром да су исти фонтови кружили у војсци, те је због тога и он, када је дискете отварао, све видео и одштампао у ћирилици.

Суд је имао у виду примедбе обране оптуженог Перишић Момчила, да документи Актуелна безбедносне ситуација у окружењу и СРЈ, са тенденцијом њеног развоја, затим Стање и функционисање система државне границе, те Списак објеката и комплекса ВЈ који се могу ставити у функцију шире друштвене намене, нису формално исти односно да примерци ових докумената који су пронађени код Дејвид Џон Нејбора, као и они садржани на дискетама одузетим од оптуженог Перишић Момчила, нису формално исти, односно да су поједини делови текста болдовани, да величина фонта није иста и слично, међутим та чињеница је била без значаја за другачији закључак суда у погледу чињенице да се ради о садржински истим документима, посебно имајући у виду да овакве техничке разлике, како је објаснио вештак информатичке струке Раденовић Борис, могу бити последица чињенице да су исти пре штампања измењени, које измене не морају бити запамћене на документу који је остао на дискети, са којом констатацијом се сложио и стручни савеник одбране оптуженог Перишић Момчила Ђокић Иван. Међутим, суд није прихватио тезу стручног саветника да тако измењени документ више није подобан да буде предмет извршења кривичног дела јер, како је рекао, од тренутка када је израђен и потписан од стране овлашћеног лица те печатан, више се не могу вршити измене и да уколико након тога дође у посед неовлашћеног лица које га мења, то што се мења више није строго поверљив документ него се ради о радној верзији, налазећи да је иста изнета искључиво у циљу избегавања кривице оптуженог, и то стога што је, по налажењу суда, за оцену да ли неки документ садржи тајне војне податке у смислу члана 315 став 5 КЗ од значаја суштинска садржина документа, а не његова форма, која се лако може изменити.

Такође, суд је имао у виду део исказа стручног саветика да је увидом у Properties утврђено да је фајл Списак генерала и адмирала креиран дана 03.12.2001. године у 13:34 од стране КИАС - кадровско информационог система војске, а штампан 03.12.2001. године у 16:18 часова, да се документ појавио код оптуженог Секулића и да га је он отворио 05.12.2001. године у 08:06, из чега произлази да је документ штампан пре него што је дошао код оптуженог Секулића, али није прихватио тезу браниоца да тај податак указује да штампани документ који се помиње у списима, и који је предмет поступка, не потиче од тренутка када је дошао код оптуженог Секулића, већ је његово штампање извршено раније, налазећи да је она изнета у покушају да оптужени избегну кривицу. Ово стога је општепозната чињеница да се било који документ не мора штампати директно са дискете,

већ је могуће да се документ пребаци на други медиј, па и сам компјутер преко кога се врши штампање и тек тада одштампа, при чему, како је вештак информатичке стурке Раденовић Борис објаснио, он може да прочита само оно што се види на самој дискети, али не и оно што се са истим фајлом, односно фајлом под истим називом, дешава на неком другом рачунару, а поред тога теза оптужнице и није да је оптужени Секулић предавао штампана документа, већ напротив да је дискете са тајним војним подацима предавао оптуженом Влајковићу, а он даље оптуженом Перишић Момчилу, док је за одлуку о предмету оптужбе било ирелевантно на који начин је оптужени Перишић одштампао материјал који је, како је током поступка утврђено, предао Дејвид Џон Нејбору.

Такође, код утврђеног чињеничног стања и чињенице да је на основу доказа изведених током поступка, на начин како је то раније образложено на странама 135 и 136 пресуде, несумњиво утврђено да је оптужени Секулић документна која су му била доступна на месту на коме је радио у Генералштабу ВЈ снимао на дискете и предавао оптуженом Влајковић Владану, а он оптуженом Перишић Момчилу, без значаја за одлуку суда била је и чињеница да је, како је указао стучни саветник, фајловима на дискетама приступано после 14.03.2002. године и то 15.03, 20.03, 22.03, 01.04, 22.07, 27.07. и 28.10., с обзиром да предметне дискете садрже доказни материјал, коме су странке у поступку и суд могле приступити ради упознавања са њиховом садржином, затим да је током јула месеца документима приступало стучно лице Дамјановић Слободам, који је преузео материјал по одлуци суда од 09.07.2002. и доставио извешај истражном судији дана 05.08.2002. године, те посебно имајући у виду да је вештак информатичке струке Раденовић Борис јасно и децидирано навео да нема видљивих трагова, чак ни детаља који могу изазвати сумњу да је фајловима садржаним на дискетама вршена било каква манипулација после 14.03.2002. године, те је објаснио да је једна рестаурација покушана 15.03.2002. године, а друга 22.07.2002. године и да су фајлови који као датум настанка имају 22.07.2002. године резултат делимичне рестаурације садржаја који су постојали на магнетним дисковима пре операције брисања и снимања нових садржаја што је, како је навео, потпуно уобичајен начин коришћења ових медијума и практикују га сви корисници рачунара, а рестаурацијом је могуће опоравити садржај ових сектора на диску који нису заузети новим садржајем и те фрагменте оперативни систем снима на диск као текстуалне фајлове којима сам додељује име, при чему је поступак који је примењен ради рестаурације обрисаних садржаја сасвим регуларан и није ни на који начин инванзивиран према стању било ког сектора на медијумима, осим што се при упису имена фајлова који садрже делимично опорављене садржаје ажурира FAT (File Allocation Table, адресар фајлова који се налазе на диску). Даље је вештак објаснио да подаци који описују фајл 11-17.06.doc, који се налази на дискети означен бројем 4 који припада спису 39, а који је модификован 22.03.2002. године, у питању је недељни план рада начелника, могу бити објашњени на три начина и то да је у питању погрешан системски датум на рачунару у време када је наступила последња промена, затим да је приступано фајлу који се налази на овој дискети на рачунару чији је корисник Весна Јањић у време када је модификација регистрована, дакле 22.03.2002. године у 14:18:46 или да је фајл последњи пут промењен у назначено време на другом рачунару на коме је подешено да се као корисник прикаже Весна Јањић и да он сматра највероватнијим објашњење да је на рачунару на коме је вршена последња измена био погрешно подешен системски датум и време.

Применом материјалног права на утврђено чињенично стање, суд је нашао да се у радњама оптуженог Перишић Момчила стичу сви субјективни и објективни елементи бића кривичног дела шпијунажа из члана 315 став 1 КЗ извршеног у време, на месту и на начин како је то описано у изреци пресуде, јер је дана 14.03.2002. године око 20 часова, у Београду, у мотелу „Шарић“ на Ибарској магистрали службенику Амбасаде САД у Београду предао

тајни војни документ записник са Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржаног дана 11.10.2001. године, који документ је од стране доносиоца означен степеном тајности „војна тајна-строго поверљиво“ и садржи тајне војне податке чије би одавање могло да проузрокује штетне последице за безбедности, одбрану и војни интерес земље, на начин како је то раније детаљно образложено, те је и прибавио тајна војна документа, записнике са Колегијума НГШ ВЈ одржаних током 1999., 2000. и 2001. године, који представљају тајна војна документа јер су од стране доносиоца одлуком надлежног органа донетом на основу Закона проглашени тајним, а садрже податке чије би одавање могло да проузрокује штетне последице за безбедност, одбрану и војни интерес земље, на начин како је то образложено, а које је прибавио у намери да их преда страној држави.

Ценећи психички однос оптуженог Перишић Момчила према извршеном кривичном делу, суд је имајући у виду радње које је оптужени предузео и околности под којима је то учинио, на начин како је то раније детаљно образложено, утврдио да је оптужени био свестан свог дела и да је хтео његово извршење, те да је био свестан његове забрањености, при чему је намеру оптуженог да тајна војна документа-записнике са Колегијума НГШ ВЈ одржаних током 1999., 2000. и 2001. године, који су пронађени у његовом радном кабинету на дискетама, преда страној држави, утврдио управо на основу чињенице да је један такав документ-записник са седнице Колегијума начелника ГШ одржаног дана 11.10.2001. године и предао службенику америчке амбасаде Дејвид Џон Нејбору, приликом сусрета у ресторану „Шарић“ на Ибарској магистрали дана 14.03.2002. године. Дакле, суд је утврдио да је оптужени поступао са директним умишљајем, свестан забрањености дела и у стању урачунљивости, која током поступка ниједним изведеним доказом није доведена у сумњу, па га је за извршено кривично дело огласио кривим будући да није било околности које би искључивале његову кривицу.

Приликом закључивања, суд је имао у виду чињеницу на коју је одбрана указивала током поступка и у завршној речи, да предметни записник са Колегијума НГШ ВЈ одржан дана 11.10.2001. године, који је на начин како је то детаљно образложено, пронађен код Дејвид Џон Нејбора у торби, није садржан на дискетама коју су одузете од оптуженог Момчила Перишића, а пронађене у његовом радном кабинету, али је та чињеница била без значаја за другачији закључак суда да је управо оптужени Перишић Момчило приликом сусрета у мотелу „Шарић“ на Ибарској магистрали службенику америчке амбасаде Дејвид Џон Нејбору предао предметни записник, јер му је том приликом, поред записника са Колегијума, предао још седам војних докумената, од којих се пет налазило на дискетама које су пронађене у радном кабинету оптуженог Перишић Момчила, па имајући у виду чињеницу да је од момента када је предметни записник настао и момента када га је оптужени Перишић прибавио и предао Дејвид Џон Нејбору, протекао одређени временски период, с обзиром да је оптужени Перишић тајна војна документа од оптуженог Влајковић Владана и оптуженог Секулић Миодрага престао да добија почетком 2001. године, као и чињеницу да је оптужени Перишић Момчило, на дискетама које су пронађене у његовом радном кабинету поседовао велики број записника са седница Колегијума НГШ ВЈ одражних током 1999, 2000 и 2001 године, до којих је дошао на неовлашћен начин, то је чињеница да исти записник није садржан на дискетама била без значаја за закључак суда, посебно ценећи да је, по налажењу суда, теза одбране да је предметни записник потурен од стране војне полиције, конкретно од стране сведока Телесковић Драгана, оцењена као крајње произвољна, неутемељена и дата срачунато на избегавање кривице оптуженог Перишић Момчила, о чему је суд већ дао разлоге на страни 140 образложења пресуде.

Даље, приликом пресуђења суд је из чињеничног описа изреке пресуде изоставио сва

остала војна документа садржана на дискетама одузетим од оптуженог Перишић Момчила, а која је тужилац навео, како прво тако и у касније измењеној оптужници, с обзиром да, по налажењу суда, та војна документа не испуњавају оба кумулативна услова, прописана ставом 6 члана 315 КЗ-а, да би се сматрала тајним, па тако Информације обавештајне управе ГШ ВЈ стр.пов. 1-080 од 26.04.2001. и стр.пов. број 1-249 од 06.12.2001. године, иако су од стране доносиоца дакле одлуком надлежног органа донетом на основу закона проглашени тајним, односно степеновани су са војна тајна-строго поверљиво, не садрже податке чије би одавање могло да проузрокује штетне последице за одбрану и безбедност Републике Србије, а како је то утврђено на основу дописа Министарства одбране-Војна обавештајна агенција П.број 3038-2 из маја месеца 2016. године, потписан од стране директора-бригадног генерала Славољуба Дабића, у коме је наведено да су мишљења да предметна документа не угрожавају систем одбране, интересе и безбедност Републике Србије, док преостала документа нису степенована са војна тајна-строго поверљиво, како је то утврђено не само на основу вештачења од стране вештака Војне академије, већ и на основу дописа Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије број 2926-10 од 20.05.2016. године у коме је наведено да Недељни планови рада на ГШ ВЈ из 2001. и 2002. године јесу донете од стране Генералштаба, али да исти нису завођени од стране доносиоца, односно да истима није одређиван степен тајности, док записник са састанка Главног војног техничког савета од 25.04.2001. и записник састанка Колегијума Треће армије одржан 17.04.2001. године нису пронађени у архивској грађи, те се о аутентичности Састанак помоћника начелника за позадину са директором ФМП одржан дана 26.04.2001.године нису изјаснили. Такође, иако креирани од стране кадровско информационалног система војске – kais, како је то утврђено приликом увида у дискету број 17 на којој се налазе, ознаку тајности „строго поверљиво“, нити било коју другу ознаку тајности немају ни документи Списак генерала-адмирала ВЈ, као ни Списак генерала и адмирала према годинама живота и пензијског стажа за 79 лица, Списак генерала и адмирала са пуним пензијским стажом за 19 лица са стажом 31.12.2001.године, Списак генералског кадра ВЈ по наредби председника СРЈ за 29 лица са стажом 31.12.2001.године, Преглед лица под указом председника СРЈ дуже од једне године, Преглед генерала-адмирала и пуковника постављених указом председника СРЈ чија се дужност укида за 60 лица, преглед који има наслов „Добијени предлози за решавање кадровских питања генералског кадра са пресеком на дан 28.11.2001. године“, као ни Наредба о утврђивању формацијских места генерала-адмирала коју је израдио сектор за ПМ и СП, те ни Записник о извршеној контроли материјалног финансијског пословања ВМА Београд, ни транскрипције телефонских разговора обухваћене оптужним актом, а како то произлази и из обављеног вештачења од стране вештака Војне академије, у коме је наведено да израђивач ових докумената на иста није ставио ознаку тајности. Даље је утврђено да ознаку тајности не садржи ни Информација о регулисању стања у служби професионалних војних лица чина генерала-адмирала број 211/1 од 24.01.2001. године, како је то утврђено на основу дописа Начелника Генералштаба Војске Србије број 2926-12 од 21.09.2006. године, где је експлицитно наведено да наведени акт нема ознаку тајности, те је иста достављена у прилогу, па је увидом у њену садржину утврђено да се ради о садржински истом документу као документ који је пронађен у ташни Дејвид Џон Нејбора. И коначно, на основу изведених доказа утврђено је да документи Предлог за постављење ПВЛ, без датума из 2001. године и Одлука о распоређивању НГШ ВЈ ОД 15.01.2001.године, нису пронађени приликом претеса стана и радног кабинета оптуженог Перишић Момчила, како је то наведено у оптужници, због чега су исти, такође, изостављени из чињеничног описа радње извршења.

Такође, имајући у виду чињеницу да је одлуком начелника Генералштаба Војске Србије број 2731-1 од 18.05.2007. године, укинут степен тајности „војна тајна - строго поверљиво“, у целости са записника Колегијума НГШ ВЈ од 10.априла 2000. године, и

целости са свих колегијума из јуна 2001. године, са образложењем да они не садрже не садрже податке о војсци, о плановима и припремама Војске, средствима наоружања и војној опреми, војним објектима и постројењима, нити било које друге податке који се односе на делатност Војске, за које би се проценом могло утврдити да би њихово откривање могло изазвати штетне последице за Војску и њене припреме за одбрану земље, то је суд из чињеничног описа радње извршења кривичног дела шпијунаже из члана 315 став 1 за које је огласио кривим оптуженог Перишић Момчила, изоставио наведене записнике, налазећи да ни они не испуњавају други од два кумулативна услова да би се могли сматрати тајним војним податком на начин како је то раније образложено, док је преостале, са којих је одлука тајности скинута само делимично, односно са појединих страна и пасуса, како је то наведено у означеној одлуци, оставио у чињеничном опису, закључујући да, с` обзиром да је надлежни орган преиспитивао ознаку тајности са ових записника и да је скинуо само делимично, а не у целости, они у преосталом делу садрже податке чије би одавање могло да проузрокује штетне последице за безбедност, одбрану и војне интересе земље, те је изоставио и записнике са седница Колегијума НГШ одржаних у јануару 1999. године и то 06.01.1999. године, 14.01.1999. године, 22.01.1999. године, 25.01.1999. године и 28.01.1999. године, те одржаних 16.03.2000. године, 13.04.2000. године, 08.06.2000. године и 31.08.2000. године, за које је у допису Кабинета начелника Генералштава Војске Србије од 29.01.2008. године, наведено да су из одлуке о укидању степена тајности највероватније изостављени услед техничке грешке, па их је суд применом принципа *in dubio pro reo* изоставио у целости, као и записник са седнице Колегијума од 01.01. и 29.07.1999. године јер је, на основу дописа Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије од 24.01.2020. године, утврђено да ова два записника са састанка Колегијума нису пронађени у евиденцији нити има података да су наведених дана колегијуми одржавани.

Даље, суд је током доказног поступка одбио предлог ВЈТ-а у Београду да се у доказном поступку као доказ изведу, односно у доказном поступку прегледају видео записи садржани на видео траци означена бројем 1 са састанка Перишић Момчила и америчког дипломате одржаног дана 15.10.2001. године у службеном аутомобилу Владе Србије у близини ресторана „Франц“ у Београду, затим садржани на видео траци означена бројем 2 састанка Перишић Момчила и америчког дипломате одржаног дана 02.11.2001. године у стану у улици Михаила Богичевића број 3 у Београду, затим на видео траци означеној бројем 3 са састанка Перишић Момчила и америчког дипломате одржаног 02.11.2001. године у стану у улици Михаила Богичевића број 3 у Београду, на видео траци означеној бројем 4 са састанка Перишић Момчила и америчког дипломате одржаног 15.11.2001. године у стану у улици Михаила Богичевића број 3 у Београду, на видео траци означеној бројем 5 са састанка Перишић Момчила и америчког дипломате одржаног 15.11.2001. године у стану у улици Михаила Богичевића број 3 у Београду и аудио запис садржан на траци број 6, као и три транскрипта начињених аудио записа насловљених као контакт између Перишића и оперативца ДЕА реализован 02.11.2001. године, фоно-запис одржаног састанка у аутомобилу дана 01.10.2001. године и контакти између Перишића и оперативца ДЕА реализован 15.11.2001. године, с обзиром да, по налажењу већа, наведени докази нису прибављени у складу са одредбама Законика о кривичном поступку. Ово с тога што је у конкретном случају аудио и видео снимање оптуженог Перишић Момчила предузимано на основу одобрења начелника Генералштаба Војске Југославије стр.пов. број 2/731-1 од 11.09.2001. године, којим је одобрен предлог начелника Управе безбедности ГШВЈ да се уведе оперативна обрада по шифром „Поштар“ и примене методе рада органа безбедности Војске Југославије: тајно слушање и снимање, тајно праћење и осматрање, тајни претрес и тајна контрола поштанских и других пошиљки, што даље значи да је тајно слушање и снимање и тајно праћење и осматрање оптуженог вршено на основу наредбе-одобрења војног органа, а не на основу

наредбе суда. Даље, чланом 32 став 1 Устава СРЈ који је био на снази у тренутку доношења наведеног одобрења и предузимања тајног слушања и снимања и тајног праћења и осматрања, било је прописано да је тајна писама и других средстава општења неповредива, а ставом 2 истог члана да се савезним законом може прописати да се на основу одлуке суда, може одступити од начела неповредивости тајне писама и других средстава општења, ако је то неопходно за вођење кривичног поступка или за одбрану Савезне Републике Југославије, међутим ни Закон о кривичном поступку („Службени гласник СФРЈ“ број 4/77) ни било који други савезни закон, који је био на снази у време предузимања конкретне оперативне обраде, није садржао одредбе о прислушкивању и снимању телефонских и других разговора нити о оптичком снимању лица, те самим тим закон није прописивао услове и процедуру по којој суд доноси одлуку о примени ове мере, а такву одредбу први пут садржи Законик о кривичном поступку који је донет 26.12.2001. године („Службени лист СРЈ“ број 70/01), који је ступио на снагу 29.03.2002. године, што даље значи да у време када је предузимана процесна радња аудио и видео снимања оптуженог Перишић Момчила, та мера није била прописана Законом о кривичном поступку нити било којим другим савезном законом, због чега се, по налажењу суда, материјал применом наведене мере не може користити као доказ у кривичном поступку. С тога је за без значаја за другачији закључак суда о законитости предузете мере била чињеница да је конкретна оперативна обрада под називом „Поштар“ предузета на основу одобрења начелника Генералштаба ВЈ, које је дато на основу одредаба Правила службе органа безбедности и Привременог упутства о контраобавештајном раду органа безбедности, јер суд приликом оцене да ли је неки доказ законит или не, сходно члану 16 став 1 ЗКП-а, искључиво цени да ли је тај доказ прибављен у складу са Уставом и Законом, те опште прихваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, па како Закон о кривичном поступку нити било који други савезни закон, који је био на снази у време предузимања наведене мере, није садржао одредбе о прислушкивању и снимању телефонских и других разговора нити о оптичком снимању лица, те аудио и видео снимање оптуженог Перишић Момчила није предузимано на основу одлуке суда, а што је, по Уставу, неопходно да би се прикупљени докази сматрали дозвољеним, то је суд нашао да материјал прикупљен на начин како је то урађено у конкретном случају не представља законит доказ који се може извести у поступку пред судом.

Надаље, ценећи и прихватајући исказ сведока Милановић Дарка дат у истрази, на начин како је то раније образложено, на странама 39-44 и 46-47 пресуде, суд је на основу изведених доказа, утврдио да се, осим у мотелу Шарић када је интервенисала полиција, оптужени Перишић Момчило током 2001. године до марта месеца 2002. године, састајао са Дејвид Џон Нејбором и на другим местима у Београду, а ван Владе Републике Србије, и то у стану у улици Иве Сењанина, у стану у улици Михајла Богичевића, на паркинзима на Ади Циганлији, испред сплава Астерикс, испред спортског центра на Бањици и на Ауто команди, које сусрете је сведок Милановић Дарко детаљно описао у исказу датом у истрази, наводећи да је оптуженог и Дејвида остављао саме и враћао се по њих после око сат ипо до два, у ком делу је његов исказ сагласан са исказом сведока Глинтић Душана, који је навео да је у периоду од 26.01.2001. до 14.03.2002. године, два пута службеним возилом Владе Републике Србије, возио оптуженог Перишића на састанак са бркати, проћелавим господином, једном код Храма Светог Саве, где су тог господина покупили, након чега их је одвезао и оставио у колима на паркингу преко пута ресторана Франц, те се, како му је оптужени Перишић рекао, по њих вратио за сат времена, други пут код ресторана испод Белог двора, те и трећи пут код мотела Шарић тог 14. марта, при чему је сведок, након што му је предочена крим. техничка документација сачињена поводом лишења слободе Перишић Момчила и то слика број 3 на којој је приказан Дејвид Џон Нејбор, навео да је то тај проћелав, бркати генералов пријатељ, као и да је оптуженог, иако није видео да се са било ким састајао, два пута месечног возио у

стан у улици Михајла Богичевића, те у погледу чињенице да се оптужени Перишић у стану у улици Михајла Богичевића састајао са Дејвид Џон Нејбором и са исказом сведока Телесковић Драгана, који је био вођа тима који је вршио опсервацију оптуженог Перишић Момчила, а који је навео да је, по наредби војске, тај стан, управо због њихових сусрета у њему, озвучен.

Међутим, како из њихових исказа суд није могао да утврди да ли је приликом тих сусрета оптужени Перишић Момчило Дејвид Џон Нејбору саопштио било који тајни војни податак или му пак предао тајна војна документа, јер именовани сведоци, осим што имају сазнања да су се њихови сусрети одиграли, нису имали сазнања о самом току сусрета јер им нису присуствовали, те је тако сведок Милановић навео да би оптуженог Перишић Момчила и Дејвид Џон Нејбора, након што би их одвезао на одређено место, остављао саме и враћао се после сат ипо до два, док је сведок Глинитић, описао да их је једном приликом оставио саме у службеном возилу преко пута ресторана Франш а на паркингу испред зграде у којој је живео, те да се по договору са оптуженим Перишићем, вратио по њих за сат времена, док су докази које је на ову околност предложило тужилаштво и то снимци разговора у службеном возилу владе и у стану у улици Михајла Богичевића, по налажењу суда, незаконито прибављени, како је то већ образложено, то је суд, налазећи да током поступка тужилаштво није доказало да је приликом ранијих сусрета са Дејвид Џон Нејбором оптужени Перишић њему предао или саопштио било који тајни војни документ, ове преостале сусрете оптуженог Перишић Момчила и Дејвид Џон Нејбора изоставио из чињеничног описа радње извршења.

Даље, применом материјалног права на утврђено чињенично стање у погледу радњи које су предузели оптужени Секулић Миодраг и Влајковић Владан, образложене на странама 135-136 пресуде, суд је нашао да се у радњама оптуженог Секулић Миодрага стичу све субјективни и објективни елементи бића кривичног дела одавање војне тајне из члана 415 став 2 у вези става 1 КЗ, а у радњама оптуженог Влајковић Владана кривично дело одавања војне тајне помагањем из члана 415 став 2 у вези става 1 КЗ, у вези са чланом 35 КЗ, јер је оптужени Секулић Миодраг, вршећи дужност самосталног референта за информатичку подршку у Кабинету начелника Генералштаба ВЈ, на којој дужности су му били доступни подаци нарочито поверљиви подаци који представљају војну тајну, поступајући супротно својим дужностима чувања и заштите тајних података, која дужност је установљена како тачком 13 Правила службена преписка и канцеларијско пословање у Војсци Југославије, тако и упозорењем Генералштаба Војске Југославије Пов.бр.03/2678-1 од 20.10.2000. године донетим управо на основу наведеног прописа, са рачунара преснимавао на дискете нарочито поверљиве податке садржане у записницима са Колегијумима НГШ ВЈ који су степеновани као војна тајна, строго поверљиво, те приступ записницима са Колегијума НГШ ВЈ заштитио шифрама „доњаборина“ и „брасина 11“, а затим дискете достављао оптуженом Влајковић Владану који је, знајући да се ради о дискетама које садрже тајне војне податке, исте предавао оптуженом Перишић Момчилу, који у то време није био овлашћен да исте поседује и који подаци му, без обзира што је вршио функцију потпредседника Владе Републике Србије, посланика у Савезној скупштини и био председник Одбора за одбрану и безбедност у Савезној скупштини, нису били достављани по основу функција које је вршио, а која чињеница је утврђена на основу дописа – извештаја Генералштаба Војске Југославије Кабинет начелника Генералштаба интерни број 47-8 од 23.08.2002. године у коме је, на захтев суда, децидирано наведено да никаква службена документа и обавештајне информације нису достављене Перишић Момчилу путем или из Кабинета начелника ГШ ВЈ.

Ценећи психички однос оптужених Секулић Миодрага и Влајковић Владана према извршеном кривичном делу, суд је, имајући у виду радње које су предузели и околности под којима су то учинили, на начин како је то образложено, нашао да су они били свесни својих

радњи и да су хтели њихово извршење, дакле да су поступали са директним умишљајем као обликом виности, при чему су оба оптужена била свесна чињенице да су подаци који су предати оптуженом Перишићу степеновани као „војна тајна-строго поверљиво“, и као такви нарочито поверљиви јер је оптужени Секулић на формацијском месту самосталног рефернета за информатичку подршку у Кабинету начелника ГШ радио управо са таквим подацима, те да су били свесни забрањености дела, па како њихова урачунљивост ниједним изведеним доказом током поступка није доведена у питање, то их је суд огласио кривим, налазећи да није било околности који искључују њихову кривицу.

При томе, како је од времена предузимање инкриминисаних радњи оптужених Секулић Миодрага и Влајковић Владана па до момента пресуђења кривични закон мењан више пута, то је суд, сходно одредби члана 5 КЗ-а, ценио који је закон блажи за учиниоце, па је најпре пошао од тога шта је законом предвиђено као услов за постојање овог кривичног дела, те је закључио да ОКЗ у ставу 4 члана 224 прописује да се војном тајном сматрају подаци или документи који су законом, другим прописом или одлуком надлежног органа донесени на основу закона проглашени војном тајном и чије је одавање имао или је могло да има теже штетне последице за војску Југославије и њену припрему за одбрану земље, дакле да је одавање тих података и докумената могло да има „теже штетне последице“ за војску и њену припрему за одбрану земље, док нови закон-члан 415 КЗ, у ставу 4, прописује да је довољно наступање последица за војску или одбрану и безбедност земље, без одреднице „теже“, што даље значи да је услове инкриминације теже остварити по старом закону који је важио у време извршење кривичног дела које је оптуженима стављено на терет. С тога је суд прво утврђивао да ли је одавање тајних података у конкретном случају могло да има теже штетне последице за војску и њену припрему за одбрану земље, па је, с обзиром да су оптужени саопштили односно предали податке који су заштићени највишим степеном тајности-„војна тајна строго поверљиво“, који степен тајности се, сходно Правилу службена преписка и канцеларијско пословање у Војсци Југославије – глава 4) тачка 42 који је важио у време израде предметних војних докумената, одређује за акта који садрже податке за које се утврди да су нарочито значајни за војску, чијим би откривањем могле да наступе теже штетне последице за војску и њене припреме за одбрану земље, закључио да је овај услов инкриминације испуњен, дакле да радње оптужених представљају кривично дело и по закону који је важио у време извршења кривичног дела и који захтева више услова за остварење бића кривичног дела. Након тога, суд је утврђивао висину запређене казне, па је простим поређењем висине запређене казне закључио да је нови закон за учиниоца блажи јер прописује нижу казну, с обзиром да је ОКЗ за кривично дело из члана 224 став 2 прописивао казну затвора у трајању од најмање једне године без посебног минимума, што даље значи да се примењивао општи максимум од 15 година, док Кривични законик за кривично дело одавање војне тајне инкриминисано чланом 415 у ставу 2 прописује казну затвора у трајању од једне до осам година. Суд је, такође, нашао да се у конкретном случају у радњама оптужених стичу елементи квалификованог облика предметног кривичног дела, с обзиром да је дело учињено у погледу нарочито поверљивих података, којима се, по налажењу суда, имају сматрати подаци који су управо степеновани степеном тајности „строго поверљиво“, који представља највиши од три степена тајности који су се у инкриминисано време, сходно Правилу службена преписка и канцеларијско пословање у Војсци Југославије и то тачка 42 могли одредити за податке који представљају војну тајну и који се, како је већ наведено, одређују за акта који садржи податке за који се утврди да су нарочито значајни за војску, чијим би откривањем могло наступити теже штетне последице за војску и њене припреме за одбрану земље. Даље, суд је имао у виду да је према закону који је важио у време извршење кривичног дела које је оптуженима стављено на терет, сходно члану 224 став 1 ОКЗ извршилац предметног кривичног дела могло бити само војно лице или друго лице које има

дужност у погледу чувања војне тајне, које својство оптужени Влајковић Владан у време извршења кривичног дела није имао, јер нити је био војно лице нити је имао посебну дужност чувања тајне, као и чињеницу да према каснијим изменама, сходно члану 415 КЗ, извршилац овог кривичног дела може бити свако лице, али је ова чињеница била без значаја за другачији закључак суда у погледу правне квалификације кривично правних радњи оптуженог Влајковић Владана, јер ове касније измене нису повољније за учиниоца, с обзиром да је помагање као облик радње извршења која је оптуженом Влајковић Владану оптужницом ВЈТ-а стављена на терет, блажи јер предвиђа могућност блажег кажњавања, па је стога суд оптуженог Влајковић Владана огласио кривим да је предметно кривично дело извршио помагањем, јер је радњама које је предузео, и то је преузимањем докумената од оптуженог Секулић Миодрага, те предавањем истих оптуженом Перишић Момчилу са којим је имао директни контакт, помогао оптуженом Секулићу да изврши кривично дело одавање војне тајне, а што је оптужени Секулић несумњиво хтео јер је дискете које су садржале тајне војне податке изнео из Генералштаба и дао неовлашћеном лицу, при чему је помагање свака радња која доприноси остварењу кривичног дела, док су у законској дефиницији, примера ради, само наведене неке типичне радње помагања.

Приликом пресуђења, суд је имао у виду одредбу става 5 члана 415 КЗ, на које је указивала одбрана оптуженог Влајковић Владана, наиме да се војном тајном у смислу става 4 овог члана не сматрају подаци или документи који су управљани на тешке повреде основних права човека или на угрожавање уставног уређења и безбедности Србије, као и подаци или документи који за циљ имају прикривање учињеног кривичног дела за које се по закону може изрећи затвор од пет година или тежа казна, као и навод оптуженог Влајковић Владана да је он предметне записнике достављао искључиво како би указао на вршење кривичних дела у војсци, међутим, исти су били без значаја за другачији закључак суда у погледу постојања кривичног дела и кривице оптуженог Влајковић Владана. Ово с тога што, иако је увидом у садржину предметних записника са Колегијума начелника ГШ ВЈ утврђено да је на неким седницама Колегијума изношени подаци о поступцима за које се може поставити питање да ли су излазили из домена овлашћења војске, предметни записници које је оптужени Влајковић достављао, нису садржали искључиво такве податке, нити су ознаком тајности „строго поверљиво“ заштићени, како би било прикривено било које кривично дело, већ зато што, по процени доносиоца акта, сходно Правилу службена преписка и канцеларијско пословање у Војсци Југославије – тачка 42, садрже податке који су нарочито значајни за војску, чијим би откривањем могле да наступе теже штетне последице за војску и њене припреме за одбрану земље, а што је у складу са налазом комисије вештака Војне академије како је то већ образложено, због чега суд налази да предметни записници, које је оптужени Влајковић Владан, при том, предавао оптуженом Перишић Момчилу у целости, а не само поједине делове којима би евентално указао на незаконитости у раду, не испуњавају услов да би на њих била примењена одредба става 5 члана 415 КЗ.

Такође, имајући у виду чињеницу да је оптужени Секулић Миодраг, како је сам у својој одбрани навео, на месту самосталног референта за информатичку подршку у Кабинету начелника Генералштаба Војске Југославије радио до марта 2002. године, затим чињеницу да је последњи записник са седнице Колегијума НГШ који је нађен на дискети код оптуженог Перишић Момчила, био из септембра месеца 2001. године, те да је оптужени Перишић Дејвид Џон Нејбору предао записник са седнице Колегијума од 11.10.2001. године, као и чињеницу да су документи који су пронађени на једној од дискета које је оптужени Перишић Момчило прибавио од оптуженог Влајковић Владана, а овај од оптуженог Секулић Миодрага, на начин како је то раније образложено, садржали Списак генералског кадра ВЈ ван наредбе Председника СРЈ за 29 лица и Списак генерала и адмирала са пуним пензијским стажом за 19

лица, са пресеком, односно стажом осигурања са датумом 31.12.2001. године, то је суд прецизирао време извршења кривичног дела од стране оптужених Влајковић Владана и Секулић Миодрага, налазећи да нема доказа да су они радње предузимали све до 14.03.2002. године, како им је то ВЈТ у Београду ставило на терет, а који датум је везан за датум лишења слободе оптуженог Перишић Момчила и дан када је он тајна војна документа предао америчком дипломати, већ је, имајући у виду наведене чињенице, с обзиром да је најстарији датум на документима које су предавали 31.12.2001. године, из чега произлази да су га морали предати после датума када је израђен, определио да су оптужени Влајковић Владан и Секулић Миодраг радње извршења кривичног дела одавање војне тајне предузимали до почетка 2002. године, налазећи да је тиме време извршења кривичног дела оптужених Секулић Миодрага и Влајковић Владана довољно одређено.

Такође, приликом пресуђења суд је, поред свих наведених образложених измена у чињеничном опису радњи извршења кривичних дела за које је оптужене огласио кривим, учинио и мање измене којима је стилизовао опис радње извршења и ускладио га са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу, не дирајући тим изменама у идентитет оптужног акта.

Прелазећи на одлуку о казни суд је имао у виду све околности прописане одредбом члана 54 КЗ, те је од олакшавајућих околности на страни свих оптужених ценио чињеницу да су у питању неосуђивана лица, чињеницу да су се пред судом држали коректно, затим да је реч о породичним људима, као и протек времена од извршеног кривичног дела коме оптужени нису допринели, већ је последица чињенице да је против оптуженог Перишић Момчила вођен поступак пред Међународним кривичним трибуналом, а да се, сходно члану 15 став 2 Закона о сарадњи Србије и Црне Горе са Међународним трибуналом за кривично гоњење лица одговорних за тешка кршења међународног хуманитарног права почињена на територији бивше Југославије од 1991. године, против лица коме се суди пред тим судом, не може истовремено водити поступак пред домаћим судом, те је решењем Окружног суда у Београду Впк.бр.131/05-Кв.бр.106/05 од 09.11.2005. године поступак прекинут, а настављен је, по предлогу ВЈТ у Београду, 2016. године када су се за то стекли законски услови - када је поступак против оптуженог Перишић Момчила пред Међународним кривичним трибуналом правноснажно окончан. Такође, суд је на страни оптуженог Перишић Момчила као олакшавајућу околност ценио његову животну доб, а наима да се ради о старијем човеку, али и чињеницу да је он у време извршења кривичног дела обављао високе функције у највишим органима власти и то да је био потпредседник Владе Србије, посланик у Савезној скупштини и председник Одбора за одбрану и безбедност у Савезној скупштини, које околности је, имајући у виду природу кривичног дела за које је осуђен, а наима да се ради о кривичном делу против уставног уређења и безбедности државе, ценио као отежавајуће, док на страни оптужених Секулић Миодрага и Влајковић Владана отежавајуће околности није нашао. Имајући у виду све наведене околности, суд је оптуженог Перишић Момчила за извршено кривично дело шпијунажа из члана 315 став 1 КЗ осудио на казну затвора у трајању од 3 (три) године, а оптужене Секулић Миодрага и Влајковић Владана за извршено кривично дело одавање војне тајне из члана 415 став 2 у вези става 1 КЗ и то оптужени Влајковић Владан помагањем, у вези са чланом 35 КЗ, на казне затвора од по 1 (једне) године и 6 (шест) месеци, налазећи да су овако одмерене казне затвора неопходне, али и довољне како би се остварила како сврха специјалне превенције прописна чланом 5 КЗ, односно утицај на саме оптужене да не врше кривична дела, тако и сврха генералне превенције, односно утицај на друге да не чине кривична дела у смислу члана 42 КЗ. На основу члана 63 КЗ суд је оптуженима у изречене казне урачунао време које су провели у задржавању, и то оптужени Перишић Момчило и оптужени Секулић Миодраг у периоду од 15.03.2002. до 16.03.2002. године, а

оптуженом Влајковић Владану време проведено у задржавању у периоду од 15.03.2002. до 16.03.2002. године, као и време које је у овом поступку провео у притвору у периоду од 18.03.2004. до 16.04.2004. године.

На основу члана 261 и 264 ЗКП, суд је оптужене обавезао да плате трошкове кривичног поступка, те је одредио да ће о висини тих трошкова одлучити посебним решењем након што приправи потребне податке.

Ценећи одбрану оптуженог Влајковић Владана у погледу кривичног дела одавање војне тајне из члана 224 став 2 у вези става 1 ОКЗ које му је стављено на терет оптужницом Врховног војног тужиоца Втк.број 1/04 од 25.05.2004. године, а коју је прихватило на заступање ОЈТ-а у Београду – Војно одељење актом Кт.вп.бр.132/05 – Кт.вп.бр.139/05 од 22.04.2005. године, суд је нашао да оптужени Влајковић Владан не признаје извршење овог кривичног дела, те је такву његову одбрану прихватио, налазећи да тужилаштво на основу доказа изведених током поступка није доказало да је оптужени извршио предметно кривично дело.

Наиме, током поступка несумњиво је утврђено да је оптужени Влајковић Владан у књигама „Војна тајна 1 и 2“ објавио делове тајних војних докумената чији је степен тајности „војна тајна-строго поверљиво“, и то састанке са Колегијума НГШ ВЈ из јануара 1999., фебруара 1999., 18.03.1999. и 09.12.1999. године, затим састанке са колегијума НГШВЈ одржане током 2000. године, и то 06.01., 09.03., 15.03., 16.03., 30.03., 06.04., 10.04., 13.04., 04.05., 18.05., 19.05., 26.05., 08.06., 22.06., 19.07., 17.08., 31.08., 23.09., 28.09., 11.10., 19.11., 11.11., 14.11. и 17.11., затим састанак колегијума НГШ ВЈ од 02.04.2001. године, Информације Обавештајне управе ОП број 190 од 04.10.2000. године и ОП број 191 од 05.10.2000. године, као и недељни план рада НГШВЈ у 2001. години, од 26. до 04.03.2001. године, и Списак генерала и адмирала са пуним пензијским стажом за 19 лица са стажом 31.12.2001. године, а који подаци су истовремено предмет кривичног поступка који је вођен пред Војним судом у Београду Ик број 149/02, при чему је био упознат са наредбом истражног судије Војног суда Кр број 41/02 од 15.03.2002. године да је дужан да чува као тајну све чињенице и податке из овог поступка и да одавање ових података представља кривично дело, те је исту и својеручно потписао. Међутим, да би предметна документа и подаци представљали војну тајну, они морају бити законом, другим прописима и одлуком надлежног органа донетом на основу закона, проглашени војном тајном, те да би њихово одавање проузроковало или би могло да проузрокује штетне последице за Војску или одбрану, или безбедност земље, како је то одређено ставом 4 члана 415 КЗ, како је то раније у пресуди образлагано. У конкретном случају, одређена документа објављена у књигама, како је то већ раније образлагано, и то недељни план рада НГШВЈ у 2001. години, као и Списак генерала и адмирала са пуним пензијским стажом за 19 лица са стажом 31.12.2001. године, не испуњавају први од два кумулативна услова да би се документи сматрали тајним војним податком, а наиме исти, од стране доносиоца, нису добили ознаку тајности, дакле нису степеновани као тајни војни подаци, док информације Обавештајне управе Оп број 190 од 04.10.2000. године и Оп 191 од 05.10.2002. године, као документи нису евидентирани у деловодству Кабинета начелника ГШ, како је то утврђено на основу извештаја Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије број 547-2 од 29.01.2008. године. Даље, погледу записника са Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије који су објављени у књизи, на основу одлуке о укидању степена тајности начелника Генералштаба Војске Србије број 2731-1 од 18.05.2007. године, несумњиво је утврђено да је са делова записника Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије одржаних током 1999., 2000. и 2001. године, који су објављени у књигама – Војна тајна 1 и 2, таксативно набројани у одлуци а интерпретирани на странама 72 и 73 пресуде,

скинута ознака тајности, односно да је укинут степен тајности – војна тајна, строго поверљиво, за податке из предметних записника, са образложењем одлуке да подаци објављени у књизи Војна тајна аутора Владана Влајковића не садрже податке о војсци, о плановима и припремама Војске, средствима наоружања и војној опреми, војним објектима и постројењима, нити било које друге податке који се односе на делатност Војске, за које би се проценом могло утврдити да би њихово откривање могло изазвати штетне последице за Војску и њене припреме за одбрану земље, који став, како је наведено у образложењу одлуке, је потврђен и у одлуци ванрасправног већа Окружног суда у Београду из 2006. године, којим је наложено да се заплени примерци књиге врате аутору.

Дакле, имајући у виду чињеницу да је надлежни војни орган и то доносилац предметних докумената – Кабинет начелника Генералштаба, оценио да делови записника са Колегијума НГШ ВЈ, који су објављени у књигама Војна тајна 1 и 2, не садрже податке чије би одавање проузроковало, односно могло да проузрокује штетне последице за Војску Србије и одбрану или безбедност земље, што је други од два кумулативна услова који се морају остварити да би се одређени документ сматрао војном тајном у смислу члана 415 КЗ (који је, како раније детаљно образложено, блажи за учиниоца), односно да би био предмет извршења кривичног дела одавање војне тајне, то је суд нашао да тужилаштво током поступка није доказало да је оптужени Влајковић Владан објављивањем ових података у књигама Војна тајна 1 и 2 извршио кривично дело које му је стављено на терет, па га је на основу одредбе члана 423 тачка 2 ЗКП, налазећи да није доказано да је извршио кривично дело одавање војне тајне из члана 224 став 2 у вези става 1 ОКЗ за које је оптужен оптужницом Врховног војног тужиоца Втк.бр. 1/04 од 25.05.2004. године, ослободио од оптужбе, као у ставу II изреке пресуде. При томе, суд је ценио да се у оваквим радњама оптуженог Влајковић Владана евентуално могу стећи елементи кривичног дела повреда тајности поступка, с обзиром да је поступио противно наредби истражног судије Војног суда у Београду Ки.бр.535/02 од 20.05.2002. године којом је окривљенима, њиховим браниоцима и другим лицима која присуствују истражним радњама или разгледају списе истраге, наређено да чувају као тајну све чињенице и податке које том приликом сазнају, те су упозорени да одавање тајни представља кривично дело, са којом је, како је на наредби констатовано, оптужени Влајковић упознат дана 27.05.2002. године, али како је за ово кривично дело запређена новчана казна или казна затвора до једне године, то је за исто, по протеклу четири године од времена означеног у оптужном акту, наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења.

Такође, суд је имао у виду чињеницу да у одлуци о укидању степена тајности начелника Генералштаба Војске Србије број 2731-1 од 18.05.2007. године, нису обухваћени сви записници са седница Колегијума НГШ ВЈ, односно да нису истом обухваћени колегијуми из јануара 1999. године, објављени у књизи, као и они одржани 16.03.2000., 13.04.2000., 08.06.2000. и 31.08.2000. године, док записник са седнице колегијума НГШ од 17.11.2000. године није евидентиран у евиденцијама Генералштаба, те је на основу извештаја начелника Генералштаба Војске Србије број 547-2 од 29.01.2008. године, несумњиво утврђено да поменути записници садрже истородну материју и третирају истоветну тематику која је разматрана на седницама Колегијума са којих је одлуком НГШ број 273-1 од 18.05.2007. године укинут степен тајности, те с' тога није било могуће уочити разлику у садржини релевантну за различито третирање њихове тајности, као и да не постоји неки посебан разлог за задржавање степена тајности, већ да се највероватније ради о техничкој грешци, па имајући у виду овакво изјашњење доносиоца акта - Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије, то је суд применом принципа *in dubio pro reo*, дакле у сумњи повољније за оптуженог, закључио да ни ови записници не садрже податке који се односе на делатност Војске, а чије откривање би могло изазвати штетне последице за Војску Србије и

одбрану или безбедност земље.

На основу члана 265 став 1 ЗКП суд је одредио да трошкови кривичног поступка у односу на кривично дело одавање војне тајне из члана 224 став 2 у вези става 1 ОКЗ, за које у ставу II изреке пресуде оптужени Влајковић Владан ослобођен од оптужбе, падају на терет буџетских средстава суда.

Приликом одлучивања суд је имао у виду и писани налаз и мишљење вештака др Мијалковски Милана дат дана 30.04.2004.године, а који се односи на анализу садржине књига оптуженог Влајковић Владана "Војна тајна 1 и 2", али је исти, имајући у виду одлуку о укидању степена тајности начелника Генералштаба Војске Србије број 2731-1 од 18.05.2007. године, као и законску дефиницију војне тајне дату у члану 415 став 4 КЗ, како је то напред образложено, био без значаја за одлуку суда о предмету оптужбе, због чега га суд није посебно анализирао и образлагао.

Приликом доношења одлуке суд је ценио и остаје изведене доказе и наводе странака, али их посебно не образлаже, налазећи да су они без утицаја на другачију одлуку у овој кривично-правној ствари.

Суд је одбио предлоге бранилаца свих оптужених да се у доказном поступку испитају сведоци William Montgomery, на околност чињеничних навода оптужнице, затим Живковић Зоран, тадашњи министар унутрашњих послова, и Михајловић Душан, на околност контекста читавог догађаја с обзиром да је у инкриминисаном периоду постојао сукоб између савезних и републичких органа, те Михајловић Душан и на околности о којима је писао у књизи Повленске магле, а тичу се предметног поступка, те предлози да се испитају сведоци Свилановић Горан, Човић Небојша и Јовановић Чедомир, на околност разјашења контекста догађаја који је предмет поступка, с обзиром на функције које су у инкриминисаном периоду обављали, и на околност неовлашћене употребе снимака који су предмет поступка, као и предлог браниоца оптуженог Влајковић Владана да се испита сведок Чанак Ненад, на околност контекста читавог догађаја, налазећи да су околности на које је предложено испитивање ових сведока ирелеванте за одлуку у овој кривично правној ствари, због чега је њихово испитивање непотребно и сувишно и усмерено на одуговлачење поступка, те предлози бранилаца оптужених да се испитају у својству сведока Гајић Бранко и Крга Бранко на околност да су процедуре током преткривичног и истражног поступка биле незаконите, те сведок Крга и на околност који су све подаци достављани оптуженом Перишић Момчилу од стане војних орагана с обзиром на функцију коју је тада вршио те, по предлогу браниоца оптуженог Влајковић Владана и на околност незаконитог поступања војске у смислу члана 415 став 5 КЗ, као и сведоци Петровић Десанка и Милошевић Радојка на околности претреса у стану оптуженог Перишић Момчила, јер је по налажењу већа, код утврђеног и напред образложеног чињеничног стања, извођење ових доказа непотребно и сувишно те би водило искључиво одуговлачењу поступка, при чему је на основу извештаја Генералштаба Војске Југославије - Кабинет начелника Генералштаба интерни број 47-8 од 23.08.2002. године утврђена чињеница да оптуженом Перишић Момчилу, у инкриминисаном периоду, из Кабинета начелника ГШ ВЈ нису доствљана било каква службена документа ни обавештајне информације.

Такође, суд је одбио предлог браниоца оптуженог Секулић Миодрага да се у доказном поступку у својству сведока испитају Боровић Синиша и Влајковић Милован на околност да ли је оптужени имао дужност и овлашћење да на дискете снима податке из Генералштаба и да ли је добијао налоге да колегијуме снима на дискете, да ли је имао

овлашћење да то ради и да ли је то била редовна процедура, налазећи да је њихово испитивање на предложене околности непотребно и сувишно, с обзиром да је, на основу исказа сведока Живковић Зорана и Вученовић Миодрага, те и саме одбране оптуженог Секулића, коју је изнео у истрази, на начин како је то раније образложено, утврђено да је имао приступ записницима са Колегијума НГШ, која околност је била релевантна за одлуку о предмету оптужбе. Затим одбијени су предлози браниоца оптуженог Секулић Миодрага да се у својству сведока испитају Павковић Небојша, на околност да ли је потписао наредбу којом је покренута акција Поштар и Драгољуб Ојданић, на околност да ли оптуженом Секулићу дао налог да сачини телефонски именик садржан на дискети која је од њега одузета, налазећи да су околности на које је предложено испитивање именованих сведока ирелевантне у конкретном случају за одлуку о предмету оптужбе, због чега је њихово испитивање непотребно и сувишно и усмерено на одуговлачење поступка, те је као непотребан и сувишан и дат усмерено на одуговлачење поступка, одбијен и предлог да се у својству сведока испита Томић Александар, на околности критичног догађаја с обзиром да је у јавности давао информације везане за предметни поступак и на околност законитости предузетих радњи, те по предлогу браниоца оптуженог Влајковић Владана и на околности од значаја за примену одредбе члана 415 став 5 КЗ.

Такође, одбијен је и предлог браниоца оптуженог Секулић Миодрага да се у својству сведока испита председник Владе Црне Горе, Мило Ђукановић, на околност да ли су акта која се спомињу у оптужници била доступна државним органима Црне Горе, да ли су им и на који начин достављана, а по предлогу браниоца оптуженог Влајковић Владана и на околност које му је информације достављао оптужени Влајковић Владан, те предлог браниоца оптуженог Влајковић Владана да се као сведоци испитају Марковић Душко, начелник државне безбедности Црне Горе и Шћепановић Будимир, тадашњи министар полиције односно унутрашњих послова, на околности које им је информације достављао оптужени Влајковић Владан, налазећи да су околности на које је предложено испитивање именованих сведока ирелевантне за одлуку о предмету оптужбе, због чега је њихово испитивање непотребно и сувишно и усмерено на одуговлачење поступка,

Даље, суд је одбио предлог браниоца оптуженог Влајковић Владана да се испитају сведоци Јован Пријић на околност да ли му је оптужени Влајковић дао на увид књиге пре штампања, те прелог да се испитају сведоци Ђуровић Стеван, Александар Грбовић, генерал-мајори Петковић Никола и Гајић Бранислав, затим Димитријевић Александар и Ђаковић Милан, на околност незаконитог поступања војске у смислу члана 415 став 5 КЗ односно на околности од значаја за примену одредбе члана 415 став 5 КЗ, те сведоци Вук Драшковић, Даница Драшковић, новинар Филиповић Мирослав, тужилац Ђоровић Лакић у Приштинском корпусу, на исте околности, као и сведок Родољуб Шабић, на околности које су му познате везано за објављивање а затим и враћање књига оптуженом Влајковић Владану, налазећи да би, код утврђеног чињеничног стања и заузетог правног становишта суда, како је то раније образложено, испитивање наведених сведока водило само одуговлачењу поступка, те је као такво непотребно и сувишно.

Даље, суд је одбио предлоге бранилаца свих оптужених да се од ВБА затражи на увид цео досије предмета под кодним називом "Поштар", да се од кабинета НГШ затражи извештај о документацији о лишењу слободе оптуженог Перишић Момчила, да се изврши увид у излагање Небојше Човића на седници ОСЦ дана 07.02.2002. године, да се изврши увид у чланак из дневног листа „Куир“ од 19.06.2009. године, у део интервјуа Вилијама Монтгомерија објављен 14.02.2005. године, у изјаву Живковић Зорана од 16.03.2002. године, да се изврши увид у три саопштења Владе, односно извод из Билтена Владе Републике

Србије и СРЈ, затим предлог браниоца оптуженог Секулић Миодрага да се прибаве књиге „Повленске магле“, као и књига „Мета“, односно „Магла“ Вука Драшковића, да се прибави књига Данице Драшковић чији назив бранилац није доставио суду, као и књига „Јавни терор о тајним досијеима“ уредника Стева Батића, издавачка кућа „Српска реч“, налазећи да је код утврђеног чињеничног стања прибављање ових доказа непотребно и сувишно, те да би водило искључиво одуговлачењу поступка. Такође, одбијен је предлог бранилаца оптужених да се од Владе затражи деловодник кабинета оптуженог Перишић Момчила за период од 2000. године до марта 2002. године, на околност да ли је и када у том периоду Џон Нејбор званично посећивао оптуженог Перишић Момчила у Влади, налазећи да је прибављање овог податка непотребно и сувишно с обзиром да, са једне стране, током поступка није била спорна чињеница да је Џон Нејбор, као званични амерички дипломата и службеник Амбасаде Сад у Београду, имао званичне контакте са владајућим структурама у Србији, а да, са друге стране, сусрет оптуженог Перишић Момчила и Дејвид Џон Нејбора у мотелу Шарић на Ибарској магистрали у вечерњим часовима, дакле ван радног времена, није био званични државни сусрет, као и предлог бранилаца да се од Безбедоносно информативне агенције затражи податак да ли је она била упозната са поступком који је спроводила ВБА везано за конкретан случај и предлог да се од ВБА прибави податак да ли је оптужени Перишић Момчило био предмет неке обраде од тренутка када је ражалован са места начелника Генералштаба, налазећи да је прибављање ових података непотребно и сувишно и да не би допринело утврђивању чињеничног стања у овој кривично правној ствари.

Такође, суд је одбио доказни предлог бранилаца свих оптужених да се на главном претресу поново испитају вештаци Мучибабић Спасоје, Мијалковски Милан, Љубинко Кнежевић и Раденовић Борис, налазећи да је њихово поновно испитивање на главном претресу непотребно и сувишно и да би водило само одуговлачењу поступка, с` обзиром да су се именовани вештаци у потпуности, јасно и децидирано изјаснили о предмету вештачења, те су већ испитани на главном претесу када су одговарали на примедбе и питања странака и бранилаца, те на питања суда, те с` тога њихово поновно испитивање не би било сврсисходно, већ би искључиво водило одуговлачењу поступка.

Такође, суд је одбио предлог браниоца оптуженог Секулић Миодрага да се обави вештачење на околност аутентичности докумената, као и ново информатичко вештачење, налазећи да је дати предлог искључиво усмерен на одуговлачење поступка, с` обзиром да је аутентичност записника са седнице Колегијума начелника Генералштаба Војске Југославије, који документи једино испуњавају услов да се могу сматрати тајним војним подацима у смислу како кривичног дела шпијунаже из члана 315, тако и кривичног дела одавања војне тајне из члана 415 КЗ, како је то раније образлагано, утврђено на основу дописа Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије 24.01.2020. године и у садржину компакт дискова достављених од стране Кабинета начелника Генералштаба Војске Србије, при чему је и сам оптужени Влајковић Владан, на начин на који је то раније образложено, у одбрани изнелој у истрази, децидирано и јасно навео да је предметне записнике са седнице Колегијума начелника Генералштаба Војске тада Југославије, прибавио од оптуженог Секулић Миодрага и да је реч о аутентичним, односно оригиналним записницама са седница Колегијума начелника Генералштаба.

Такође, суд је одбио предлог браниоца оптуженог Секулић Миодрага да се прибави податак о исходу кривичног поступка по кривичној пријави коју је Живковић Зоран, тада савезни министар унутрашњих послова, поднео против лица из Управе безбедности која су била укључена у акцију „Поштар“, налазећи да је прибављање овог податка ирелевантно за овај поступак, те је с` тога непотребно и сувишно, а предлог дат срачунато на одуговлачење

поступка.

Суд је одбио и предлог браниоца оптуженог Влајковић Владана да се од Генералштаба Војске Србије прибави одлука Стр.пов 2926-9 од 19.05.2016. године, налазећи да је прибављање овог доказа непотребно и сувишно, и да не би допринело утврђивању чињеничног стања у овом поступку, с` обзиром да је наведеном одлуком са докумената, односно записника са седница Колегијума начелника Генералштаба ВЈ који су предмет овог поступка, продужена ознака тајности, а да овај суд није овлашћен да цени, односно да испитује такву одлуку, јер ознаку тајности на документ може ставити и продужити само доносилац акта који је означен степеном тајности, а не суд у кривичном поступку.

Суд је одбио предлог бранилаца оптужених да се у доказном поступку испита сведок Џон Нејбор из разлога што у моменту када је одлучивано о овом предлогу, и поред више ургенција, надлежни орган САД није доставио суду податке затражене путем међународне правне помоћи везано за адресу именованог сведока, да би накнадно Министарство правде Сједињених Америчких Држава, Канцеларија за међународне послове, доставило одговор са датумом 20.07.2020. године, који је преведен на српски језик, а на основу кога је утврђено да у вези захтева Вишег суда за пружање међународне правне помоћи у кривичном поступку на основу прекршаја – шпијунажа према члану 128 став 1 КЗ СРЈ нису у могућности да поступе по захтеву, с` обзиром да је шпијунажа широко прихваћен политички прекршај, наводећи да је одлука донета на основу пажљиве анализе прекршаја, те да је циљ да искористе дискреционо право да не пруже помоћ за политичке прекршаје, из чега произлази да испитивање Дејвид Џон Нејбора у својству сведока у овом поступку није било могуће, што, по налажењу суда, није битно утицало на утврђивање чињеничног стања у овом поступку, с` обзиром да су све релевантне чињенице утврђене на основу изведених доказа и њихове свестране међусобне анализе, на начин како је то раније образложено.

Суд је одбио и предлог бранилаца оптуженог Секулић Миодрага и Влајковић Владана да се прибаве пресуде у предметима Будва и Ибарска магистрала, као и предлог браниоца оптуженог Перишић Момчила да се изврши увид у видео запис са канала www.youtube.com која садржи извештај ТВ дневника са директним укључењем новинара у ТВ дневник и деловима директних исказа чланова владе Батић Владана, тадашњег министра правде, Михајловић Душана подпредседника владе и Министра унутрашњих послова и премијера Ђинђић Зорана, налазећи да је извођење ових доказа као непотребно и сувишно, јер, по налажењу већа, не би допринело утврђивању чињеничног стања већ би само водило одуговлачењу поступка.

Даље, суд је одбио предлог браниоца оптуженог Перишић Момчила, адвоката Спаховић Сеада да се прибаве списи Вишег суда у Београду, Посебно одељење К-По1 бр.23/12 (Побуна ЈСО) и К-П број 5/03 (Убиство премијера Ђинђића), предлог да се изврши увид у чланке из дневне штампе, и то из дневног листа „Политика“ од 21.03.2002. године, под насловом „Држава над државом“, и из дневног листа „Данас“ од 21.03.2002. године, под насловом „Мићуновић предлаже нови Закон о безбедности“, затим предлог свих бранилаца да се саслуша лице из Генералштаба које је вршило архивирање докумената који су достављени суду, те предлози бранилаца и оптуженог Влајковић Владана да се изврши увид у копију кривичне пријаве коју је Зоран Живковић, тадашњи савезни министар унутрашњих послова, поднео против генерал-мајора Аце Томића, у вези са задржавањем сведока Миловановић Дарка, те поновљени предлог да се у својству сведока испита Зоран Живковић на околности из те кривичне пријаве, налазећи да је извођење ових доказа непотребно и сувишно јер је изведеним доказима чињенично стање у потпуности и несумњиво утврђено,

те би извођење ових доказа водило само одуговлачењу поступка.

Такође, одбијен је предлог браниоца оптуженог Секулић Миодрага да се поново на главном претресу испитају сведоци Телесковић Драган и Живковић Зоран, као и предлози бранилаца и оптуженог Влајковић Владана да се, имајући у виду садржину изјаве коју је оверио код нотара, поново у својству сведока испита Милановић Дарко на околност изјаве коју је оверио код нотара и сведок Телесковић Драган на околност кад је и како упознао Миловановић Дарка, која му је документа доносио из кабинета потпредседника Владе Перишић Момчила, те да се изврши суочење између сведока Теласковић Драгана и Милановић Дарка, затим предлози да се, у вези са околностима из оверене изјаве Милановић Дарка, испитају Стојан Кљајић, у то време комадант јединице Кобре, и Велизар Ранковић, официр безбедности у критично време, као и предлог да се поново испита сведок Светко Ковач на околност докумената које је дао Телесковић Драган, јер је суд нашао да је извођење ових доказа непотребно и сувишно, да би водило само одуговлачењу поступка, при чему су и сведоци Живковић Зоран, Милановић Дарко и Телесковић Драган већ испитани на главном претресу, када су се изјаснили о својим опажањима и сазнањима везано за инкриминисани догађај, а такви њихови искази били су предмет оцене од стране суда, како појединачно, тако и у међусобној повезаности са осталим изведеним доказима на начин како је то образложено, те посебно ценећи чињеницу да сведок Телесковић није негирао чињеницу да познаје сведока Милановић Дарка, како је тврдио оптужени Влајовић, предлагајући њихово поновно испитивање и суочење, већ се изјаснио да му име ништа не значи и да не може да се сети да ли га зна, а све у вези са чињеницом да је од критичног догађаја протекао временски период од преко осамнаест година.

Суд је одбио и предлог браниоца оптуженог Перишић Момчила да се поново испита сведок Јањић Весна, на околност да ли је пре штампања докумената са дискета на њима вршила преправке, налазећи да је извођење овог доказа непотребно и сувишно и дато срачунато на одуговлачење поступка, с' обзиром да се, са једне стране, сведок Јањић Весна на главном претресу изјаснила о својим непосредним сазнањима везано за предмет оптужбе, због чега би њено поновно испитивање водило само одуговлачењу поступака, док, са друге стране, на основу доказа изведених током поступка, иако се сведок Јањић Весна изјаснила да јесте неколико пута вршила штампање материјала са дискета које су биле заштићене шифром, које јој је доносио сведок Милановић, суд није могао несумњиво да утврди чињеницу да је сведок Јањић Весна одштампала управо она документа која су пронађена код Дејвид Џон Нејбора јер је и она сама, када су јој та докумена предочена, навела да не може да се изјасни да ли та документа личе на оне које је штампала, објашњавајући да се штампач налазио испод стола и да није могла да види шта штампа, при чему је, код утврђеног чињеничног стања, за закључак суда о кривици оптуженог Перишић Момчила, чињеница ко је одштампао материјал који је пронађен код Нејбора била ирелевантна. Такође, суд је одбио и предлог оптуженог Секулић Миодрага да се у својству сведока испита неко из Кабинета начелника Генералштаба на околност како се на достављеној документацији налазе различити фонтови, односно различито писмо, јер је и овај предлог оцењен као непотребан и сувишан, и по налажењу већа усмерен на одуговлачење поступка, при чему је вештак информатичке струке Раденовић Борис у свом исказу на главном претресу јасно и децидирано објаснио како је дошло до тога да се на достављеној документацији налазе различити фонтови, односно различито писмо, како је то раније током поступка образложено. И коначно, одбијен је предлог браниоца оптуженог Секулић Миодрага, адвоката Ђукић Милана да се поново испита вештак информатичке струке Раденовић Борис на околност да ли је начин на који је радио сведок – стручно лице Дамјановић Слободан, како је то он објаснио у свом исказу, могло доћи до компромитације материјала, јер је веће оценило да је

извођење овог доказа непотребно и сувишно, и усмерено на одуговлачење поступка, ценећи посебно при том да је стручно лице Дамјановић Слободан, лице које располаже са знањима из области информатике, због чега је од стране истражног судије Војног суда Туфегџић Вука и ангажован у поступку као стручно лице.

Даље, суд је одбио предлоге бранилаца оптужених Перишић Момчила, Секулић Миодрага и Влајковић Владана да се из списка предмета издвоји записник о саслушању сведока Живковић Зорана сачињен пред Вишим судом Војног суда у Београду дана 23.07.2002. године, записник о саслушању сведока Глинтић Душана сачињен пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 02.07.2002. године, записник о саслушању сведока Милановић Дарка, сачињен пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 05.07.2002. године, и записник о саслушању сведока Телесковић Драгана сачињен пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 26.07.2002. године, као неосноване, с` обзиром да су, по налажењу суда, наведени докази прибављени у складу са одредбама закона односно да је саслушање именованих сведока обављено у складу са одредбама Закона о кривичном поступку који је био на снази у време предузимања тих доказних радњи и у присуству бранилаца оптужених, као и предлог да се издвоји вештачење за област електротехнике, Раденовић Бориса, од 31.10.2002. године и вештачење тима судских вештака Мучибабић Спасоја, Мијалковски Милана и Кнежевић Љубинка од 13.09.2002. године, те предлог браниоца оптуженог Влајковић Владана да се из списка издвоји вештачење вештака Мијалковски Милана од 30.04.2004. године, налазећи да су предметна вештачења обављена у складу са законом, на основу наредбе суда и од стране лица која располажу потребним потребним стручним знањем за утврђивање чињеница које су биле предмет вештачења.

Суд је одбио и предлог бранилаца оптужених да се из списка предмета издвоји саопштење за јавност од 16.03.2002., извештај Генералштаба Војске Југославије, Управа безбедности, строго пов. број 40-96 од 11.09.2002. године, одлука начелника Генералштаба Војске Југославије, строго поверљиво, број 2/731-1 од 11.09.2001. године, и записник о саслушању оптуженог Перишић Момчила сачињен пред истражним судијом Војног суда у Београду дана 24.09.2002. године, јер је веће нашло да су и ови докази прибављени у складу са одредбама ЗКП-а, због чега је предлог бранилаца за издвајање из списка предмета неоснован, при чему је саслушање оптуженог Перишић Момчила пред истражним судијом дана 24.09.2002. године обављено у присуству браниоца, док делове овог исказа у којима се оптужени изјашњавао о доказима за које је суд током поступка нашао да су незаконити, суд није користио, те их није ни интерпретирао ни ценио.

И коначно, одбијен је предлог браниоца оптуженог Секулић Миодрага да се из списка предмета извоји цео истражни спис, јер је веће нашло да је и овај предлог неоснован, с` обзиром да је истражни поступак против оптуженог Перишић Момчила, Влајковић Владимира и Секулић Миодрага спроведен од стране надлежног суда у складу са одредбама Закона о кривичном поступку који је важио у то време, док је законитост појединих доказа, односно доказних радњи од стране већа цењена појединачно, те је суд за своју одлуку зашто је нашао да су одређени докази прибављени у складу са одредбама Закона о кривичном поступку, а одређени пак незаконити, дао образложене разлоге, као и предлог браниоца оптуженог Секулић Миодрага адв.Ђукић Милана да се из списка предмета издвоје дискете одузете од оптужених, као и целокупан материјал одштампан са тих дискета, као неоснован, с` обзиром да је веће нашло да су наведени докази прибављени у складу са одредбама Закона о кривичном поступку јер су дискете одузете током претрес радног кабинета оптуженог Перишић Момчила, о чему је сачињена потврда о привремено одузетим предметима од 15.03.2002. године, коју је оптужени без примедби потписао, а који претрес је, по налажењу

суда, извршен у складу са законом, како је то већ образложено, док је материјал одштампан са дискета од стране стучног лица Дамјановић Слободана, који је у складу са законом ангажован од стране истражног судије Војног суда одлуком Ки.бр.535/02 од 19.07.2002. године, да као лице које располаже потребним занањем утврди садржај датотека које се налазе на дискетама, зип дискетама, цд рому и хард диску, одузетих од оптужених и извршио штампање материјала који је на њима садржан, а што је складу са одредбом члана 251 став 8 ЗКП који је тада био на снази, а којим је прописано да, ради разјашњења појединих техничких и других стручних питања која се постављају у вези са прибављеним доказима или приликом саслушања окривљеног или предузимања других истражних радњи, истражни судија може затражити од лица одговарајуће струке да му о тим питањима да потребна објашњења, те је стручно лице, на предлог одбране – браниоца оптуженог Секулић Миодрага и испитан на главном претресу у својству сведока, када је објаснио на који начин је радио, при чему је материјал који је са дискета одштампао у потпуној сагласности са садржином дискета, у које је на главном претресу извршен увид.

Такође, суд је имао у виду примедбу одбране да је у допису Генералштаба Војске Југославије од 24.01.2020. године којом су доставељени тражени записници са седница Колегијума НГШ ВЈ указано да је предметна архивска грађа строго поверљива и да је, приликом коришћења исте, потребно спроводити мере прописане одредбе Закона о тајности података (Службени гласник 104/2009), односно да осим судије који је овлашћен да приступи подацима свих степена тајности, сходно члану 38 став 1 Закона о тајности података, приступ предметним подацима не треба дозволити другим лицима без безбедносне провере, али је иста била без утицаја на поступање суда, с обзиром да су предметни записници и њихова садржина предмет овог поступка, те су учесници у поступку од самог почетка поступка били упознати са њиховом садржином која јесте строго поверљива, а што је био и разлог за искључење јавности са главног претреса, како иста не била доступна јавности чиме би се поступило противно ознаци тајности којом су означени, док је, са друге стране, иста морала бити доступна учесницима у поступку, како би било омогућено право на одбрану оптужених, при чему су сви учесници у поступку упозорени да оно што су на претресу, са кога је искључена јавност, сазнали морају чувати као тајну, те су на овај начин, по налажењу суда, истовремено очувани и интереси националне безбедности односно тајност података, али и остварено право на одбрану оптужених.

ЗАПИСНИЧАР

Лидија Ђуричић

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА

Наташа Албијанић

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде може се изјавити жалба Апелационом суду у Београду, а преко овог суда, и то ВЈТ у Београду, оптужени Влајковић Владан и његов бранилац, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде, а оптужени Перишић Момчило, оптужени Секулић Миодраг и њихови браниоци у року од 30 дана од дана пријема писменог отправака пресуде, који рок је, на њихов захтев, продужен решењем председника већа донетим на записнику о објављивању пресуде.

